

ספר התורה

THE

PENTATEUCH.

תורת האלהים

חומש שלישי

כולל

ספר ויקרא

הוגה מאתי הקטן

יצחק בן אורי ז"ל ן' אליעזר

פה פילאדילפיא

בכית ובדפום של הגביר קנגו שרמן

במצות המסדר

בשנת תורה צוה לנו משה לפק

THE LAW OF GOD.

VOLUME THIRD,

CONTAINING

THE BOOK OF LEVITICUS.

EDITED,

AND WITH FORMER TRANSLATIONS DILIGENTLY COMPARED AND REVISED,

BY ISAAC LEESER.

PRINTED BY C. SHERMAN,

FOR THE EDITOR,

5605.

Entered, according to the Act of Congress, in the year 1845,
By Isaac Leeser,
In the Clerk's Office of the District Court for the Eastern District of
Pennsylvania.

ספר ויקרא

שלישי לתורת אלהים

יקיף משהוקם המשכן כשנה השנית באחר לחדש הראשון ער אחר לחדש השני חדש ימים

THE LAW OF GOD.

vol. III.

THE BOOK OF LEVITICUS.

ספר ויקרא

הסופר אחר שהשלים כ' שמות יניח ד' שטות פנויות ויהחיל לכהוב כ' ויקרא כתחלת השטה החמשית ככתוב כתחלת ספר שמות

THE BOOK OF LEVITICUS.

VAYIKRAH.
CHAP. I.

1. And the Lord called unto Moses, and spoke unto him out of the tabernacle of the congregation, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, If any one of you bring an offering unto the Lord, of the cattle, even of the herd, or of the flock shall ye bring your offering.

3. If his offering be a burnt sacrifice of the herd, let him offer a male without blemish: unto the door of the tabernacle of the congregation shall he bring it, that it may be favourably received for him before the Lord.

4. And he shall lay his hand upon the head of the burnt offering; and it

לְּנְרָצֶרה לְוֹ לְכַפֵּר עָבֶּיו: וְשָׁחֵט אֶרת־בֶּן הַבְּּקְר לְפְנֵי יְרוּנֶת וְּהִקְרִיבוּ בְּנֵי אֲרְדֵּל הָדָּם וְוְרָלִוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַוּמִּוְבֵּׁתַ סָבְּיב אֲשֶׁר־ הָדָּם וְוְרָלִוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַוּמִוְבֵּתַ סָבִּיב אֲשֶׁר־

פַתַח אָהֶל מוֹעֵר: וְהִפְּשִׁיט אֶת־הָעֹלֶרה וְנִתַּחְ 6

אָהָהּ לִּנְהָחֶיהִ: וְּנָהְנֹּוּ בְּנֵי אַהַרָן הַכּהַן אֵשׁ עַל־־

גלר ביפּוֹצָים אָת הַנְּתָחִים אֶת־הָרָאשׁ וְאָשֶׁר עַל־ אַרְירֹן הַכַּּהְנִּים אָת הַנְּתָחִים אֶת־הָרָאשׁ וְאָתּ־ הַפּּוֹצֶחַ וֵעְרְכִּנִּ עֵצִים עַל־רָוּאֵשׁ אָשֶׁר עַל־

⁹ רַהַפּוְבֶּחַ : וְקִרְבָּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּפֵּיִם וְהִקְּטִּי<mark>ר מַ</mark> הַכּוֹלֵן אֶת־הַכּל הַפִּוְבֵּחָרו עלֶה אִשֵּה בֵיחַ־נִיחוּחַ הַבּוֹלֵן אֶת־הַכּל הַפִּוְבַּחָרו עלֶה אִשֵּׁה בֵיחַ־נִיחוּחַ

ס וְאָם־מִן־הַצּּאוֹ בּי קרְבָּנָוֹ מִן-הַבְּשָׁבֵּים אָוֹ מִן-הָעוּיִם לְעלֵה וָבֵּר קרְבָּנָוֹ מִן-הַבְּשָּׁבֵּים אָוֹ מִן-הָעוּיִם לְעלֵה וָבֵּר

ייִקרִיבֶּנּוּ : וְשָׁחַטׁ אֹרֹזוֹ עַל יֶרֶךְ רַקּנְיִי יְרִיבֶּנּוּ : וְשָׁחַטׁ אֹרֹזוֹ עַל יֶרֶךְ רַיִּבְּוְבְּחַ צָּפָּנָרוֹ לִפְנִי יְרוּזְרֵן וְזְרֵלְוּ בְּנֵי צְּאָהָרֹן הַיִּבְּהְנִיִם יִיּלְרִיבֶּנִייִם יִיּלְרִיבְנִייִם

ינְתְּדֶר דְּמֶּוֹ עַל־הַמִּוְבֶּחַ סְבִיב: וְנָתַּח אֹתוֹ לִנְרְדְחָיוּ מְלּר הָמָן אָתְר הָבְּהָוֹ אֹתָׁם עַל-וְאֶרִג־רֹאִשָּוֹ וְאֶתִ־פִּרְרוֹ וְעָרַךְ רְדִּכּהֵוֹ אֹתָׁם עַל־

13 בָּגעצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַפִּוְבְּחַ: וְהַקְּרֶב וְהַכְּרָעִים וִרְחַץ בַּפֵּיִם וְהִקְרִיב הַכּהַן אֶת־הַכּלְ וְהָקְפִיר הַפִּוְבַּחָה עַלְה הוֹיץ אִשֵּה בִיחַ נִיחְחַ תִּרִבִּיר.

לַיהוָה: פ שני

ין אָם מִן־הָעוֹף עֹלֶרה קְרְבָּנוֹ לִיהוֹוֶה וְהִקְרֵיב מִן־ 14

shall be accepted for him to make atonement for him. 5. And he shall kill the bullock before the Lord: and the sons of Aaron the priests shall bring near the blood, and they shall sprinkle the blood round about upon the altar that is by the door of the tabernacle of the congregation. 6. And he shall flay the burnt offering, and cut it into its pieces. 7. And the sons of Aaron the priest shall put fire upon the altar, and lay the wood in order upon the fire; 8. And the sons of Aaron the priests shall lay in order the parts, the head, and the fat, upon the wood that is on the fire which is upon the altar: 9. But its inwards and its legs shall he wash in water; and the priest shall burn the whole on the altar, as a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord.

- 10. And if his offering be of the flocks, of the sheep, or of the goats, for a burnt sacrifice, then shall he offer a male without blemish as the same. 11. And he shall kill it on the side of the altar, northward, before the Lord; and the sons of Aaron the priests shall sprinkle its blood upon the altar round about. 12. And he shall cut it into its pieces, with its head and its fat; and the priest shall lay them in order on the wood that is on the fire which is upon the altar: 13. But the inwards and the legs he shall wash with water; and the priests shall bring near the whole, and burn it upon the altar; it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord.*
- 14. And if of fowls be the burnt sacrifice for his offering to the Lord, then shall he bring his offering of turtledoves,

a Some translate כרר with "midriffe;" but the word itself being of rare occurrence is not of a decided signification.

b All the sacrifices called "most holy," required to be slain on the north side of the altar of burnt sacrifices; these are the burnt, sin, trespass, and national peace offerings.

15 הַתְּרִיכֵן אֶוֹ מִן־בְּגֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנְוֹ : וְהִקְרִיבְוֹ הַבְּהֵן אֶל־הַמְּוְבֵּהַ וּמְלַלְ אֶת־ראשׁוֹ וְהַקְּמְיִר הַפּוְבֶּחָרה וְנִמְצָה דָמֹוֹ עַרֹל קִיר הַפּוְבֶּחַ: וְהַכִּיר אָת־מֶרְאָתֻוֹ בְּנְצָתֶה וְהִשְׁלִיךְ אֹתָה אֵצֶל הַמִּוְבֵּחַ ין בַּלְרַמֶּה אֶל־מָקוֹם הַבְּשָׁן: וְשִׁפַּע אֹתַוֹ בִכְנְפִּיוֹ לְא יַבְדִּיל^ה וְהַקְמָּיר אֹתַוֹ הַכּהֵן הַפִּוְבֶּׁחָה עַל־הָעֵצִים אַשֶּׁר על־הָאָשׁ עלֵה הֹוא אשָה בִיחַ נִיחְחַ : ליהוָה: וְנֶבֶּשׁ בִּי־תַקְרִּיב קַרְבַּ<u>ן</u> D מְנְחָה לֵיהוָה סְלֶת יִהְיָה בְּרְבָּגְוֹ וְיַצַק עַלֶּיהָ שֶׁמֶן <mark>וְנָתַן עָלֶיָהָ לְבֹנָח: וֶהֶבִיאָה</mark> אֶל־בְנֵי אַהֲרֹן הַכְּהֲנִים^ה أَكْوَمْ مَهُم مُرْبِهِ كُلُّمْهِ، مُولِّ لِسُورَةُ لِهُ الْمُهُمُّةُ لِهِ ער כל-לְבְנָתָה וְהַקְמָיר הַבּהֵוֹ אֶרת־אַזְבֶרָרָה הַפִּוְבַּׁחָה אִשָּׁה בֵים נִיחָם לַיהוָה: וְהַנּוֹהֶנֶרֶתֹ מִן־ רַפְּנְיֶח הַ בְּצְהַרָן וּרְבְנְגֵיו קְרֶשׁ קָרָשִׁים מְאִשֵׁי ובי תַקּרֶב קַרבָן מִנְחָה : יהוָה: 4 D מַצָּהָה תַנָּוּר סְנֶּשׁת חַלְּוֹרת מַצוֹת בְּלוּלְת בַּשֶּׁמֶן ּ וּרָקיֵקִי מַצְוֹת מְשֶׁחִים בַּשְּמֶן : 5 נאָם־ D מלטר זתק-שפטלע ללבללב מאָע בּרוּבּאי בַשֶּׁמֶן מַצֶּה הָהְיֵה: פָתְוֹרת אֹהָהֹ פִּתִּים וְיַצַּקְהָה עַלֶּיהָ שֻׁמֶן מִנְחָה הָוֹא: ס שׁלישּׁ וְאָם־

מְנְחַת מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶגֶךְ סְלֶּרִז בַּשֶּׁמֶן בַּזְעַשֵּׂה:

or of young pigeons. 15. And the priest shall bring it near unto the altar, and pinch off its head, and burn it on the altar; and the blood thereof shall be wrung out on the wall of the altar. 16. And he shall remove its crop with its feathers, and cast it beside the altar on the east part, at the place of the ashes. 17. And he shall cleave it by the wings thereof, but shall not divide it asunder; and the priest shall burn it upon the altar, upon the wood that is upon the fire: it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord.

- CHAP. II. 1. And when any person should offer a meat offering unto the Lord, then shall his offering be of fine flour; and he shall pour upon it oil, and put thereon frankincense: 2. And he shall bring it to one of the sons of Aaron the priest; and he shall take therefrom his handful of its flour, and of its oil, with all its frankincense; and the priest shall burn the memorial of it upon the altar, as an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord: 3. And what is left of the meat offering shall belong to Aaron and to his sons: it is a most holy thing, from the fire offerings of the Lord.
- 4. And if thou bring an oblation of a meat offering baked in the oven, it shall be of fine flour, unleavened cakes mingled with oil, or unleavened wafers anointed with oil.
- 5. And if thy oblation be a meat offering baked in a pan, it shall be made of fine flour mingled with oil unleavened.6. Thou shalt break it in pieces, and pour thereon oil; it is a meat offering.*
- 7. And if thy oblation be a meat offering baked in the deep pan, it shall be made of fine flour with oil. 8. And
- a The term הקרב has been for the most part rendered in this version with "to bring near," that is to the a'tar where all sacrificial rites were performed; and when simply rendered with "bring," it has the

ן וְהַבֵּארֶג אֶת־הַפִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעשֶׂה מֵאֵלֶה לִיהוְהְ^{הּ} וְהִקְּרִיבָּה אֶל־הַכּהֵוֹ וְהִנִּישֶׁה אֶל־הַפִּוּבָחַ :

וְהַרְּים הַכּהֵן מִן־הַפִּנְחָה אֶת־אַוְבַרַלְה וְהַקְּמָיר

מן-הַפּנִּחָּה לְּאַהְּרָן וּלְבָנֵיו לֵבָשׁ קְּדְשִׁים מֵאשׁׁי מן-הַפּנִּחָה לְאַהְרָן וּלְבָנֵיו לֵבָשׁ בֻּלִיהְנָה : וְהַנּוֹהֶּעֶרְתֹּ

יר יְרוּנֶרה: כָּל־הַמִּנְחָה אָבְשֶׁר הַתְּקְרִיבוּ לֵיהוָה לְא בְּיִבְּיִם לְא־הַקְמִירוּ הַגָּעשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל־שְׂאוֹר וְכָל־דְּבַּשׁ לְא־הַקְמִירוּ

ייהוָה : קרבּן באשִיר פּקּהְיכּוּ אֹתֶם לִיהוָה וְאֶל־הַפּּוְבֵּח לֹא־וַעֵּלוּ לְבֵיח נִיחְתַּ:

¹³ וְכָל־קְרְבֵּן מִנְחָרְגדּ"בַּמֵּלַח רִּגמְלָח וְלָא תַשְׁבִּיר**ְג** מֵלֵח בְּרֵיִת אֱלֹהֶיךְ מֵעֵל מִנְחָתֶךְ עַל כָל־קּרְבְּנְּךָ

י אָם־ בּקרֶיב מֶלַח: ס וְאָם־ ¹⁴ הַקְרֶיב מִנְחַרת בִּכוּרָים לִיחוֹוֶה אָבִּיב קְלְוּי בָּאֵשׁ

¹⁵ נָרֶשׁ בַרְמֶּל תַּקְרִּיב אֵת מִנְחַרת בִּכוּרֶיך: וְנְ<u>תַהְּ,</u> עֶבֶּיִירָן שֶּׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְכֹנְגֶה מִנְחָה הִוּא:

¹⁶ וְהַקְמִּיר הַכֹּהֵן אֶת־אַזְּכְרֶרָהָה מִגְּרְשָׂה וּמִשֵּמְנְּ<mark>הּ</mark> על כָל־לְבְנָתָה אִשֶּׁח לֵיהוָה: פ רביע

מַקְלִיב אִם־זָבָר אָם־נְבֵלְה הָמִים יַקְרִיבְנָּוּ לִּבְּנֵי מַקְלִיב אִם־זָבָר אִם־נְבֵלְה הָמִים יַקְרִיבְנָּוּ לִּבְּנֵי

יְהֹנֶה: וְסָמַך יָרוֹ עַל-רָאשׁ קְרְבְּנוֹ וּשְׁחָשׁוֹ פֶּרַתְח[ְ] אָהַלֹּוֹ הַכְּהָנִים אֶת-הַדֶּם בָּנֵי אֲהַלֹּוְ הַכְּהָנִים אֶת-הַדֶּם thou shalt bring the meat offering, which shall be made of these things unto the LORD; and the offerer shall present it unto the priest, who shall bring it near unto the altar. 9. And the priest shall take from the meat offering its memorial, and shall burn it upon the altar: it is an offering made by fire, of a sweet sayour unto the Lorp. 10. And that which is left of the meat offering shall belong to Aaron and his sons: it is a most holy thing from the fire offerings of the LORD. 11. No meat offering, which ye shall bring unto the Lord, shall be prepared leavened; for of what is leaven or of honey, ye shall not sacrifice any offering made by fire unto the Lord. 12. As an oblation of the firstfruits shall ve offer them unto the Lord; but on the altar shall they not come for a sweet savour. 13. And every oblation of thy meat offering shalt thou season with salt; and thou shalt not suffer the salt, the covenant of thy God, to be lacking from thy meat offering: with all thy offerings thou shalt offer salt.

14. And if thou offer a meat offering of the firstfruits unto the Lord, of ripe ears of corn dried by the fire, of pounded corn out of full ears, shalt thou offer the meat offering of thy firstfruits. 15. And thou shalt put upon it oil, and lay thereon frankincense: it is a meat offering. 16. And the priest shall burn its memorial, from its pounded corn, and from its oil, with all its frankincense: it is an offering made by fire unto the Lord.*

1. And if his oblation be a sacrifice of peace offering, if he offer it of the herd, whether it be a male or female, he shall offer it without blemish before the Lord. 2. And he shall lay his hand upon the head of his offering, and kill it at the door of the tabernacle of the congregation: and the sons of Aaron the priests shall sprinkle same sense. Otherwise the term "offer" has also been used, as it is the root of the word 'Greing."

VOL. III.

על-הַמּוְבָּחַ סָבִיב: וְהִוּקְרִיב' מָנֻבַח הַשְּׁלְמִּים אַשֶּׁה בַּיִּהוֹנֶה אָת־הַחָּלֶבֹ הַמְכַפֶּה אֶת־הַבְּּלְבב

וְאַתֹּ כָּלֹיהַהֵּלֶב אֲשֶׁר עַלֹּיהַקְּרֶב: וְאֵתֹּ שְׁהֵי רובליור וארת-ניקבל אַשֶּׁר עַבַּלְיוּר וְאֶרת-ניקבל בַּאַ הַבְּסְלֵים וְאֶת־הַיּהֹהֶרֶתֹ עַל־הַבְּבֶּר עַל־הַבְּלְיִוֹת

יְסִירֶנָה: וְהִקְמִּירוּ אֹתַוֹ בְנֵי־אֲדְהַרֹן הַמִּוְבֵּחָה על־ הַעלָּה יָּאַיֶּער על־הַעַנִים אֲשֵׁר עַל־הָאֵש אִשֵּׁה

ביה ניחה ליהוה:

וְאִם־מִן־הַצְאוֹ קַרְבָנָוֹ לְוָבַח שְּׁלְמִים לֵיהוְוָה

זָבָר אַו נְקַבָּרה תָּמִים יַקְריבָנוּ : אִם־בֶּשֶׂב הְוּא־ מַקְּלָיב אָת־לָּלְבָּגָוֹ וְהִקְּלִיב אָרִאוֹ דִּשְׁבְּנִי יְתּוָֹה:

וֹסְמַךְ אֶרת־יָרוֹ עַל־רָאשׁ כְּרְבָּנוֹ וְשָׁחַטּ אֹרְוּ לְבְּנֵי אָהֶל מוֹעֵר חֲבְלוּ בְנֵי אַהְלְן אֶה־דָּהְמוֹ

מרק-בימובת סביב: ובילניב מובח בישלמים אשה ביהוה חקבו האליה רומימה לעפרת <mark>בו</mark>עצרו וְסִוֹבֶנָרוּ וְאֶתּ־בִּוֹמֵבֶּלֹ הַמְכַפֵּה אָרִי-

הַבֶּּלֶרֶב וְאֵרת' כָּל-הַחֵּבֶּלב אֲשֶׁר עַל-תַּקָרֶב: וְאֵ<mark>ת</mark> שְׁתֵּי הַכְּרָיוֹת וְאֶרִי-הַהַּעֶּרֶבֹ צִּיֹשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עליהַכְּפָלֶים וְאֶרת־הַיּהֶנֶרת עליהַכְבֵּר עלי

11 הַבְּלָיִרת יְסִירֶנָה: וְהַקְטִירָוֹ הַכּהָן הַפִּּוְבֵּחָה לֵחֶם אָשֶׁה לֵיהֹוָה:

the blood upon the altar round about. 3. And he shall offer of the sacrifice of the peace offering, as a fire offering unto the Lord, the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards, 4. And the two kidneys, and the fat that is on them, which is by the flanks, and the caulb above the liver, with the kidneys, shall he remove it. 5. And Aaron's sons shall burn it on the altar upon the burnt offering, which is upon the wood that is on the fire: it is an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord.

6. And if of the flock be his offering for a sacrifice of peace offering unto the Lord, male or female, without blemish, shall be offer it. 7. If he offer a sheep for his offering, then shall he bring it near before the LORD. 8. And he shall lay his hand upon the head of his offering, and kill it before the tabernacle of the congregation: and the sons of Aaron shall sprinkle its blood upon the altar round about. 9. And he shall offer of the sacrifice of the peace offering, as a fire offering unto the LORD, the best partd thereof, the whole rump, hard by the backbone shall he take it off; and the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards, 10. And the two kidneys, and the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys, shall he remove it. 11. And the priest shall burn it upon the altar: it is the food of the offering made by fire unto the LORD.

² "And on the flanks."—ARNHEIM.

b Or, "midriffe."

c The first sacrifice offered daily upon the altar, was the daily burnt offering; and before it had been placed on the fire, no other sacrifice could be burnt there; hence the phrase "upon the burnt offering which is upon the wood." Rashi, however, renders על like מלבר "besides;" still the sense is the same in both cases.

^d This is explained by the next words, "The best part, that is the whole rump."

וְאִם־ֵעֵז בָּרְבָּגֶוֹ וְהִקְרִיבְוֹ לִבְּנֵי יְהֹוָה : וְסָמֵּךְ אֶתר יָרוֹ עַרן-רֹאשׁוֹ וְשָׁחַט אֹרֹוּ לְפְנֵי יְהָהֶר מוֹעֶר וֹלְרְלֹוּ בְּנִי אַהְרָן אֶת־דָּמֶוּ עֵע־רַ־וּמִוְבָּח סָבִיב<mark>ּ:</mark> 14 וְהַקְרָיב מָפֶּׁנוּ קְרְבָּנוּ אָשֶה לֵיהוְדֶה אֶת־הַחֵּלֶבׁ הַמְכַפֶּה אָת־הַלֶּרֶב וְאֵתֹ כָּל־הַחֵּלֶב אֲשֶׁר עַל־ 15 הַקּרֶב: וָאֵרֹג שְׁתָּנִי הַכְּלָיֹֹּה וְאֶתִּיהַחַּבֶּׁבׁ אֲשֶׁר ָעַלהָּן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלֵים וְאֶת־הַיֹּהֶׁרֶת´ עַל־הַבְּב<mark>ֵּר</mark> יעל-הַכְּלָיְרֹת יְסִירֶנָּה: וְהַקְמִירָם הַכּהֵן הַמִּוְבֶּחָה 16 <mark>17 כַלחֶם אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחְׁהַ כְל-חֵלֶב לַיחְוֶה: חֲקַּת</mark> עולם לרלבילם בלן מושלבוניכם לת-חלק וְכָל־דֶם לְא תאבֵלוּ: פ חמשי וַיַבבֶּר יְהוּוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאִמְר: דַבֵּר אֶל־בְנֵי <u>יִשְׂרָאַ</u>ל באמר נָפָשׁ כִּי־רֶחְחֲטָא בִשְׁנָּנְרוֹ מִכּל' <mark>מִצְוַרת יְהוָּרה אֲשֶׁר לָא תֵעָשֶׂינָה וְעַשֶּׁה מֵצַּאַחַת</mark> מֶהֶנָּרו: אָם הַכּהָן רַפִּשֶׁיחַ יֶחֲטָא לְאַשְׁמָ<mark>ת</mark> רָגֶעם וְהִקְרִיב עַל חַפָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן־ בָּקר הָמֶים לַיהוָרו לְחַמָּאת: וְהֵבֵיא אֶת־הַ<mark>פְּׁר</mark> אָל־בֶּרַתַח אָהֶל מוֵעַר לִפְנֵי יְהוֹנֶה וְסְמֵּךְ אֶת־יָרוֹ על־רַאש הַפָּר וְשָׁחַט אֶת־הַזפָר רִלְפְגֵי יְהֹוֶּה: וֹרָלָח הַכֹּהֵן הַפְּשִׁיחַ מִבַּם הַפֶּר וְהַבִּיא אֹתְוֹ

אֶל־יאָהֶל מוֹעֵר: וְטָבַל הַכּהָן אֶת־אֶצְבָּעֵוֹ בַּהָם

12. And if a goat be his offering, then he shall bring it near before the Lord. 13. And he shall lay his hand upon its head, and kill it before the tabernacle of the congregation: and the sons of Aaron shall sprinkle its blood upon the altar round about. 14. And he shall offer thereof his offering, as a fire offering unto the Lord, the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys shall he remove it. 16. And the priest shall burn them upon the altar, as the food of the offering made by fire for a sweet savour; all the fat is the Lord's. 17. A perpetual statute shall it be for your generations throughout all your dwellings, no fat nor blood shall ye eat.*

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Speak unto the children of Israel, saying, If any person do sin through ignorance against any of the prohibitions of the Lord which ought not to be done, and do any one of them: 3. If the anointed priest do sin to bring guiltiness on the people: then shall he bring for his sin, which he hath committed, a young bullock without blemish, unto the Lord, for a sin offering. 4. And he shall bring the bullock unto the door of the tabernacle of the congregation before the Lord; and he shall lay his hand upon the head of the bullock, and kill the bullock before the Lord. 5. And the anointed priest shall take some of the bullock's blood, and bring it into the tabernacle of the congregation: 6. And the priest shall dip his finger in the

^a This is explained, that the high priest's sin must be like the sin of the elders spoken of in the next section, *i. e.* that he give a wrong decision which the people follow, by which they incur guilt.

b The word wnw means not merely to kill, but to produce death by cutting the throat, as practised in Israel.

וְהֹזָה מִן־הַדָּם שֶׁבַע פְּעָמִים ׁ לִפְנֵי יְהֹּזְה אֶת־פְּגֵי ז פָּרְכֶּרת הַפְּנִי יִהֹּה מִן־הַדָּם עַל־לַרְנוֹת מוֹעֶר וְאַת וּ כָּל־דֵּם הַפָּר יִשְׁפּּדְׁ אֶל־יִםוּר מִזְבָּח מוֹעֶר וְאַת וּ כָּל־דֵּם הַפָּר יִשְׁפּּדְׁ אֶל־יִםוּר מִזְבָּח קרֹכֶרת הַמְּלֶרה אָשֶׁר־פֶּרַת מִמֶּנוּ אֶת־הַחָּהַלֶּל הַמְּבֶפָּרוּ פַּר הַחַשָּאת יָרִים מִמֶּנוּ אֶת־הַחַּהַלֶּל הַמְכַפָּרוּ פַּר הַחַשָּאת יָרִים מִמֶּנוּ אֶת־הַחַהַלֶּל הַמְכַפָּרוּ

אָלֶהֶר עַל-רַיִּפְּסָלִים וְאָרִר-הַיּהֶׁרֶר עַל-רַּקּקְרְ אָלֶהֶר שְׁרֵי הַכְּרְ-וֹּת וְאָרִר-הַהַּלֶּר אָשְׁשֶׁר עַל-רַּנְּלֵי אָשֶׁר עַל-רַּנְּסָלִים וְאָרִר-הַוֹּלֵכ אָבְּשֶׁר עַל-רַּנְּלְיָּהְ

יוּלֶם מְשִּוֹר וְסִיבֶנֶנֶה: בַּאֲשֶׁר יוּלָם מְשִּוֹר וֶבֵחְ הַשִּׁלְמֵים וְהִקְטִירָם הַכּהָהוֹ עַל מִוְבָּח הַזעלֵה;

יו וְאֶרת־עַוֹר רַהַפָּר וְאֶת־כָּל־בְּשֶׂרוֹ עַל־ראשׁן וְעַל־ 11 וְאֶרת־עָוֹר רַהַפָּר וְאֶת־כָּל־בְּשֶׂרוֹ

בּהֵהוֹ וֹהַבָּהוֹ יִהַבָּהוֹ יִהַבָּהוֹ יִהַבָּהוֹ יִהַבָּהוֹ יִהַבּהוֹ יִהַבּהוֹ יִהַבּהוֹ יִהַבּהוֹ יִהַבּהוֹ יִהַבּהוֹ יִתְ-הֹפּבׁנְ בּבְּהְהַנְוֹת בְּהַבּׁוֹנְ יִלְרַבּוֹן מִלְרַבּוֹ יִנְּבִּרְהִי מִּלְ-הַּפּּׁנְ בּבְּרָבְיוֹת וֹלִלְבַּוֹּ וִפִּלְהִוֹּן : וְנִהוְצִּיִּא אָרִרּבְּרִךְ-יְבִיפְּּרְ

¹³ וְאָּׁם בְּלֹ-עֲדָת יִשְׂרָאֵל' יִשְׂגוּ וְנֶעְלַם דָּבֶּר מֵעִינֵי רַקְּהָל וְּעָשׁׁוּ אַחַּת מִבָּל־מִצְוָת יְהוָּוֶה אֲשֶׁר

בּצׁלְרָ לְחַמָּאֵנִי וֹשִבּׁיאִנִּ אִרְיוִ לִפְּׁנִּי אִׁשֵׁלְ פוֹאֹר: אָשֶׁר װִמִּאָנִּ אַבִּירִי וְשִׁלְּנִיבוּ בַּצְּלִבְיּלְ פַּּׁר בּּוֹּר קאָרִר בִיחַמְּאָנִירוּ וְאָמֵּנוּ: וֹלְּנְרַתְרַ בַּיּחַּמְּאַרוּ וְאָמֵּנוּ: וְלְּנְרְתָרֵן בִּיחַמְּאַרוּ

blood; and he shall sprinkle of the blood seven times before the Lord, before the veil of the sanctuary. 7. And the priest shall put some of the blood upon the horns of the altar of the incense of spices before the Lord, which is in the tabernacle of the congregation; and all the (remaining) blood of the bullock he shall pour out at the bottom of the altar of burnt offering, which is at the door of the tabernacle of the congregation. 8. And all the fat of the bullock of the sin offering he shall take off from the same: the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards, 9. And the two kidneys, and the fat that is upon them, which is by the flanks, and the caul above the liver, with the kidneys, shall he remove it; 10. As it is taken off from the bullock of the sacrifice of peace offering; and the priest shall burn the same upon the altar of burnt offering. 11. And the skin of the bullock, and all his flesh, with his head, and with his legs, and his inwards, and his dung, 12. Even the whole bullock, shall he carry forth without the camp, unto a clean place, where the ashes are poured out, and burn him on the wood with fire; upon the place where the ashes are poured out shall he be burnt.

13. And if the whole congregation of Israel sin through ignorance, and a thing be hidden from the eyes of the assembly, and they do any one of all the prohibitions of the Lord which ought not to be done, and they become guilty; 14. When now the sin becomet known, through which they have sinned: then shall the congregation offer a young bullock for a sin offering, and shall bring him before the tabernacle of the congregation. 15. And the

[&]quot;This is explained, that the assembled judges decide erroneously concerning any one of the acts for which excision (מרמכ) is denounced, that it is permitted, and the people do according to this erroneous decision, thus sinning against a vital principle through ignorance, upon the instruction of their highest religious authority.

אָםְמְבֹּר זִקְנֵי בָהַעָרָה אֶת־יְבִיהֶּם עַל־רָאשׁ הַבָּרְ זַּקְנֵי בָהַעָרָה זְּהָיְבֶיהָם

16 לְפָנֵי יְהוֹנֶה וְשָּׁחַט ׁ אֶתֹּ־הַפֶּר לְפְנֵי יְהוַנֶה: וְהֵבֶּיֹא רַ־הַבֶּר אֶלּבְנִי יְהוֹנֶה: וְהֵבֶּיֹא רַ־הַבָּר אֶלּ-אַהֶּר מוֵעֵר: רַהַכֹּהָן הַפָּשִׁיחַ מִרַּם הַפֶּר אֶלּ-אַהֶּר מוֹעֵר: 17 וְטָבַל הַכּהֵן אֶצְבָּעִוֹ מִן־הַדֶּם וְהִזָּה שֻׁבַע פְּעָמִיםׂ

¹⁸ לְפְנֵי יְהֹּוֶה אֶת־פְנֵי הַפְּרְכָת: וּמִן־הַדָּ"ם יִתֵּן וּ עַל־ <u>כַּרְנָרת הַמִּוְבֵּח יִהְשֶׁר לְפְנֵי יְהוֹּה יְהְשֶׁר בְאַהֶּל</u> מוֹעָר וְאֵת כָל-הַדָּם יִשְׁפֹּךָ אֶל-יְסוֹר מִוְבַח הָעֹלְה

ירים <mark>סְמֶנוּ אָשֶׁר־פָּתַח אָהֶל מוֹעֵד: וְאֵת כְּלִ־חֶלְבְּוֹ יָרֵים סְמֶּנוּ 19</mark>

ין רְפָּר בְּחַשְּׁאִרת בֵן יְעַשֶּׁה־לֵּוֹ וְכִפֶּר עַלֵּהֶם הַכֹּהֵן בְּלְפָר בְאַשֶּׁר עָשְׁהֹ בְּלְפָר בְּאַשֶּׁר עָשְׁהֹ

בַּרִאשׁון חַפּאַת הַפָּּלֵל הִוּא: פ בְפַּחְלֵּח לְשָׁרַף אִרְוּ כַּאְשֵׁר שָׁרַף אֵת בּוּפֶּר זיין וֹנְסְלֵח לְשָׁרֵם : וְהוֹצִיא אֶשֶׁר שָׁרַף אֵת בּוּפֶּר ניסְלֵח לְשָׁרֵם : וְהוֹצִיא אֶשֶׁר שָׁרָף אֵת בּוּפֶּר

יְהוָה אֱלֹהְיו אֲשֶׁר לֹא־תֵעשִינָרה בִּשְׁנָגָה וְאָשֵׁם: אַלֹּהִיו אֲשֶׁר לֹא־תֵעשִינִרה בִשְׁנָגָה וְאָשֵׁם:

או־הוַרַע אֵלָיוֹ חַפָּארֹתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בֶּרְה וְהַבְּיא 23

יִשְׁחֵט אֶרִי-חֵעֹּלֶּרְר רִלְּנְי יְהְנָּרִי חַפָּאִר חָפָּאַר בְּלְנִי יְהְנָּרִי חַפָּאִר בְּלְנִי יְהְנָּר על-רָאש רֵזשִּׁלִיר וְשָׁחֵט אִרְדוּ בִּמְקוֹם אֲשֶׁרּ אַרִּילָרְבְנָוּ שְּׁעִיר עִזִּים זָבֶר הָתְמִים: וְּסְמַּךְ יְדְּוֹ

יַלְלָּחְ הַכּהֵׁן מִדָּם הַחַּשָּארת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנְהָּ, עַל־יְסְוֹר בְּרָגְוֹת מִוְבָּח הָעַלֶּה וְאֶרת־דָּמִוֹ יִשִּׁפֹּׁךְ אֶל־יְסְוֹר

elders of the congregation shall lay their hands upon the head of the bullock before the Lord; and they shall kill the bullock before the Lord. 16. And the anointed priest shall bring some of the bullock's blood into the tabernacle of the congregation: 17. And the priest shall dip his finger in some of the blood, and sprinkle it seven times before the LORD, before the veil. 18. And some of the blood he shall put upon the horns of the altar which is before the LORD. that is in the tabernacle of the congregation, and shall pour out all the (remaining) blood at the bottom of the altar of burnt offering, which is at the door of the tabernacle of the congregation. 19. And all his fat he shall take from him, and burn it upon the altar. 20. And he shall do with this bullock as he did with the bullock of the sin offering, so shall he do with this: and the priest shall make an atonement for them, and it shall be forgiven them. 21. And he shall carry forth the bullock to without the camp, and burn him as he burnt the first bullock; it is a sin offering of the congregation.

22. If a ruler should sin, and do any one of the prohibitions of the Lord his God which ought not to be done, through ignorance, and becometh guilty; 23. If now his sin, wherein he hath sinned, come to his knowledge; he shall bring as his offering, a goat, a male, without blemish; 24. And he shall lay his hand upon the head of the goat, and kill it on the place where they kill the burnt offering before the Lord; it is a sin offering. 25. And the priest shall take some of the blood of the sin offering with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and (the remainder of) its blood he shall pour out

^a Mendelssohn translates this expression, wherever it occurs, "And he becomes aware of his guilt," or as above, "they become aware of their guilt."

- מּ מִוְבֵּח הָעֹלֶרה: וְאֶת־כָל־חֶרְלֹבּוֹ יַקְמֵיר הַמִּוְבֵּחָה כְחֵלֶב זֶבַח הַשְּׁלְמֵים וְכָבֶּר עָלְיֵו הַכּהָן מֵחַפָּאתְוֹ וְנִסְלַח לְוֹ: פ ששי
- יי מְעָם יְנֶפֶּשׁ אַחָּרת הֶחֶמֶפְא בִשְׁנָגָה מֵעַם הָאֶבֶיץ בְּעֲשׁבָּה אַחֵּת מִפִּצְוָת יְהנֶה אֲשֶׁר לֹא־תֵעֲשֶׂינָה אַ וְאָשֵׁם: אַז הוֹרֵע אֵלָיו חַפָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטֵא וְהַבִּיא יִּיבִּיא מִּבְּיִא מִּבְּיִא מִּבְּיִא מִּבְּיִא
- קְרְבָּנוֹ שְׁעִירָרג עִזֵּים ֹ הְמִימֶה נְגַלְה עַל-חַטָּאתְוֹ אָשֶר חָטָא: וְסָמֵךָ אֶת־יִרוֹ עַל רָאשׁ הַחַּמָּאת ²⁹
- מְדָּמָהֹ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָרַנוֹ עַל־-קַרְגָּה : וְלָלַּח הַבּ<u>הֹן 30</u> מִדְּמָהֹ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָרַנוֹ עַל־-קַרְגָּיִה מִוְבַּח הָעֹלְּה
- וְבְּבֶּרְ עָלֵיו ַהַבּהֵן וְגִּסְלַח לוֹ: נְאֶתֹּ־כָּלֵּרְ הָלְבָּה יָסִיר בַּאֲשָּׁר הוּסֵר חֵלֶב״ מֵעַל־יֶבֶח הַשְּלָמִים הָלְבָּה יָסִיר בַּאֲשָּׁר הוּסֵר חֵלֶב״ מֵעַל־יֶבַח הַשְּלָמִים וְבִּבָּר עָלֵיו ַהַבּהֵן הִפִּוּלְח לוֹ: פ
- ארת נְקַבֶּשׁ יָבִיא קַרְבָּנִוֹ לְחַשְּאֶתת נְקַבָּה תְמִימֶה 32 וְאִם־כֶּבֶבֶשׁ יָבִיא
- וְשָׁחַטְט אֹתָהּ לְחַפְּאַת בִּמְלְּוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶתְרּ וְשָׁחַטְט אֹתָהּ לְחַפְּאַת בִּמְלְּוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶתִרּ יִשְׁחַט אֶתִרּ יִשְׁחַט אֶתִרּ יִשְׁחַט אֶתִר
- וּנְרֵיוֹ עַל-קּרְנִּת מִוְבַּח הָעֹרֵלֵה וְשֶּׁת בְּאֶצְבְּעוֹ וְנָרֵיוֹ עַל-קּרְנִת מִוְבַּח הָעֹרֵלֵה וְשֶׁאת בְּאָצְבְּעוֹ
- לּלִיבְּהָּר וּסֹר שֹרֵקר-בַיבּהָּבְּ מֹוֹכֹּט בּוֹהְּבְּלְמִים יִּהְפְּנֵ יִּהְפְּנֵ מִּלְ-וֹסִוּר בַּמִּוֹבֹם: וֹהְאַע-בֹּרְ-שُלְבָּׁשׁ יִסִּיר

at the bottom of the altar of burnt offering. 26. And all its fat he shall burn upon the altar, as the fat of the sacrifice of peace offering; and the priest shall make an atonement for him concerning his sin, and it shall be forgiven him.*

27. And if any person of the common people should sin through ignorance, by doing any one of the prohibitionsa of the LORD, which ought not to be done, and becometh guilty; 28. If now his sin, which he hath sinned, come to his knowledge: then he shall bring as his offering, a goat, a female, without blemish, for his sin which he hath committed; 29. And he shall lay his hand upon the head of the sin offering, and slay the sin offering on the place of the burnt offering. 30. And the priest shall take some of the blood thereof with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and all the (remaining) blood thereof he shall pour out at the bottom of the altar. 31. And all the fat thereof he shall remove, as the fat is removed from off the sacrifice of peace offering; and the priest shall burn it upon the altar for a sweet savour unto the Lord; and the priest shall make an atonement for him, and it shall be forgiven him.

32. And if he bring a sheep for a sin offering, he shall bring it a female without blemish. 33. And he shall lay his hand upon the head of the sin offering, and slay it for a sin offering on the place where they kill the burnt offering. 34. And the priest shall take some of the blood of the sin offering with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering, and all the (remaining) blood thereof he shall pour out at the bottom of the altar: 35. And all the fat thereof he shall remove, as the fat of the sheep is removed from the sacrifice of the peace offering; and the

a Both the negative and positive precepts are commandments, wherefore the first may also be properly called or precepts.

וְהַקְמִּיר הַכּהָן אֹתָם הַמִּוְבֵּחָה עַל אִשִּׁי יְהוְה וֹכפֶּר עבריו הַכּבָין על-חַפָּארְוֹ אָשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לְוֹ:

יוגפש פייבתחטיא ושפעה קול אַלְיה וְהָוּא ער אָן רָאָה אָן יָדֶע אִם־לָוֹא יַנִיר וְנָשֶׂים עִוֹנְוֹ: אַוֹ נָפֵש אָשֶר תִּנַע בְּכָל־דָבֶר טְמֵא אוֹ בְנִבְלַת חַיְּה טְמֵאָה אַוֹ בְּנְבְלַתֹּ בְהַמֶּה טְמֵאָה אוֹ בְּנְבְלַת שָׁרֵץ טְמֵא וְנֶעְלַם מִמֶּנוּ וְהָוּא טְמֵא וְאָשֵׁם<mark>:</mark>

או בי יִנַע בְּטְמְאַת אָדָּם לְכֹל טְמְאָתוֹ אָשֶׁר יִטְּמֶא בֶּה וְנֶעְלַם מִפֶּׁנוּ וְהָוּא יָרַע וְאָשֵׁם: אַוּ נְּפֶשׁ כֵּי תִשָּׁבַע רְלַבַמֵּא בִשְּׂפְרַתִּיִם לְהַרָע וּ אָוּ קַהיטִיב לְבַּר אֲשֶּׁר יְבַמָּא הָאָרֶם בִּשְּׁבָעֶרה יָנֶעַלַם מָמֶנוּ וְהְוּא־יָרַע וְאָשֵׁם לְאַחַרת מֵאֵלֶה:

לאַתַרת מֵאֵלֶה וְהָּתְוֹדָּה אֲשֶׁר ¹ ל רוביליא אריביא אריבאה לבייה ילף ילי <u>ילל 6 ה</u>ים ליים ביים ביים מל 6 היים ביים מל 1 חַפָּארול אַשֶּׁר חָפָא נְקַבָּרו מִן־הַצְאון בִשְּבָּרו אָנירַת עוּיָם לְחַפֶּאת וְכִפָּר עָרֶליו הַכּהָן

<mark>מֶחַטָּארְגוֹ : וְאִם־לֹא תַנְיעַ יָרוֹ דֵי שֶׁהֹ וְרֵזַלִיא</mark> אָרת־אַשֶׁמוֹ אֲשֶׁר חָפָּא שְׁרֵתִי תֹרֶים אוּ שְׁנֵי בְנֵי־יוֹנֶה בְּיהוֶה אֶחֶר לְחַשָּארת וְאֶחֶר לְעֹלָה:

וְהַבָּיא אֹרָם אֶרִי־הַכהֵּן וְהַקְרָיב אֶרִי־אָשֶׁר

priest shall burn the same upon the altar, upon the offerings made by fire unto the Lord: and the priest shall make an atonement for his sin that he hath committed, and it shall be forgiven him.

1. And if any person sin, because he heareth the voice of adjuration, and he is a witness, since he hath either seen or knoweth something of it; if he do not tell it, and thus bear his iniquity; 2. Or if any person touch any unclean thing, whether it be a carcass of an unclean beast, or a carcass of unclean cattle, or the carcass of an unclean creeping thing, and it escape his recollection; (but he becometh aware that) he is unclean, and hath thus incurred guilt; 3. Or if he touch the uncleanness of man, whatsoever uncleanness of the kind it be by which he can be defiled, and it escape his recollection; but he becometh aware of it, and that he hath thus incurred guilt; 4. Or if any person swear, by pronouncing with his lips to do evil, or to do good (to himself), in whatsoever it be that a man pronounceth with an oath, and it escape his recollection; but he becometh aware that he hath incurred guilt by any one of these: 5. And it shall be, if he have incurred guilt by any one of these things, that he shall confess that concerning which he hath sinned; 6. And he shall bring his trespass offering unto the LORD for his sin which he hath committed, a female from the flock, a sheep or a goat, for a sin offering; and the priest shall make an atonement for him concerning his sin. 7. And if his means are not sufficient for a sheep, then shall he bring for his trespass, which he hath committed, two turtledoves, or two young pigeons, unto the LORD; one for a sin offering, and the other for a burnt offering. 8. And he shall bring them unto the priest, and he shall offer that which is for the sin

3

בּמִוּבֶת וְתַנִּשְׁאָר בַּדָּם יִפֶּצֵה אֶל-יְסָוֹר הַמִּוְבֵּח הַמִּוְבֵּת וְתַנִּשְׁאָר בַּדָּם יִפֶּצֵה אֶל-יְסָוֹר הַמִּוְבֵּח בַּחַשָּׁארת רָאשׁוֹנֶה וּטָלֵק אֶרת-ראשׁוֹ מִפְוּר

וֹכֹפֶּר אַלָּיו הַכִּוֹיֵן מְחַפִּארֹדוּ אַׁהְּרִּחִפֶּא וֹנִסְּלֵח הַ חַפֶּארת הָנִא : וֹאָת-חַהֵּנִי 'וֹתְשֶׁׁה עֹלֶה כַּפְּאִּפְּׁס

וו לו: ס שביע ןאָס־לא הַשִּׂיג יָדוֹ לִשְׁתֵּי תַּלִּים או לִשְׁנֵי בְנֵי־יוֹנָה וְהַבִּיא אֶת־קְרְבְּנוֹ אֲשֶׁר חָכִּיא אֶת־קְרְבְּנוֹ אֲשֶׁר חָפָׁיא וְעִשִּׁירָת הָאֵבֶּה סְלֶּרת לְחַמֶּאת לְאֹ־יִשִּׁים עֶלֻיהָ לְבֹנֶה כִי חַמָּאת הָוֹא:
 עֶלֶּיהָ שָּׁמֶן וְלְאֹ־יִתַּן עָלֶיהָ לְבֹנֶה כִי חַמָּאת הָוֹא:

ין מֶהֶבִיאָרה אֶל-הַבּהַן וְקְמֵץ הַבּהַן בְּפְׁנָּה מְלוֹא אֲשֵׁי הָקְמֵץ הָתִבּאָן בְּפְּנָּה מְלוֹא יִבְּר

יהוֹה חַפָּאת הָוא: וְכִפֶּר º עָלָיו הַכּהֵׁן עַל־חַפְּאתְוֹ בּיִהוֹה חַפָּאת הָוא: וְכִפֶּר º עַלָּיו הַכּהֵׁן עַל־חַפְּאתְוֹ בְּיִשְׁרִיחַעָּא מֵאַלֶּה וְנִכְלַח לְוֹ וְהַיְתָה בּיִשִּׁי בּייִבּי בּיִיבּי בּייִבּי בּיִבּי בּיִבּי בּיִבּי בּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיבְּי בְּיִבְּי בְּיבְּי בְּיבְי בְּיבְּי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְי בְּיבְים בְּיבִּי בְּיבְי בְּיבְים בְּיבִּים בּיבּים בּיבִּים בּיבּים בּיבים בּבִּים בּיבים בּיבִּים בּיבים ב

ם וַיְרַבֶּר יְהֹוֶה 14 לַכֹּהֵן כַּמִּנְחָה: ס וַיְרַבֶּר יְהוָה

לירולֶרו אַיל רְעמִים מוּיְרוּצֹאו בְּעִרְכְּךְ בֶּסֶף בְּירִתְּמְעׁל בְּעַרְכְּךְ בֶּסֶף בִּירִתְּמְעׁל בְּעַרְכְּךְ בֶּסֶף בִּירִתְּמְעֹל בְּעַרְכְּךְ בֶּסֶף בִּירִתְּמְעֹל בְּעַרְכְּךְ בֶּסֶף בִּירִתְּמְעֹל בְּעַרְכְּךְ בָּסֶף בִּירִתְּמְעַל בְּעַרְכְּךְ בָּסֶף בִּירִתְּמְעַל בְּעַרְכְּךְ בְּסֶף בִּירִתְּמְעַל בְּעַרְכְּךְ בְּסֶף.

16 שְׁלָלִים בְּשֶׁמֶלְים יְשַׁלֵּם וְאָשֶׁם: וְאַתְּרֹּוֹ יְאַשֶּׁרְ הַאָּשֵׁם וְנָכְלִים בְּשֶׁמֶלִים וְאֶבֶרִם יְשָׁלֵם וְאָשֶׁם: וְאֵבֶרְ אָלֵיו בְאִיל עליי וְנָרָתוּ אֹתִוֹ לַכֹּהֵן וְרַבּהַהוֹ יְכַפֵּר עָלֵיו בְאִיל הַאָּשֵׁם וְנָסְלֵח לִוֹ: offering first, and pinch off its head by the back of its neck, but shall not divide it asunder: 9. And he shall sprinkle some of the blood of the sin offering upon the wall of the altar; and the rest of the blood shall be wrung out at the bottom of the altar; it is a sin offering. 10. And the second he shall prepare as a burnt offering, according to the prescribed order; and the priest shall make an atonement for him for his sin which he hath committed, and it shall be forgiven him.*

11. But if his means are not sufficient for two turtledoves, or two young pigeons, then shall he bring as his offering for that which he hath sinned, the tenth part of an ephah of fine flour for a sin offering; he shall not put upon it any oil, nor shall he put thereon any frankincense; for it is a sin offering. 12. And he shall bring it to the priest, and the priest shall take his handful of it, as its memorial, and burn it on the altar, upon the fire offerings of the Lord: it is a sin offering. 13. And the priest shall make an atonement for him concerning his sin that he hath committed in one of these, and it shall be forgiven him; and it shall belong to the priest, as a meat offering.

14. And the Lord spoke unto Moses, saying, 15. If any person commit a trespass, and sin through ignorance, against the holy things of the Lord: then shall he bring as his trespass offering unto the Lord a ram without blemish out of the flock, in value of two shekels of silver, after the shekel of the sanctuary, for a trespass offering. 16. And that, in which he hath sinned against the holy thing, he shall pay, and shall add the fifth part thereto, and give it unto the priest; and the priest shall make an atonement for him with the ram of the trespass offering, and it shall be forgiven him.

יהוָה צַאַשֶּׁר לָא הַעָשֶּׂינָה וְלְא־יָרַע וְאָשֵׁם וְנָשָּא יְהֹּה צַּהַלֶּה צָּשֶׁר לָא הַעָשֶׂינָה וְלְא־יָרַע וְאָשֵׁם וְנָשָּׂא

אן בְּעֶרְבְּהְ בְּעֶרְבְּהְ מִיִּט מִן־הַיּצְאוֹ בְּעֶרְבְּהְ וּבְּיֶּא בַּיִּל הָמְיִם מִן־הַיּצְאוֹ בְּעֶרְבְּהְ וּבְּבָּהְ עָלִיו הַהַבּהֵוֹ עַל שִׁנְּנְתְּוֹ לְּצִּשְׁם אֶל־הַבּהָוֹ וְבִפֶּר עָלִיו הַהַבּהַוֹ עַל שִׁנְנְתְּוֹ

¹⁹ אֲשֶׁר־שָׁגֶג וְהָוּאַ לְאֹ־יָרַע וְנִסְלַח לְוֹ: אָשֶׁם הְוּא אָשָׁם אָשָׁם לֵיחנֵה: פ

יַנְיַרַבֵּר יְהֹוָה בֶּל-משֶׁה לֵאמְר: גָפֶשׁ בִּי חֶחֶטְּא יִמְעַרֶּל ה מַעַר בִּירֹוְרוּן וְכִחֵשׁ בַּעַמִירוּזוֹ בְּפִּקּרוֹן אוֹ־בִּחְשַׂוּמֶרת יָר אַוֹ בְנָוֵל אָוֹ עִשַּׁק אָת־עַמִיתְוֹ:

אָרִסְצֶּא בְּבֵרֶה וְכָחֶשׁ בָּרִי וְנִשְׁבַּע עַל-יַאָּחָרת מִכֶּל צְּשֶׁרֵייֵעשֶׁרוּ רָהָאָרֶם לְחֲמְאׁ אוּרְסָצֶא בְּבַרֶה וְכָחֶשׁ בָּרוּז וְנִשְׁבַע עַל-יַשְׁכֶּןר יַּבְּיִּ

אָת־הָנְה: וְהָיָה בִּירִיֶחֲטָא וְאָשׁם וְהַשִּׂיב אֶת־הַנְּזַלְּה בְּהַנָּה: וְהָיָה בִּירִיְחֲטָא וְאָשׁם וְהַשִּׁיב אֶת־הַנְּזַלְּה בְּשִׁר נָזָל אָוֹ אֶת־הָזְעָשֶׁל אֲשֶׁר נִשְּׁק אָוֹ אֶת־הַנְּאָבהָה הַפִּקָּר בּאַתִּוֹ אָוֹ אֶת־הַנְּאָבהָה

או מבֿל אַשריישבע עִלְיוּ בּלּשֶּׂקְרי מָצֶא אַ אוֹ מבֿל אַשֶּרייִשְבַע עִלְיוּ בַּלְשֶּׂקְרי בְּאַשֶּׁר וְחַמְשִּר, יִשְׁבַע עָלְיוּ לַאֲשֶּׂר וְחַמְשִּר, יִפַף עָלְיוּ לַאֲשֶּׂר וְחַמְשִּר, יִפַף עָלְיוּ לַאֲשֶּׂר

בּב הוא לו יהעני בנום אששמרו ואלה היצישמו יביא ליהור אייר הפנו ירבנן לאשם אל-הבנו וכפר עליי הבנו הפנו ירור ונסלח לו על-אתחת מכל אשריעשה לאשמה בה: פ 17. And if any person sin, and commit any one of the prohibitions of the Lord which ought not to be done; and he know not whether he have incurred guilt, and so bear his iniquity: 18. Then shall he bring a ram without blemish out of the flock, of the usual value, for a trespass offering, unto the priest; and the priest shall make an atonement for him concerning his sin of ignorance, wherein he hath erred and knoweth it not, and it shall be forgiven him. 19. It is a trespass offering: he hath in trespassing trespassed against the Lord.

20. And the Lord spoke unto Moses, saying, 21. If any person sin, and commit a trespass against the Lord; if he, namely, lie unto his neighbour in that which was delivered him to keep, or in a loan, or in a thing taken away by violence, or if he have withheld the wages of his neighbour; 22. Or if he have found something which was lost, and lieth concerning it, and sweareth falsely; in any one of all these which a man doeth, to sin thereby: 23. Then it shall be, when he hath sinned, and is conscious of his guilt, that he shall restore what he hath taken violently away, or the wages which he hath withheld, or that which was delivered him to keep, or the lost thing which he hath found,* 24. Or any one thing about which he may have sworn falsely; and he shall restore it in the principal, and the fifth part thereof shall he add thereto; unto him to whom it appertaineth shall he give it, on the day when he confesseth his trespass. 25. And his trespass offering he shall bring unto the Lord, a ram without blemish out of the flock, of the usual value, for a trespass offering, unto the priest: 26. And the priest shall make an atonement for him before the LORD, and it shall be forgiven him, for any one thing of all that he hath done to trespass thereby.

ניַרבֶר יְהוָה אֶל-משֶׁה לֵאמְר: צַוּ אֶת־אַהַרֹּן וְאֶרת־בָּנֵיו לֵאמֹר וָארת תוֹרַרת הַעֹלֶה הַוֹא הַעֹלֶה ַער^י הְּוֹקְרָה ערל-הַפּוְבֶּחַ בָּל-הַ-צַּיְּלָה ער-הַבֹּבֶקר וְצָקשׁ הַמִּוְבֵּחַ תִּנַקר בְּוֹ : וְלָבַשׁ הַכּּהֵן מִרְּוֹ בִּר וּמֶכְגָםִי־בַר יִּלְבַשׁ עַל־בְּשָׁרוֹ וְהַתַּים אֶּרִי תַּרָּשֶׁן אֲשֶּׁר תּאכַל הָאֵשׁ אֶת־הָעלֶה עַל־הַמִּוְבֵּחַ <mark>וְשָׂמֵוּ אֵצֶל רַזִּמִּוְבֵּחַ: וּפָשֵׁמֹ אֶרִז-בְּגָרָיו וְרְלַבֵשׁ</mark> בּנָרִים אַחַרִים וְהוֹצְיא אֵרוּ־הַדֶּישׁן אֶרֹ-מְחְוּץ <u>סְהוֹר: וְהָצֵּשׁ עַל־הַפָּוֹם בְּהוֹר: וְהָצֵשׁ עַל־הַפִּוְבֵּחַ סַּ</u> רְעַבֶּלִיהָ הַכּהָן עַצְים בַּבָּבֶור בַּבְּבֶּוּר וְעָרַךְ עָבֶּלירָ הָזעֹדְלֹיה וְהִדְּקְמִיר עָלֶיהָ חֶרְלַבִי הַשְּׁלְמִים: אֵשׁ הָמִיר הוּנַקר על־ הַמּוְבֵּחַ לְא תִּכְבֶּה: וואת תוברת הפוחה הקבב אתה בני־אתרן לפני יְרוּלָרוּ אֶל-פְנִי רַשִּוְבֵח: וְהֵרִים מִשֶּׁנוּ בְּקְמְצׁוֹ מُفَرُّك تَقْدُنُكِ الْمُهَمَّدُكِ الْخُكِرِ وَكِ-تَوَلِّدَدُكِ אָשֶׁר עַל־הַפּּנְחֶרה וְהַקְטִיר הַפִּּוְבֵּחַ בִּיחַ נִיחָּחַ אַלְבֶּלָרֶעִינִי בַיִּינוּנְי: וְעַנּוִּעֵיבִי מִפְּנָּבִי יִאְכְּלְיַנִּ אַהְרָן וּבְנָיֶו מַצַּוֹרת הֵאָבֵל בְּמָקּוֹם כְּלְשׁ בַּחֲצֵּר 10 אְהֶל-מוֹעֵר יְאַכְּלְ־וֹהָ: לָא בִוּאָפֶּה חָמֵׁץ חָלְּלֶּם נָתַתִּי אֹתָה מֵאִשֵּׁי לַלֶּדְשׁ לֶלְדָשִׁים הַוֹא כַּחַפָּארת מ זערא *

1. And the LORD spoke unto Moses, saying, 2. Command Aaron and his sons, saying, This CHAP. VI. is the law of the burnt offering: It is the burnt offering, which shall be burning upon the altar all night unto the morning, and the fire of the altar shall be burning on it. b 3. And the priest shall put on his linen garment, and linen breeches shall he put upon his flesh, and he shall lift up the ashes which the fire hath made by consuming the burnt offering on the altar, and he shall place them beside the altar. 4. And he shall take off his garments, and put on other garments, and carry forth the ashes to without the camp, unto a clean place. 5. And the fire upon the altar shall be burning on it, it shall not be put out, and the priest shall burn wood on it every morning; and he shall lay the burnt offering in order upon it, and he shall burn thereon the fat of the peace offerings. 6. A perpetual fire shall be burning upon the altar; it shall not go out.

7. And this is the law of the meat offering: (one of) the sons of Aaron shall bring it near before the Lord, before the altar. 8. And he shall lift up from it his handful, of the flour of the meat offering, and of its oil, and all the frankincense which is upon the meat offering, and he shall burn it upon the altar, for a sweet savour, as its memorial, unto the Lord. 9. And what is left thereof Aaron and his sons shall eat: unleavened shall it be eaten in a holy place; in the court of the tabernacle of the congregation shall they eat it. 10. It shall not be baked leaven; as their portion have I given it from my offerings made by fire; it is most holy, as is the sin offering, and as is the trespass offer-

^а Lit. "Upon the place of burning."

b The altar.

^c This word must be so understood: The meat offering is brought to the altar; the greater part is given to the priest; but the portion offered on the altar is, as it were, that which causeth the offerer to be remembered on high.

מולם ילבה: מולם לרניתיבם מאשו יחוני בל אשריונת דו ובאשם: בּל-זבר בּבְנֵי אַרַהֹּלֹ

נְיְדַבֵּר יְהוֶה אֶל-משֶׁה לֵאמְר : זֶה קְרְבַּן אֲהַרֹּן יְּבָּנִי יְהוֶה אָל-משֶׁה לֵאמְר : זֶה קְרְבַּן אַהַרֹּן יְּבָּנִי יְבָשְׁה אָל-משֶׁה בִּיוֹם הִפְּשַׁח אֹל־וּ יְּבָנִיו יְבִשְׁה הָעָמִיר מַחֲצִירָתִהּ עשִׁיִרֹת הָאֵפֶּה סֶלֶת מִנְחָה הָּמִיר מַחֲצִירָתהּ עשִׁיִרֹת הָאֵפֶּה סֶלֶת מִנְחָה הָמִיר מַחֲצִירָתהּ

ביא אָר וּמְחַצִּירֶת הְבִּיאֶנָה הֻפִּינֵי מִנְחַרת פּּהְים בּאֶּמֶן בּבְּבָּקר וּמְחַצִּירֶתה בָּאָרֶב : אַרְ-מַחַלַת בּּאֶּמֶן

בּיִּטְׁבָּיוּ מִפָּצִּיוּ זְּהֹאֵּטִּ אָרֵאַבִּי טַפֹּרִּאוּבָּיִם לְּיִּשְוֹּבִי זְּיִבְּעֹלְנִיב בְּיִםֹ-נִּיטִׁם בְּיִבְּינְרֵי : וְבִּפּנְיֵן בּיּפְּאֵּים בּיִּלְרֵי : וְבִּפּנְיֵן בּיּפְּאֵּים

תאָבֵל: פּבָּיל הַזְּקְמֶּר: וְבָל-מִנְחַרית בּהֵן בָּלִיל הַתְּהָיֶה לְּא

אָשֶׁרְ הִישָׁהַט הָעִרְּיִה הִישָּׁחֵט הַחַפָּארת לְפְּנִי וְאָלִּבְּנִיו לֵאמִר וֹארת רתוּלֵרת הַחַפְּארת בִּמְלוּכם אַבְּנִיו לֵאמִר וֹארת רתוּלֵרת הַחַפְּארת בִּמְלוּכם בַּמְשָׁמִר בִּמְלוּכם בַּמְשָׁמִים בִּמְשָׁמִים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִּים בִּמְשְׁמִים בִּיִּים בְּעִיבְּיר יְהוֹּנְיִם בְּעִיבְּיר יְהוֹיָם בְּעִּים בְּמִישְׁמִים בִּישְׁמִים בְּמִישְׁמִּים בִּמְשְׁמִּים בִּיִּבְּיר יְהוֹּיָם בְּיִבְּעִים בְּמִישְׁמִים בְּמִישְׁמִים בְּמִישְׁמִים בְּמִישְׁמִים בְּיִּבְּינִים בְּעִּבְּיר יְהוֹיָם בְּיִים בְּעִיבְּיר בְּיִבְּינִים בְּעִּבְּיר בְּיִבְּיִים בְּעִּבְּיר בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיבְּיב בְּיִּבְּיים בְּיִבְּיבְּיבְיבְּיר יְהוֹיָם בְּעִּים בְּשְׁבִּים בְּיִּבְּיבְּיבְּבְּיים בְּיִבְּיבְּיבְיר יְהוֹיָם בְּיבְּבְּיבְיר יְהוֹיָם בְּעִּבְּיבְיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּבְיר יְהוֹּיְם בְּעִּבְּים בְּיבְּבְּיבְיים בְּיבְּבְּיבְיים בְּיבְּבְּיבְים בְּיבְּבְיבְּיים בְּיִבְּיבְּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְיבְּיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְים בְּיבְּיבְּים בְּבְּיבְיבְּים בּיבְּים בְּיבְיבְיים בְּיבְיבְייִים בְּיבְיים בְּיבְיים בּיבְּיבְיים בְּיבְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּיבְיים בְּיבְיים בְּיבְּיבְיים בְּיבְּיים בְּיבְּיבְיים בְּיבְּים בְּיבְּיבְיים בְּיבְּיבְיים בּיבּים בְּיבְּיבְיים בְּבּיבְיים בְּיבּים בְּיבּים בְּיבְּיים בְּיבְּיבְיים בְּיבְּיבְים בְּיבְּבְיים בְּיבּיבְיים בְּיבּיבְיים בְּבְּיבְיים בְּיבּיבְיים בְּיבְּיבְיים בְּיבְיבְיים בְּבְיבְּיים בְּבְּיים בְּבְיבְיים בְּבְייִים בְּיבְיים בְּ

אָלֹינִי וֹאַכַּצֶּׁלָנִּע בַּמֹלוִם לֹּרִתְּ שֹאַכְּעַ כַּטַּאָּר 18 יִשְנְּע לֹּרָה לֹּבְׁהִּים טוּיא : בּוּכִּנֵין בוֹמֹטַמֹּאַ 19

וֹאָבֶשֶּׁר יִזְּהָ מִדְּמָרה עַרְ-הַבֶּּנֶּר אֲשֶׁר יִנְּע בִּבְשָּׁרָה יִקְּהְּשׁ מִעֵר : כָּר ֹיִבְשֶׁר יִנִּע בִּבְשָּׁרָה יִקְּהְּשׁ

לו המבר ואם-פלל, ועומר פּמְּרָה ומלֹל בּוֹ הַמְּבֹר וֹאם-פּללם קרה ולנים בּלְרָה בְּלִים בְּלְרִה בְּלִים בְּלְרִה בְּלִים בְּבְּים בְּיבְּים בְּבְּלִים בְּיבְּים בְּבְּבְּים בְּבְיבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּיבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּיבְּבְים בְּבְיבְים בְּיבְּבְים בְּבְּיבְים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּיבְּבְּים בְּיבְּבְּיבְים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּיבְים בְּבְּיבְיבְים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְּיבְים בְּבְּבְּים בְּבְּיבְיבְים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְּים בְּבְּיבְיבְים בְּבְּיבְּיבְיים בְּבְּיבְּיבְים בְּבְּיבְיבְיים בְּבְּיבְיבְים בְּבְּיבְיבְים בְּבְּבְיבְיים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְּבְיבְיבְים בְּבְּבְיבְיבְים בְּבּיבְיבְיבְים בְּבְּבְּבְיבְים בְּבְּבְּבְיבְיבְיבְים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְיבְיבְים בְּבִּיבְּיבְים בְּבְּיבְיבְים בְּבְּבְיבְיבְים בְּבִּי

ing. 11. All the males among the children of Aaron shall eat of it, as a fixed portion for ever in your generations from the fire offerings of the Lord: every one that toucheth thereon shall be holy.*

12. And the Lord spoke unto Moses, saying, 13. This is the offering of Aaron and of his sons, which they shall offer unto the Lord on the day when he is anointed: the tenth part of an ephah of fine flour for a meat offering perpetually, half of it in the morning, and the other half in the evening. 14. In a pan it shall be made with oil, well sodden shalt thou bring it; twice baked, a meat offering of broken pieces, shalt thou offer it for a sweet savour unto the Lord. 15. And the priest that shall be anointed in his stead among his sons shall offer it: it is a statute for ever, unto the Lord it shall be wholly burnt. 16. And every meat offering of a priest shall be wholly burnt, it shall not be eaten.

17. And the Lord spoke unto Moses, saying, 18. Speak unto Aaron and to his sons, saying, This is the law of the sin offering: On the place where the burnt offering is killed shall the sin offering be killed before the Lord; it is most holy. 19. The priest who maketh atonement with its blood shall eat it: in a holy place shall it be eaten, in the court of the tabernacle of the congregation. 20. Whatsoever may touch the flesh thereof shall be holy: and if there should be sprinkled any of its blood upon a garment, whatever it hath been sprinkled on thou shalt wash out in a holy place. 21. And any earthen vessel wherein it may be boiled shall be broken: and if it be boiled in a copper vessel, it shall be both scoured and rinsed with water. 22.

a So Rashi explains the word מרככח "sodden sufficient in hot water;" after which it was baked in an oven, broken in pieces, and baked again in the pan. Others explain this term with "softened

וְשָׁפֵּף בַּמָּיִם: כָּרֹ-זָבֶר בַּכְּנְיָם יֹאבֵל אֹרֶזְרִי קָרֶשׁ קָרָשִׁים הָוא: וְכָלֹ־חַשְּׁארת אֲשֶׁר יוּבָּא 23 מָדָמָה אֶל־אָהֶל מוַעָר לְכַפֵּר בַקְדֶשׁ לָא הַאָבֶל בָּאָשׁ תִּשְׁרֵף: <mark>וְוֹאַת תּוֹרֵת הַאָּשֶׁם קָּרֶשׁ קָרֶשִׁים הְוּא: בִּמְלְוֹם</mark> אָשֶר יִשְׁחֲמוּ אֶרת-הַעלֶּה יִשְׁחֲמָוּ אֶרת-הַאָּשֶׁם בּיִשְׁאָשֶׁם וָאֶת־דָּמֶוֹ יִוְרָק עַל־רַזִּמִּוְבָּחַ סָבְיב: וְאֶת־בָּל־חֶלְבָּוֹ יַקְרָיב מִמֶּנוּ אֲבת הָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְבַּמֶּח **אַת־הַאֶּקרֶב : וְאֵתֹ שְׁהֵי**י הַבְּלְיּוֹת וְאֶת־הַחֵּלֶבׁ אָשֶר עַלִּיהֶון אֲשֶר עַל-הַבְּסָלֵים וְאֶת-הַיהֶּהֶרְתֹ על-הַבָּבֶּר עַל-הַבְּלָיָרת יְסִיהֶנָּרה: וְהִקְמִיר אֹהָם הַכֹּהֵן הַפִּוְבֵּחָה אָשֶׁרה לֵיהוְרָה אָשֶׁם הְוּא: כָּל־ זָבֶר בַּכְּהָגִים יְאִבֶּעֶלֵנוּ בְּסְקוֹם קְרוֹשׁ יְאָבֶׁר קָרֶשׁ קַרָשִׁים הְוֹא: כַּחַטָּאֹתֹ בָּאָשֶׁׁם תּוֹרָרה אַחַת לָהֶם הַכֹּהָן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בְּוֹ לֹוֹ יָהְיֶה: וְהַבּהֵׁן רַיִּפַּקְרָיב אֶרת־עַלַרת אָישׁ עַוֹר הָזעלָרוֹ אָשֶׁר הַקְרִיב לַכהַן לִוֹ יְהָיֵה: וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תִּאָפֶה

בּתַנְּוּר וְכָּרִ-נְגַעִּשֵׁרוּ בַפַּרְטָשֶׁרוּ וְעַרִ-מְחַבֵּרוּ

בְּלוּלֶרוּ־בַשֶּׁמֶן וַחֲרֵבֶרוּ לְבָל-בְנֵיְ צִּיחַרָן תַּתְּיֵירוּ

10 לַכּהֵן הַפַּקְרִיב אֹחָה לוֹ הְדְהָיֶה: וְכָל־מִּנְחָה

5

: אָישׁ כְּאָחָיו

Every male among the priests may eat thereof: it is most holy. 23. And every sin offering whereof any of the blood is brought into the tabernacle of the congregation to make atonement therewith in the holy place, shall not be eaten; it shall be burnt in fire.

1. And this is the law of the trespass offering: It is most holy. 2. On the place where they kill the burnt offering shall they kill the trespass offering; and the blood thereof shall be sprinkled upon the altar round about. 3. And all its fat shall be offered up; the rump, and the fat that covereth the inwards, And the two kidneys, and the fat that is on them, which is by the flanks, and the caul that is over the liver, with the kidneys shall he remove the same: 5. And the priest shall burn them upon the altar for an offering made by fire unto the Lord: it is a trespass offering. 6. Every male among the priests may eat thereof; in a holy place shall it be eaten: it is most holy. 7. As the sin offering is, so is the trespass offering; there is one law for them: the priest that maketh atonement therewith, his shall it be. 8. And the priest that offereth any man's burnt offering,-the skin of the burnt offering which he hath offered shall belong to this priest alone. 9. And every meat offering that is baked in the oven, and all that is dressed in the deep pan, and in the flat pan, shall belong to the priest that offereth it alone.3 10. And every meat offering which is mingled with oil, or dry, shall belong to all the sons of Aaron, to one as much as another.*

with oil." But this being one of the words which occur in but one passage, it is difficult to state its precise signification.

^a This is variously explained, so as to agree with the next verse. First, that is the absolute property of the officiating priest, to distribute it at his option among his fellows; secondly, that it belongs to the family of the sacrificer, who may have the duties to perform on the day of the sacrifice.

נו וואת תורה ובח השלמים אשר יקהיב ליהוה:

יַלְּרִה מַצוּרה בְּשֶׁמֶן וְסַלֶּרְה מָרְבֶּבֶּה חַלְּרִה בְּלוּלְרִ<mark>ה</mark> חַלְּוֹרת מַצוּרת בְּלוּלִרת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקִי מַצּוּרת מְשָׁחָים בַּשָּׁמֶן וְסַלֶּרְת מָרְבּׁר חַלְּרִת בְּלוּלְרִת מְשָׁחָים בִּשָּׁמֶן וְסַלֶּרְת מָרְבּׁר חַלְּרִת בְּלוּלִרִת

יוֹקרִיב קַרְבָּגֵוּ על־חַלּוֹת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרָיב קַרְבָּגֵוּ על־13

לַרְבָּׁן הַתּנַכְה שִׁלְמָיו: וְהִקְּרִיב מִפֶּנוּ אֶחָרַ מְבָּלִּר בְּיִבְּן הַזוֹנֵכְן אֶרִרּבָּם בּּלִּרְי אַרְבָּׁן הַתּוֹבָרת שְׁלָמִיו: וְהִקְּרִיב מִפֶּנוּ אֶחָרְ מִבְּלִּרְיב מִבְּנוּ אֶחָרְ מִבְּלִּרְיב

ירת שְּלְשִׁים לוֹ יְרְטֶּה : וּבְשֵּׁר זָבַח תוֹרֵת שְּלְשִׁיוּ בּקָר: בְּיִוֹם בְּעָרבּנְוּ יִרְבָּנְוּ יִיִּבְּבֶל רְאֹ־יַנִיִּחַ מִמֶּנוּ עַר־בְּנֶּך:

אָררוּ אָבֶל וּמְפֵּחֲלָת וְהַנּוְּרָתר מְשֶׁנִּוּ בִּיּוֹם הַקְּרִי<mark>כְּוֹ (מְבֶּלֵּוֹ בְּיָוֹם הַקְּרִיכְּוֹ (מְבֶּלֵּוֹ בְּיָוֹם הַקְּרִיכְּוֹ (מְבֶּלֵּוֹ בְּיָוֹם הַקְּרִיכְּוֹ (מְבֵּלֵוֹ בְּיִוֹם הַקְּרִי<mark>כְּוֹ</mark></mark>

אליישׁי פּאָ*קׁישׁי בּיוּ*וֹם בּיִּשְׁלִישִּׁי פָּאָ<mark>קִישׁי בּאָקישׁי בּאָקישׁי בּאָקישׁי</mark>

יִשְּׁבֶרְה: וְאָם הַאָּבְלֹּ זֵּיְאָבֶל מִבְּשֵּׁר־נָּבַח שְּׁלְמִׁיוּ בְּיַוֹם הַזְשְׁלִישִׁי לְא זִיְרָצֶּה הַמַּקְרָיב אֹרֹזוֹ לְא בַּיַּוֹם הַזִּשְׁלִישִׁי לָא זִיְרָצֶה הַמַּקְרָיב אֹרֹזוֹ לְא זְאָבֶל מִבְּשֵּׁר־נָּבַח שְּׁלְמִׁיוּ

יַנְעָרֶה הִּשָּא : וְרַהַבְּשֶּׁר בְּבִּשׁ בְּכֶל בְּכֶל בְּטָמֵא לְא בּיִּעְעוֹנְה הִּשָּא : וְרַהַבְּשֶּׁר בְּל־יִטְמֵא לְא בִּיּ

20 בָּשֶׂר: וְרַהְנֶּפֶשׁ צְּשִׁרִּרּרִיתְאַכֵּר בְּשָּׂר מְזָבְח הַזְשָׁלָמִים אֲשָׁר לִיהוָה וְטָמְאָתוּ עָלֵיו וְנִכְרְתָה

גנָפֶשׁ הַהָוֹא מֵעַמֶּיהָ: וְגָפֶשׁ כִּי־תִנַּע בְּכָל־טָמֵׁאַ מַ בַּבְל־טָמֵאַ בְּבָל־שֶׁקֶץ בְּבָל־שֶׁקֶץ בְּבָל־שֶׁקֶץ

11. And this is the law of the sacrifice of peace offering, which one may happen to offer unto the Lord. 12. If he offer it for a thanksgiving, then shall he offer with the sacrifice of thanksgiving unleavened cakes mingled with oil, and unleavened wafers anointed with oil, and fine flour well sodden made into cakes mingled with oil. 13. Together with cakes of leavened bread shall he bring near his offering, with the sacrifice of thanksgiving of his peace offering. 14. And he shall offer thereof one out of every oblation for a heave offering unto the Lord, to the priest that sprinkleth the blood of the peace offering—to him shall it belong. 15. And the flesh of the sacrifice of thanksgiving of his peace offering shall be eaten the same day that it is offered; he shall not leave any of it until the morning. 16. But if the sacrifice of his offering be a vow, or a voluntary offering, it shall be eaten the same day that he offereth his sacrifice; and on the morrow also shall be eaten what is left thereof. 17. But what is left of the flesh of the sacrifice, on the third day shall it be burnt with fire. And if the intention was to eat of the flesh of the sacrifice of his peace offering on the third day, it shall not be accepted, to him who offereth it it shall not be accounted; it shall be an abomination, and the person that eateth of it shall bear his iniquity. 19. And the flesh, that toucheth on any unclean thing, shall not be eaten, with fire shall it be burnt: and as for the flesh, every one that is clean may eat thereof. 20. But the person that eateth the flesh of the sacrifice of peace offering, that pertaineth unto the LORD, having his uncleanness upon him, even that person shall be cut off from his people. 21. And any person that toucheth any unclean thing, as the uncleanness of man, or on any unclean beast, or on any abominable unclean thing,

VOL. III.

לִיחוָּט יִבּיֹא אָרֵע-לֹּרְבּׁנִּוּ לִיחוֹּט מֹזֹבּט שְׁלָמֹוּן: יִשְּׂרָבֻׁץ בֹּרְאמֹר וַיַּפּּלְנִיִּר אָרִרּוּבָּט שְּׁרְסִיּׁ, נוֹּבַבּר וְחוֹט אָרִמֹשִׁה לִאמֹר: דַּבּּר אָרִבּנִיּי אֶרִבּנִיּי אֶרִבּנִיּי

30 יָבֶיוּ הְּגִּיאֶנּוּ אֵרֵג הֶחָנֶּה לְהָנִיְף אֹרֶגוּ הְענּיּפֶ<mark>ה</mark> הֶחָזֶה יְבִיאֶנּוּ אֵרֵג הֶחָנָּה לְהָנִיְף אֹרֶגוּ הְענּיּפֶּ<mark>ה</mark>

³¹ לְפָנֵי יְהֹוֶה : וְהִקְמְיֵר הַכַּהֵוֹ אֶת־הַחֵלֶב הַפִּוְבֵּ<mark>חְה</mark>

ינייר מֶּחָוֶּר לְאֲהַרְן וּלְבָנִיו : וְאֵרֹג שִׁוֹק הַיָּמִין 👊

אָת־הַּם הַשְּׁלְמִים וְאָרת-הַחֵלֶּב מִבְּנֵי אַהְלֹּוֹ לְּוֹ אָת־הַם הַשְּׁלְמִים וְאָרת-הַחֵלֶּב מִבְּנֵי אַהְלֹוֹ לְּוֹ אַת-הַיִּם הַשְּׁלְמִים וְאָרת-הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהְלֹוֹ לְּוֹ

³⁴ הָהָיֶה שִׁוֹק הַיָּמֶין לְמָנֶה : כִּי[°] אֶת־חֲזֵה הַהְּנוּפְּׁה ³⁴

and eateth of the flesh of the sacrifice of peace offering, which pertaineth unto the Lord, even that person shall be cut off from his people. 22. And the Lord spoke unto Moses, saying, 23. Speak unto the children of Israel, saying, Every manner of fat, of ox, or of sheep, or of goat shall ye not eat. 24. And the fat of a carcass that dieth of itself, and the fat of that which is torn by beasts, may be used for any manner of work, but ye shall in no wise eat of it. 25. For whosoever eateth the fat of the cattle; of which one can offer an offering made by fire unto the Lord, even the person that eateth it shall be cut off from his people. 26. Moreover ye shall eat no manner of blood, in any of your dwellings, whether it be of fowl or of cattle. 27. Whatsoever person it be that eateth any manner of blood, even that person shall be cut off from his people.

28. And the Lord spoke unto Moses saying, 29. Speak unto the children of Israel, saying, He that offereth the sacrifice of his peace offering unto the Lord shall bring his oblation unto the Lord of the sacrifice of his peace offering.

30. His own hands shall bring it as the fire offerings of the Lord, the fat with the breast shall he bring, the breast that it may be waved for a wave offering before the Lord.

31. And the priest shall burn the fat upon the altar; but the breast shall belong to Aaron and his sons.

32. And the right shoulder shall ye give unto the priest for a heave offering, of the sacrifices of your peace offerings.

33. The one that offereth the blood of the peace offerings, and the fat, among the sons of Aaron, shall have the right shoulder for his part.

34. For the wave breast and the heave

^a These are the species of which a sacrifice can be brought, consequently the fat of the deer-kind is permitted.

^b The blood, however, of all four-footed animals, as well as of birds, is interdicted, without distinction, whether the individual is fit for sacrifice or not.

וְאָת וּ שִׁיֹּק הַהְּתוּמָה לְלַּחְהִיּי מֵאָת בְּנִי־יִשְׂרָאֵל מְאָת וּ שִׁיֹּק הַהְּתוּמָה לְלַּחְהִיּ מֵאָת בְּנִי־יִשְׂרָאֵל מְאָת וּ שִׁיִּקם מֵאֶר בְּנִי יִשְׂרִאֵל : וָארת מִשְׁחַר נְּצְיִי יִשְׂרָאֵל : וָארת מִשְׁחַרת מִשְׁחַר בְּנִי יִשְׂרָאֵל : וָארת מִשְׁחַר בּנִי יִשְׂרָאֵל : וְארת מִשְׁחַר בְּנִי יִשְׂרָאֵל : וְארת מִשְׁחַר בְּנִיוֹ הִנְּעִר בְּנִיוֹ הִנְּעָר בְּנִיוֹ מִאָּת בְּנִי יִשְׂרָאֵל : וְארת מִשְׁחַר הִּנְּרִיב בְּנִיוֹ מִאָּמִיה בְּנִים מִאָּת בְּנִיוֹ מִאְשִׁי יְהוֹנֶח בִּיוֹם הִקְרָיב בּיוֹם הִקְרָיב בּיוֹם בְּיִּבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּנִיוֹ בְּיִּים בְּאָּת וּ שִׁיִּם בְּיִים בְּנִיוֹם בְּנִיוֹם בְּבְּיִים בְּיִּבְּיוֹם בְּיִּים בְּאָבְיוֹם בְּיִבְּים בְּיִּבְּים בְּיִים בְּבְּיוֹם בְּיִבְּיוֹם בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבְּיִים בְּבְּיוֹם בְּיִים בְּבְּיוֹם בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבְּיוֹם בְּיִים בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבִּים בְּבְּיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּיִם בְּבְּיוֹם בְּבְּיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיוֹם בְּבִּים בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְיִים בְּנִים בְּבְּיִם בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיוֹם בְּבִּים בְּבִיים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבִיוֹם בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּבִיוֹם בְּבְּבִיוֹם בְּבְּים בְּבִיים בְּבְּים בְּבְּיוֹם בְּבְּבִיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּבִיוֹם בְּבְּיִבְּים בְּבִים בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּבִיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּבִיוֹים בְּבְּיִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבְייִים בְּבְּבִיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּיוֹים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּבִיוֹים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיוֹם בְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְּיִבְיוֹים בְּבְּבִיוֹים בְּבְּיוֹבְים בְּבְּיוֹים בְּבִיים בְּבְּבִיוּים בְּבְבְייוֹים בְּבְבְיוֹים בְּבְּבְייוֹבְּיוֹים בְּבְּיוֹים בְּבְּבְיוֹים בְּבְייוֹבְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְייוֹבְייִים בְּבְבִייוֹים בְּבְּבְיוֹים בְּבְיוֹבְיים בְּבְיוֹים בְּבְּבִיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבִּיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיוֹבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיוּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְיוֹבְיוֹים בְּבְיו

אֶלֶה יְּהְלָה לְבָהֵן בִּיחֹנָה: אֶׁישֶּׁר צִנָּה יְהֹוָה לְתַרת לְּהָּה מֵאֶת בְּנִי יִשְׁרָאֵל חָקָת לְּהָתְּה: אִׁישֶּׁר צִנָּה יְהֹוָה לְתַרת לְהָּה מָאֶת בְּנִי יִשְׁרָאֵל חָקָת לְהָּה יִיּהֹוֹה לְתַרת לְהָה בּנִי יִשְּׁרָאֵל חָקָּת

ין לְתַּלֶם לְרְירֹתָם : זָאִרת בַתּוֹנְרֶה לְעִּלְרֹה לֵעְלְרֹה לֵמְלְתִּם : זָאִרת בַתּוֹנְרֹה לְעִלְרֹה לַמְלְתִים:
יְלַחַפָּאָרת יְלָאָשָׁם יְלַפִּלּוּאִים וּלְזֶבֵח הַשְּּלְמִים:

אָשֶּׁר צוּוֶה יְהוֶה אֶרת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינֵי בְּיוֹם צֵוּתְׁוֹ אֶרת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל לְהַקְרֶיב אֶרת־קָרְבְּנֵיהֶם לֵיהוָה במדבר חייי

ָרְ <mark>בְּמִרְבַּרְ חִינְיִ: פ</mark>ּ רביי

וְצֵּרת יְתְּנֶה אֶל־מֹשֶׁרת לֵאמְרֹ: ַקַּח אֶרת־אַתַּרֹן יְבֶּר יְתְּנֶה הָפִּשְּחֶת וְאֵת שֵׁמֶן הַפִּשְּחֶת וְאֵת פַּנִי אִתְּוֹ וְאֵתֹ הַבְּנָרִים וְאֵת שֵׁמֶן הַפִּשְּחֶת וְאֵרת פַּר הַחַפָּארת וְאֵרת שְׁנֵי הָאֵילִים וְאֵרת מְל

3 הַפַּצְוֹת: וְאֵרת כָּל־הָעֵרֶה הַקְהֵל אֶל־פֶּתַח אְהֶׁל 4 מוֹעֵר: וַיַּעַשׁ משֶּׁרוֹ כַּאָישֶׁר צְוָּה יְרוּוָה אֹרְאוֹ

סְשֶׁה אֶל־רָהְעֶרֶה אֶל־-פֶּרְתִׁח אָהֶל מוֹעֵר: וַיְא<mark>מֶר זְּרָה יְהוָרִה מְשֶׁר־צְּנָה יְהוָרִה ִּ</mark>

6 לַעשור : וַיַּלְרֵב משֶׁה אֶרִר־אַרְּיָל וְאֶרת־בָּנְגִין 6

ארו בְּאַקם בַּפָּים: וַיִּהֵו עָלְיו אֶת־הַכְּהֹנֶת וַיַּחְנְּרְ ארוֹ בֶּאַרְנֵט וַיִּלְבֵּש ארוֹ אֶרת-הַפְּעִׁיל וַיִּהְוֹ shoulder have I taken from the children of Israel from the sacrifices of their peace offerings; and I have given them unto Aaron the priest and unto his sons as a fixed portion² for ever from among the children of Israel. 35. This is the portion of the anointing of Aaron, and of the anointing of his sons, from the fire offerings of the LORD, on the day when he brought them near to minister as priest unto the Lord: 36. Which the Lord commanded to give unto them, on the day that he anointed them, from the children of Israel, as a fixed portion for ever throughout their generations. 37. This is the law of the burnt offering, of the meat offering, and of the sin offering, and of the trespass offering, and of the consecration offering, and of the sacrifice of the peace offering; 38. Which the LORD commanded Moses on mount Sinai, on the day that he commanded the children of Israel to offer their oblations unto the Lorp, in the wilderness of Sinai.*

CHAP. VIII.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Take Aaron and his sons with him, and the garments, and the anointing oil, and the bullock for the sin offering, and the two rams, and the basket of unleavened bread;

3. And all the congregation shalt thou assemble together unto the door of the tabernacle of the congregation.

4. And Moses did as the Lord commanded him; and the assembly came together unto the door of the tabernacle of the congregation.

5. And Moses said unto the congregation, This is the thing which the Lord hath commanded to do.

6. And Moses brought near Aaron and his sons, and washed them with water.

7. And he put upon him the coat, and girded him with the girdle, and clothed him with the robe, and put the ephod upon him,

^a The word рп, otherwise rendered "statute," is here given, after Менревскон with "fixed portion." See Genesis xlvii. 22.

עָבֶליו אֶרת־רָהָאֵפֶּד וַיַּחְנִּר אֹרֹתוֹ בְּחַשֶׁב הָאֲשׁבֹּ גַיִּאְפָּד לְוֹ בְּוֹ: וַיִּשֶּׁם עָלָיו אֶת־הַחְשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־8

⁹ הַּחֹשֶׁן אֶת־הָאוּרֶיםׁ וְאֶת־הַרֶּמְמִים : וַיִּשֶּׁם אֶת־ הַמִּצְנֶפֶּרת עַל־רֹאשׁו וַיָּשֶׁם עַל-דַּוּמִצְנֻפֶּרת אֶל-מָוּל פָּנָיו אָת צַיץ הַזָּהָכֹ נַזֶּר הַלְּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צְוָה

יַנְיְמְשָׁח אֶת-משֶׁה: וַיִּקַחְ משֶׁה אֶת-שֲׁמֶן הַפִּשְׁ<mark>חְה וּיִמְהֵּשׁ נִיִּמְהָּשׁ וְיִנְקְהֵּשׁ ווִיְמְהֵּשׁ</mark>

אָרְרִיהָפּוְבָּתִ נְאָרִרּכְלִירְבָּלְיוּ נְאֶרִרִּהַפּנְרּ נְאֶרִרְי אָרִרִּהָפּוְבַּתַ נְאָרִרּכְלִירִבְּלִיוּ נְאֶרִרִּרִהַפִּיָּרְ נְאֶרִרִּ

12 בַגָּוֹ לְקַרְשָׁם: וַיִּצֹּלֹ מְשֶׁמֶן רַוּמִשְׁחָה עַל רָאשׁ 12

ַנְיָחַכְשׁ לְהֶּם מִּנְבָּעֲוֹת כַּאֲשֶׁר צִּנָּה יְהְוָה אֶת־רְ בְּנִי אַהָרֹן וַיִּלְבִּשֵּׁם כִּרְתְנֹת וַיַּחְנֻּר אֹתָם אַבְנֵּט <u>ני</u>חַכְשׁ לְהֶּם מִּנְבָּעֲוֹת כַּאֲשֶׁר צִּנָּה יְהְוָה אֶת־רּ

אָר בַּרָר הַחַמֶּאַת וַיִּסְמֹך אַהְרָן 14 מֹשֶׁיף זֹ וַיַּנֵּשׁ אָרת בָּר הַחַמֶּאַת וַיִּסְמֹך אַהְרָן

יצל אֶל־יִיסוֹר רַיִּמִּיְבַּׁח עַל-רָאשׁ פָּר קַחַמְּאַת: וַיִּשְׁחָׁט נְיִבְּלְּוֹ עֵל־יִכְוֹר תַמִּיְבַּח יָצַלֹּן משֶׁה אֶרת־הַדָּם וַיִּיחַמָּץ אֶרת־הַמִּוְבֵּח וְאֶרת־הַדְּּהְ יָצַלֹן אֶל־יִסוֹר רַיִּמִּיְבַּח אָרת־הַמִּוְבֵּח וְאֶרת־הַדְּּהְ יָצַלֹן אֶל־יִסוֹר רַיִּמִּיְבִּח וִיִּלִדְּשִׁהוּ לְבַבֵּר עָרֵיו:

יִלֹרֵּשׁ בַּפְּבָּר וֹאָע-הְּשֹׁלֵּי הַפְּלְּיִׁשׁ וֹאָּשִּר-שׁלְּפְׁעֵׁוֹ 10 זֹיִפְּׂט אָשִרּ-פּֿרְ-בַּחֱלְבֶּ אַׁאַהְּר תַּרְ-בַּיּפְּׂנֶבְ וְאִּתִּ

ין אָרע-ער<mark>וֹ װַלְטֵלר משֶׁרה הַמִּוְבֶּחָרה: וְאֶרת-ערוֹ 17</mark>

and he girded him with the belt of the ephod, and bound it unto him therewith. 8. And he put on him the breastplate: and he put in the breastplate the Urim and the Thummim. 9. And he put the mitre upon his head; and he placed upon the mitre, toward the front thereof, the golden plate, the holy crown; as the LORD had commanded Moses. 10. And Moses took the anointing oil, and anointed the tabernacle and all that was therein, and sanctified them. 11. And he sprinkled thereof upon the altar seven times, and he anointed the altar and all its vessels, also the laver and its foot, to sanctify them. 12. And he poured of the anointing oil upon Aaron's head, and he anointed him, to sanctify him. 13. And Moses brought near the sons of Aaron, and clothed them with coats, and girded them with girdles, and wound the bonnets around their heads; as the Lord had commanded Moses.* 14. And he brought near the bullock of the sin offering: and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the bullock of the sin offering. 15. And some one slew him; and Moses took the blood, and put it upon the horns of the altar round about with his finger, and purified the altar, and the (remaining) blood he poured out at the bottom of the altar, and sanctified it, to make henceforth atonement upon it. 16. And he took all the fat that was upon the inwards, and the caul of the liver, and the two kidneys, and their fat, and Moses burnt it upon the altar. 17. But the bullock, and his hide, and his flesh, and

a This is the manner in which Arnheim and Wesseli explain used here and in verses 19 and 23, it having in all these instances a disjunctive accent. Mendelssohn, however, both translates "and Moses slew and took the blood," and comments that probably during the week of consecration the killing of the sacrifices was required to be made by Moses, probably to show the people the manner of killing the sacrifices, as he performed all the other duties of the service, to show them all the laws thereof.

וָאֶרת־־בְּשָׂרַוּ וְאֶרת־־פִּרְשׁׁוּ שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחְוּץ 18 לַמְּחָגֶה כְּאֲשֶׁר צוָה וְהוָה אֶת־משֶׁה: וַיַּקְבֵּב אֵת אַיל הָעלֶה וַיִּסְמְכֿוּ אַהַרָּן וּבָנְיֵו אֶת־יְבִיהֶם עַל־ יוּיְלֹק מֹשֶׁה אָתִיל: וַיִּשְׁחֲט וַיִּיְלֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדֶּם עַלֹּדְ 20 הַפּוְבֶּחַ כָּבֵיב: וְאֶּרִז־הָאֵיִל נְרַאַח לְנְתָחֵיו וַיַּקְשֵּׁרְ 20 משֶׁרוֹ אֶרת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַנְּתְחָים וְאֶרת־הַנְּכֶּרֵי: ²¹ וְאֶרת־הַאֶּקרֶב וְאֶרת־הַכְּ<u>רָעִים רָתַץ בַּמֶּיִם וַיַּקְטֵ</u>ר[°] משֶּׁה אֶרת־כָּל־הָאַיִל הַמִּוְבַּחָה עֹלֶה הַוּא לְרֵיחַ־ ניחֹם אשֶה הוא לֵיהוָה בַאַשֶּר צוָה יְהוָה אֶרִת־ משֶׁה זֹ וַיַּקְרֵבֹ אֶת-הָצֵיִל הַשֵּׁנִי אֵיל הַפָּלְאֵים 🗠 משֶׁה זֹ וַיַּקְרֵבֹ אֶת-הָצֵיִל נִיִּסְמְכֿוּ אַהֲרָן וּבָנֵיו אָת־יְרֵיהֶם עַל־רָאשׁ הָאָיִל: יוֹשֶׁלְט וּ וַיִּכּּןהַ מֹשֶׁהֹ מִבְּמֹוּ וַיִּתְּן עַל-הְעִנוּךְ אְנֶוְר בּיִי עַלְּבִּיי עַלְּבִּיי עִנְיִרָּ אָהָרָן הַיְּמָגֶירת וְעַלּ־בָּהֶן יָרוֹ הַזְיְמֶנִּירת וְעַלּ־בְּהֶן 24 רַגְלָוֹ הַיְּסָגְירת: וַיַּקְרֵב אֶת־בְּנֵי אֲהָרֹן וַיִּמֵּן משֶׁה 24 מורבדם על הנור אונם בימנית ועל בהן ידם הַיְּסָבִּית וְעַל־בְּהָן רַגְּלֶם הַיְסָגֵית וַיִּוְרֹק מֹשֶׁה אֶת־ בַּבֶּם עַל־הַמִּוְבֶּחַ סָבְיב: וַיַּבֶּח אֶת־הַחַלֶּב וְאֶתְ־ בַּבַּ

לָרֵלֶם חַלֵּרִם מַצָּׁם אַחַע וְחַלֵּע לְחֵם שָׁמֵּן אַחַע יִנֹירָם הַפָּבָּר וֹאָרִם הַפָּלְיִם וְאָהֵרוּ לְפָּנִי יְחִלְּנְם הָנִירָם הַפָּבָּר וֹאָרִם הַפַּלְיִם וְאָהֵרוּ לְפָּנִי יְחִיְּהְ הָלְּיָה וֹאָרִם כָּלְ-הַחֶּלֶבְ בֻּ אֲהֵּר עַלְ-הַפֶּּרְבָּ יְאָהֵר הָאַלְיָּה וְאָרִת-כָּלְ-הַחֵּלֶבְרַ אָּהָיר his dung, he burnt with fire without the camp; as the LORD had commanded Moses. 18. And he brought near the ram of the burnt offering; and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the ram. 19. And some one killed him; and Moses sprinkled the blood upon the altar round about. 20. And the ram hea cut into the proper pieces; and Moses burnt the head, and the pieces, and the fat. 21. And he washed the inwards and the legs in water; and Moses burnt the whole ram upon the altar: it was a burnt sacrifice for a sweet savour, an offering made by fire unto the Lord: as the Lord had commanded Moses.* 22. And he brought near the other ram, the ram of consecration; and Aaron and his sons laid their hands upon the head of the ram. 23. And some one slew him; and Moses took some of his blood, and put it upon the tip of Aaron's right ear, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot. 24. And he brought near Aaron's sons, and Moses put some of the blood upon the tip of their right ear, and upon the thumb of their right hand, and upon the great toe of their right foot; and Moses sprinkled the blood upon the altar round about. 25. And he took the fat, and the rump, and all the fat that was upon the inwards, and the caul of the liver, and the two kidneys, and their fat, and the right shoulder; 26. And out of the basket of unleavened bread, that was before the Lord, he took one unleavened cake, and one cake of oiled bread,

^a Wessell and Arnheim remark that the cutting up and the washing of the sacrifice were probably performed by another person, as above, v. 15, they not properly belonging to the act of sacrificing, and could therefore be done by a person not connected with the priesthood.

^b Meaning, the basket which had been placed near the altar, as by this means it was more in the presence of God than in any other place.

וְרָקִיק אֶחֶר וַיָּשֶׁם עַל־הַחֲלְבִּים וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין:

27 וַיִּתַּן אֶת־הַבֶּּל עַל כַפֵּי אֲהַרֹן וְעַל כַפֵּי בָנְיֵו וַיְּנָף

28 אָתם תּנוּפַה לפני יהוֹה : ניפֿח משה אֹתם מעל

28 אֹתֶם הְנוּפָה לְפַנִי יְהוָה : וַיַּלַּח משֶה אֹתָם בּעַל כַפִּיהֶם וַיַּקְמֵר הַמִּוְבֵּחָה עַל-הַעַלְה מְלְאִים

29 הַכּל לְרֵיחַ נִיחֹתַ אִשֶּׁה הָוּא לֵיהנֶּה: וַיִּקַּח משֶׁה אֶרְי־הַנֶּחְ יִּדְּלָּה מְשָׁה אֶרְי־הַנְחָ הַ מִצְּיל אֶרִי־הַחָּלֶּה וַיְנִיפָּהוּ רְענוּפָּה רִלְפְנֵי יִדּיוֹנְה מְאֵיִל דַהַפִּלְאִים לְמִשֶּׁה הָיָה לְמָנָּה פַּאֲשֶׁר צִּוֹּה יְהוָה

30 אָת־משֶׁה זֹ וַיִּלַּח משֶׁה משֶׁמן הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם 30 אַתְּר עַל־הַמִּוֹבֶּח משֶׁה מִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אַתְּר עַל־הַמִּוֹבְּיו וְעַל־בְּנָרִי וְעַל־בְּנָרִי וְעַל־בְּנָרִי בְנָיו אִרְּאוֹ וַיִּקְהֵשׁ אֶת־אַהַרֹן אֶרת־בְּנָיו וְעַל־בִּנְרִי בְנָיו אִרְאוֹ וַיִּקְהֵשׁ אֶת־אַהַרֹן אֶרת־

31 בְּנָיִרוֹ וְאֶרֹבּבְנָיוֹ וְאֶרֹבְנְיוֹ בְּשְׁרֵלוּ אָרְבוֹ בִּשְׁרֵלוּ אָרִבּבְּנְיוֹ בְּשְׁרֵלוּ אָרִבּבְּעָׁר משָּׁרֹז אָהֶל מוער וְשָׁמֹ הְאַכְלוּ אֹתׁוּ וְאֶתּ-הַבְּּשְׁר בָּתָשׁר בְּפַל הַפַּּלְאִים בַּאֲשֶׁר צְנִּירִזיּ לֵאמֹר אֲהַרְן אָשֶׁר בְּפַל הַפַּלְאִים בַּאֲשֶׁר צְנִיּרִזיּ לֵאמֹר אֲהַרְן

יים ובָנָיו יְאַכְּלֶּרְהוּ : וְהַנּוֹרְתֵר בַּבְּשֶׂר וּבַלְּחֶם בָּאֵשׁ ³²

יִמְשְׁרְפּוּ זָּ וּמָפֶּּתַח אֹהֶל מוער לְא הַגְצְאוּ שִּבְעַרת יְמִי מִלְאֵיכֶם בִּי שִׁבְעַת יָמִים יָמִים עָר יַוֹם מְלֹאת יְמֵי מִלְאֵיכֶם בִּי שִׁבְעַת יָמִים

³⁴ יְמַלֵּא אֶרת־יֶרְכֶם: כַּאֲאֶשֶׁר עָשֶׂה כַּיַּוֹם הַזֶּוֶה צְּ<mark>וְהְ ³</mark>

יהוֶה לַעֲשָׂת לְכַפָּר עֲלֵיכֶם: וּפֶּּרַתח אֹהֶל מוּעֵׁר בְּעָשִׁת לְכַפִּר עֲלֵיכֶם: וּפֶּרַתח אֹהֶל מוּעֵר בְּעָרת יְמִיִם וּשְׁמַרְתָּתְם אֶרת-מִשְׁמֶעֶרת יְהוָה וְלֹא רָעְמִוּרתוּ כִּיכֵן צָּוּיִתִי:
* מפטיר

and one wafer, and he put them on the fat, and upon the right shoulder: 27. And he placed the whole upon the hands of Aaron, and upon the hands of his sons, and caused them to make a waving before the Lord. 28. And Moses took these things from off their hands, and burnt them on the altar upon the burnt offering: they were a consecration offering for a sweet savour, a fire offering were they unto the Lord. 29. And Moses took the breast, and made therewith a waving before the Lord; from the ram of consecration was it given to Moses as his portion; as the LORD had commanded Moses.* 30. And Moses took some of the anointing oil, and of the blood which was upon the altar, and sprinkled the same upon Aaron, and upon his garments, and upon his sons, and upon the garments of his sons with him; and he sanctified Aaron, and his garments, and his sons, and the garments of his sons with him. 31. And Moses said unto Aaron and to his sons, Boil ve the flesh at the door of the tabernacle of the congregation; and there shall ye eat it with the bread that is in the basket of the consecration; as I have commanded, saving, Aaron and his sons shall eat it. 32. And that which is left of the flesh and of the bread shall ve burn with fire.* 33. And from the door of the tabernacle of the congregation ye shall not go forth seven days, until the days of your consecration be at an end; for seven days shall your consecration last. 34. As they have done this day, so hath the LORD (farther) commanded to do, to make an atonement for you. 35. And at the door of the tabernacle of the congregation shall ye abide day and night seven days, and keep the charge of the Lord, that ye die not; for so have I been commanded. 36. And Aaron and

a Lat. "Shall he (the consecrator) fill your hand."

יייראל : ניאמר אל-ארבי בח-קף מוץ בי-ברב לארים אָשָׁר־אָנְה בְּיַבְּרָנְי וּלְּלְנָי מְשֶׁרִה לִאַרְיִלְן וּלְבְּבָנְיו וּלְּאָנְהְּ בְּיִנִם בְּיִבְּים אָשָׁר־אָנְה בּיִוּם בּיִוּם בּיִנִם בּיִוּם בּיִנִם בּיִוּם בּיִנִם בּיִוּם בּיִנִם בּיִוּם בּיִנִם בּינִם בּינִים בּינִם בּינִם בּינִם בּינִם בּינִים בּינִם בּינִים בּינִם בּינִם בּינִם בּינִים בּינִם בּינִים בְּינִם בְּינִים בְּינִים בְּינִם בְּינִם בְּינִם בְּינִם בְּינִים בְּינִם בְּינִם בְּינִם בְּינִם בְּינִם בְּינִבְּיוּי בְּינְים בְּינִים בְּינִים בְּינִם בְּינִים בּינְים בּינְים בּינִים בּינִים בְּינִים בְּינִים בְּינִים בְּינִים בְּינִים בְּינִים בְּינִים בְּינִים בּינִים בּינִים בּינִיים בּיבְּיים בּיבְּיים בּיבְייוּים בְּינִים בּינִיים בּינִיים בּינִיים בּינִיים בּינְיים בּינ

ישְׂרָאֵל : וַיַּאמֶר אֶל־אֲהַרֹן קַח־לְּלְדְּ עַנֶּל בָּן־בְּקְר לְחַמֶּטְת וְיַבְּקְרָב לְפְנֵי לְחַמֶּמֶת וְהַקְרֵב לְפְנֵי לְחַמֶּמֶת וְהַקְרֵב לְפְנֵי

יְהוָה: וְאֶל־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל הְרַבֵּר לֵאמְר קְחָוּ שְׁעִיר־ עזִים לְחַשְּׁארת וְעַגֶּל וָכֶבֶשׁ בְּגִי־שָׁגָרה הְתִּמִימְם

לעלה: ושור נאיל לשלמים לובת לפני יהלה
 ומנחה בלולה בשמן בי היום יהנה נראה

לּ אָלִיבֶּם: וַיִּקְחוּ אֵרת אֲשֶׁר צְוָּה משֶּׁה אָל-פְּגֵי זְּיַבְּלֹר מַנֻעָר מוֹעֶד וַיִּקְרְבוּ כְּלּ-הַעֵּרָה וַיִּעַמְרָוּ לִפְּגֵי בִּיִּקְרְבוּ כְּלּ-הַעֵּרָה וַיִּעַמְרָוּ לִפְּגֵי

יְהוָה : וַנִּאֹמֶר מְשֶׁה זָה הַדְּבֶר אֲשֶׁר־צִּוָּה יְהְוָהְ - 6

י הַגְעשׁׁ וְיֵרֶא אֲלֵיכֶם כְּכִוּר יְהוָה : וַיּאמֶר משֶׁה אֶל־אַהַרוּ קְרֵב אֶל־הַמִּוְבֵּהַ וְעַשֵּׁה אֶת־חַפְּארְדְּ וְאֶל־אַהַרוּ קְרֵב אֶל־הַמִּוְבֵּהַ וְעַשֵּׁה אֶת־חַפְּארְדְּ וְאֶל־אַהַרוּ קְנַבְּר בַּעִרְךָּ וּבְעַר רָזְעֶם וַעַשֵּׁה וְבַבָּר בַּעַרָּם בְּאָשֶׁר צְּוָּר

אָל־הַמּוְבֵּחַ נִישְׁתֵּכ בְּקּהָרֹן אֶל־הַמּוְבֵּחַ נִישְׁתֵט אֶרִי־ 😵 יְהֹנָיְה : נִיקְּתַכ

⁹ עָנֶל הַחַפָּאת אֲשֶׁר־לְוֹ : וַּיַּקְרָבוּ בְּגֵּי אֵחֲרַן אֶת־ הַדָּם אֵלְיוֹ וַיִּטְבָּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל-קַרְנִוֹת

¹⁰ הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדֵּם יָצֵׁק אֶל־יְסְוֹר הַמִּוְבֵּחַ : וְאֶת־ הַחֵּלֶב וְאֶת הַכְּלְיִׁרת וְאֶת־הַיֹּתֻרֶת מִן־הַכְּבֵר מִ<mark>ן־</mark> his sons did all the things which the Lord had commanded by the hand of Moses.

1. And it came to pass on the eighth day SHEMINEE. that Moses called Aaron and his sons, and CHAP. IX. the elders of Israel: 2. And he said unto Aaron, Take unto thyself a young calfa for a sin-offering, and a ram for a burnt offering, without blemish, and bring them near before the Lord. 3. And unto the children of Israel thou shalt speak, saying, Take ye a he-goat for a sin-offering; and a calf and a sheep, both of the first year, without blemish, for a burnt-offering; 4. Also a bullock and a ram for peace-offerings, to sacrifice before the Lord, and a meat-offering mingled with oil; for this day the Lord will appear unto you. 5. And they brought that which Moses had commanded before the tabernacle of the congregation: and all the congregation drew near and stood before the Lorp. 6. And Moses said, This thing which the Lord hath commanded shall ye do: and then will the glory of the Lord appear unto you. 7. And Moses said unto Aaron, Draw near unto the altar, and prepare thy sin-offering, and thy burnt-offering, and make an atonement for thyself, and for the people; and prepare the offering of the people, and make an atonement for them; as the LORD hath commanded. 8. And Aaron drew near unto the altar, and slew the calf of the sin-offering, which was for himself. 9. And the sons of Aaron brought the blood unto him; and he dipped his finger in the blood, and put it upon the horns of the altar; and the (remaining) blood he poured out at the bottom of the altar. 10. And the fat. and the kidneys, and the caul of the liver of the sin-offering.

a This is said to mean a steer of two years, so likewise "ram" signifies one two years old; but when the words כבש and "sheep," are used, they mean animals one year old.

ין אָרת־מֹאֶה : וְאֶרת־רַגַּפֶּאֶר וְיָאֶרת־רָתְעִוֹר שָׂרַף 11 בַּחַשְׂארת הָנְקְאִיר הַפִּוֹגֶּחָה בִּיִּאְשֶׁר צִוֹּה יְדֹּתְוֹר שָׂרַף

וּהֹלְאָאָר בּנָּי אַפְּנַלוּ אַלְיוּ אָתַיַּנַלְּם וּוֹזְרֵלְּעוּ בּנְי אָשׁנַלוּ בְּפָּנוּ אַבְּיוּ אָהַלוּ אָריַנְאָּחַ בּנְי אַנְּלְּתְּיִּלְיוּ וּ וְוֹהְשְׁנֹס אֶרִיּבְּעְרְ

ין אָרת־הַעִּלְה הִמְּצְיִאוּ אֵבֶ^{'יו} וּאֶרת־הַעֹּלְה הִמְצְיִאוּ אֵבֶ^{'יו}

יויְרְתֵץ לְּגְתָחֶיהָ וְאֶת־הָרֶאשׁ וַיִּקְמֵר עַל־הַמִּזְבְּחַ : וַיִּרְתַץ בּיִּלְתָּרִ הַלְּהָתֶיר וַאָל־הַ

ינְקְבֶּל אָת בְּקְבָּן הָעֶׁם נִיִּשְׁחָמֵחוּ נִיְחַשְּאָחוּ בְּיַחַשְּאָחוּ בְּיִחַשְּאָחוּ בְיִחַשְּאָחוּ בִיִּשְׁחָמֵחוּ נִיִּשְׁחָמֵחוּ נִיִּשְׁחָמֵחוּ בִּיִּחַשְּאֵחוּ בִּיִּחַשְּאָחוּ

ינקרא און און אינקר אַת־הָעלֵלָה <u>וויַע שֶּׁ</u>ה בַּמִּשְׁפֵּט ¹⁶

17 וַיַּקְרֵב אֶרת־הַמְּנְחָה וַיִּמְלֵּא כַפּוֹ מִשֶּׁנָה וַיִּקְמֶר יוּיִקְמֶר

אריבים אַליי ניוּרַקחוּ בּרָל אָריביבּם אַליי ניוּקחוּ אָרִי בּרָלְיי נִיוּרְקחוּ בִּשְׁלְמִים אֲשֵׁר לְעֵם בושור וְאָרִי־הָאַיִּל וֶבָּח הַשְּׁלְמִים אֲשֵׁר לְעֵם וַנִּמְאָׁאִרּ בְּנִּי אַהַרִן אָרִי־הַבָּם בִּשְׁלְמִים אֲשֵׁר לְעֵם

וּמָּוֹ-טַּאַיִּלְ לֵאַלְּהָׁ וִׁנְמֹכַפֹּת וִנִּלְּיָּת וֹהִשׁרֶּת 18 אַרְ-נַּמּוֹבֹם פֿבֹּרָ : וְאָרִינִינְיֹנֶלְיָּנִי מוֹ-נַיִּאֵּוֹר

20 הַבְבֶּר: וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַחֲלָבִים עַל־הָחָזֶוֹרת וַיַּקְמֵ<mark>ר 20</mark>

בּיָּמִין בִנִיף אַהַרָּן הְנוּפָּה רַלְּנֵי יְהֹוֶה כַּצְּאָשֶׁר הַיָּמִין בִנִיף אַהַרָּן הְנוּפָּה רַלְּנֵי יְהוֹוֶה כַּצְּאָשֶׁר בִּיָּמִין

ארי ווּשָּׁא אַהַרְן אֶת־יָבֶוֹ אֶל-הָעָם וְיִבְּרַבֵּם : <u>ווֹיָרָר מֵעַ</u>שְׂרִת הַחַּפָּארת וְהָעֹלֶּלְה וְהַשְּׁרָלְמִים : א ידיו קרי * he burnt upon the altar; as the Lord had commanded Moses, 11. And the flesh and the hide he burnt with fire without the camp. 12. And he slew the burnt-offering: and the sons of Aaron presented unto him the blood, and he sprinkled it upon the altar round about. 13. And the burnt-offering they presented unto him, in its proper pieces, together with the head: and he burnt them upon the altar. 14. And he washed the inwards and the legs, and burnt them upon the burnt-offering on the altar. 15. And he brought near the people's offering; and he took the goat of the sin-offering which belonged to the people, and slew it, and made atonementa with its blood, as the first. 16. And he brought near the burnt-offering, and offered it according to the prescribed manner.* 17. And he brought near the meat-offering, and he filled his hand thereof, and burnt it upon the altar, beside the burnt-sacrifice of the morning. 18. He slew also the bullock and the ram, the sacrifice of peace-offering which belonged to the people: and the sons of Aaron presented unto him the blood, and he sprinkled it upon the altar round about, 19. Also the fat of the bullock, and of the ram, the rump, and that which covereth the inwards, and the kidneys, and the caul of the liver: 20. And they put these pieces of fat upon the breasts, and he burnt the fat upon the altar: 21. And with the breasts and the right shoulder Aaron made a waving before the LORD: as Moses had commanded. 22. And Aaron lifted up his hands toward the people, and blessed them; and came down after he had offered the sin-offering, and the burntoffering, and peace-offerings. 23. And Moses and Aaron

a Onkelos thus renders והמארו, and views it as expressing that the priest made of it a sin-offering by sprinkling the blood; the word blood, however, is not in the text, and is merely understood. So also above, vi. 19.

נְיָבֹא מֹשֶׁרוּ וְאַרְהַלֹּ אֶל-אַלּילְ מוֹעֵׁר וַיֵּצֵאֹנְ ²⁸ וַיְבָּרַכִּוּ אָת־הָאֶם וַיֵּרָא כְבוֹד־יִחְוָּה ְאֶל־כָּל-הָאָם :

אָרְרָ בְּלֵּבֶעְ אֵשׁ מִלְפְנֵי יְהוְּה וַתֹּאכַל' עַל־הַפִּוְבֶּחַ אֶרְתְּדְּ הָעָלֶה וְאֶת־הַחֲלָבֶים וַיַּרְאַ כָּלְ־הָעָם וַיִּרנוּ וַיִּפְּלְוּ

י על־פְּנֵיהֶם: וַיִּקְּחַוּ בְנֵי־אַהְלוּן נָדָּב וַאֲבִירֹזוּא אָשׁ מַחְהָּזרֹזוּ וַיִּקְחַוּ בְנֵי־אַבְּירֹזוּא אָשׁ מַחְהָּזרֹזוּ וַיִּקְרִיבוּ בְּנֵי יְהוֹּחֹ אֵשׁ זַּלָּה אֲשֶׁר לְאֹא קְטָּרָת וַיַּקְרִיבוּ רְבְּנֵי יְהוֹּחֹ אֵשׁ זַלָּה אֲשֶׁר לְא

י צָּוָּה אֹרֶזִם : וַרְּזִאבֶל אֶשׁ מִלְפְנֵי יְהוָּה וַרְּזאב<mark>ַל ²</mark>

אַלְרָה וְעַלִּפְנִּי כָּלִ-נָּאָם אָבָּבֶר וַיִּדָּם אַהַרְן: אַהְרָן הוּא אָשֶׁרִּבַּבֶּר יְרִנְיָה וּ בַאמּר פִשְּׁה אָלְ-אַנִרֶּם וַיָּמֶׁרוּ לְפְנֵּי יְרִנְּה : וַיָּאמֶר מִשְּׁה אֶלְּ-

ל ניקְרֶא משָּׁה אֶל־מִישָאַל וְאָל אֶלְצְפְּׁן בְּנֵי עִזִּיאֵל בְּיִקְרָא משָּׁה אֶל־מִישָאַל וְאָל אֶלְצְפְּׁן בְּנֵי עִזִּיאֵל בּיִרְ בִיָּאמֶר אֲלֵהֶם לְּרְּבוּ שִׂאַוּ אֶת־אֲחֵיכֶם

נּיִּשָּׂאַם בְּכִּרִיבִּים אָרַ-מִחִוּץ לְּפִּנְינִּנְ כִּאְּאָר מַאַרו פָּדִי-בֻּבְּלְרָש אָבִּרְ-מִחְוּץ בַּןפּנְוּנְה : זְיִּלְּרְבִּוּ

י דְבֶּר משֶׁה : וַיַּאשֶׁר משֶׁה אֶל־אַרְהוֹ וּלְאֶלְעִזֶר אַ דְבֹּלְיוֹ נְאִשְׁר משֶׁה אֶל־אַרְעוּ וּ וּבִּגְּדִיכֶם לְאִ־רִתִּפְּרְעוּ וּ וּבִּגְּדִיכֶם לְאִ־רִתְּפְּרְעוּ וּ וּבִּגְּדִיכֶם לְאִ־רִתְּפְּרְמוּ וְלָא רְאָשִׁיכֶם אַל־תִּפְּרָעוּ וּ וּבִּגְּדִיכֶם לְאִ־רִתְּפִּרְמוּ וְלָא רְאָשִׁרְפָּׁה לְאִרְעוּ וּ וִבְּגְּדִיכֶם לְאִרִּתְּיִּתְ בְּלִים נְאָרִים בְּעִּרָה וִּבְּנְתִּים בְּעִּבְּה וִיִּשְׂרָפְּׁה וְּעָל בְּיִר מִשְּׁרִ בִּיִים אַלִּרְאָרִים בְּעִּבְּה וּיִּבְּבְּה וִיִּשְׂרָפְּׁה וְּעִּל בְּלִים בְּעִּהְיֹבְּה וְיִשְּׂרָבְּּיִּה וְיִשְׁרָבְּיִּה וְיִשְׁרָבְּיִּה וְיִשְׁרָבְּיִּה וְיִשְׁרָּאִים בְּיִּבְיִּה וּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִּבְיִּה וְיִשְׁרָה וִיִּבְּיִּה וְנִיִּים בְּיִּבְיִּים בְּיִבְּיִּה וְיִשְׁרָה וִּבְּנִיוּ בְּאִים בְּיִבְּיִים בְּעִּים אַנְרִים בּיִּבְיִּם בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִּם בְּיִבְּיִים בְּעִּבְּים אַבְּיִים בְּיִּבְיִּם בְּיִבְּיִּתְ בְּיִּתְ בְּיִּבְיִּתְ בְּיִים בְּעִבְּים וְעִּבְּים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּעִבְּים בְּיִבְּיִּתְ בְּיִּבְים בְּבְּים בְּבְּיִבְּים בְּעִּבְּים בְּיִבְּים בְּבְּיִים בְּיִבְּים בְּבְּיִבְּבְּים בְּבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבְּיִבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּבִיבְּבָּים בְּבְּים בְּיִּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבִּיבְם בְּבְּבְּים בְּבְיבִּים בְּבְּים בְּבְּבִּיבְם בּיִּבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבְים בּבּיוֹים בְּבְיבִּים בְּבְּים בְּבִּים בְּבְּים בּיִּבְּים בְּיִים בְּבְּים בּיּבְים בְּבְּים בְּבְּבִּים בּיּבְּים בְּבִּים בְּבִּים בּבְּבּים בּבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּבּים בּבּיבּים בּיבּיבּים בּיבּים בּּבְּיבְים בּּבְּים בּיבְּים בּיבּים בּיּבְיבִים בּיבְּים בּיּבְים בּיבְּבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיּבְים בּיבּים בּּבְּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבְּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבְּיבְים בּיבְּים בּיּבְים בּיבּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבּים בּיּבְים בּיבְּים בּיבּים בּיבּים בּיבְּים בּיבְּים בְּיבּים בּיּבְּים בְּיבּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבּים בְּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבְייוּים בְּיבְּיבּים בּיבְייוּים בְּבְּיוּבְייוּים בְּיבּים בְּבְּבְיוּבְייוּבְיים

יְאָשֶׁר שָּׁרַף יְהנְהְ: וּמִפֶּּתַח אָהֶל מוֹעֵר לְא תִצְאוּ (בְּיִלְאוֹ הִנְיִם נְיִיְעִשׁוּ פֶּן־רָתִּמֶּתוּ בִי־שָׁמֶן מִשְּחַת יְהוָה עַלֵּיכֶם וְיִיְעִשׁוּ (בִּי־שָׁמֶן מִשְּחַת יְהוָה עַלִּיכֶם וְיִיְעִשׁוּ (בִּי־שׁׁרִשׁי שׁרִשׁי * שׁלִשׁי * יִשעִים הגריש קורם התלישא ושניהם על הב׳

went into the tabernacle of the congregation, and came out, and blessed the people: and the glory of the LORD appeared unto all the people.* 24. And there came forth a fire from before the LORD, and consumed upon the altar the burnt-offering and the fat: and when all the people saw this, they shouted, and fell on their faces. 1. And Nadab and Abihu, the sons of Aaron, took each his censer, and they put thereon fire, and put thereon incense: and they brought near before the LORD a strange fire, which he had not commanded them. 2. And there went out a fire from before the LORD, and consumed them, and they died before the LORD. 3. Then said Moses unto Aaron, This is what the Lord hath spoken, saving, on those who are near unto me will I be sanctified, and before all the people will I be glorified; and Aaron held his peace. 4. And Moses called unto Mishael and Elzaphan, the sons of Uzziel, the uncle of Aaron, and said unto them, Come near, carry your brethren from before the sanctuary to without the camp. 5. And they came near, and carried them in their coats to without the camp; as Moses had spoken. 6. And Moses said unto Aaron, and unto Elazar and unto Ithamar, his sons, The hair of your head you shall not let grow long, and your garments you shall not rend, that ye die not, and that he be not wroth upon the whole congregation; but your brethren, the whole house of Israel, may bewail the burning which the LORD hath kindled. 7. And from the door of the tabernacle of the congregation ve shall not go out, lest ye die, for the anointing oil of the Lord is upon you; and they did according to

the word of Moses.

^a The guilt of the sons of Aaron evidently consisted in their bringing incense upon a censer which had not been commanded, as it was merely to be sacrificed on the altar which was within the sanctuary.

בַּרְבַּר מֹשֶׁה: פֿ

וֹבְרַעַּבְּיִּעְ צֹּוֹן בִיפֹּצִה וּצֵּוֹן בִישֹׁעְ וּצִּוֹן בִימִּמֹאַ
 מוֹאָר וֹלְאַ בֹּעֹמֹרוּ שְׁפֹּוֹר תוּלֶם לְרַלְבִרֹיֹלֵם:
 נַּהְּשְׁבְּוֹן אַשְּׁבְן בִּאַבְּיֹם אֶּרְ-אִּצְׁנִם יֹּמְרַ: זְּיִוֹן וְשִׁבָּר אַרְ-אִינִיׁלְ בַּבְּאַצֹמֹם אֶלְ-אִינִיׁלְ בַּבְּאַבֹּים אֶלְ-אִינִיׁלְ זְּאַבְּיוֹ וְאַבְּר יִּבְּלִּי אַלְרַ: זְיִוֹן וְשִׁבָּר אַלְ-אִינִיׁלְ
 נַיוֹבַבּר יִבְּלִי יִבְּלָּה אַרְ-אַנְיֹן לֵאמֹר: זְיִוֹן וְשִׁבָּר אַלְ-אִינִיּלְ

ביותר ביותר

משֶה: פ רביעי

מֵאִשֵּׁי יְחֹנָה וְאִכְּלְיהָ מַצְּוֹרת אֵצֶל הַשִּּוְבֵּח בֵּי בָּנִיוֹ דֵּהנִוֹרָתִרִים ְקְחַוּ אֶרת-דַהִּפִּנְחָה הַנּוּרֶתְרֵת מִאִּשֵׁי יְחֹנָה וְאִלּראַהָלוּוְ אֶרת-דַהִפִּנְחָה הַנּוּרֶתְרֵת

לְרָנִהְ כָּנִ טִּלְנֵבְ נִטִלֵּבְ נִטִלְּבָּ נִינִאִּ מִאִּהְּנִי נִינִאַ בְּּנָכְּוֹתְ צוּ לְבָּה ֻּלְרָהִּים בִּוּנִא : זְאַכַּלְנָבִּים אֵטִבּין בְּּמָּלּוִם

14 כִּי־כֵּן צְנֵירִזִּי: וְאֵרֵל בְּטָקוֹב הַהְזנוּפָׁה וְאֵרֵז שֵּׁוֹק הַרְּזרוּטָּה רְזִאכְלוּ בְּטָקוֹם טָהוֹר אַהְּזה וּכָנֵיךְ וּבְנֹהֶדִיךְ אִתְּזָרְ בִּי־חָקּךְ וְחָקִ־בְּנֵּיִךְ נִרְזְנוּ מִזְבְחֵי

ישַׁרְלֹמֵי בְּנִי יִשְׁרָאַל יֹ שַׁוֹק הַהְּזְרוּמָּה וְחָוַה הַחָּלְבִים יָבִּיאוּ לְהָנִיף תְּנוּפֶה הַתְּלֹבִים יָבִּיאוּ לְהָנִיף תְּנוּפֶה לְפָנֵי יְהוֹנָה וְהָיָה לְךְ וּלְבָנֵיֶךְ אִרְוּךְ לְחָק־עוֹלְם לְפָנֵי יְהוֹנָה וְהָיָה לְךְ וּלְבָנֵיֶךְ אִרְוּךְ לְחָק־עוֹלְם

16 בַּאֲשֶׁר צְּנָה יְהַנְה ֹ בְּאָת וּ שְּׁעֵיר הַחַּפְּאת דָּרְשׁ דָּרָשׁ משֶׁרוֹ וְהִנָּרוֹ שֹׁרֶף וַיִּקְצִיף עַרוֹ-אֶּיְרְעָזְרְ דִּמִישׁי * צ״ל בראש השטה * 8. And the Lord spoke unto Aaron, saying, 9. Wine or strong drink* thou shalt not drink, neither thou, nor thy sons with thee, when ye go into the tabernacle of the congregation, lest ye die: it shall be a statute for ever throughout your generations. 10. So that ye may be able to distinguish between holy and unholy, and between the unclean and the clean; 11. And that ye may be able to teach the children of Israel all the statutes which the Lord hath spoken unto them by the hand of Moses.*

12. And Moses spoke unto Aaron, and unto Elazar and unto Ithamar his sons, that were left, Take ye the meatoffering that is left of the fire offerings of the Lord, and eat it unleavened beside the altar; for it is most holy. 13. And ye shall eat it in a holy place, because it is thy fixed portion, and the fixed portion of thy sons, from the fire-offerings of the Lorp; for so have I been commanded. 14. And the wave-breast and heave-shoulder shall ve eat on a clean place, thou, and thy sons, and thy daughters with thee; for as thy fixed portion, and the fixed portion of thy sons, have they been given from the sacrifices of peace-offerings of the children of Israel. 15. The heave-shoulder and the wave-breast shall they bring, with the fat of the fireoffering, to make therewith a waving before the LORD; and it shall be thine, and thy sons' with thee, as a fixed portion for ever; as the Lord hath commanded.* 16. And the goat of the sin-offering Moses sought diligently, and behold, it was burnt: and he was angry with Elazar and Ithamar,

And whilst they were engaged in this unacceptable ministry, they were slain in the tabernacle by the mysterious fire. The words "consumed them," must, however, be evidently understood, not as a perfect burning, but as merely enough to cause death, or else they could not have been carried forth to be buried in their garments.

* From the fact that this section follows immediately the one containing the death of Aaron's sons, it was the opinion of Rabbi Ishmael, that they had entered the sanctuary in a state of drunkenness; be this

יוַעל־אִירָעֶמֶר בְּנֵי אֲהָרֹן הַנְּוֹתָרָם לֵאמְר: מֵהׁוּעַ לאראַבלֶּתֶם אֶת־הַחַפָּאת בִּמְקוֹם הַלְּדֶשׁ בְּי לֹבָּה לַבָּהָה בֵּוֹא וְאִרֹיהוּ וָרַיוֹ לְכָּכוּ לְהַאתֹ

ארישון הַעלָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם לִפְנֵי יְהנֶּךְה: הָן 18 לא־הוּבָא אֶת־דָּמָה אֶל־הַקְּדֶשׁ פְּגֵימָה אָכֹוֹל

יוֹבְבֵּר אָרֶאבְלְלּי אֹרֶאה בַקּרָ*שׁ* בְּאֲשֵׁר צְנֵיִיתִי: וַיְּבַבֵּר ¹⁹ אַהַרֹן אֶל־משָׁה הַן הַּיִּוֹם הִקְרִיבוּ אֶת־חַפְאתָם וָאֶרת־עֶלְתָם לְפְנֵי יְהֹיָה וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי כָאֵלֶה וְאָבַּלְתִי חַשָּׁאתֹ הַיּוֹם הַיִּישֵׁב בְּעֵינֵי יְהוּוָה:

> : וִישְׁמַע משֶּׁה וַיִּימֻב בְּעֵינְיו 20 Ð

יַּאָבֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהַרְוֹ לֵאמִר אֲלֵהֶם:

<u>בּבְּרָוּ אֶל־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֶר וַאִּרת הַחַיָּרוֹ אֲשֶׁר ²</u>

רְאַכְלוּ מִבָּל-הַזְבְהַמֶּח אֲשֶׁר עַל-הָאָבֶץ: כְּלֹוּ מָפְרֶטֶרת פַּרְטָה וְשֹׁפַערת שֶּׁסֵעׁ פְּרָסִׁרת מְעַרָּיֹת

ונרת בַּבְּהַמֶּח אֹרָהָה תּאַבְרוּ: אַלְךּ אֶת־זֶהֹ לְאַ רָגאַכְלוּ מְמַּעֲלֵיּ הַגֵּרָרה וּמִמַּפְרָהֵי הַפַּרְקָה אֶרת־ הַגְּמֶל בִּי־מֵעַבֵּל ה גַּרָה הוא וּפַרְסָה אֵיגָנוּ מַבְּרִים

פָמֵא הָוּא לְבֶּם: וְאֶת־הַשָּׁפָּן כִּי־מַעֲלֵה גַרָה הוּא

וּפַרְטָה לָא יַפְרֶים טָמֵא הָוּא לָבֶם: וְאֶת־הָאַרְנֶּבֶת <mark>בּי־מֵעַלַ</mark>ת גַּרָה הָּוֹא וּפַּרְקָה לָא הִפְּרֵיסָה מְמֵאָ<mark>ה</mark>

<u>ז הוא לֶבֶם: וְאֶרת־הַּחְוֹיר בְּי־מַפְרִים פַּרְטָׁה הוא </u>

the sons of Aaron who had been left, and said, 17. Wherefore have ye not eaten the sin-offering in the holy place, seeing that it is most holy, and that he hath given it you to bear the iniquity of the congregation, to make atonement for them before the Lord? 18. Behold, its blood was not brought within the holy place: ye should then have eaten it in the holy place, as I commanded. 19. And Aaron spoke unto Moses, Behold, this day have they offered their sin-offering, and their burnt-offering before the Lord; and things as these have befallen me: and if I had eaten the sin offering to-day, would it have been pleasing in the eyes of the Lord? 20. And when Moses heard this it was pleasing in his eyes.*

CHAP. XI. 1. And the Lord spoke unto Moses and to Aaron, saying unto them, 2. Speak unto the children of Israel, saying, These are the beasts which ye may eat among all the beasts that are on the earth. 3. Whatsoever divideth the hoof, and is cloven-footed, and cheweth the cud, among the beasts, that may ye eat. 4. But these shall ye not eat, of those that chew the cud, or of those that divide the hoof: the camel, because he cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. 5. And the cony, because he cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. 6. And the hare, because he cheweth the cud, but divideth not the hoof; he is unclean unto you. 7. And the swine, because

as it may, it is an energetic prohibition against the use of any intoxicating drink, by priests or judges, before they engage in their solemn duties.

^a Aaron no doubt meant to exhibit to Moses, that as he had not enumerated the sin-offering among the things to be eaten (v. 12), it would have been wrong for him to eat thereof whilst his sons were yet unburied, and he therefore had it burnt, as it could not lawfully be kept till the next day. And though he had concluded wrongly, still Moses was satisfied, as he had acted from pure intentions.—After Wessell.

וְשֹׁמַע שֶּׁמַע פַּרְסְּרוֹ וְהָוּאַ גַּרָה רְאַ־יִּגְרְ טְמֵא הָוּא לָכֶם: מִבְשָּׂרָם לָא תאבֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לְא

י תגעו שמאים הם לבם: את־נה תאכלו מכלו אשר במים כל אשר-לו סנפיר וַקשְּׂבֶשֶׁת בּפִּים

הַפַּיִם וּבַנְּחָלִים אֹתֶם רוֹאבֵלוּ: וְכֹל[°] אֲשֶׁר אֵין-לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְּׂלֶשֶׁרוּ בַּיַמִּים וּבַנְּחָלִים מִכִּר ׁ שֶׁרֶץ הַפָּיִם וּבַנְּחָלִים אֹתֶם רוֹאבֵלוּ: וְכֹל אֲשֶׁר אֵין-לוֹ

יו לָבֶם: וְשֶׁבֶץ יִהְיֵנִי לָבֶם מִבְּשָׁרָם לִא תאבּלוּ

¹² וְאֶת־נִבְלָרֶנֶם רְנִשַּׁבְּצוֹ : כָּל אָשֶר אֵין־לָּו סְנַפְּיִר ¹²

יוְאָרִר בַּפָּגִים שֶׁקֶץ הָוּא לְבֶם: וְאֶרִר־אֵּבֶּהׁ נְאַרְהַנְּשְׁרְ לֵא יֵאַכְלוּ שֵׁקֶץ הֵם אֶת־הַנָּשֶׁרׁ רְאַ יֵאַכְלוּ שֵׁקֶץ הֵם אֶת־הַנָּשֶׁרֹ

יוֹאֶת־הַפֶּּׁרֶכּ וְאֵת הָעָזְנִיָּה : וְאֶׁת־הַדָּאָה וְאֶת־הָאַיָּה 14

לְמִינֶח: אָת כָל־עֹרֵב לְמִינְוֹ: וְאֵתֹ בַּתַ הַיַּיַעַנָּה וְאֶתִּדְ 15

יואָתר<u>ד מַתַּ</u>חָפֶּס וְאָתרהַשֶּׁחַף וְאֶתרהַגֵּץ לְמִיגַהוּ : וְאֶ<mark>רת־</mark>

18 הַכְּוֹם וְאֶת־הַשָּׁלֶךְ וְאֶת־הַיַנְשְׁוּף : וְאֶת־הַתִּנְשֶׁכֶּת 18

19 וְאֶת־הַלָּאָת וְאֶת־הָרֶחֶם : וְאֵת´ הַחֲסִידָּה הָא<mark>ְגְבָּהְ 1</mark>

יבל שֶׁבֶץ וֹאֶרְת-הַדְּוּכִיכַּרת וְאֶת-הָוַעַטַּלֵּף: כַּל שֶׁבֶץ 20

ינה הילוף בחלה על-אַרְבַּע שֶׁלֶץ הוֹא לֶבֶם: אַךְ אֶּרְבַּע זָה הְאִלְּוֹ מִכּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַרוֹלֶךְ עַל-אַרְבַּע אָשֶר-לָא בְרָעַיִּם מִפַּעַל לְרַגְלָיו לְנַהֵּתר בָּהֵן עַל-

ב22 הָאָרֶץ: אֶת־אֵלֶּה מֵהֶם תֹאבֵׁלוּ אֶתֹ־הָאְרֶבֶּה לְמִינׁוּ * לו קרי he divideth the hoof, and is cloven-footed, but he cheweth not the cud; he is unclean to you. 8. Of their flesh shall ye not eat, and their carcass shall ye not touch; they are unclean to you. 9. These may ye eat, of all that are in the waters: all that have fins and scales in the waters, in the seas, and in the rivers, them may ve eat. 10. And all that have not fins and scales in the seas, and in the rivers, of whatever moveth in the waters, and of any living thing which is in the waters, shall be an abomination unto you: 11. And an abomination shall they remain unto you; of their flesh shall ye not eat, and their carcasses ye shall have in abomination. 12. Whatsoever hath not fins and scales in the waters, shall be an abomination unto you. 13. And these are they which ve shall have in abomination among the fowls; they shall not be eaten, they are an abominati n: The eagle, and the ossifrage, and the osprey, 14. And the vulture, and the kite after his kind; 15. Every raven after his kind; 16. And the ostrich, and the nighthawk, and the cuckoo, and the hawk after his kind, And the little owl, and the cormorant, and the great owl, 18. And the swan, and the pelican, and the gier-eagle, 19. And the stork, the heron after his kind, and the lapwing, and the bat. 20. All flying insects that walk upon four feet, shall be an abomination unto you. 21. Yet these may ye cat, among all the flying insects that walk on four feet, which have spring legs above their feet, to leap therewith up the earth. 22. Even these of them ye may eat: The locust after its kind, and the solamb after its kind,

^a The meaning of some of the birds' names, like that of the stones in the breastplate, are of very uncertain signification.

b All these are species of the locust—the particular kinds are not known; hence they are left untranslated, as has been done by Menpelssohn and Arnheim.

* שביעי

וְאֶת־הַסְלְאֶם לְשׁיגֵרוּ וְאֶת־הַחַרְנֵּל לְמִינֵּהוּ יאָרת־הָחָנָב לְמִינֵרהוּ: וְכֹלֹ שֶׁרֶץ רְזִעוֹף אֲשֶׁר־ מְיֹנִר לְמִינֵרהוּ: וְכֹלֹ שֶׁרֶץ רְזִעוֹף אֲשֶׁר־ אין אַרְבַּע רַגְּדֶלִיִם שֶׁקִץ הָוּא לָכֶם: וּלְאַלֶּה י יִטְמֶאוּ כָּל־רַזּגֹגַעַ בְּנִבְלָהָם יִטְמֶא עַר־הָעָרֶב: יבבס בנדיו וטמא ער־ 🕰 וְבָל־רַזנשַׁא מִנבְלָתָם יְבַבֵּס בְנָדֵיו וְטְמֵא יהוא מַפְּבֶּקֶתְר יִלְכָר הַבְּרַהַמְּה אָבְּשֵׁר הַוּא מַפְּבֶּקֶתְר בּי פַרְסָּרוֹ וְשֶׁסַע וּ אֵינֶנָרוֹ שׁמַּערוֹ וְגֵּרָרוֹ א<mark>ֵינֵנָרוֹ</mark> פַּעָלֶלה מְמֵאִים הַם לְבֶּם כָּל-הַנֹגֵע בָהֶם יִם יִשְמֶא : וְכָּל וּ הוֹבֵּשׁךְ עַרשׁ-בַפָּיו בְּכֶרשׁ-ב<u>וּחַיָּרהׂ</u> מִישׁיִבּלֹ קהֹלֶכֶת עַל־אַרְבַּע שְמֵאִים הַם לָבֶם כָּל־הַנֹגַעַ 28 בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַר־הָעָרֶב : וְהַנֹשֵׁאֹ אֶת־נִבְלָהָׁם 28 יָכַבֵּס בְּנָרָיו וְטָמֵא עַר־רָזְעֶרֶב טְמֵאָים הַזְפָּח וֶוֶהַ לְבֶםֹ הַשְּבֵּא בַשֶּׁרֵץ 29 לַבֶּם: D רושבץ על-האָבץ החוֹבֶלר וְהוּעַכְבֶּר וְהוֹצְב 30 קמיגרו : וְהָאֲנָקָה וְרַהְכָחַ וְהַלְּטָאָה וְהַחְמֶ<mark>ט</mark> ³¹ וְהַהִּגְשָׁמֶרת : אֵלֶה הַפְּמֵאִים לָכֶ<mark>ם בְּכְל-הַשֶּרֵץ</mark> יִםְמֶא עַר־הָגָגָעַ בָּהֶם בְּמֹהָם יִטְמֶא עַר־הָגַעָרֵב : וְכַּל 🚾 🛂 אָשֶר־יִפְּלֹ עָלֶיוֹ מֵהֶּם ו בְּמֹּהָם יִמְכָּא מִבֶּל־בְלִי־ עץ אַוֹ בֶּגֶר אוֹ־עוֹר אַוֹ שָּׁק כְלֹ-כְלִּי אֲשֶׁר־יֵגֶעשֶׂה מְדָּאָהֶה בָּהֶם בַּמִּים יובָא וְטָמֵא עַר־רָזֶעָרֶב ³³ וְטָהֵר : וְבָּל-בָלִי-הֶהֶשׁ אֲשֶׁר־יִפְּל מֵהֶם אֶל־תוֹכְו and the chargol after its kind, and the chagab after its kind. 23. But all other flying insects, which have four feet, shall be an abomination unto you. 24. And through these ye shall be rendered unclean: whosoever toucheth the carcass of them shall be unclean until the evening. 25. And whosoever beareth aught of their carcass shall wash his clothes, and be unclean until the evening. 26. Every species of beast, which divideth the hoof and is not clovenfooted nor cheweth the cud, is unclean unto you: every one that toucheth the same shall be unclean. 27. And all that go upon their paws, among all manner of beasts that go on four feet, are unclean unto you; whoso toucheth their carcass shall be unclean until the evening. 28. And he that beareth their carcass shall wash his clothes, and be unclean until the evening: unclean they are unto you.

29. And these shall be unclean unto you among the creeping things that creep upon the earth: the weasel, and the mouse, and the tortoise after its kind, 30. And the ferret, and the chameleon, and the lizard, and the snail, and the mole. 31. These are unclean to you among all that creep: whosoever doth touch them, when they are dead, shall be unclean until the evening. 32. And whatsoever upon which any part of them, when they are dead, doth fall, shall be unclean; whether it be any vessel of wood, or raiment, or skin, or sack, every vessel wherewith any work is done, must be put into water, and it shall be unclean until the evening, when it shall be clean.* 33. And every earthen vessel whereinto any part of them falleth, whatso-

a In this the prohibition is rendered general, that any animal which has a hoof that is not divided through, though it be partially split, shall be unclean; the touching to render unclean, refers to the carcass, not the living animal, as appears from the whole tenor of the precepts. Verse 27 interdicts all animals that have neither mark of cleanness before given.

ישְׁבֶּרוּ : מֶבֶּל־ אַ בְּלֹ אֲלַשֶׁר בְּרֹתוֹכָוֹ יִשְׁמֶא וְאֹתְוֹ תִשְׁבְּרוּ : מֶבֶּל־ דָאֹכֶל אֲשֶׁר יָאָבֶל אֲשֶּׁר יָבְוֹא עָלֵיו מֵיִם יִטְמֵא וְכָל-מַשְׁקַהֹ אֲשֶׁר יִשְּׁהֶתה בָּכָר־כָלִי יִטְמֵא: אַ יְלְכֹל אָשְׁרַיִפֹּל מִנְכְלָתֻם וּ עָרָיוֹ יִטְמָא תַוּנְוּר (בּוֹרְיִם וּ עָרָיוֹ יִטְמָא תַוּנְוּר וְכִיבֵים יָהַנץ טִמֶאֵים הֶם וּטִמֶאָים יָהִיוּ לַבֶּם: אָך מַעָגֶן וּבֶּוֹר מִקְוַרוּ־מַיִם יִרְגֶיָרוּ טְהָוֹר וְנ<u>ֹגַע ³6</u> מנבלהם ישמא: וְבֵי יִפּלֹ מִנְבְלָהָם עַלּ-בָּלֹ־ וְכֵי יֶהַעָ־ אָשָׁר יָזָרֶעַ טָּרְוֹר רְוּאַ: וְכֵי יֶהַעְ־ 38 זַרַע זַרְוּעַ אָשָׁר יִזָרֶעַ טָּרְוֹר רְוּאַ מַיִם על־לֶרַע וְנָפַל מִנְכְלָחָם עָרֱיו טָמֵא הְוּא ובי ימות מו־הבּהמה D 39 לֶבֶם: אַשֶּר־הֵיא לָבֶם לְאָכְלֶה הַנֹגֵע בְּנִבְלָהָה יִטְמֵא 40 ער־הָעָרָב : וְהָזֹאֹבֵה ׁ מִנְּכְהַ רְּגָוּה יְכַבֵּס בְּנָדָיו וטמא ער־הַנָערָב וְהַנּשׁאֹ אֶת־נְבְלָרָתָהּ יִכְבֵּס ער־רָזָעָרָב: וְכָרֹי־רַזִּשֶּׁרֶץ רַזּשׁׁרָץ בַּזּשׁׁרָץ בַזּשׁׁרָץ בַזּשׁׁרָץ בַזּשׁׁרָץ על־הָאֶרֶץ שֶׁקִץ הָוּא לָא יֵאָבֵל: כֹל הוֹצֵלך על-

זַפְּׁהַּבֹּתִיכְּם בַּכֹּרַ-בַּהְּבֹּהֹ נַהְּבֹּא נַבְּאַ נֹיהַפְּבֹא נַבְּאַ נַיֹּהַפְּאַ
 זַפְּהַבּוּכְּם בֹּכִרְ-נַהְּאַבֹּא נִם : אַרְ-נַהְּפַּלְּאַנָּ אֵתַבְּ
 לא נוֹאַכֹּלִום כֹּוּ-הַּאַבֹּא נוֹהְבַּלִּא הֹרִבּיּ אַכֹּאַ נוֹאַכַּא נוֹהְבַּיּ

נְּחֹלָן וְכָּל וּ חוֹלֵךְ עֵרִ-צִּרְבָּע עֲר בָּרִ-מִרְבָּ<mark>רה</mark>

44 בָּהֶּׁם וְנִּטְמֵהֶם בָּם: כֵּי אֲנֵי יְהוָה אֱרְהׁיכֶם וְהִייָּתֶם קְרשׁים כִּי קָרְוֹשׁ אֻנִי וְהָרְעַקַרִּשְׁתָּם וְהִיִּתֶם קְרשׁים כִּי קָרְוֹשׁ אֻנִי ever is in it shall be unclean; and itself shall ye break. 34. All kinds of food which may be eaten, on which water cometh, shall be unclean: and all drink that may be drunk, shall be rendered unclean in every vessel. 35. And every thing whereupon any part of their carcass falleth, shall be unclean; whether it be oven, or ranges for pots, they shall be broken down, they are unclean; and unclean shall they be unto you. 36. Nevertheless, a fountain or pit, receptacles for water, shall be clean; but he that toucheth their carcass shall be unclean. 37. And if any part of their carcass fall upon any sowing-seed which has been sown, it shall be clean. 38. But if any water be put upon the seed, and any part of their carcass fall thereon, it shall be unclean unto you.

39. And if any cattle die, which is allowed to you as food; he that toucheth the carcass thereof shall be unclean until the evening. 40. And he that eateth of its carcass shall wash his clothes, and be unclean until the evening; he also that beareth its carcass shall wash his clothes, and be unclean until the evening. 41. And every creeping thing that creepeth upon the earth is an abomination, it shall not be eaten. 42. Whatsoever goeth upon the belly, and whatsoever goeth upon four feet, or whatsoever hath many feet among all creeping things that creep upon the earth, ye shall not eat; for they are an abomination. Ye shall not make yourselves abominable with any creeping thing that creepeth; and ye shall not make yourselves unclean with them, that ye should be defiled thereby. For I am the LORD your God; ye shall therefore sanctify vourselves, and ye shall be holy; for I am holy: neither

^a "This refers to the preceding verse; whatever food on which water has been put, as also all manner of drink which shall happen to be in the unclean vessel, shall be rendered unclean."

b Though he be at the time in a fountain or pit of water.

וּלַא תַטַמָּאוּ אֵת־נַבְּשָׁרֵיבֶׁם בָּכָר־רַזְשֵׁרִץ של הַרֹּמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ : כֵיוּ אָנֵי יְהֹוָרוּ הַפֵּעַבֶּ'ה 45 אָרְכֶּם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהָיִת לָכֶם לֵאלֹהָים

לי וְהְיִיתֶם קְרִשִּׁים כִּי קָרָוֹשׁ אָנִי : וָאת ה<u>וֹרֵת 🚾 😘 🕹 </u> <mark>הַבְּהֵמֶרוֹ וְהָעוֹף וְכלֹ (גֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרֹּמֶשֶׁת בַּמֵּיִם</mark>

יל בּין לְהַבְּדִּיל בֵין 47 הַבֶּל־גָפָשׁ הַשֹּׁרֶצָרהּ עַל־הָצָרָץ: לְהַבְּדִּיל בֵּין הַטָּמֶץ וּבֵין הַטָּהֶר וּבֵין הַחַיָּהוֹ הַנֶּצֶאַבֶּׁלֶּת וּבֵין

בַּחַיָּה אֲשֶׁר לְא הַאָּבֵל:

ניִבבֶר יְדוּוָה אֶר^{וּ}־מֹשֶׁרוּ לֵאִמְר: דַבֵּר אֶלּ-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל צֹאמֹר אִשָּׁהֹ בִּי רַזוֹרִיעַ וְיָרֶלָּרָה זְבֶּר וְטָּמְאָהֹ שִׁבְעַת יָמִים בִּימֵי נִבָּת דְּוֹרֶגָה רִּנְטְּמֵא:

ובוום השמיגי יפור בשלר ערלרגו: ושלשים יום ושלשרת ימים התשב ברמי טהרה בכל-קָבֶשׁ לְאַרִּתִנָּע וְאֶלּרַתַוּמְּקְבָּשׁׁ לָאׁ תָבֹּא עַר־

מְלְארת יְמֵי טְהָרָה: וְאִם־נְקַבָּה הַלֵּר וְטְמְאָה שָׁבָעִים בְּנִדָּתֶח וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים

תַשֶׁב עַל־דָּמֵי טָהָרָהֹ: וּבִמְלָארתו יְמֵי טְהָרָה לְבֵוֹ אַוֹּ לְבַרֹגֹ חָבִּיא בֶּבֶשׁ בֶּן־שְׁנָרתוֹ לְעֹלֶּה וּבֶן־ יונה או־רָוֹר רְשְׁמָאֵת אֶל־פֶּרָתַח יְאֹהֶל־מוֹעֵר

אֶרֹל-הַכהֵן: וְהִקְרִיבֿוּ לִפְנֵי יְהֹנְּדֹל וְכִפָּר עֶבֶּלִיהָ יָּמֶרֶהָה מִמְּקֵר דָּמֶירָה זָארת רוּוֹרַרת רבייּלְבֶר<mark>ת</mark>

shall ye defile yourselves with any manner of creeping thing that creepeth upon the earth.* 45. For I am the Lord that have brought you up out of the land of Egypt, to be your God: ye shall therefore be holy, for I am holy. 46. This is the law of the beasts, and of the fowl, and of every living creature that moveth in the waters, and of every creature that creepeth upon the earth: 47. To distinguish between the unclean and the clean, and between the beast that may be eaten and the beast that may not be eaten.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, TAZREEANG. 2. Speak unto the children of Israel, saying, CHAP. XII. If a woman have conceived seed, and born a man child: then shall she be unclean seven days, even as in the days of the separation for her infirmity shall she be unclean. 3. And on the eighth day shall the flesh of his foreskin be circumcised. 4. And thirty and three days shall she then continue in the blood of her purification; any thing hallowed she shall not touch, and into the sanctuary she shall not come, until the days of her purification be at an end. 5. But if she bear a female child, then shall she be unclean two weeks, as in her separation; and sixty and six days shall she continue in the blood of the purification. 6. And at the completion of the days of her purification, for a son, or for a daughter, she shall bring a sheep of the first year for a burnt offering, and a young pigeon, or a turtledove, for a sin offering, unto the door of the tabernacle of the congregation, unto the priest. 7. And he shall offer it before the LORD, and make an atonement for her, and she shall be cleansed from the issue of her blood; this is the law for her that hath given birth to a male or to a

^{*} Domestic cattle and wild beasts.

וֹמִבֵּרָה: בְעַלָּרִה וִאָּחָר לְחַמֵּאֵרֵע וֹכִפֵּר עַבֶּי, וּוְּיָּט אַחָר מְּרִדְ וִלְּלְחָה שְׁבִּי-עִרִים אַוּ שְׁנִּי בְּנִי וּוְּיָּט אַחַר בּחָצָר אָוּ לַנְּעַבָּה: וֹאִם-נְאַ שִמְּצְאַ יִּרָה ֻ בִּי בּחַנָּבר אָוּ לַנְּעַבָּה: וֹאִם-נְאֵ שִׁנְּעַ

ין נוֹבבּר וְהוֶּה אֶל-מאֶה וְאֶל-אַהְיוֹן לַאִּמְר:

אָרָם כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׁרוֹ שְׁאֵרת אְוֹ־סַבַּּחַרת אָוֹ בַּהֶּעֶרת וְהָיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְגָנַע צָרְעַרת וְהוּכָא בֶּלּ־אֵהַרָן רַבּבֹּהֵן גָּאוֹ אֶל-יַאַחַר מִבְּנָיִו הַבְּהְנִים: בָּלּ־אֵהַרָן רַבּבֹּה בְּעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׁאֵרת אָוֹר אָוֹ

יןרָאָה הַכּהָן אֶרת־הַעָּגַע בְעוֹר־הַבְּשָּׁר וְשֵּׁעָׂר בְּשְׂרוֹ בְּשָּׂרוֹ בְּשָּׂרוֹ בְּשָּׂרוֹ בְּשָּׂרוֹ בְּשָׂרוֹ בְּשָׂרוֹ

לְגַע צָרַעַת הָוּא וְרָאָהוּ הַכּהֵן וְטִמֵּא אֹתְוֹ: וְאִם־ בַּהֶּגֶרֶת רְבָנָּרוּ הָוּא בְּעַוֹר בְשָׂרוּ וְעָמֹלְ אֵין־ מַרְאָּהָ מִן־הָעוֹר וּשְּׁעָרֶהוֹ לְא־הַפַּךְ לְבֵּן וְהִסְנְּיִר

הַבְּעָר שִבְעָר יִמְיָבֶע שִבְעָר יָמִים בּיְוְרָאָהוּ הַכּבּהן יִּבְעָר יִנְיִּי לְאִי בּיִוֹם הַשְּבִיעִי וְהִגָּה הַנָּגַע עָמַר בְּעֵינִיו לְאִי בְּעִר הַנְּגַע בְּעִר יְהִסְּנִירְוֹ הַכּהֵן שִׁבְעָרת יָמִים בְּשִּבִיעִי שֵׁנִית שֵׁנִית שֵׁנִית שִׁנִית שִׁנִית שֵׁנִית שִׁנִית בּיִוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁנִית שִׁנִית בּיִוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁנִית שִׁנִית בּיִוֹם בּיִּיבְּיִעִי שִׁנִית בּיִים בּיִּיבְּיִּים בּיִּיבִיעִי שִׁנִית בּיִּים בּיִּיבִית בּיִּים בּיִּיבִיי שִׁנִית בּיִּים בּיִּיבִיי שִׁנִית בּיִּים בּיִּיבִיי שִׁנִית בּיִים בּיִּיבִיי שִׁנִית בּיִּים בּיִּיבִיי שִׁנִית בּיִּים בּיִּיבִיי שִׁנִית בּיִּים בּיִּיבִים בּיִּיבִּים בִּיִּים בּיִּיבִּים בּיִּים בּיִּים בִּיִּים בּיִּים בִּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בִּיִּים בּיִּים בּיִּים בִּים בּיִּים בּיִּים בִּים בּיִּים בִּיִּים בְּיִּבִּים בִּים בּיִּים בִּים בִּים בּיִּים בִּיִים בִּיִּים בִּים בּיִּים בִּיִּים בִּים בִּים בּיִּים בִּים בּיִּים בִּים בִּים בּיִּים בְּיִּבְּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּים בִּים בּיִים בּיִּים בִּים בּיִּים בּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּים בּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּים בִּיוֹם בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּיים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּים בּיִים בּייִּיים בְּיים בִּיים בּייִּיים בְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בּייִּייים בְּיים בִּיים בּייִייים בִּיים בִּיים בִּיים בְּיִיים בְּיִיים בְּיים בִּיים בִּיים בִּיים בִּיים בִּייים בְּייִּיים בְּייִים בְּייִּיים בְּיים בְּייִים בְּייִים בְּייים בְּייים בְּייים בְּייים בְּייים בִּייבְּייים בְּייִיים בְּייים בְּייים בְּייִייים בְּייים בְּייים בְּייִים בְּייִייִייים

י וְהַנֵּה בַתָּה הַנָּנַע וְלְא־פָּשָׂה הַנָּנַע בָּעור וְמְהַרְוּ 6

אָרן-הַכִּהֵן לְמָהַרָּרְאַוּ וִּוּרָאָטִר אַחַבִּי הַכִּהֵן : וְאָרֵבּ פָּשָׁר רִיפִּאָּרִי הַפִּפְפַּחַרִע בְּתְּוִּר אַחֲבֹּי הַכִּאִראַוּ הַבְּהָן מִסְפַּחַרת הָּוּא וְכִבֶּס בְּוּבְיוּ וְמְּחֵר: וְאָרִבּי female. 8. And if her means will not enable her to bring a lamb, then shall she bring two turtledoves, or two young pigeons, the one for a burnt offering, and the other for a sin offering; and the priest shall make an atonement for her, and she shall be clean.

1. And the LORD spoke unto Moses and unto CHAP. XIII. Aaron, saying, 2. When a man have in the skin of his flesh a swelling, a rising, or a bright spot, and it might become in the skin of his flesh the plague of leprosy: then shall he be brought unto Aaron the priest, or unto one of his sons the priests. 3. And the priest shall see the plague in the skin of the flesh, and if the hair in the plague be turned white, and the appearance of the plague be deeper than the skin of his flesh, it is a plague of leprosy: and so soon as the priest shall see him, he shall pronounce him unclean. 4. But if it be a white bright spot in the skin of his flesh, and its appearance be not deeper than the skin, and the hair be not turned white: then shall the priest shut up the plague seven days. 5. And the priest shall see him the seventh day; and, behold, if the plague have remained unchanged in its appearance, the plague have not spread in the skin: then shall the priest shut him up seven days more.* 6. And the priest shall see him again on the seventh day; and, behold, if the plague be somewhat pale, and the plague have not spread in the skin: then shall the priest pronounce him clean, it is a rising, and he shall wash his clothes, and be clean. 7. But if the rising should spread abroad in the skin, after he hath been seen by the priest for his cleansing, he shall be seen again by the priest.

a This is according to the version of Mendelssohn. Arnheim renders מפחת "tetter;" or a tetter-like affection.

b Both Mendelssohn and Arnheim translate היה as here given; it means then, that so soon as there is an appearance which might terminate in leprosy, the patient shall be brought to the priest for inspection.

וֹטְפְּאוֹ הַכּהֵן נְהַנֵּה פְּשְׂתָרה הַמִּסְפַּחַרת בָּעֲוֹר מוֹסְפְאוֹ הַכּהֵן צָרַעַת הָוֹא: פ

י גָנַע צָלַעַרת כִּי תִהְיֶה בְּאָדֶרֶם וְהוּבָא אֶל־הַכּהַן:

ין רְצָה הַכּהֵן וְרְבֶּוֹ שְׂצֵר בְּבֶּן בְּעָר הָיְבְּר בְּעִר בְּשְׁר חַי בַּשְּׁצֵר יוּ הַבְּבָּר שֵּׁעֵר רָבֶּן וְרְבִּנְה שְּׂצֵר בְּעָר בְּשִּׁר חַי בַּשְּׁצֵר.

וו צָרַערת נוֹשֶׁנֶת הָוֹא בְּעוֹר בְשָּׂרוֹ וְטִפְּאָוֹ הַכּהֵן 👊

בּיּנְּדֹּת מֹרִאִּאוּ וֹתֹרַ-נַיּנְצְׁיוּ לְכָרַ-מֹּרִאֵּׁנִ מֹרִ בּגִּנְתֹרַעָ בָּתִּוּר וֹכֹפְרָיִנִי בֹּגְּנְתֹּע אָשׁרַ-פּֿרְוִּטִ בּבְּ-תֹּוּ זי לְאַ זִּפֹנְיְנִוּ בָּי מָמֵא נְיִּוּא : וְאִם-פּֿרְוִּטִ נִילְּבְּרְ

¹³ הַכּהֵן: וְרָאָה הַכּהֵן וְהִנֵּה כִפְּתָה הַצְּרַעֵּת אֶ<mark>תר בְּלְּיִ הְפַּרְ לְבָן טְהְוֹר בְּלִרְיִם הָתְּה הַצְּרַעַת אֶתר בְּלָּיוֹ הָפַּרְ לְבָן טְהְוֹר</mark>

רַבּאָר הַיִּם הַלּאָר הַחַי וְטִפְּאָר הַיִּם הָבְּאָר הַחַי וְטִפְּאָר הַבְּאָר הַתְּי וְבְּאָר הַתְּי וְבְאָה הַבְּאָר הַתְּי וְבְּאָר הַתְּי וְבְּאָר הַתְּי וְטִפְּאָר הַתְּי וְבְּאָר הַתְּיִי וְבִּאָר הַתְּי

י מָמֶא הָוּא צָרֶעַת הְוּא: אַן כִי יָשֶׁוּב הַבְּשֶׂר אַ מָאַר הַבָּשֶׂר יַהַבָּשֶׂר יִי

יי הָנֶר הְנּבְר לְלָבֵן וּבָא אֶל־הַכּהֵן: וְרָאָּהוּ הַכּהֵׁן אָר הַכּהֵן אָר הַכּהֵן אָר הַכּהֵן אָר הַכּהֵן הַנֶּגַע טְהְוֹר הְוּא: פּ שׁרִיםּ

וּבְשֶּׁר כִי־יִהְעֶה בְּוֹ־בְעֹרָוֹ שְׁחֵין וְנִרְפָּא: וְהָיֶׁה בִּמְקוֹם הַשְּׁחִין שְׁאֵר לְבָנָה אָוֹ בַהֶּרֶת לְבָנָה בּמְקוֹם הַשְּׁחִין שְׁאֵר לְבָנָה אָוֹ בַהֶּרֶת לְבָנָה יִהְנָח מִרְאֶּרָ שְׁפָּל מִן-־רָעוֹר וּשְּׁעָרֶה רְּפַּרְּ

- 8. And if the priest see that, behold, the rising have spread abroad in the skin, then shall the priest pronounce him unclean: it is a leprosy.
- 9. If the plague of leprosy happen to be on a man, then shall he be brought unto the priest; 10. And the priest shall see, and, behold, if there be a white swelling in the skin, and the hair in it have turned white, and there be a trace of healthy flesh in the swelling: 11. It is an inveterate leprosy in the skin of his flesh, and the priest shall pronounce him unclean, he shall not shut him up, for he is unclean. 12. And if a leprosy break out abroad in the skin, and the leprosy cover all the skin of (him that hath) the plague from his head even to his feet, so far as the eyes of the priest can see: 13. If now the priest should see, that, behold, the leprosy have covered all his flesh, he shall pronounce the plague clean; it is all turned white, it is clean. 14. But when healthy flesh appeareth therein, he shall be unclean. 15. And the priest shall see the healthy flesh, and pronounce him to be unclean; for the healthy flesh is unclean, it is the leprosy. 16. Or if the healthy flesh turn again, and be changed unto white, he shall come unto the priest; 17. And if the priest shall see him, and, behold, the plague be turned into white: then the priest shall pronounce the plague clean, he is clean.*
- 18. And if there be a person who hath had in his skin an inflammation, and hath been healed, 19. And if there be on the place of the inflammation a white swelling, or a white and dark red bright spot, he shall be shown to the priest; 20. And if the priest see, and, behold, its appearance be lower than the skin, and the hair thereof have been turned white;

a This version of "dark red," is after Mendelssohn, who views after the Rabbins, ירק and ירקרן as the intensitives of ארם and ארם, therefore "dark red, dark green." The verse should then be explained, that there be upon the place where a wound or a sore has been in the

רַבָּן וְטִפְּאָוֹ הַבּהָן גַנַע־צָרַערי הַוּא בַּשָּׁחֵין 21 פָּרֶחָה: וְאָם וּ יִרְאֶנָה הַכֹּהֵוֹן וְהִנֵּה אֵין־בָּהֹּ שֵׂער לַבְּלָן וּשְׁפָּלֶרה אֵינֶנָה מִן־רָזְעוֹר וְתַיא בַהֶּרה יְבְּעָת יָמִים: וְאָם־פָּשָׂה <mark>תִּפְּשֶּׂה ²²</mark> וְהִסְגִּירוֹ הַכּהָן שִׁבְעַת יָמִים: בָּעוֹר וִטְפֵא הַכֹּהֵן אֹהָוֹ גַנָע הָוֹא: וִאָם־תַּחָתִּיהָ ² 🐉 בתעקר הבההרת לא פּהָּטרו צַרֶבּת השְחִין ים רביעי (שני כשהן מחוברין) אַן 🥰 הָוֹא וְמַהְרָוֹ הַכֹּהֵן: ס בָשֶּׁר כִּי־יְהְיֶה בְעֹרָו מִכְנַרת־אֱשׁ וְהָיְתָּה מִחְיַרֵת הַמָּכְנָה בַּהֶנֶת לְבָנָה אֲבַמְנֶמֶת אוֹ לְבָנָה: ין אָרָה אֹרָנה הַכּהֵן וְהַנֵּרו נֶרְפַּךְ שֵׁעָּר דְּלֹבְן בּיֹבְן בַּבַּהֶׁרֶת וּמַרְאֶהָ עָמַק מִן־דָיעוֹר צָרַעַרוּ הָוֹא בַּמִּכְוֶרה פָּרֶחָה וְטִמֵּא אֹרתוֹ הַכּהֵׁן נֶנַע צָרַעַרה בּנֵל וְהָנֶה הַכּנֵּן וְהָנֶה אֵין־בַּבַּהֶּבֶתְ מִין־בַּבַּהֶּבֶתְ מִין־בַּבַּהֶּבֶתְ מִין־בַּבַּהָּבֶתְ שַּׁעַר לָבָּן וּשְׁפָּלֶה אֵינֶנָה מִן־הָעוֹר וְהַוּא בַהָּ<mark>ה</mark> יוָרָאָהוּ הַכּהָן שָׁבַעַרת יָמִים: וְרָאָהוּ הַכּהָן 27 בַּיִוֹם הַשְּׁבִיָעִי אָם־פָשָׂה רִגפְשֶׁרֹ בָעוֹר וְטִפֵּא אַבּיהָן אֹרֹוּן נֶנַע צָרַעַרוּ הָוּא: וְאָם־הַּתְּחְהֶּיהָ 28 רַעָעמֹד הַבַּהֶּרֶת לֹא־בָּשְׁרָהָה בָעוֹר וְהַוֹא בַּהְה שְּׁאֵרת הַפִּבְוָה הֶוֹא וְמְהַרוֹ הַכּהֵׁן בִּי־צָּרֶבֶּת חמישי בַּמִּבְוָה הָוֹא: Ð

יוְאִישׁ אַוֹּ אָשֶּׁה כִּי־יִהְיֶהֹ כִוֹ נֻנַע בְּרָאשׁ אָוֹ בְזַקְן:

then shall the priest pronounce him unclean, it is the plague of leprosy broken out of the inflammation. 21. But if the priest see it, and, behold, there be no white hair therein, and if it be not lower than the skin, but be somewhat pale: then shall the priest shut him up seven days. 22. And if it now spread abroad in the skin, then shall the priest pronounce him unclean: it is the plague (of leprosy). 23. But if the bright spot remain in its place, and spread not, it is a scar of the inflammation; and the priest shall pronounce him clean.*

24. Or if there be a person in whose skin there is a place burnt by fire, and the mark of the burning becometh a bright spot, white and dark red, or white: 25. And if the priest see it, and, behold, the hair in the bright spot have been turned white, and its appearance be deeper than the skin: it is leprosy broken out in the mark of the burning; and the priest shall pronounce him unclean, it is the plague of leprosy. 26. But if the priest see it, and, behold, there be in the bright spot no white hair, and it be not lower than the skin, and it be pale: then shall the priest shut him up seven days. 27. And the priest shall see him on the seventh day; if now it have spread abroad in the skin, then shall the priest pronounce him unclean: it is the plague of leprosy. 28. And if the bright spot remain in its place, and have not spread abroad in the skin, and it be pale, it is a swelling of the fire wound; and the priest shall pronounce him clean, for it is a scar of the fire wound.*

29. And if there be a man or woman having a plague upon the head or the beard; 30. Then shall the priest see

skin a swelling or spot not decidedly white, but intermingled with dark red streaks, which peculiar appearance is a distinctive mark of leprosy, not of a scar of the wound, if the other signs, the depression of the skin and the white hair, should be present. The same is the case for the next section.

יראָה הַכּהָן אֶרת־הַנָּגַע וְהִנָּה מַרְאֵהוּ עָמִק מְן־30 דָשׁוֹר וּבֶוֹ שֵׁעָר צָּהָב דֶּק וְטִמֵּא אֹרָזוֹ הַהַבּהַן ³¹ נָהֶק הוא צָרַעַת הָרָאש או הַזָקן הוא: וְכִי־יִרְאֶ<mark>ה</mark> הַכּהֵן אֶרת־נָגַע הַנָּרֵתק וְהָנָה אֱין־מַרְאָהוּ עָמְק מן־רָזֹעוֹר וְשַׂנֶער שָׁחָר צֵבּין בִּוֹ וִרְזִסְנֵיר רָזכֹהָן ארת־גַנַע הַגַּחֶק שִׁבָעַת יָמִים: וְרָאָה הַכֹהֵן אֶת־ 32 הַנֶּנַע" בַּיִּוֹם הַשְּׁבִיעוֹ וְהִנֵּהֹ לְא־פָשֵׁה הַנְּהֶק וְלֹאַד הָיָה בְּוֹ שֵׁעֶר צָּהְבׁ וּמַרְאֵה הַנֶּּהֶק אֵין עָסְקֹ מְן־ ³³ הָעוֹר: וְהִּרְעַנַּלְּחֹ וְאֶת־הַנֶּרֶעִק לָא יְגַלֵּחַ וְהִ<mark>קְנִּיר</mark> ³⁴ הַכֹּהָן אֶרת־הַגֶּרֶתק שִׁבְעת יָמִים שֵׁנִיר**ת: וְרָאָה** הַכּהֵהן אֶת־הַגְּׁהֶק בַּיִּוֹם הַשְּׁבִיעִׁי וְּהַגֵּה לְאֹ־פָּשֶׂה ַ<mark>הַנֶּהֶלָ בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵיגָנוּ עָמִק מִן־הָעור וְטְהַר</mark> אתוֹ הַכהַן וְכָבֶס בְּנָדֵיו וְטָהֵר: וְאָם־פָּשָׂה יִפְשֵּׁה יִפְשֵּׁה 35 הַנֶּתֶלְ בָעֵוֹר אַחֲרֵי טְּהַרָתוֹ : וְרָאָהוֹּ הַכּהֵוֹ וְהִנֵּה פָּאָרו דַנָּרֶען בָּעֵוֹר רְאַיְיִבַּמֵּר דַכִּיהָוֹ בַּאַאָער הַצָּהָב טָמֵא הָוּא: וְאָם־בְּעֵינָיוֹ עָמַר הַנָּהֶק וְשֵׁעָר שָׁחָר צָמַח־בֶּוֹ נִרְפָּא הַגֶּרֶעק טְהַוֹר הֶוּא וְמְחֲהַרוֹ וְאִישׁ אָוֹ־אִשֶּׁה כִּי־יְהְיֶה D 38 הַכהֵן: פּצּ בְעוֹר־בְּשָׂרֶם בֶּהָרֶת בֶּהָרָת לְבָנְת: וְרָאָה הַבּהֵׁן וְהִגַּה בְעוֹר־בְּשָׁרֶם בֶּקָרָת כַהַוֹת לְבָגְת בְּהַק הָוּא עור טַהור הוא: ם ששי (שלישי במחוברין) וְאִייֹשׁ 40

* ג' רכתי

the plague; and, behold, if its appearance be deeper than the skin, and there be in it a yellow thin hair: then shall the priest pronounce him unclean, it is a dry scall, it is the leprosy of the head or of the beard. 31. And if the priest see the plague of the scall, and, behold, its appearance be not deeper than the skin, and there is no black hair in it: then shall the priest shut up the plague of the scall seven 32. And the priest shall see the plague on the seventh day; and, behold, if the scall have not spread, and there be in it no yellow hair, and the appearance of the scall be not deeper than the skin: 33. Then shall he be shaved, but the scall he shall not shave; and the priest shall shut up the scall seven days more. 34. And the priest shall see the scall on the seventh day; and, behold, if the scall have not spread in the skin, and its appearance be not deeper than the skin: then shall the priest pronounce him clean, and he shall wash his clothes, and be clean. 35. But if the scall should spreada in the skin after his being pronounced clean: 36. Then shall the priest look on him; and, behold, if the scall have spread in the skin, the priest shall not seek for yellow hair; he is unclean. 37. But if the scall have remained stationary in its colour, and black hair have grown up therein, the scall is then healed, he is clean; and the priest shall pronounce him clean.

38. And if there be a man or a woman having in the skin of his flesh bright spots, white bright spots; 39. Then shall the priest see, and, behold, if there are in the skin of the flesh of the same, bright spots, pale and white: it is a freckly eruption grown in the skin; he is clean.*

^a The spreading of the disorder being a sign of uncleanness, it is equally so whether it happen during the time that the leper is shut up, and before the decision of the priest, or after he has pronounced him clean.

לבי יפָּבֶט ראֹשֶׁוֹ יִהְיָהֵה פְּרְנֵע וְעַלְּ -שְּׂבֶּם מְּפְצֵּת פְּנְיוֹ יִפְּבֶט ראֹשֶׁוֹ נִבְּחַ הָּוּא טָהְוֹר הְּוּא: 42 וְכִי־יִהְיָהָ בַּקּרַחַתֹּ אַוֹּ בַנַּבְּּחַת נֶנֵע לְבָן אֲדַמְּדֶּטְ 43 עְלִוֹ הַכּהֵוֹ וְהָנֵּה שְׁצֵּרִי הַנְּנֵע רְבְנָה אֲדַמְהֶּטְּרוּ אֹתוֹ הַכּהֵוֹ וְהָנֵּה שְׁצֵּרִי הַנְּנֵע רְבְנָה אֲדַמְהֶּטְּרוּ 44 אִישׁ־צְרְוּעַ הְוּא טָמֵא הְוּא טַמֵּא וְטַפְּאֶנוּ הַכּהֵן 45 בְרֹאשׁוֹ נִנְעוֹ וִ וְהַצָּרִיע הִישׁוֹ יִרְאִשׁוֹ יִרְאִי בְּנְּרִי שְּׁבֶּם בִּינִע בְּנְדְיִיוּ

46 יַעְמֶּח וֹשָׁמָא ו שָמָא יִקְרָא ׁ: כְלֹ־יְמֵׁי אֲשֶּׁר הַגְּנְע כָּוֹ יִשְמָא טָמַא הָוּא בָּרֵר יֵשֵׁב מִחְוּץ קַ־מַּחֲגֶּה 47 מְוֹשֶׁבְוֹ: ם וְהַבֶּגֶר כִּי־יִהְגֶּח בְּוֹ גְנַע

או בְשָׁתִים: או בְשֶׁתִים: או בְשְׁתִים: או בְשְׁתִי אוֹ בְעַׁרֶב לַפִּשְּׁתְּיִם וְלַצֵּעֶכֶר אַוֹּ בְעַוֹר אוֹ בְּבֶּלְּ

49 מֶלֶאכֶת עוֹר: וְהָיָּה הַנְּגַע יְרַקְרַק י אַוֹּ אֲדַמְדָּם בַנֶּגֶּר אוֹר אִוֹּ־בַשְּׁרֵתִי אִוֹּ־בָעָרֶבֹ אַוֹּ בְּכָל־בְּלִי־עוֹר 50 נגַע צַרַעַת הָוֹא וָהָרָאָה אֵת־הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן

וּךְאָׂה אֶת־הַגָּנֵע וְהַסְנִיר אֶת־הַגָּנֵע שִׁבְעָת יָמִים: וְרָאָׂה אֶת־הַגָּנֵע שִׁבְעָת יָמִים: וְרָאָׂה אֶת־הַגָּנַע בַּיַּוֹם הַשְּבִיעִׁי בְּי־פָשְּׁהְּ הַנָּנַע בַּבְּנָּר יְאוֹ־בַשְּׁרָהַי אִוּ־בָעַרֶב אוֹ בְעוֹר לְכָל אָשֶׁר־יֵעְשֶּׁה הַעוֹר לִמְלַאבָה צָרֵעַת מַמָּאֵרֵת הַגַּנַע טָמֵא הְוֹא: הַעוֹר לִמְלַאבָה צָרֵעַת מַמָּאֵרֵת הַגָּנַע טָמֵא הְוֹא:

40. And if there be a man whose hair of the head fall off. he is a bald head; he is clean. 41. And if from the side of his face his hair fall off, he is forehead-bald, he is clean. 42. And if there be on the bald head, or bald forehead, an eruption, white and dark red: it is the leprosy sprung up on his bald head, or his bald forehead. 43. And the priest shall see him; and, behold, if the swelling of the eruption be white and dark red on his bald head, or on his bald forehead, like the appearance of the leprosy on the (other) skin of the flesh: 44. He is a leprous man, he is unclean: the priest shall pronounce him unclean; his plague is on his head. 45. And the leper on whom the plague is, his clothes shall be rent, and his head shall be bare, and he shall cover himself up to his upper lip, and, Unclean, unclean, shall he call out. 46. All the days whereon the plague which rendereth unclean is on him, he shall be unclean; alone he shall dwell; without the camp shall his habitation be.

47. And if there be a garment on which there arise a plague of leprosy, whether it be on a woollen garment, or on a linen garment; 48. Whether it be on the warp, or on the woof; of linen, or of woollen; whether on a skin, or on any thing made of skin; 49. And the plague be dark green or dark red on the garment, or on the skin, or on the warp, or on the woof, or on any instrument of skin: it is the plague of leprosy; and it shall be shown unto the priest. 50. And the priest shall see the plague, and shut up the plague seven days. 51. And if he see the plague on the seventh day, that the plague have spread in the garment, either in the warp, or in the woof, or in the skin, or in any work that is made of skin, the plague is a corroding leprosy;

[&]quot;He shall let his hair grow long," RASHI; and after this manner it has been rendered above, x. 6; perhaps the word פרץ includes both ideas.

יַשְׁרַף אֶרת־הַבָּגֶר אָוֹ אֶת־הַשְּתַי וּ אַוֹ אֶת־הָעֵּרֶל בְּּעְרֵּל בְּּעְּרֵל הָעְוֹר בְּּעִּרְלִי הַעְּוֹר בְּּעִּירִיתִם אַוֹ אֶרת־בָּּרִל-כְּלִי הַעְּוֹר בְּּעִּירִים אַוֹ אֶרת־בָּרִל-כְּלִי הַעְּוֹר בְּּעִּירִים אַוֹ אֶרת־בָּרִל בְּלִי הַעְּוֹר בְּּעִּירִל בְּיִּלְיִר בְּעִוֹּר בְּיִּעִּת מַמְאֵּרֶת הַעְּיִרְל הְּוֹיִא

53 בָּאֵשׁ הַשָּׁבֵף: וְאִם וֹיְרְאֶה הַכּהֵן ְוְהַנֵּה לְאִר פָּשָׂה הַנֶּּגַע בַּבֶּּגָר אָוֹ בַשְּׁתִי אַוֹ בָעֶרֶב אָוֹ בְּכָל־

54 כְּלִי־ְעוֹר: וְצִנָּהֹ הַכּהֵּן וְכִּבְּסֹוּ אֵת אֲשֶׁרִּבְוֹ הַנְּגַעְ 54

יהְסְנִירְוֹ שִׁבְעַרת־יָמֶים שֵׁנִירת זֹּ וְרָאָה הַכּהֵּוֹ אַחַרֵי וּ הָכַּבֵּס אֶת־הַנָּגַע וְּהַנֵּה לְא־הָפַּׁךְ הַנָּגַע אֶרת־עִינוֹ וְהַנֶּגַע לְ־א־פָּשָּׁה טָמֵא הוא בָּאֲשׁ הִישִּׂרְכֶּנוּ פְּחֶהֶת הִוֹא בְּקָרַחְרָתוֹ אָוֹ בְנַבַּחְרְתוֹ:

ארתו וְקָרֵע אֹרֹתוֹ מִן־הַבֶּנֶר אַוֹ מִן־הַבָּנֶע אַחֲרֵי הְבַּבֵּ<mark>ס אֹרְתוֹ מְן־הַבָּעוֹר אָוֹ מִן־ אֹרְתוֹ מִן־הַבָּנֶר אַוֹ מִן־הַבָּעוֹר אָוֹ מִן־</mark>

זר בַשְּׁהֶי אָוֹ מִן־הָעֵרֶב ֹּ וְאִם־הַּעָרָב ׁ עוֹר בַּבֶּבֶּר עוֹר בַּבְּבֶּר יְעוֹר פּרַחַת יְבִּעִּרָב אַוֹר בְּעַרָב יִּבְיִי עוֹר פּרַחַת

59 תְּכַבֵּם וְסֶר מֵהֶם הַגָּגַע וְכָבֵּם שֵׁגִית וְטָהֵר: זُאת תּוֹרַת גָנָע־צָרַעת בֶגֶר הַצְּמֶר וּ אַוֹ הַפִּשְׁהִים אָוֹ הַזִשְׁתִי אַוֹ הַעִּרֶב אָוֹ בָּל־בְּלִי־עֵוֹר רְשְׁהַרָוֹ אָוֹ

יד לְטַמְּאָוֹ: פ <u>וְיַרבֶּר יְהוֶה אֶל־משֶה לֵאמְר: זַארת הְתְהְיֶה 2</u> * שביעי (רביעי במחוברין) it is unclean. 52. And he shall then burn that garment, whether warp or woof, in woollen or in linen, or any article of skin, whereon the plague is; for it is a corroding leprosy, in fire it shall be burnt. 53. And if the priest should see, and, behold, the plague have not spread in the garment, either in the warp, or in the woof, or in any article of skin: 54. Then shall the priest command that they wash the thing whereon the plague is, and he shall shut it up seven days more.* 55. And if the priest see, after the plague hath been washed, and, behold, the plague have not changed its colour, and the plague have not spread: it is unclean, in fire shalt thou burn it; it is a decay on its inside or on its outside. 56. And if the priest see, and, behold, the plague have become pale after its having been washed: then shall he tear it out of the garment, or out of the skin, or out of the warp, or out of the woof:* 57. And if it appear again on the garment, either on the warp, or on the woof, or on any instrument of skin; it is a growing plague: with fire shalt thou burn that whereon the plague is. 58. And the garment, either the warp or the woof, or every instrument of skin, which thou shalt wash, and the plague depart therefrom, shall be washed the second time, when it shall be clean. 59. This is the law of the plague of leprosy on a garment of woollen or of linen, either in the warp, or woof, or any instrument of skin, to pronounce it clean, or unclean.

METZORANG. CHAP. XIV.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
2. This shall be the law of the leper on the day of his being cleansed: He shall be

a In verse 49 the words "it is the plague of leprosy," are used, without its being thereby decided whether the garment, &c., be unclean or not, which is not the case with human beings who are unclean, when the leprosy is decided. Garments, however, need to be affected

הונרת במצלע ביום מהלרעו והובא אל-הַכּהֵן: וְיָצֶאׁ הַכּהֵן אֶל־מִחָוּץ כַּלְפַּחֲנֶה וְרָאָהֹ יהכהו וְהַנֶּרה נְרְפָּא נֶנַע־הַצְּרַעַרת מִן־הַצָּרוּע: <u>4 וְצִּנְּהֹ הַכּהֵּ</u>וֹ וְדָלַקְח לַמִּפַהֵּר שְׁבֵּי־גּפְּרִים חַיּוֹת <mark>ְּטְרְרִוֹרת וְעֵץ שֶׁרֶז וּשְׁנִי תוֹרַלַעת וְצֵּזְרֹב: וְצְנְּה</mark> ביכניו וְאָטַם אָרע-ניגפּוּע ניאָטֶרע אֶרְ-כִּרְיִּ <mark>הָוֶרְשׁׁ עַרִּלְ-מַיִּם חַיְּיִם: אֶת־הַצִּפְּרֹ הַחַיָּהֹ יַקַּח</mark> אֹלָהּ וְאֶרת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶרת־שְׁנִי הַרתוֹלַעת וְאֶת־ הָאֵוֹכ וְטָבַּל אוֹרָתם וְאֵתוּ הַאִפָּר הַחַיָּה בְּרַם הַצְּפָר הַשְּׁחָטֶּרוֹ עַל הַמָּיִם הַחַיִּים: וְהִוֹּרוֹ עַל רַ מְּשַׁרָת מְן־רַ זְצָרַער שָׁבַע פְּעָמֶים וְמָרָהֹרוֹ וְשָׁלֶּח אֶרת־הַצִּפְּר הַחַיָּרה עַל־פְגֵי הַשָּׂרֶה: וְכִבֶּסْ הַמְּטֵבֹור אֶרת־בְּגָרָיו וְגַלַח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בَوْنَ لَمُ إِلَا لَكِيَادِ نَجَابُهُ هُمِ-كَاقَلُاتُ لَبَهُد פְּחָנִץ רְלֹצָּרְהָלְוֹ שִׁבְעָרת יָמִים: וְרָיָרה בַיּוֹם הַשְּבִיעִי יְגַלַּח אֶרת־כָּל־שְׂעָרוֹ אֶרת־רֹאשַׁוֹ וְאֶתְרַ יַקָנוֹ וְאֵתֹ גַּבָּרֹת עֵינָיו וְאֶת־כָּל־שְּׁעָרָוֹ יְגַלֶחַ וְכָבֶּס <u>10 אַרת־בְּגָרָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשְׂרָוֹ בַּמַּיִם וְטְהֵר: וּכַיַוֹם 10</u> רַן שְׁמִינִי יַקְח שְׁגֵי־־כְבָשִׁים הְמִימִם וְכַבְשָּׂה אַחֶרת בַּת־שָׁנָרֶתה רְנִמִימֵה וּשִׁלֹשֶׁרה עשׁרֹנִים

סַלֶרת מִנְחָה בְּלוּרֶלה בַשֶּׁמֶן וְרָלֹג צֶּחָר שָמֶן:

brought unto the priest. 3. And the priest shall go forth² out of the camp; and if the priest see, and, behold, the plague of leprosy be healed on the leper: 4. Then shall the priest command to take for him that is to be cleansed two living and clean birds, b and cedar wood, and a string of scarlet varn, and hyssop: 5. And the priest shall command that one of the birds be killed in an earthen vessel over running water. 6. As for the living bird, he shall take it, and the cedar wood, and the string of scarlet yarn, and the hyssop, and he shall dip these and the living bird in the blood of the bird that was killed over the running water: 7. And he shall sprinkle upon him that is to be cleansed from the leprosy seven times, and shall pronounce him clean, and shall let the living bird fly forth into the open field. 8. And he that is to be cleansed shall wash his clothes, and shave off all his hair, and wash himself in water, and he shall be clean, and after that he may come into the camp; but he shall tarry outside of his tent seven days. 9. And it shall be on the seventh day, that he shall shave off all his hair, his head, and his beard, and his eyebrows, even all his hair he shall shave off: and he shall wash his clothes, he shall also wash his flesh in water, when he shall be clean. 10. And on the eighth day he shall take two sheep without blemish, and one ewe of the first year without blemish, and three-tenth parts of fine flour for a meat offering, mingled with oil, and one log of

with a leprosy ממארת מכוארת "corrosion or decay," before they can be pronounced unclean.

^a The bringing before the priest, in the preceding verse is explained in this, that he is to go out of the camp to the dwelling of the leper, to satisfy himself whether or not he can return unto the camp after the next described ceremonies have been performed.

^b Clean birds, means those which are permitted to be eaten, consequently none of the prohibited kind could be taken.

[&]quot;And when he hath purified him, he shall," &c.—Arnheim.

יוּ וְהֶעֶמִיר הַכּהַן הָקְה פֶּרֵזח אָהֶל מוֹער: וְלְאַשֶּׁם אַ וְאֹתֻם רִלְּנִי יְהֹּוָה פֶּרֵזח אָהָל מוֹער: וְלְלַקְח הַכּהֵוֹן אֶרִז-הַכָּכָשׁ הָאֶחָר וְהִקְּרִיב אֹתוֹ לְאָשָּׁם

וָאֶרת־לָגֹ הַשֶּׁמֶן וְהַגִיְף אָהֶם הְנוּפָה לִפְנֵי יְהֹוֶה:

לָּטַהָּאִר טַּאָהָם עוּאָ זַרְכִּנִין לּגָּה לֹּבְׁהִּיִׁם בַּטַהַּאָר נִאָּרִר בַּטְלַוִם בַּעַלְּנִם בַּעַלְּנִם בַּעַלְּנִם בַּעַלְּנִם בַּעַלְּנִם בַּעַלְּנִם בִּעַרָ נוּ וְהָּנַה אֶרִרּנִּכְּה בָּמְלָנִם אַּלִּיִם אָּהְר יִהְּטַהְ אֵּרִי

על-היגי וְלֶלַקְח הַכּהֵן מִדָּם הָּאָשָׁם וְנָתַן הַכּהֵן יְרוֹ על-היגין אָזֶן הפּטָהֵר הַיִּמְנִירת וְעַלּלּבְּהָן יְרוֹ על-היגין אָזֶן הַכּהֵן מִדָּם הָאָשָׁם וְנָתַן הַכּהֵן

מלנ השֶמוּ וְיָצָק עֵל־בָּהָן הַנְּלוֹ הַיְּמָנִּית : וְלָקחׁ הַכּהָן מלנ השָמוּ וִיָּצָק עַל־בָּף הַבּּהָן הַשְּׁמָאּלִית:

לאָבֶר עַבּבּהוֹ בְּשִׁמְאַבְּעוּ הַוְיָּמְנִית מְן-הַשֶּׁמֶן הַ מְּלִית מְן-הַשֶּׁמֶן פּן הַשְּׁמֶן בּיִשְׁמֶן

זְּבֶּעֶׁוֹ שֶׁבֵע פְּעָמִים רְּפְנֵּנִי יְהוּוְה: וּמְיֶּהֶּתְּ הַשְּׁמֶן אֲשֶׁר עַל-כַפֹּוֹ יִהֵּזוְ הַבּהֵוֹ עַל-תְּנִּוּךְ אָּאָן הַפִּפַּהֵה הַיְּמָנִּית וְעַל-כַּהָן יָרוֹ הַיְמָנִּית וְעַל-

אל בַּהָּן רַגְּלוּ הַיְּמָגֵירת על בַּרם הָאָשֶׁם: וְהַנּוּ<mark>ּרָתר על בַרָם הָאָשֶׁם: וְהַנּוּרְתר בַּ</mark>

לרו הַשַּׁאָרו וֹכפּר זֹרן הַשִּׁמּשׁׁנֵר מֹפּׁמִּלִּי וֹלְּמֹפְׁינִי נְאָבּׁרְ וֹלִפְּׁנִי וֹלִבְּינִי וְלֹמֹשְׁׁנִי בִּיכִּינֵן וֹלִבְּינִי וְלֹמֹשְׁׁנִי בִּיכּיֵּוֹ וְלִבְּינִי וְלִבְּיִּי וְלֹמֹשְׁׁנִי בִּיכּיֵּוֹ

20 וְאַחַר יִשְׁחַט אֶרת־הָעלֵה: וְהָעֶלֵה הַכֹּהָן אֶרִי

oil. 11. And the priest who cleanseth shall present the man that is to be made clean, and these things, before the LORD, at the door of the tabernacle of the congregation: 12. And the priest shall take the one sheep, and offer the same for a trespass offering, with the log of oil, and make with them a waving before the Lord.* 13. And he shall slay the sheep on the place where the sin offering and the burnt offering are killed, in the holy place; for as the sin offering so doth the trespass offering belong to the priest: it is most holy. 14. And the priest shall take some of the blood of the trespass offering; and the priest shall put it upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot. 15. And the priest shall take some of the log of oil, and pour it into the palm of his own left hand. 16. And the priest shall dip his finger of the right hand in the oil that is in his left hand, and he shall sprinkle of the oil with his finger seven times before the LORD. 17. And of the rest of the oil that is in his hand the priest shall put upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot, upon the blood of the trespass offering. 18. And what is left of the oil that is in the priest's hand, he shall pour upon the head of him that is to be cleansed: and the priest shall make an atonement for him before the LORD. 19. And the priest shall prepare the sin offering, and make an atonement for him that is to be cleansed from his uncleanness; and afterward he shall kill the burnt offering: 20. And the priest

^a This is explained thus: As the blood of the sin offering must be sprinkled, and the fat thereof be burnt upon the altar, before the priest can eat of it, so is the present trespass offering, although in this place it is merely ordered that the blood be put upon the man that is to be cleansed.

הַעֹלֶה וְאֶת־הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָרה וְכִפֶּר עָלֵיו הַכֹּהֵן 21 וְטָהֵר: ם שלישי (חמישי במחוברין) וְאָם־דַּלֹ הוֹא וְאֵין יָרוֹ מַשֶּׁגָת וְלָלַקְח בֶּבֶשׁ בָּחֶר אָשֵׁם לְתְנוּפָה לְכַבֵּר עקליו וְעשֶׁרוֹן סֹבֶּלת בֶּחָּר בָלוּל בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה יולה אשר אשר אין שבי בני יולה אשר בי יולה אשר 22 רַשִּׁיִג יָרָוֹ וְהָיָהָ שֶׁחָר חַפְּׁאַת וְהָאֶחָר עֹבֵּיֹה: יַבְּיִא אֹלָם בַיִּים הַשְּׁמִינֵי לְמֶהְרָתְוֹ אֶל־הַכֹּהָן 23 אָהֶל-מוֹצֵר לִפְנֵי יְהוָה : וְיֶּלַקַח הַכּהָן 24 אָת־כֶּבֶשׁ הָאָשֶׁם וְאָת־לֹגֹ הַשֶּׁמֶן וְהַנִּיף אֹתֶם ין הַנוּפָה הַלְפְנֵי יְהוְרֵה : וְשָׁחַט[™] אֶת־כֶבֶ<mark>שׁ 🏖 הַכֹּהֵן</mark> לאָהֶם וְלָלַקח הַכִּבוֹן מִנַּם הָאָשָּׁם וְנָרֵין עַל־ ירוֹנְיּךְ אְׂעֶן־רַהִּמְּפַּרָה רַיִיְמָנְיֶרת וְעַל־-בְּהָן יְרוֹ <mark>26 הַיִּמְלִּירת וְעַרל-בְּהֶן הַנְּרָלוֹ הַיְמְנִית : וּמְן-הַשֶּׁמֶן 26</mark> יַנְאָל הַכּוֹהָן עַל־־כַף הַכּוֹהָן הַשְּׂמָאלְיר**ת : וְהְוְרְה** יִּצְּלֹם הַכּוֹהָן הַשְּׁמָאלְירת : וְהְוְרָה רַבּהַן בְּאֶצְבָעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אָשֶׁר עַרִי־ בַּפָּוֹ רַזִשְׂמָאַרֶּירִ שֶׁבַע פְּעָמִים רִּלְפְנֵי יְהוֹהְ<mark>:</mark> ינְנַתַּן הַכּהַן מִן־הַשָּמֶן וּ אֲשֶׁר עַלּ־כַּפֹּוֹ עַל־רְּתנֿוּךְ 📽 אָוֹן רַשִּׁפּּבֶר הַיְּכֶּנְית וְעַל־-בְּהָן יָדוֹ הַיְּכְנִית וַעַל־בָּהֶן רַגְלוֹ הַיְּמָנֵית עַל־מְקוֹם דַם הַאָּשֶם:

ערן ראש המטהר לוכפר עלוו לפני יולף:

shall offer the burnt offering and the meat offering upon the altar; and the priest shall make an atonement for him, and he shall be clean.*

21. But if he be poor, and his means do not suffice, then shall he take one sheep for a trespass offering to be waved, to make an atonement for him, and one-tenth part of fine flour mingled with oil for a meat offering, and a log of oil; 22. And two turtledoves, or two young pigeons, such as he is able to get; and one shall be a sin offering, and the other a burnt offering. 23. And he shall bring them on the eighth day of his being cleansed unto the priest, unto the door of the tabernacle of the congregation, before the 24. And the priest shall take the sheep of the trespass offering, and the log of oil, and the priest shall make with them a waving before the Lord. 25. And he shall kill the sheep of the trespass offering, and the priest shall take some of the blood of the trespass offering, and put it upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot. 26. And some of the oil the priest shall pour into the palm of his own left hand: 27. And the priest shall sprinkle with his finger of the right hand some of the oil that is in his left hand, seven times before the LORD: 28. And the priest shall put of the oil that is in his hand upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot, upon the place of the blood of the trespass offering: 29. And what is left of the oil that is in the priest's hand he shall put upon the head of him that is to be cleansed, to make an atonement for him before

a That is, upon the spot where the blood of the sacrifice has been put, there shall the oil also be applied, though in the mean time the blood has been removed therefrom.

- 30 וְעָשֶׂה אֶת־הָאֶחָר מִן־הַרּתֹלִים אָוֹ מִן־בְּנֵי הַיוֹנְ<mark>ְהְ</mark> 31 מֵאֲשֶׁר תַּשִּיג יָרְוֹ: אֵת אֲשֶׁר־תַּזִּשִּׁיג יָרֹו אֶת־
- באטר טאע ואיר-ניאטר אלער זרק-ניפּיל<mark>טר באטר באטר ביפּילטטר ביאטר איר-ניפּילטטר אירר ביי</mark>א אירר ביי
- בי במברבי לובע אָלְהַר בְּוֹ נְנִגַע צָּרְעַרת אָשֶׁר לְאִיתִשְּׁיג הוּלְרת אָלְהַרבּי נְצִר צָרְעַרת אָשֶׁר לְאִיתִשְּׂיג בּנוּ וְכִפֶּר הַבּנִין עָל הַפִּסְּטֵר לְסְנְיִי יְהוָח: וָאִרת יִּיּ
 - יָרוֹ בְּמָהָרְתְוֹ : פ רביעי (ששי כשהן מחוברין)
- תַבְּאַר יְהּנָּה אֶל־מֵשֶׁה וְאֶל־אַהַרְּן לֵאִקּר : בְּי תַבְאוֹ אֶל־אֵבֶרץ בְּנַען אֲשֶׁר אֲנֶי נֹתֵן לָכֶם לְאֲחָזְהְ
- אָשֶׁר־לָוֹ הַבָּיִת וְהִגִּיר לַכהֵן לֵאמֶר בְּנֶגַע גְרְאָה אַשֶּׁר־לָוֹ הַבָּיִת וְהִגִּיר לַכהֵן לֵאמֶר בְּנֶגַע גְרְאָה
- יבָּא הַכּהֵוֹ לְרָאַוֹּת אֶת־הַנְּגַע וְלָא יִטְמָא בְּרֹ-יבָא הַכּהֵוֹ לְרָאַוֹּת אֶת־הַנְּגַע וְלָא יִטְמָא בְּרֹ-יִבָּא הַכּהֵוֹ לְרָאָוֹת אֶת־הַנְּגַע וְלָא יִטְמָא בְּרֹ-
- ³⁷ הַבָּיִת: וְרָאָה אֶת־הַנְּגַע וְהִגַּה הַנְּגַע בְּקִירֵת הַבַּיִת שָׁקַעֵרוּרֹת יְרַקְרַלְּת אָז אָדַמְרַמְּרֹת וּמַרְאֵיהֶן
- ישָׁבֶּרֹ[ָ] מִן־הַקִּיר: וְיִצֵא הַכּהַוֹן מִן־הַבָּיִת אֶל־בָּ<mark>בְהַחְ 36</mark>
- אָר־הַבְּיֵת שְּבְעַרת יָמִים : וְשְׁ<mark>בְּעַרת יָמִים : וְשְׁבַּעַרת יָמִים : וְשְׁבַּ</mark> הַכֹּהֵן בַּוִּם הַשְּׁבִיִעִי וְרָאָה וְהַנֵּה פָשֶׂרה הַנֶּגַע
- אָשֶׁר בָּהֵוֹ הַגְּגַע וְהִשְּׁרֵיכוּ אֶרְתְהֶוֹ אֶּלֹ-מָחָוּץ ¼שֶׁר בָּהֵוֹ הַגָּגַע וְהִשְּׁרֵיכוּ אֶרְתְהֶוֹ אֶלֹ-מִחְוּץ
- 41 בְּלִעִיר אֶל־מֶקוֹם טְמֵא: וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצְעַ מִבָּיִת 41

the Lord. 30. And he shall offer the one of the turtledoves, or of the young pigeons, from what his means enable him (to bring); 31. Even what his means enable him, the one for a sin offering, and the other for a burnt offering, with the meat offering: and the priest shall make an atonement for him that is to be cleansed before the Lord. 32. This is the law of him on whom is the plague of leprosy, whose means are not sufficient when he is cleansed.*

33. And the Lord spoke unto Moses and unto Aaron, saying, 34. When ye come into the land of Canaan, which I give to you for a possession, and I put the plague of leprosy on a house of the land of your possession: Then shall he that owneth the house come and tell the priest, saying, Something^b like a leprosy hath shown itself to me in the house. 36. And the priest shall command that they clear out the house, before the priest go into it to see the plague, that all be not made unclean that is in the house; and after this the priest shall go in to see the house. 37. And he shall look at the plague, and, behold, if the plague be in the walls of the house, in depressions, dark green or dark red, and their appearance be deeper than the wall: 38. Then shall the priest go out of the house to the door of the house, and lock up the house seven days. 39. And the priest shall come again the seventh day; and if he see, that, behold, the plague have spread in the walls of the house: 40. Then shall the priest command that they pull out the stones on which the plague is, and they shall cast them without the city on an unclean place; 41. And the house he shall cause to be scraped within round

a The offering of flour which accompanied the sacrifices, but not a special gift; this meat offering was not eaten, and was burnt on the alter

Even if he be a man learned in the law, and knows it to be VOL. III.

יְהַבְּיאוּ אֶל־תַחַתּ הָאָבְגִים וְעַפְּר אַחֵר יַקְּח שַּ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא : וְלֵקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵלוֹת הַבְּיאוּ אֶל־מָקוֹם טָמֵא : וְלֵקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵלוֹת יַּקְח

אַחַר חַלֵּץ אָת־הָאָבגִּיִם וְאַחֲרֵי הִקְּצִוֹת אֶת־הַבְּיִת : וְאִם־יִּשִׁוּב הַנְּגַעַ וּפְּרַח בַּבְּיִת אַחַר חַלַּץ אָת־הָבָּיִת : וְאִם־יִּשִׁוּב הַנְּגַעַ וּפְּרַח בַּבְּיִת

44 הַבָּיִת וְאַחֲרֵי הִפְּוֹחֵ: וּבָאֹ הַכֹּהֵׁן וְרָאֶׁה וְהִנֵּה פָשֵׂה הַנֶּגַע בַּבָּיִרת צָרַעַת מַמְיֵאֶרֶת הָוֹא בַבַּיִרת

אָר־הַבַּּיִת אֶת־הַבַּּיִת אֶת־אַבְנִיוּ וְאֶת־תֵלְּיִ<mark>נְעְ</mark> לְעִיר וְהוֹצִיאֹ אֶל־בְּטְתַּוּץ לְעִיר וְהוֹצִיאֹ אֶל־בְּטְתַּוּץ לְעִיר

⁴⁶ אֶל־מֶקוֹם טָמֵא: וְהַבָּאֹ אֶלִ־הַבַּׂיִת בָּל־יְמֵי הִסְנֵי<mark>ר</mark>

אָרע-בֹּנָבֶיו וְקֹאִכָּר בַּבְּיִרת יְכַבֵּס אֶרת-בְּנָבְיו יִכְבֵּס אַרת-בְּנָבָיו וְקֹאִכָּר בַּבְּיִרת יְכַבֵּס אֶרת-בְּנָבְיו יְכַבֵּס

אָ נְאָם־בּׂא יָבָא הַכּהֵוּן וְרָאָה וְּהַנֵּּה לְא־פָּשָׂה הַנְּנֵ<mark>עְ 45 בָּבְּיִרת אַ</mark>חֲרֵי הִטָּחַ אֶת־הַבְּיָת וְטְהַר הַכּהֵוּ אֶת־

אַרָי צְפָּרֶים נָעַץ אֶרָז וּשְׁנִי רְּוֹכִּלְעַר וְאֵזְבׁ: שְׁרֵיִנִי צִפָּרֵים נָעַץ אֶרָז וּשְׁנִי רְּוֹכִלְעַר וְאָזְבׁ: אָרָז וּשְׁנִי רְּפָּא הַנָּנְגַע: וְלָלֵקָח לְחַמֵּא אֶת־הַבָּיִת

ס וְשָׁחֵט אֶתִּ־תַּצִפָּר הָאֶחֶת אֶל־כְלִי־ְחֶבֶשׁ עַל־בַּיִּם 50 וְשָׁחֵט אֶתִּ־תַּצִפָּר הָאֶחֶת

בּסְיִּם: וְלָלַקַח אֶת־עֵץ־הָּאֶׁבֶז וְאֶת־הָּאֵזֹב וְאֵתּי שְׁנֵי הַתּוֹלֵּלְעַת וְאֵתְ הַצִּפָּר הַחַיָּה וְטָבֵּל אֹהָם בְרַם הַצִּפָּר הַשָּׁחוּטָּה וּבַפָּיִם הַחַיָּה וְטָבֵל אֹהָם בְרַם בּצִפָּר הַשָּׁחוּטָּה וּבַפָּיִם

יַחְפַא אֶת־הַבַּיִת בְּדַם הַאָפֿוּר הַבָּיַת בְּדַם הַאָפֿוּר הַבַּיַת בְּדַם הַאָפֿוּר הַבַּיַת בְּדַם

about; and they shall pour out the dust that they have scraped off without the city on an unclean place: 42. And they shall take other stones, and put them in the place of these stones; and other mortar he shall take, and shall plaster the house. 43. And if the plague come again, and break out in the house, after that he hath taken away the stones, and after the house hath been scraped, and after it hath been plastered: 44. Then shall the priest come; and if he see that, behold, the plague have spread in the house, it is a corrosive leprosy in the house; it is unclean. And he shall break down the house, its stones, and the timbers thereof, and all the mortar of the house; and he shall carry them forth to without the city, unto an unclean place. 46. And he that goeth into the house, all the days that it is locked up, shall be unclean until the evening. 47. And he that lieth in the house shall wash his clothes: and he that eateth in the house shall wash his clothes, 48, But if the priest should come in, and see, and, behold, the plague have not spread in the house, after the house was plastered: then shall the priest pronounce the house clean, because the plague is healed. 49. And he shall take, to atone for the house, two birds, and cedar wood, and a string of scarlet yarn, and hyssop; 50. And he shall kill the one bird in an earthen vessel over running water; 51. And he shall take the cedar wood, and the hyssop, and the scarlet yarn, and the living bird, and dip them in the blood of the slain bird, and in the running water, and sprinkle the house seven times: 52. And he shall atone for the house with the blood of the bird, and with the running

leprosy, he is not to pronounce absolutely 'A plague has shown itself,' but 'something like a plague.'"—RASH.

a The word להמא in the Piel form, means, to remove the המאח or "sin," therefore, "to remove the sin of the house," or simply "to atone for the house;" in this sense it is the same with "to make an

יבֹפּגִים הַחַיִּיֶם וּבַצִּפִּר חַחַיָּה וּבְּעֵץ הָאֶרֵּז וּבָאֵיְב וּבִשְׁנִי הַרּתוֹלְעַת: וְשִׁלֵּח אֶת־רֹדִיצִפְּר חַחַיָּה אֶל־ וּבַשָּׁיִם הַחַיִּיֶם וּבַצִּפִּר חַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֵז וּבָאֵיְ<mark>בׁ</mark>

יַּבְרָעת וְלַגְּהֶק: זְאָת הַרּתוֹרֶה לְכָל־נֶנֵע הַצְּרָעַת וְלַגְּהֶק: 54

לבלתת הבליר ולקליר ולקלארת ולקפלטת ול

⁵⁷ וְלַבֶּהֶרֶת: לְהוֹרֶת בְּיוֹם הַפְּמֵא וּבְיוֹם הַפְּּהְרֹ זָאת תּוֹרֵת הַצָּרֵעת: פ

אָן וֹיִבַבָּר יְהוֹּנָה אָל-מאֶה וֹאֶת-אַהְיִן לִאִּסְר:

² דַּבְּרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָבֵאל וַאָּמַרְהֶּזם אֲלֵהֶם אֵישׁ

אִיש בַּי יְהְנֶּה זָב מִבְּשָּׂרוֹ זוֹבְוֹ טְמֵא הְוּא: וְזֶאת תִּרְיָנֶה טְמִאָרְגוֹ בְּזוֹבֶוֹ רָר בְּשָׂרוֹ אֶרת־זוֹבוֹ אְזֹּר

ל הַחְתִּים בְּשִׁרוֹ מִזּוֹבוֹ שְׁמְאָתוֹ הֵוֹא: כָּל-הַפְּשְׁבָּב יִמְמֶאָ הָוֹא: כָּל-הַפְּשְׁבָּב

ל אָשֶׁר־־יֵשֶׁב עָרֶיׁיו יִמְמָאׁ : וְאִישׁ אֲשֶׁר יַנְגַע יַּ בְּמִשְׁבָּבֶוּ יִכַבֵּם בְּגָדֵיוּ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵאּ

ער־הָעֶרֶב : וְהַישֵב ער־הַכְּלִי בְּשֶּׁר יַשֵּׁב עָרֶב יּ הַזָּב יְבַבֶּם בְּנָדֵיו וְרָחַץ בַּמֵּים וְטָפֵא עַר־הָעָרֶב : הַזָּב יְבַבֶּם בְּנָדֵיו וְרָחַץ בַּמֵּים וְטָפֵא עַר־הָעָרֶב

קַרָתְין בְּפָשֵׂר רַתָּב יְכַבֶּס בְּנָרֵיו וְרָתַץ בַּפָּיִם 7

פּ וְטָמֵא עַר־הָעֶרֶב: וְכִי־יָרִק הַיָּוֹב בַּטְּרְוֹר וְכִבֶּס 👂

י בְּנֶרֵיו וְרָחַץ בַּפֵּיִם וְטְמֵא עַד־רָנָעָרֵב : וְכָרֹ<mark>־ פְּ</mark>

ין בוּשֶּׂרְבָּב אֲשִׁר יִרְבַּב עָלְיוּ בוּזָב יִּטְמָא: וְכָּל־ 10 בוּשֶּׂרְבָּב אֲשֹׁר יִרְבַּב עָלְיוּ

water, and with the living bird, and with the cedar wood, and with the hyssop, and with the string of scarlet yarn; 53. But he shall let fly forth the living bird out of the city into the open fields, and make an atonement for the house, and it shall be clean.* 54. This is the law for all manner of plague of leprosy, and scall, 55. And for the leprosy of a garment and of a house, 56. And for a swelling, and for a rising, and for a bright spot; 57. To teach when something is unclean, and when it is clean: this is the law of leprosy.

CHAP. XV. 1. And the Lord spoke unto Moses and to Aaron, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, When any man hath a running issue out of his flesh, because of his issue he is unclean. 3. And this shall be his uncleanness in his issue: whether his flesh run with his issue, or his flesh be stopped from his issue, it is his uncleanness. 4. Every bed, whereon he may lie that hath the issue, shall be unclean: and every vessel, whereon he may sit, shall be unclean. 5. And any man that toucheth his bed shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 6. And he that sitteth on any vessel whereon he that hath the issue may sit, shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 7. And he that toucheth the flesh of him that hath the issue shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 8. And if he that hath the issue spit upon him that is clean: then shall this one wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 9. And what saddle soever he that hath the issue may ride upon shall be un-10. And whosoever toucheth any thing that may

atonement," wherefore both words have been given here with the same English root.

הַנגַעַ בְּכֹל אֲשֶׁר יִהְעֶה הַחְהֹּיו יִטְמָא עַר־הָעֶרֶב יְהַנוֹשֵׂא אוֹהָם יְכַבֵּס בְּגָרֵיו וְרָחַץ בַּמָּיִם וְטָמֵא

ער־הָגְעֶרֶב : וְכִּלֵּל אֲשֶׁר יְנַעִיבּוֹ הַלָּב וְיָהֵיו לְאַ^{דְ} שָׁפַף בַּמָּיִם וְכִבֶּס בְּגָבֵיו וְרָחַץ בַּמִּיִם וְטָמֵ**ִא**

<u>ער־רָדָעֶרֶב : וּבְלִי־חֶרֶשׁ אֲשֶׁר־יִנַע־בְּוֹ הַזְבְ יִשְּׁבֵּרְ 12 יִשְּׁבֵּר</u>

מזוקו וֹסָפֿר הן הִּלֹתֵׁע וֹמֹּתִם בֹּלְּטִבּיר וֹלִבּב<mark>ֵּס</mark> 13 וֹלָהְ-בְּבָּרִי-תְּוֹּ וֹהְּמֹלֵע בֹּפְיִם : וֹלִּי-וֹמְבֹיר וֹחַזְּכְ

14 בְּגָרֵיו וְרָחַץ בְּשֶּׁרֶוֹ בְּמָיִם חַיָּים וְטְהֵר: וּבַיַּוֹם הַשְּׁמִינִּי יְקַח־ר וֹ שְׁתֵּזִי תּרִים אוֹ שְׁגֵי בְּגַי יוֹגְה וּבָאַ וּ לִפְנֵי יְהוָה אֶל-פָּׁתַח אַלְּהָל מוֹעֵׁר וּנְתָנָם

וֹנֵאֵטׁר הִצְׁעִ וֹכֹפָּׁר הֹלֹיו נַכֹּנִיוֹ לִפְּנִי יְּנוֹנִי 12 אָבן-נַפּנִיוֹ : וֹהֹחִּיׁנִ אִנֹרִם נַפּנְיוֹ אָנוֹר נוּהְּאִרִי

שש (שביע במחוברין) וְאִישׁ בְּי־תֵּצֵא מָ<mark>שֶּנוּ (וּ</mark> בְּמִים אֶת־בָּל־בְּשָּׂרְוֹ וְטָמֵא מִ<mark>שֶּנוּ שִׁרְבַּתִיזְרֵע וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בָּל־בְּשָּׂרְוֹ וְטָמֵא ׁ</mark>

ין ער־הָאָרֶב : וְכָל־בָּגֶּר וְכָּל־עוֹר אָשֶׁר־יְהְיָה עָלְיוּ עִּיְשְׁר־יְהְיָה עָלְיוּ עִּיְּשְׁר יִּהְיָה עָלִיוּ : שִׁרַב רּיִ זְרַע וְכָבֵּס בַּמֵּיִם וְטִּמֵיּא עַר־הַאַרֵב : שִׁרַב רּיִ זְרַע וְכָבֵּס בַּמֵּיִם וְטִּמֵיּא עַר־הַאַרֵב :

אָלֶשֶּׁה אֲשֶּׁר יִשְׁבָּב אֶישׁ אֹרֶגהּ שִּׁכְבַת־זָרֵע וְרֶחְצָּוּ בּּ וְאִשֶּׁה אֲשֶּׁר יִשְׁבָּב אֶישׁ אֹרֶגהּ שִׁכְבַת־זָרֵע וְרְחְצָּוּ בַּמַּיִם וְמָכְאִוּ עַר־הָעָרֶב : פ

19 וְאַשָּׁרוֹ כִי־תְּהְיֵה זְבְּה בֶּם יִהְיֵה וֹבְהּ בִּבְשְּׁרְהְּ שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֵה בְנִדְּתְּה וְכָל־הַנֹּגַעַ בָּה יִטְמֵא מור בייתור בִּנְדְּתָה וְכָל־הַנֹּגַעַ בָּה יִטְמֵא

ער־הָעֶרֶב: וְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלֵיו בְּנִדְּחָה יִטְמֶא 20

be under him shall be unclean until the evening: and he that beareth any of these things shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 11. And whomsoever he that hath the issue may touch, and he have not rinsed his hands in water, shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 12. And an earthen vessel that he who hath the issue may touch, shall be broken; and every vessel of wood shall be rinsed in water. 13. And when be that hath an issue becometh clean of his issue: then shall he number to himself seven days for his cleansing. and wash his clothes, and bathe his flesh in running water, and then shall be clean. 14. And on the eighth day be shall take for himself two turtledoves, or two young pigeons, and come before the Lord unto the door of the tabernacle of the congregation, and give them unto the priest: 15. And the priest shall offer them, the one for a sin offering, and the other for a burnt offering; and the priest shall make an atonement for him before the LORD for his issue.*

16. And if any man's seed of copulation go out from him, then shall he wash all his flesh in water, and be unclean until the evening. 17. And any garment, and any skin, whereon the seed of copulation is, shall be washed with water, and be unclean until the evening. 18. And if a man shall lie with a woman with seed of copulation, they shall bathe themselves in water, and be unclean until the evening.

19. And if a woman have an issue, so that blood floweth from her flesh: then shall she be in a state of separation seven days; and whosoever toucheth her shall be unclean until the evening. 20. And every thing that she lieth upon in her separation shall be unclean: and whatever she sitteth

ין בָר יבָשֶׁר-הַנשֵׁב עָבֶיו יִטְמָא: וְכָּר-הַנגַעַ 21 בְמִשְׁכָבֶה יְכַבֵּס בְּנָדֶיו וְרָתַץ בַּפֵּיִם וְטָמֵא עַר־ ין בָּל־הַנֹגַעַ בְכָל־כְּלָי אָשֶׁר־רַבִּישׁב עָקֶלִיוּ (בְּישׁרַב בָעָרֶלִי אַשֶּׁר־רַבִּישׁב עָקֶלִיוּ 22 יָכַבֶּס בְּנָדֶיו וְרָחַץ בַּפַּיִם וְטָמֵא עַר־רָגָעֶרֶב : צל־הַפִּלֵי אָשֶר־הָוֹא אַוֹ עַל־הַכְּלֵי אָשֶר־הָוֹא יַנְלֹי הַכְּלֵי אָשֶר־הָוֹא יַנְלֹי הַבְּלֵי ער־דָעָרֶב : וְאָׁם 🔀 יִשְׁבֶּרת־עָלֶיו בְּנָגְעוֹ־בֻוֹ יִשְׁבֶּרת יִשְׁרֶב יִי שָׁכֹב אִשׁ אֹרָה וּתְהַי נִדְּתָהֹ עָלְיוּ וְטָמֵא שְבַעַרת יָמֶים וְכָרשׁ-הַפִּשְׁבֶב אֲשֶׁר־יִשְׁבַב עָדֶשׁיוּ ַוְאִשָּׁה בְּי־יָזוּב[°] זוֹ<mark>ב</mark> : יְטְבֵיא 25 דָּטָּה יָמֵים רַבִּים בְּלֹא עֶת־נְדָּהָה אָוֹ בְי־תָזִוּב עַל־ ינדרתה בל־יָמֵי זוֹב טִמְאָהָה בִּימֵי נִדְּתָה הְתְהָיֶה מַמֶאָה הָוא: כָרל-הַמִּשְׁבָּב אֲשֶּׁר רִּנִשְׁכַב עָרְיוֹ בָל־יְמֵי זוֹבָּה רְמִשְבַב נִדָּתָה יְהְיֶה־לֶּה וְבָל-הַוּבְלִי אָשֶׁר רִזשֵׁב עָלְשׁיו פִמָּא יָהְיֶּה בְּטְמְאַרת נִדְּתָה: יִטְמָא וְכִבֵּס בְּנָדֵיו וְרָחַץ בַּמֵּיִם בְּנָדֵיו וְרָחַץ בַּמַּיִם 27 יוֹטְמֵא עַר־רָעָרֵב : וְאָם־טְהַרָה מִזוֹבָה וְסֵפְּרָה־ וְסֵפְּרָה־ וְסֵפְּרָה־ וְסֵפְּרָה־ וְסֵפְּרָה־ וְסֵפְּרָה־ 29 לֶה שָׁבְעָת יָמִים וְאַחַר הִשְּמִינִ<mark>ִּי בַּיַּוֹם הַשְּמִינִּי 29</mark> הַקַקח־לָה שְׁתֵני רתֹרִים אָו שְנֵי בְּנֵי יוֹנֶה וְהַבִּיאָה אוֹתָם אֶל־הַכהַן אֶל־פֶּהַח אָהֶל מוֵערַ: וְעָשֶׂה ₃⁰ הַכּהַן אֶת־הָאֶחֶר חַשְּׁארת וְאֶרת־הָאֶחֶר עֹלֶרְה וָבְפֶּּר עָלֶיהָ הַבֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָרו מִיֻוֹב שְמְאָרָתְהּ

upon shall be unclean. 21. And whosoever toucheth her bed shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 22. And whosoever toucheth any vessel that she may sit upon shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 23. And if it be on her bed, or on any thing whereon she sitteth, when he toucheth it, he shall be unclean until the evening. 24. And if any man should lie with her, and the uncleanness of her separation come upon him, he shall be unclean seven days; and every bed whereon he may lie shall be unclean.

25. And if a woman have an issue of her blood many days out of the time of her separation, or if it run beyond the time of her separation: all the days of the issue of her uncleanness she shall be as in the days of her separation: she shall be unclean. 26. Every bed whereon she may lie all the days of her issue shall be unto her as the bed of her separation; and whatever vessel she may sit upon shall be unclean, as the uncleanness of her separation. 27. And whosoever toucheth these things shall be unclean; and he shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening. 28. And when she becometh clean of her issue, then shall she number to herself seven days, and after that she shall be clean.* 29. And on the eighth day she shall take unto herself two turtledoves, or two young pigeons, and bring them unto the priest, to the door of the tabernacle of the congregation. 30. And the priest shall offer the one for a sin offering, and the other for a burnt offering; and the priest shall make an atonementa for her before the Lord for the issue of her unclean-

^a As all leprosy and kindred uncleanness were considered as a punishment for sin, the leper or other sufferer had to bring a proper sacrifice at the period of his purification, to obtain atonement for the guilt which had caused his visitation.

13 והונרתם את-בניישראל מטמאתם ולא יָלֶרוֹוֹ בְּטָמְאָרֶם בְּטַמְּאָם אֶת־מִשְׁבָנִי אֲשֶׁר

בתוכם: זאת העוברת הזב נאשר העצא ממנו

שָׁכְבַרֹּג־יָוֶרַע לְטָמְאָה־בָּהּ: וְהַדָּיָרוֹ בְּנִדְּיֹהָהּ וְהַזָּבֹ אָת־זוֹבוֹ לַזָּבֶר וְלַנְּמָבֶה וּלְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁבָּב עם־

אָן ווַרַבֶּר יְרוּוָרוֹ צֶּרִי מֹשֶׁה אָחְרֵי מוֹרת שְנֵי בְנֵי אַהַרָן בְּקַרְבָתֵם רְבְּנֵייִהוָה נַיָּמֶרתוּ : נַיּאמֶר יָהוָה אֶר־משָׁה דַבֵּר אֶל־אֲהָרָן אָחִיךּ וְאַל־יָבָא בְּכָל־עֵרוֹ צֶּל־הַוּלְדֶשׁ מִבֵּירת לַפְּרֶכֶרת אֶל־בְּנֵי הַבַפֿבֶּרת אֲשֶׁר עַל־הָאָרוֹ וְלָא יָמוּרת כֵּי בָּעָנְן

אַרָאָה עַל-הַכַּפְּרֶת: בְּוָאַת יָכָא אַהְּרָן אֶרִי-רַקְּבֶּשׁ בְּפַּר בָּן־בָּקָר רְּלֹחַשָּארת וְאַיִּל לְעֹלֶה:

בְּרְגָּרִת-בַּר קֹדֶשׁ יִּדְשֹׁבָּשׁ וּמְכְנְסֵי-בַרֹּ יִרְזְיָוּ עַלֹּד בְּשֶׁרוֹ וּבְאַקנִט בַרֹ יַחְנִּר וּבְמִצְנֶפֶרת בַּר יִצְנִף בּגְרִי־קָּדֶשׁ הַבֹּב וְרָחַץ בַּפֵּיִם אֶת־בְּשָּׁרָוֹ וּלְבַשָּם:

וּמֵאֵרת עֲרַרת בְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵקָח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עוּיָם

לְחַפֶּאת וְאַיִּל שָׁחָר לְעֹרֵה: וְהִקְּרָיב אַהְרָן אָת־פַּר הַחַפָּארת אֲשֶׁר־קֻוֹ וְכַפֶּר בַּעָדוֹ וּבַער

בִּירְנוֹ: וָלָקַח אַת־שְׁנֵי הַשְּׁעִירֶם וְהַעֶּמֵיר אֹתָם

לְפְנֵי יְהוֹּה פֶּתַח אָהֶל מוֹעֵר: וְנָתַן צִּקְהָרֶן עַל<mark>־</mark>

ness.* 31. And ye shall separate the children of Israel from their uncleanness; that they may not die in their uncleanness, when they defile my tabernacle that is among them. 32. This is the law of him that hath an issue, and of him whose seed goeth from him, and is defiled therewith; 33. And of her that is suffering in her separation, and of him that hath an issue, of the man, and of the woman, and of him that lieth with her that is unclean.

ACHARAY MOTH.
CHAP. XVI.

1. And the Lord spoke unto Moses after the death of the two sons of Aaron, when they came near before the Lord,

and died: 2. And the LORD said unto Moses, Speak unto Aaron thy brother, that he come not at all times into the holy place within the veil, before the mercy seat, which is upon the ark, that he die not; for in the cloud will I appear upon the mercy seat. 3. With this shall Aaron come into the holy place: with a young bullock for a sin offering, and a ram for a burnt offering. 4. A holy linen coat shall he put on, and linen breeches shall he have upon his flesh, and with a linen girdle shall he gird himself, and a linen mitre shall he put on his head; these are holy garments; therefore shall he wash his flesh in water, and then put them on. 5. And from the congregation of the children of Israel shall he take two goats for a sin offering, and one ram for a burnt offering. 6. And Aaron shall bring near the bullock of the sin offering, which is for himself, and make an atonement for himself, and for his house. 7. And he shall take the two goats, and place them before the LORD at the door of the tabernacle of the congregation. 8. And

a Not with the eight usual garments of his order, but in simple white attire should the priest enter the holy of holies; these simple articles are therefore pre-eminently called holy.

שְּׁגֵי הַשְּׁעִירָם גְּרָלֵוּת גּוֹבֵל אֶחָר לִיהּוָה וְגוֹבֵל שְּׁחֶר לַעַאִאוֹל: וְהִקְּרֵיב אֲדֵּירוֹ אֶתִּרהַשְּׁעִיר אֲשֶׁׁר עֵרֶלה עָרֶלי רַהִּנוֹרֶל לִירוֹנֶה וְעָשֶּׁרוּ חַפָּאַת: עָרֶלה עָרֶלי רַהִּנוֹרֶל לִירוֹנֶה וְעָשֶּׁרוּ חַפָּאַאַת:

יוֶעְמֵר־תָּי רְּבְּנֵי יְהוֹּרָה עְבָבֵּר עָלְיו רְהַנּוֹרָר לְעִנְאהוֹלְ יוֶעְמֵר־תָּי רִּבְּנִי יְהוֹּרָה לְבַפֵּר עָלְיו לְשַׁלַּח אֹרְגוֹ

ַם פָאַת אֲשֶׁר־לוֹ וְבַפֶּר בַּעַרוֹ וּבְעַר בִּאַר בִּיתְוֹ וְשֻׁחֵט גוֹ לַעַנִּיאוֹל הַפִּרְבָּרָה : וְהַהְקְּוֹיִב אֲבְּנְרֹּ בִּיתְוֹ וְשֻׁחֵט

12 אָת־פַּר הַחַפָּאת אֲשֶׁר־לְו: וְלָקַח מְלְא־הַ<u>ּמַּחְתְּּדְּהְ</u> בַּחֲלֵי־אֵ*שׁ* מֵעַּל הַמִּזְבֹחַ מִלּבְנֵי יְרדּוֹּרְה וּמּלְא הָבְּנִי קְטָּרֶת סַמִּים הַקָּח וְהֵבִּיא מִבִּית לַפְּרְכָּ<mark>ת:</mark>

ין נְתָן אֶתְרֹבְקְטֶּרֶת אֶלּרִבְּקְטֶּרֶת אֶלּרִבְּקְטֶּרֶת אֶלּבְנֵי יְהְוְה וְכִּ<mark>פְהוּ וְ</mark>עַנַן הַקְטֹּרֶת אֶתִיהַבַּפְּרֶת אָשֶׁר עַלֹּרִהְעָרִוּת עַלִּרִּת אָשֶׁר עַלִּרִּהְעָרִוּת

יוֶר בְּצִּי הַבַּפְּרֶּת מֶרְם הַבְּּבְּעוֹ בְּבֶּבְּעוֹ בְבָּבְּעוֹ בְּבָּבְּעוֹ בְּבֶּבְּעוֹ בְּבֶּבְּעוֹ בְּבֶּבְּעוֹ בְבָּבְּעוֹ בִּבְּבְּעוֹ בִּבְּבְּעוֹ בִּבְּבְּעוֹ בִּבְּבְּעוֹ

ישֶׁבַע־פְּעָמֶים מְן־הַדֶּם בְּאֶצְבָּעוֹ : וְשְׁחֵׁט אֶרת־דְּמֹוֹ בִּאֲשֶׁר שְׁעָם וְהַבִּיאׁ אֶרת־דְּמֹוֹ בִּאֲשֶׁר שָׁעָם וְהַבִּיאׁ אֶרת־דְּמֹוֹ בִּאֲשֶׁר שָׁעָם וְהַבִּיאׁ אֶרת־דָּמֹוֹ בִּאֲשֶׁר עָשְׁר הָעָם וְהַבִּיאׁ אֶרת־דָּמֹוֹ בִּאֲשֶׁר עָשְׁר הָבַפְּנֶּרת וְלִפְּנֵי עָשְׁר הַבַּפְּנֶרת וְלִפְּנֵי

יבְּפְּרֶת : וְבָפֶּר עַל-חַמֹּאָתֶם וְבָן יֵעַשֶּׁה בְּנִי יִשְּׂרָאֵל וּהַפְּשְׁעִיהֶם לְבָל-חַמּאִתֶם וְבֵן יֵעַשֶּׁה לְיָּאַהֶּל

ז מוֹעֵר הַשֹּבֵן אָתָּם בְרְתוֹךְ טִמְאֹתָם: וְכָל־אָרָ**ֶם**

Aaron shall put lots upon the two goats; one lot for the LORD, and the other lot for Azazel. 9. And Aaron shall bring near the goat upon which fell the lot for the LORD. and offer him for a sin offering. 10. But the goat on which fell the lot for Azazel, shall be placed alive before the LORD. to make an atonement with him, by sending him away to Azazel into the wilderness. 11. And Aaron shall bring near the bullock of the sin offering, which is for himself, and shall make an atonement for himself, and for his house; and he shall kill the bullock of the sin offering which is for himself. 12. And he shall take a censer full of burning coals of fire from off the altar before the Lord, and both his hands full of incense of spices, pounded fine, and bring it within the veil. 13. And he shall put the incense upon the fire before the Lord; that the cloud of the incense may cover the mercy seat that is upon the testimony, that he die not. 14. And he shall take of the blood of the bullock, and sprinkle it with his finger over the mercy seat, eastward; and before the mercy seat shall he sprinkle seven times of the blood with his finger. 15. And he shall kill the goat of the sin offering, that is for the people, and bring his blood to within the veil, and do with that blood as he did with the blood of the bullock, and sprinkle it over the mercy seat, and before the mercy seat. 16. And he shall make an atonement for the holy place, because of the uncleanness^b of the children of Israel, and because of their transgressions in all their sins: and so shall he do for the tabernacle of the congregation, that dwelleth among them in the midst of their uncleanness. 17. And there shall not

a "Scapegoat," English version.

^b This word in Hebrew, is in the plural, and means, therefore, acts which cause uncleanness. So also in the end of this verse, and in verse 19.

רא־יִרְזֶנֶת ו בְּאָהֶל מוֹעֵר בְּכֹאָוֹ לְכַבֶּ<mark>ר בַּקְּרֶשׁ</mark> ַער־צִיארֶתוּ וְכִפֶּר בְּעַרוֹ וּבְעַר בִּירֹתוֹ וּבְעָר כָּרִי-וּ קְרָזל יִשְׂרָאֵל ֹ וְיָצִׁא אֶל־רַזִּמְוְבֵּחַ אָשֶׁר לְפְנֵי־ יְהוּלָה וֹכֹפֹּר אַבֶּיו וֹבְקַּוֹח מִנַּם בּפֹּר וּמִנַּם יוּהְיָּה הַמְּוְבֶּח סָבְיב : וְהִיָּ<mark>ה הַמְּוְבֵּחַ סְבְיב : וְהִיְּה וֹ</mark> עקליו מן-תההם בּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וְמַהַרְוֹ ללב וללבקו מאלער לדי האנדיקר : וכלע מפפר 50 led אֶתיהַקּהָשׁ וִאֵתיאָהֵל מוֹעֵר וִאָתיהַמִּוֹבֵחַ ין וְהַקְּרָיב אֶרִר־הַשָּׁצִיר הֶחָי : וְסָמַּךְ אַרְהַר<mark>ֹן אֶרִרְ־ 21</mark> שְׁרָבִי יָבְיֹּ עַלֹּ־רַאִ*שׁ הַשָּׁעִיר* הַחַיּ וְהִרְעוַבֶּר**ּ, עָלְיו** <mark>אָת־כָּלֹ־יָעוֹנוֹתֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל</mark> וְאֶרת־כָל־פִּשְׁעִיהֶם לְכָל-חַטּאֹרֶתֶם וְנָתַן אֹרָםֹ עַל-רָאִשׁ הַזְשָּׂעִיר יָנֶשָּׁאַ הַשָּׁעָי<mark>ר א</mark>ָישׁ עָרָ*הַי הַמּ*ְרְבֶּרֶרה: וְנָשָּׂאַ הַשְּּעָי<mark>ר 🗠 וְשָׁלַ</mark> עָלֶיו אֶרת־כָּלֹ־עָוְנֹהָם אֶל־אָרֶץ נְזֵרֶה וְשִׁלַח אֶרת־ יוב<mark>איר בַּפְּרְבָּר : וּבָּא אַהְרֹן אֶל־אַהָּל מוֹעֵׁר 23</mark> וּפָשַטׂ אֶרת־בִּגְרַי הַבָּר אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבאַוֹ אֶל־ בּמֵּיִ<mark>ם שֵׁם: וְרָתַּץ אֶת־בְּשָּׂ</mark>רָוֹ ב<u>ַמַּּיִם 24</u>

25 רָלֶעֶם : וְאֶרת חֵלֶב הַחַשָּאָרת יַלְמִיר הַמִּוְבְחָה:
26 רְבָעֶם : יִרִין קְי * שלישי (שני במחוברין)
* שני * יריו ק׳ * שלישי (שני במחוברין)

אָת-עִלְתוּ וְאֶת-עַלַת הָעָׁם וְכַפֶּר בַּאָרוּ וּבְעַ<mark>ר</mark> בְּסָקוֹם לְּרִוּש וְלַבְּא אֶת-בְּגְנְיוּ וְיָצָּא וְעִשְׂ<mark>ׁת</mark> be any man in the tabernacle of the congregation when he goeth in to make an atonement in the holy place, until he come out; and so shall he make an atonement for himself, and for his household, and for the whole congregation of Israel.* 18. And he shall go out unto the altar that is before the Lord, and make an atonement upon it; and shall take of the blood of the bullock, and of the blood of the goat, and put it upon the horns of the altar round about. 19. And he shall sprinkle upon it of the blood with his finger seven times; and he shall cleanse it, and hallow it from the uncleanness of the children of Israel. 20. And when he hath made an end of reconciling the holy place, and the tabernacle of the congregation, and the altar: then shall he bring near the live goat. 21. And Aaron shall lav both his hands upon the head of the live goat, and confess over him all the iniquities of the children of Israel, and all their transgressions in all their sins, putting them upon the head of the goat, and shall send him away by the hand of a man appointed thereto into the wilderness: 22. And the goat shall bear upon him all their iniquities unto a land not inhabited; and so shall he send away the goat in the wilder-23. And Aaron shall go into the tabernacle of the congregation, and shall put off the linen garments, which he had put on when he went into the holy place, and he shall leave them there: 24. And he shall wash his flesh with water in the holy place, and put on his garments, and come forth, and offer his burnt offering, and the burnt offering of the people, and make an atonement for himself, and for the people.* 25. And the fat of the sin offering shall he burn upon the altar. 26. And he that carrieth the goat to Azazel shall wash his clothes, and bathe his flesh in

^a The usual ornamental garments of the high-priest, in which he officiated.

וֹרָתַץ אֶרת־בְּשָּׂרָו בַּפָּיֶם וְאַחֲבִי־בֵן יִבְּוֹא אֶרְ-²⁷ בַּמַּחֲנֶה: וְאֵת[®] כַּר בַחַפָּאת וְאַרת וּ שְׁעֵיר בַּחַפָּאת ²⁷ אָשֶּׁר הוּבָא אֶרת־דָּמָם לְכַפַּר כַלְּדֶשׁ יוּצִיא אֶל־ <mark>ַמָּחָוּץ לַפַּחֲגֶה וְשָּׂרְפַוּ בָאֵשׁ אֶרת־עְרֹרֶתם וְאֶרְת־</mark> פּ בְּשָׂרֶם וְאֶת־פִּרְשָׁם : וְרַזּשֹׁרֶף אֹרָם יְכַבֵּס 28 בְּנָדִיו וְרָחַץ אֶרת־בְּשָׂרָוֹ בַּפָּוִים וְאַחְבִי־כֵן יָבְוֹא צל-הַפַּחָגֶה: וְהַיְתָה לָכֶם לְחָהַת עוֹלֶם בַּחַדֶּשׁ ²⁹ <u>הַשְּׁבִיעִ</u>ִּי בֶּעָשׁוֹר בַלֹחֹדֶשׁ הְעַנָּוּ אֶת־נַפְּשְׁב**ֵייבֶּם** וְכָר־־מְלָאַכָּרוֹ לָאַ רַזְעַשׁׁוּ הָאָזְּיָּח וְרַגֵּיִר הַגָּר יבּרְתוֹבְכֶם : בִי־בַיִּוֹם הַזֶּה יְבַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵּר בִּיּ אָרְעָכֶם מִכֹל' חַפַּאתֵיבֶּם לִּפְנֵי יְהוְיָה הִשְּקרוּ : אָת־נַפְּשְׁתִיבֶם אָת־נַפְּשְׁתִיבֶם 31 שַבַּת שַבָּתוּן הִיא לְבֶּם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשְׁתִיבֶם יוְכָפֶּר הַכּהָן אֲשֶׁר־יִמְשֵׁח אֹרֹעוֹ 🐉 חָקָרת עוֹלֶם : וְכָפֶּר הַכּהָן וַאֲ־שֶׁר יְפַלֵּא אֶרת־יָרוֹ לְכַהֵן הַתַחַת אָבֶיו וְלָב*ָשׁ* ⁸³ אַר*ו*־בָּגָרֵי הַבָּר בִּנְרֵי הַקְּרֵשׁ: וְכְפֵּרֹ אֶת־מְקְּרֵשׁ רַהַלְּרֵשׁ וְאֶרת־אָהֶר מֹנֵעֵר וְאֶרת־רַזִּמְוְבָחַ יְכַבֵּר יַנְעָל הַבְּוָּגָיִם וְעַל-כָל-עַם הַבָּקָהָל יְכַבֵּר : וְהָיְתָה־ 34 זֹארת לָכֶּם לְחָקַת עוֹלֶם לְכַפֵּר עַל־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל' מָבָל־חַפּאֹתָם אַחָרו בַשְּנְחָ וַיַּעשׁ בַּאֲשֶׁר צְּנָח יָהוָה אֶת־משֶׁה:

וֹיָבבֶר יְהוָרה אֶל-מֹשֶׁרה לֵאמְר: דַּבֵּר אֶל-אַהַרֹּן

water, and afterward he may come into the camp. 27. And the bullock for the sin offering, and the goat for the sin offering, the blood of which was brought in to make atonement in the holy place, shall one carry forth without the camp; and they shall burn in fire their skins, and their flesh, and their dung. 28. And he that burneth them shall wash his clothes, and bathe his flesh in water, and afterward he may come into the camp. 29. And this shall be unto you a statute for ever: in the seventh month, on the tenth of the month, ve shall afflict yourselves, (by fasting), and no work shall ye do, whether it be one of your own country, or a stranger that sojourneth among you: 30. For on that day shall (the priest) make an atonement for you, to cleanse you, from all your sins before the LORD shall ve be clean. 31. It shall be a sabbath of rest unto you, and ye shall afflict yourselves, as a statute for ever. 32. And the priest, who shall be anointed, and who shall be consecrated to minister as priest in his father's stead, shall make the atonement; and he shall put on the linen clothes, the holy garments. 33. And he shall make an atonement for the holy of holies, and for the tabernacle of the congregation, and for the altar shall he make an atonement, and also for the priests, and for all the people of the congregation shall he make an atonement. 34. And this shall be unto you as a statute for everlasting, to make an atonement for the children of Israel for all their sins once a year; and he did as the LORD had commanded Moses.*

CHAP. XVII.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
2. Speak unto Aaron, and unto his sons, and

a Both יוציא and יוציא are indefinite in their meaning; "one" whoever he be that shall carry forth; and "they" whoever may be those who do the burning.

b This means, that whether the high priest was anointed, as during the first temple, or was inducted in office by investiture with the high-

ן אֶל-בָּנְיו וְאֶל' בָּל-בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְהָ, אֲלֵיהֶם

□ מְבֵּירו יִשְׂרָאֵל בְּשֶׁר־צְּנֵרו יִהוָה לֵאמְר: אָזּ־בָּשֶׁב

מְבֵירו יִשְׂרָאֵל בְּשֶׁר־צְנֵרו יִשְׁחַט שְׁוֹר אוּ־בֶּשֶׂב

אוֹ־עֵז בַּמְחַנֶּרוּ יִשְׁרָאֵל וְאָמֶרְהָ, אַמֶּר יִשְׁחָט מְחְוּץ לַמְּחַנֶּה:

אוֹ־עֵז בַמְחַנֶּרוּ יִשְׁרָאֵל וִשְׁחָט מִחְוּץ לַמְּחַנֶּה:

לְּצָּלִישׁ הַהוּאַ בָּם שָׁפָּׁךְ וְנִכְרָת הָאִישׁ לְהַיּקְרָיב לְא הֶבִּיאוּ לְהַיִּקְרָיב לְא הֶבִיאוּ לְהַיִּקְרָיב לְאַבִּישׁ הַהְוּאַב לְּצָּיִישׁ הַהְוּאַב לְּצִּיִישׁ הַהְוּאַב בְּיִבְּיִשׁ הַהְוּאַב בְּיִבְּיִשׁ הַהְוּאַב בְּיִבְּיִשׁ הַהְוּאַב בְּיִבְּיִשׁ הַהְוּאַב בְּיִבְּיִשׁ הַהְוּאַב בְּיִבְּיִשׁ הַבְּיִבּיִּאַ

מֶקֶרֶב עַמְּוּ: רְלַמַּעוּ צְאַשֶּׁר נָבִיאוּ בְּנֵי וִשְּׂרָבֹּל אֶת־זִבְחֵיהֶם אֲשֶּׁר הַם זְבְחִים עַל־פְּנֵי הַשְּׁרֶה וַהֲבִּיאָם לִיהוָה אֶל־פֶּתַח אָהֶל מוֵעֵר אֶל־

פּבֵה וְלְבְחׁוּ וִבְתֵי שְּלְמֵים לִיהֹוֶה אוֹהָם: וְזְבַּק הַבּה בְּהבֹה שְׁלִמִים לִיהֹוֶה אוֹהָם: וְזְבַּק

ז מוֹער וְהִקְמַיר הַחַּלֶּב לְבִיחַ נִיחְחַ לֵיהוֹה: וְלְאֹ־
יִוְבְּחְוּ עוֹד אֶת־זִבְחֵיהֶם לַשְּעִיִּם אֲשֶׁר הָם זֹנִים
אַחֲבִיהֶם הָקָת עוֹלֶם הְהְיֶה־זָאת לָהֶם לְדֹרֹתֵם:

אָלֵהֶ הַשְּׁרָאֵלֶ הֹא אִישׁ אִישׁ מִבִּירת יִשְּׁרָאֵל וּמְ<mark>ן־</mark> הַגָּר אָשֶׁר־יָנִיר בְּתוֹכֶם אֲשֶׁר־יָעֵלֶה עֹלֶה אוֹ־חָבַח:

יְגֶּל-פֶּׁרַתח אָהֶל מוֹעֵר ֹלָא יְבִיאֶנוּ לַעֲשִׁוּת אֹרְתוּ

10 לֵיהוֹה וְנְכַרֶרת הָאִישׁ הַהְוּא מֵעַמֵּיו: וְאִּישׁ אִישׁ מְבֵּית יִשְׂרָאֵׁל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹלֶם אֲשֶׁר יאכָל בָּל־דֶּבֶם וְנְתַרְיִזי פָנִי בַּנָּפָשׁ הָאֹכֵלֶרת אֶרת־הַדָּם * חמישי (שלישי במחוברין)

unto all the children of Israel, and say unto them; This is the thing which the Lord hath commanded, saving, 3. If there be any man of the house of Israel, that killeth an ox, or a sheep, or a goat, in the camp, or that killeth it out of the camp. 4. And bringeth it not unto the door of the tabernacle of the congregation, to offer it as an offering unto the Lord before the tabernacle of the Lord: as blood guiltiness shall it be imputed unto that man, blood hath he shed; and that man shall be cut off from among his people. 5. In order that the children of Israel may bring their sacrifices, which they slay in the open field, and bring them unto the LORD, to the door of the tabernacle of the congregation, unto the priest, and slay them as peace offerings unto the Lord. 6. And the priest shall sprinkle the blood upon the altar of the Lord at the door of the tabernacle of the congregation; and he shall burn the fat for a sweet savour unto the Lord. 7. And they shall no more offer their sacrifices unto evil spirits, after whom they have gone astray; a statute for ever shall this be unto them throughout their generations.* 8. And unto them shalt thou say, Whatsoever man there be of the house of Israel, or of the strangers who may sojourn among them, that offereth a burnt offering or a sacrifice, 9. And bringeth it not unto the door of the tabernacle of the congregation, to offer it unto the Lorp: even that man shall be cut off from among his people. 10. And if there be any man of the house of Israel, or of the strangers that sojourn among them, that eateth any manner of blood: I will set my face against the person that eateth the blood, and will cut him off from

priestly garments, as in the second, he should officiate in the place of

^a No doubt, that whilst in Egypt, the Israelites had learned to sacrifice to idols; they were therefore commanded, during their sojourn in the wilderness, to bring all sacrificial animals to the door of the taber-

גרָרֶתִי אֹרֶזִה מֶקֶרֶב עַמְּה: כִּי נָפֶשׁ הַבְּשְׂר[™] בַּדְּם הִוּא וַאֲנִי נְתַתֵּיו לְכֶם עַל-הַמִּוְבֵּח לְכַפְּ<mark>רְ</mark>

12 על־נַפְשְּׁתֵיכֶם בִּי־תַדְּם הְוֹא בַּנֶפָשׁ יְכַפֵּר: עַל־בַּ בֵּן צִּאַמַרְתִּיֹּוֹ לִבְנֵי יִשְּׁרָאֵל בָּל־נֵפָשׁ מִבֶּם לֹא־ תַאַבַּל דֶּם וְחַנֵּר הַנָּר בְּחְוֹבְכֶם לֹא־יִאבַל דֶּם:

¹³ וְאִישׁ אִׁישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל וּמִן־הַנֵּר הַנְּרְ בְּרֹתוֹכְּם אֵשֶׁר יִאָבֶל וְשְׁבַּךְּ אֲשֶׂר יָצׁוּר צֵיר חַיָּה אוֹ־עִוֹף אֲשֵׁר יִאָבֶל וְשְׁבַּךְ

אר אָרז-דָמּוּ וְכָּפָּהוּ בָּעְפָּר: כִּי-גָפָּשׁ כָּר'-בָּשָּׂר דָּמְוּ בְנַפְשׁוּ רזוּא וָאִמֵּר לִבְנֵי יִשְּׁרָאֵל דַּכֹּם כָּל-בָּשֶּׂר לָא רזאַכֵּלוּ בִּי גָפֶשׁ כָּל-בָּשֶּׂר דָמִוּ

וּשְׁרֵלֶּיו יִבְּרֵרת : וְּכָּל־נָפֶש אֲשֶׁר האַכַּל נְבֵּלְרה וּבָגֶר וְכָבֶּס בְּגָּדִיו וְרָחַץ בַּפָּיִם וּשְׁרֵּי וְרָחַץ בַּפָּיִם

וּ וְטָמֵא עַר־הָעֶעֶרֶב וְטָהֵר: וְאִםׂ לִאׁ יְכַבֵּׁס וּבְשָׂרְוּ נְשָׂא עַר־הָעֶעֶרֶב וְטָהֵר: וְאִםׁ לִאׁ יְרַהֶץ וְנָשָׂא עַוֹנְוֹ: פ

יוֹרֶבֶבֶר יְהוֹרָה בֶּלֹ-משֶׁה לֵאמְר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרִיבֵּל וְאָמַרָהָ אֲלֵהֶם אֲנִי יְחֹוֶה אֱלְהִיבֶם:

י כְּמֵעשִּׁרוּ אֶּרֶץ־מִּצְרֵיִם בְּאַרְיְבְעַן יְשַׁרְתָּעִשִּׁר בְּאַרְ רַעְשָׁוּ וּכְמַעשַּׁרוּ בֶּאֶרֶץ־כְנַעַן יְבִּשְׁר אֲנִי מֵבְּיא אָתְבֶּם שָּׁפָּה לָא תַעֲשׁוּ וּבְחָקּתֵיהֶם לֹא תַלְבוּ:

אָרז־חָקּבֹיִי תִּשְׁמְרוּ לְלֶבֶבת 4 אָרז־חָקּבֹיִיי תִּשְׁמְרוּ לָלֶבֶת 4

<u>סּ בָּהֶם אֲנִי יְהוֶֹה אֱלְהַיבֶּם: וּשְׁמַרְהֶּם אֶת־חֶקְהִי 6</u>

among his people. 11. For the life of the flesh is in the blood; and I have appointed it for you upon the altar to make an atonement for your souls; for the blood it is that maketh an atonement for the soul.2 12. Therefore have I said unto the children of Israel. No one of you shall eat blood, and the stranger that sojourneth among you shall not eat blood. 13. And if there be any man of the children of Israel, or of the strangers that sojourn among them, who catcheth any animal by hunting, any beast or fowl that may be eaten: then shall he pour out the blood thereof, and cover it with dust. 14. For the life of all flesh is its blood. on which its life dependeth; therefore have I said unto the children of Israel. The blood of every manner of flesh ve shall not eat; for the life of all flesh is its blood, all those who eat it shall be cut off. 15. And any person that eateth that which hath died of itself, or that which was torn by beasts, whether it be one born in your own country, or a stranger, he shall both wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the evening, when he shall be clean. 16. But if he wash (them) not, nor bathe his flesh, then shall he bear his iniquity.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, I am the Lord your God. 3. After the doings of the land of Egypt, wherein ye have dwelt, shall ye not do; and after the doings of the land of Canaan whither I bring you, shall ye not do; and in their ordinances shall ye not walk. 4. My prescriptions shall ye do, and my ordinances shall ye keep, to walk therein: I am the Lord your God. 5. And ye shall keep my statutes,

nacle, to offer them to the LORD as peace offerings, before being permitted to eat the flesh.

^a Arnheim renders, "For the blood itself makes atonement through the life," and comments, i. e. "through the life that is in the same, for

וְאֶת־מִשְׁפָּטִׁי אֲשֶּׁר יְיַעשֶׁה אֹתֶם הָאָדֶם וָחַי בָּהֶם : אַנִי יְהוָה 6 איש D אִישׁ אֶל־בָּל־שָאֵר בְּשָּׂרוֹ לְא תִקְרְבִוּ לְגַלַּוֹת עֶרְוְהָ : אָנִי יְהֹנְה ערות אָבֶיךּ וְעָרַוָת אַפְּדָּ לָא תְנֵלֶה אִפְּדָּ הִוֹא לְא תְנֵלֶה עֶרְוָהָה: ס עָרְוַת אֵשֶׁת־אָבָיְדְּ לַאֹּ יתגלה ערות אַבִיךּ הוא: ערוַת ס אַרוֹרְהָךָ בַת־אָבִּיךָ אַוֹ בַת־אָפֶּׁךָ מוֹלֶבֶת בַּּיִת אָוֹ ס עָרְוָתָן: ס עָרְוָתָן לֹא הְגַלֶּה עָרְוָתָן: ס עָרְוַתָּ בַּת־בִּנְהָ אַוֹ בַת־בִּתְּהְ לְא תְנֵלֶה עֶרְוָתְן כִּי עֶרְוָתְהָ ערוֹת בַּת־ וו הַנָּה: D אַשֶּׁת אָבִּיךָ מוֹלֶרֶת אָבִּיךָ אֲחְוֹתְךָ הָוֹא לְא תְנַלֶּה עֶרְנַת אֲחוֹת־אָבֶיךָ לְׂא ם : ערוָתָה 12 <u>13 תְנַלֵּה שְׁאֵר אָבִיךּ הָוא: ס עַרוַת</u> אַחורת-אפּר לא רוּגלֶרו בּי-שְׁאַר אפּר ערות אחי־ : 14 אָבִיף לָא רְענֵלֶה אֶל־אִשְׁרעוֹ לָא תִקְלָב דּנְרְתְךָּ אָרְנַת כַּלַתְּהָּ : הַוֹא 15 לא לוללט אַבּר בּוּל הָוא לא שוּלָבי ס עָרְוָת אֵשֶׁת־אָחָיךְּ לָא תְנַלֵּ<mark>הְ 16 עָרְוָת אֵשֶׁת־אָחָיךְּ ל</mark>ָא תְנַלֵּ<mark>הְ 16</mark> ס ערוַת אִשְּׁה יוּא: ס ערוַת אִשְּׁה יוּא: and my prescriptions, which if a man do, he shall live in them: I am the Lord.*

- 6. None of you shall approach to any that are near of kin to him, to uncover their nakedness: I am the Lord.
- 7. The nakedness of thy father, or the nakedness of thy mother, shalt thou not uncover: she is thy mother, thou shalt not uncover her nakedness.
- 8. The nakedness of thy father's wife shalt thou not uncover: it is thy father's nakedness.
- 9. The nakedness of thy sister, the daughter of thy father, or the daughter of thy mother, whether she be born at home, or born abroad—even their nakedness, thou shalt not uncover.
- 10. The nakedness of thy son's daughter, or of thy daughter's daughter,—even their nakedness thou shalt not uncover: for theirs is thy own nakedness.
- 11. The nakedness of thy father's wife's daughter, begotten of thy father, she is thy sister, thou shalt not uncover her nakedness.
- 12. The nakedness of thy father's sister thou shalt not uncover: she is thy father's near kinswoman.
- 13. The nakedness of thy mother's sister thou shalt not uncover; for she is thy mother's near kinswoman.
- 14. The nakedness of thy father's brother thou shalt not uncover; his wife thou shalt not approach, she is thy aunt.
- 15. The nakedness of thy daughter-in-law thou shalt not uncover; she is thy son's wife, thou shalt not uncover her nakedness.
- 16. The nakedness of thy brother's wife thou shalt not uncover: it is thy brother's nakedness.
 - 17. The nakedness of a woman and her daughter thou

the atonement is upon the principle 'life for life;' in the blood itself, therefore, is only the principle of life, not that of atonement."

וּבְהֶתה לָא תְגַלֵּה אֶת־בַּת־בְּנָה וְאֶת־בַּת־בִּתֹּה לָא תַפָּח לְגַלָּוֹת עֶרְנָתָה שֵׁאַרֶה הֵנָּה זִפָּה הָוֹא: וֹאִשֶּׁרה אֶל־אָחֹתָה לַא רִוּלְח לִצְּרֹר לְנַלְּוֹת ערותה עליב בֿחהיה וֹאָל-אַשּׁח בּוּבּּרוֹ 19 ערוֹתוּה עבּיה בּוּבּרוֹ מֹמֹאָבֶה לָא רִזְלְבַב דְזַלְוֹרוּ עֶרְוָבָה: וְאֶּלִּ-אַשֶּׁרוֹ עַפִיתְךָּ לְאִ־תִתַּן שְׁכָבְתְּדָּ לְזָרֵע לְטָמְאָח־ בָה : וּמִוַרְעָךָ רְאַ־תָבֵון לְרַיְעָבֵיר לַמֶּלֶךְ וְרָא רְתַחַלֵּר אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךְ אֲנִי יְהֹוָה זֹּ וְאֶּת־זָבְר לֹא רָזשְׁכַב מִשְׁכְּבֵי אִשֵּׁה תְוֹעֵבֶה הָוֹא : וּבְכָּל־ 🏖 🥸 בָּהַמֶּרה לְאַרִּתְּתֵן שְׁכָבְרְתָּךָ לְטָמְאָה־בֶּהּ וְאִשְּׁה י אַכֶּל הְנַיִּ בְהַמֶּרוֹ לְרִבְעָהּ הֶנֶי הְנֹיִ בְּהַמֶּרוֹ לְרִבְעָהּ אַ אַל־תְשַּׁמְּאָוּ בְּכָר^ן-אֵלֶה כֵּי בְכָל-אֵלֶה נִטְמְאָוּ ²⁴ יורעטְמָא 🖰 בַּגוֹיָם בְּשֶׁר־אָגִי מְשַׁלֵּחַ מִפְנִיבֶם : וַרִּעטְמָא 🐾 בַּגוֹיָב ָּהָאָרֶץ וָאֶפְּקִד עֲעוֹנָה עָלֶיה וַהָּקָא הָאָרֶץ אֶרִי יִשְבֵיהָ זֹּ וּשְׁמַרְתָּם אַהָּם אֶת־חֶקֹתַיּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיִי 26 וֹלָא רַוְעַשׁׁוּ מִכְּרֹ הַהְּוֹעֵבְרוּ דְוֹאֱצֶּה הְזּאֶוֹּרְח יַבְּלְרַ הַנְּרָ בְּרְעוֹבְבֶבֶם: בֵּי אֶת־כָּלֹ־הַרְעוֹעֵבָרֹת הָאֵלֹ 27 ָעשִׂוּ אַנְשִׁי־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר לֹפְנֵיכֶם וַהִּעִּטְמֶא הָאָרֶץ: אלים במפאצפם אלים מלים במפאצפם אלים מלים פּ בַּאֲשֶׁר קָאֲרוֹ אֶרוֹ־הַגְּוֹי אֲשֶׁר לֹפְנֵיכֶם: בֵּי כְרוֹ-אָשֶׁר יַיִעשָּׁה מִכָּר הַרְּוֹעֵבָרוּ הָאֱלֶּה וְנִכְרְרָתוּ שביעי (רביעי במחוברין) *

shalt not uncover; her son's daughter, or her daughter's daughter thou shalt not take, to uncover her nakedness; for they are her near kinswomen: it is wickedness. 18. And a woman together with her sister thou shalt not take, to vex her, to uncover her nakedness, beside the other, in her lifetime. 19. And a woman in the separation of her uncleanness thou shalt not approach, to uncover her nakedness. 20. And with thy neighbour's wife thou shalt not lie carnally, to defile thyself with her. 21. And any of thy seed thou shalt not let pass through (the fire) to Molech, and thou shalt not profane the name of thy God: I am the LORD.* 22. And with a man thou shalt not lie, as with a woman; it is an abomination. 23. And with any beast thou shalt not lie to defile thyself therewith; neither shall any woman stand before a beast to lie down thereto: it is confusion. 24. Do not defile yourselves through any of these things; for through all these were defiled the nations which I cast out before you: 25. And the land became thereby defiled, wherefore I have visited its iniquity upon it, and the land itself vomited out its inhabitants.* 26. Ye shall therefore keep my statutes and my prescriptions, and ye shall not commit any of these abominations; neither any of your own nation, nor any stranger that sojourneth among you; 27. (For all these abominations have the men of the land done, who were before you, and the land hath become defiled;)* 28. That the land vomit not you out also, when ye defile it, as it vomited out the nations that were before you. 29. For whosoever shall commit any of these abominations,-even

^a The evident construction of this verse, according to which Jewish authorities have always decided, is that only during the lifetime of the one is it prohibited to marry the other sister, even if a divorce should have taken place; but for this reason the prohibition also ceases when the cause given no longer operates.

מּלְבֶּנְבָּשְׁוֹרת הָעְשִׁרת מֶקְרֶב עַמָּם: וּשְּׁמַרְתֵּם אֶת־ מִשְׁמַרְהָתִּי לְבִלְתִּי עֲשׁוֹת מֵחֻקּוֹת הַתְּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר גַּעשִׁי לִפְנִיבֶּם וְלֹא רְתִפַּמְאוּ בְּהֶם אֲנִי יְרתֹּרְה מִלִּינִבּ:

יט אֱלְהֵיכֶם: י

וֹאָבׁי, שִׁיבָּאוּ וֹאָע-הַפֿרוִשׁי אֵלְשִׁיכֵם: אָיִּח אֹפּֿוּ ג בֿענֹיוּ כּֿי לֹבְוָח אֹנֹי יִׁנוֹרִשׁ אֵלְשִׁיכֵם: אָיִח אֹפּֿוּ אַרִּשׁר יִבּוֹרִי אָּנִי יִשְּׁרִשׁי אַלְּשִׁיכֵם לֹבְּאֹח זְּבְּבּר יִבוֹּרִשׁ אַלִּי מִאָּטִר דִאלְיִי אַנִּרְשׁים לֹבְאַמִּר יִבְּיִּר אָרִבּלְּרְ אַנִּי יִטְּוֹנִי אַ

שַּלְהֵיכֶם: אַל־תִפְנוּ אָל־תָאֱלִילִם וֵאְלהֵי מֶפּלָּה 4 אֱלְהֵיכֶם: אַל־תִפְנוּ אֶל־תָאֱלִילִם וֵאָלהִי מֵפּלָּה

לא תַעשוּ לָבֶם אָנִי יְהוָה אֱלְהֵיבֶם: וְכִי הוְבְּ<mark>חְוּ זְּ</mark>

יִבְחָבֶּחְ שְׁלְמִים בִּיִהְנָהְ וְמְפְּחְתָרֶת וְהַנּוֹתְרֹּ עַר-וָוֹם זְבְחָבֶּחְ שְׁלְמִים לִיהוֹנֶה לְרְצְּנְבֶם הֹתְוְבָּחְהוֹּ : בְּיַּוֹם 6

י השלישה בּלִשש ישברף: וֹאֶם השִּבְּלֹל יִצְאָבֶלְ

אָבְלִיוֹ אֶבְלְיוֹ הַשְּׁרִישִׁי פִּנְוּל הָוּאַ לְא וֵרָצֶה: וְאִבְלִיוֹ מְעֵוֹנִוֹ יִשָּׁא בִּי־אֶת־קְדֶּשׁ יְהנָה הַגֵּלֶּשׁ עונו יִשָּׂא בִּי־אֶת־קָדֶשׁ יְהנָה הַגֵּלֶּשׁ

לְא תְבָּלֶתְה פְּאַת שְׂרָה לִקְצֶרְ וְלֶלֶקְט קְצְיְרְהָ אַתר קְצִירְ וְלֶלֶקְט קְצִירְהָּ פּ הַהָּוּא מִעַּמֶּיהָ : וְבִּקְצְרְכָּם אָתר־קְצֵיר אַרְצְּלֶּם •

לא רְעלֵקְטְ לֶענִי וְלַנֵּר רִיְעוֹנֵב אֹלָם אָבָרְט בַרְמְדְּ לֹא רְעלֵקְט : וְבַרְמְךָּ לֵא רְעוֹנֵל וּפֶּרֶט בַרְמְדְּ

יי אָלְהֵיבֶם: לֹא תִּנְנָבִוּ וְלְאֹ־תְּכַחֲשִׁוּ וְלְאִ־תְשַּׁקְ<mark>רְוּ יִּי</mark>

ין אָריש בַּעָמִירְזוֹ: וְרְאֹ־־רִתְשָׁבְעוּ בִשְּמֵי דַשְׁמֶּןר וּיִשְׁבֶּעוּ בִשְׁמֵי בַשְׁמֶּןר

the souls that commit them shall be cut off from among their people. 30. Therefore shall ye keep my charge, that ye commit not any one of these abominable customs, which were committed before you, that ye do not defile yourselves therewith: I am the Lord your God.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, KEDOSHIM. 2. Speak unto all the congregation of the CHAP, XIX, children of Israel, and say unto them. Ye shall be holy: for I the Eternal your God am holy. 3. Ye shall fear, every man, his mother and his father, and my sabbaths shall ye keep: I am the Lord your God. 4. Ye shall not turn unto idols, and molten gods ve shall not make to yourselves: I am the LORD your God. 5. And if ye offer a sacrifice of peace offering unto the Lord, ye shall offer it so that it may be favourably received from you. 6. The same day ye offer it shall it be eaten, and on the morrow: and whatever is left until the third day, shall be burnt with fire. 7. And if the intention was that it should be eaten on the third day, it is an abomination, it shall not be accepted. 8. And whoever eateth it shall bear his iniquity, because he hath profaned the hallowed thing of the LORD: and that soul shall be cut off from among his people. 9. And when ye reap the harvest of your land, thou shalt not wholly reap the corners of thy field, neither shalt thou gather the gleanings of thy harvest. 10. And thou shalt not glean thy vineyard, and what droppeth in thy vineyard shalt thou not gather; for the poor and stranger shalt thou leave them: I am the Lord your God. 11. Ye shall not steal; neither shall ye denya (another's property in your hands), nor lie one to another. 12. And ve shall not swear by my name falsely, and thou shalt not thus

^a This is the version according to our authorities; see also above v. 21, where the different specifications are given.

וְחַלַלְהָת אֶת־שֵם אֱלֹהֶיךְ אָנִי יְהֹנָה: לא־הַעַשִּׁק אָת־בָעָהָ וְלָא תִגְּוֹל לְא־תִילִין פְּעָלַת שָׁכִיר אִתְּהָ ער־בְּגֶר: לְא־תְקַלֵּל חַבֵּשׁ וְלִפְנֵי עִנֵּר לְא תִבְּן 15 מְכְשֶׁל וְיַרָארָת מֵּאֱלֹהֶיךְ צְּאנִי יְהנָה: לֹא־רַתְעַשְׂוּ ָעָנֶל בַמִּשְׁפָּט לְא־תִשָּא פְנֵי־דָּל וְלְא הֶתְהַדֵּ<mark>ר פְנֵי</mark> ינקול בְּצֶבֶק הִישְׁפְּט עֲמִיבֶוּך: לְא־בִוּלֵךְ רָכִיל' יקן לא הַעֲמָד עַל־הַם הַעֶּך אָנִי יְהוָה: לְאַ־ בְּעַמֶּיךָ לְאַ הַעְמָד בּעל־הַם תִשְׂנָא אֶרת־אָחֶיךְ בִּלְבָבֶךְ רהוֹבַחַ רתוֹבִּיחַ אֶרת־ אַ עָמִילֶּהָ וְלְאַ־תִּשָּׁא עָלָיו חַמְאַ: לְאַ־תִּקְּׂם וְלְאַדְּ וַלְאַדְּ וְלְאַדְּ וְלְאַדְּ רִתְפוֹר אֶרת־בְנֵי עַפֶּׁךּ וְאָהַבְרָתְ לְרֵעָךָ כְמִוֹךְ אֲנִי יַתְוָה: אֶת־חֶקֹנִי הִשְׁמֹרוֹ בְּהֶמְהְוּךׁ לְא־תַּרְבְּיֵע 19 בּלְצַּיִם שֶּׁרְהַ לְא־תִּזְרַע בּלְאָיִם וּבָגָר בּלְאַיִם עלֶיך: וְאָישׁ בְירִישְׁבַּב אֶת־־ עלֶיך: וְאָישׁ בְירִישְׁבַּב אֶת־־ מַעַטְבוּז לָא יַעַלֶּה עָלֶיך: אַשָּׁה שִׁכְבַרת־וָּרֵע וְהַוֹא שִׁפְּחָרוֹ גָחֱרֶפֶּרת לְאִישׁ וָהָפְּרֵה לָא נִפְדְּתָה אָוֹ חֻפְּשֶה לָא נִתַּן־לֶה בִּקְרֶת ²¹ תַּהָיֶרה לֹא יִוּמְרְתוּ כִּי־לֹא חָפְּשָׁרה: וְהַבִּיא אֵת<mark>ר</mark> אָשָׁם: לֵיהוָּה אֶל־פֶּרַתח אָהֶל מוֹעֶר אֵיל אָשָׁם: יוֹכְפֶר עָלָיו הַכּהֵוֹ בְּאֵיר הָאָשָׁם לְפְנֵי יְהּוְּה 🗠 יוֹכְבֶּר עָלָיו ערן - הַפָּארָתוּ אָשֶׁר הָמֶא וְנִסְלַח לוֹ מֵחַפָּארְתוּ : אָשֶׁר חָטָא ٥

ין רְיִרָבָאוּ אָל־רָדָאָּרֶץ וּנְטַעְרֶּתִם בָל־גַעץ מַאֲבָּל ²³

profane the name of thy God; I am the Lord. 13. Thou shalt not withhold any thing from thy neighbour, nor rob him: there shall not abide with thee the wages of him that is hired, through the night until the morning. 14. Thou shalt not curse the deaf nor put a stumbling block before the blind; but shalt be afraid of thy God: I am the LORD.* 15. Ye shall do no unrighteousness in judgment; thou shalt not respect the person of the poor, nor honour the person of the great; in righteousness shalt thou judge thy neigh-16. Thou shalt not go up and down as a talebearer among thy people; thou shalt not stand (idly) by the blooda of thy neighbour: I am the Lord. 17. Thou shalt not hate thy brother in thy heart: thou shalt indeed rebuke thy neighbour, and not bear sin on account of him. 18. Thou shalt not avenge, nor bear any grudge against the children of thy people, but thou shalt love thy neighbour as thyself: I am the Lord. 19. My statutes ye shall keep; thy cattle thou shalt not let gender with a diverse kind: thy field thou shalt not sow with mingled seed: and a garment of mingled kind, of linen and woollen, shall not come upon thee. 20. And if a man lie carnally with a woman, that is a bondmaid, betrothed to a man, but she hath not been redeemed, and her freedom hath not been given her; there shall a scourging be decreed; they shall not be put to death, because she was not free. 21. And he shall bring his trespass offering unto the LORD, unto the door of the tabernacle of the congregation; a ram for a trespass offering. 22. And the priest shall make an atonement for him with the ram of the trespass offering before the Lord for his sin which he hath done; and he shall be forgiven for his sin which he hath committed.*

23. And when ye come into the land, and plant any kind

^a i. c. Danger of life. b "She shall be scourged, not he."—Rashi.

וַעַרַלְּהֶוֹם עָרְלָרְוּוֹ אֶרוּ־פִּרְוּוֹ שָׁלְשׁ שָׁנִּים יִהְיֵה לֶבֶּם עַרֵלִים לְא יֵאָבֵל: וּבַשָּׁנָה הַרְבִיעָּה יְהְיֶה בְל־פְּרְיֵוֹ קָבֶשׁ הִלּוּלָים לַיתוֶה: וּבַשְׁנָה הַחֲבִישָׁת האבלו ארת-פריו להומיף לכם הבוארתו אני יָהוָה אֱלְהֵיכֶם: לֹא רְאַכְלוּ עַל־הַדֶּם לְאַ הְנַחֲשְׁוּ וְלָא הְעוֹנֵנוּ : לָא הַלְּפוּ פְאַה רְאשְׁכֶם וְלָא רַ שְׁלִית אָת פְאָת וְּלָגֶךְ: וְשֶׁרֶט לְנָּפֶשׁ לְא תִּרְענוּ <mark>בִּבְשַׂרְבֶּׁם וּכְרָזִבֶּת קַעֲלַ</mark>ע לֹא תִרְּזְנִי בָּבֶ<u>ם אֲנִי</u> 29 יְהַוֶּה : אַל־הְתַחֵלֵל אֶת־בִּהְךָּ לְהַזְנוֹתֻהּ וְלְא־תִזְנֵה הָאָבֶץ וּמֶלְאָה הָאָבֶץ זִמָּה: אֶת־שַׁבְּתֹתַי הִשְּׁמְׁרוּ וּמְקְדָשִׁי הִזיָרָאוּ אֲנִי יְהָוְה: אַל־הִזפְנַוּ אֶל־הָאֹבֹת וָאֶר־הַיִּדְעֹנִים אַל־הַבַקְשׁוּ לְטָמְאָה בָהֶם אָנִי יְהֹוָה אֱלְהֵיכֶם: מִפְּנֵי שֵׁיבָה הָלְוּם וְהַרַרְהָּ פְּנֵי זָבֵּן וְיַרֵאת מֵשֶׁלֹ הֶיךְ אָנִי יְהוָֹה: ס רביע (ששי) וְכִי־ יָנְוּר אִרְּתְדָּ גֵּר בְאַרְצְכֶם לֹא רתוֹנְוּ אֹרְתוֹ: כְּאָוְרָח מבם יהוה לבם הגר ו הגר את בם ואהבת לו בָּמֹוֹךָ בִי־גַרִים הַיִיהֶם בְּאֶבֶיץ מִצְרָיִם <mark>אָנִי</mark> יְהוֶה אֱלְהֵיבֶּם: לֹא־רָתְעֲשִׁוּ עָנֶל בַּמִּשְׁבָּט בַּמִּדְּהֹ י בְּמִשְׁקָר וּבַמְשוּרָרו : מְאוְנֵי צָדֶרְ אַבְנֵי־צָּׁדֶרְן 🥱 בַּמִּשְׁיָרָרו : מְאוְנֵי צֵדֶרְ אַיפַרע צֶדֶק וְהָין צֶדֶק יִהְיֶה דְלֶבֶם אֲנִי יְהוְרַה אָלְהַיבֶּם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶרְגָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

of tree bearing edible fruit, then shall ye count the fruit thereof as uncircumcised: three years shall it be as uncircumcised unto you, it shall not be eaten of. 24. But in the fourth year shall all its fruit be holy for praisegiving unto the LORD. 25. And in the fifth year shall ye eat of its fruit, in order that it may increase unto you its productiveness: I am the Lord your God. 26. Ye shall not eat upon the blood: nor shall not use enchantment, nor observe times. 27. Ye shall not cut round the corners of your heads, neither shalt thou destroy the corners of thy beard. And for the dead ye shall not make any cuttings in your flesh; and any etched in writing you shall not fix on yourselves: I am the Lord. 29. Do not profane thy daughter, to cause her to be a prostitute; lest the land fall to prostitution, and the land become full of wickedness. 30. My sabbaths ve shall keep, and my sanctuary ve shall reverence: I am the Lord. 31. Turn not unto them that have familiar spirits, and unto wizards; seek (them) not, to be defiled by them: I am the LORD your God. 32. Before the hoary head thou shalt rise up, and honour the face of the old man; and be afraid of thy God: I am the LORD.*

33. And if a stranger sojourn with thee in your land, ye shall not vex him. 34. As one born in the land among you, shall be unto you the stranger that sojourneth with you, and thou shalt love him as thyself; for ye were strangers in the land of Egypt: I am the Lord your God. 35. Ye shall do no unrighteousness in judgment, in meteyard, in weight, or in measure. 36. Just balances, just weights, a just ephah, and a just hin, shall ye have: I am the Lord your God, who have brought you forth out of the

^a This is variously explained; but Wessell supposes that it was customary among heathens to eat upon the spot where the blood had run, from some superstitious notions; hence the Israelites were prohibited to follow this practice.

37 וּשְׁמַרְתֶּם אָתִם אָנִי יְהוֶה: פ חמשי וַעשִׁיהָם אֹתָם אָנִי יְהוֶה: פ חמשי ערבר ערבר אלי אל-משה לאמר: נאל-פני שוראל"

נְיַבַבֶּר יְהוָה אֶל־מְשֶׁה לֵאמְר: וְאֶל־בְּנֵי יִשְּׂרָאֵל בּבְּי יִשְּׂרָאֵל בּבְּי יִשְּׂרָאֵל בּבְּי יִשְּׂרָאֵל בּבְּי יִשְּׂרָאֵל בּבְּי יִשְּׂרָאֵל בּבְּי יִשְּׂרָאֵל בְּבְּי יִשְּׂרָאֵל בְּבִּי יִשְּׁרָב עַמְּוֹ בִּי בְּבְּיִּי שִׁרְבִּל בְּבְּיִּי שִׁי בְּבִּיל בְּבִי בְּבְּוֹל בְּבִי עִמְּוֹ בִּי בְּבְּיִּי בְּבִּיל בְבִּיל בְּבִּי יִשְּׁרְבִּיל בְּבִּי יִשְּׂרָב עַמְּוֹ בְּבִי בְּבְּבְּי בְּבְּיִי בְּבְּבִּי בְּבְּבְּי בְּבִּי בְּבְּבִּי בְּבְּבִּי בְּבְּבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּבְּי בְּבְּבְּי בְּבְּבְּי בְּבְּבְּבְּי בְּבְּבְּי בְּבְּבְּי בְּבְּבְים בְּבְּבִים בְּבְּבְי בְּבְּבְים בְּבְּבִּי בְּבְּבְּיִי בְּבְּבְיוֹ בְּבְבְּיִים בְּבִּים בְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּבִּיי בְּבְבִיים בְּבְּבְייִ בְּבְּבְיים בְּבִּבְיים בְּבְבִּייִם בְּבְּבְים בְּבִּבְּיִים בְּבְבְּיִים בְּבְבִּיים בְּבְבִּיִים בְּבְבִּיים בְּבִּבְּיִים בְּבְבְּיִים בְּבִּבְּיִים בְּבִּבְיים בְּבִּבְּיִים בְּבִּבְיים בְבִּבְּיוֹ בְבְבִּיים בְּבִּבְיים בְּבִּבְּיים בְּבּבּיים בְּבִּבּים בְּבִּבְּיים בְּבִּים בְּבִּבְּיים בְּבּבּיים בְּבִּבּיים בְבִּבְּיים בְּבּבּיים בְּבְּבְּיִים בְּבּבּים בְּבְּבּייִים בְּבִיבְּיים בְּבּבּיים בּבְּבְּיִים בְּבּבּיים בְּבְּבּייִים בְּבּבּים בְּבּבּיים בְּבְּבּייִים בְּבּבּיים בְּבּבּייִים בְּבּבּייִים בְּבִּים בְּבִּייִים בְּבִיים בְּבִּייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבּיבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּיבְּיִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְּיִייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְּייִים בְּבְּבְּיִייִים בְּבְּיבְּיבְּיבְייִים בְּבְּבְּבְייִי בְּבְּבְּיבְּיִים בְּבְּיבְּיבְּיִייִים בְּבְּבּיבְּייִים בְּבְּבְּייִי בְּבְּבְּיִייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְיבְּבְּבְּיִייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְייִים בְּבְּבְיבְּבְייִים בְּבְּבְייִיים בְּבְבְּייִים בְּבְּבְייִיבְּייִּבְּייִיבְּבְ

י וּלְחַלֵּל אֶרת־שֵׁם בְּןְרְשִׁי : וְאָׁם הַעְּלֵם יַעְלִּימוּ עַ הַלְּחַלֵּל אֶרת־שֵׁם בְּןְרְשִׁי : וְאָׁם הַעְּלֵם יַעְלִּימוּ עַם הָאָרֶץ אֶר־עִינִיהֶם מִן־הָאֵישׁ הַהֹּוּא בְּתִרְעוּ

מַזְרָעוֹ לַמֶּלֶרְ לְבִלְהָי הָמִית אֹתוֹ: וְשַּׁמְהָי אָגְי אֶתוֹ וְאֵת וּ כָּל־הַזּנִים אֲחַרָיו לִזְנְוֹת אֲחַרֵי הַפְּלֶּךְ אֹתוֹ וְאֵת וּ כָּל־הַזּנִים אֲחַרִיו לִזְנְוֹת אֲחַרֵי הַפְּלֶךְ מֹקּרֶב עַפֶּם: וְהַנָּפָשׁ אֲשֶּׁר הִפְּנֶה אֶל־הָאֹבֹת

יְאָל־הַיִּדְעֹנִים לְזְנָרת אַחֲבִיהֶם וְנָהַתְּי אֶרִיפְנֵּי בַּנָפָשׁ הַהְּוֹא וְהִכְּרַתִּי אֹרָזוֹ מִאֶּקְרב עַפְּוֹ : בַּנָפָשׁ הַהָּוֹא וְהִכְּרַתִּי אֹרָזוֹ מִאֶּקְרב עַפְּוֹ

ז וְהִּרְעַקִרשׁהָּעם וְרְיִיהֶם קְרשׁיֶם בֶּי אֲנֵי יְה<u>וְּרְה</u>

אַלהֵיבֶם : וּשְׁמַרְתָּם אֶת־חָקּבַּי וַעַשִּׁיתָם אֹתֶם 👂

 אַגִי יְהנָּן מְלַדִּשְׁבֶּם: כִּי־אַישׁ אִישׁ אֲשֶּׁר יַמְלֵל אֶרת־אָבֶיו וְאָת־אִפְּוֹ מָוֹת יוּמֶת אָבִיו וְאִפֶּוֹ קֵלֵר אֶרת־אָבֶיו וְאָת־אִפְּוֹ מָוֹת יוּמֶת אָבִיו וְאִפֶּוֹ קַלֵּר

land of Egypt. 37. Ye shall then observe all my statutes, and all my ordinances, and do them: I am the LORD.*

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. And to the children of Israel thou shalt say. Whatsoever man of the children of Israel, or of the strangers that sojourn in Israel, that giveth any of his seed unto Molech, shall surely be put to death; the people of the landa shall stone him with stones. 3. And I will set my face against that man, and I will cut him off from among his people; because of his seed he hath given unto Molech, in order to defile my sanctuary, b and to profane my holy name. 4. And if the people of the land should hide their eyes from that man, when he giveth of his seed unto Molech, so as not to kill him: 5. Then will I set my face against that man, and against his family, and will cut him off, and all that go astray after him, to go astray after Molech, from among their people. 6. And the person that turneth after such as have familiar spirits, and after wizards, to go astray after them,-then will I set my face against that person, and will cut him off from among his people. 7. Sanctify yourselves therefore, and be ye holy: for I am the LORD your God.* 8. And ye shall keep my statutes, and do them: I am the LORD who sanctify you. 9. For every one that curseth his father or his mother shall be put to death: his father or his mother he hath cursed, his blood shall be upon him. 10. And if there be a man that committeth adultery with a man's wife, that committeth adultery

עם הארין ב rendered above, iv. 27, "common people," includes all Israelites except the king, the high priest, and the great sanhedrin of seventy-one.

b Whatever acts tend to withdraw the people from the worship of God, or to divert any thing to the service of idols, is a profanation of the divine Majesty who promised to dwell in Israel. If then a man devotes his offspring to the fire of Molech he profanes the children of

אַשֶּׁר יִנְאָף אֶרת־אַשֶּׁר יִשְׁכַּבֹ אֶרת־אַשֶּׁר דָּבְאָף ערַנָרת אָבָיו נָלֶה מורת־יְוּסְרָתוּ שְׁנֵיהֶם דְּמֵיהֶם ערַנִרת אָבִיו נָלֶה מורת-יְוּסְרָתוּ שְׁנֵיהֶם דְּמֵיהֶם

¹² בֶּם : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַבֹ אֶרוֹ־בַּלְּהוֹ מְוֹרוֹ יְוּמְ<mark>ּהְוּ</mark>

יִשְׁבַּר אֶרת־זָכָר מִשְׁבְּבֵי אִשֶּׁר הְוֹעֵבֶרו עָשְׂוּ יִשְׁבַּב אֶרת־זָכָר מִשְׁבְּבֵי אִשֶּׁרו הְוֹעֵבֶרו עָשְׂוּ

14 שְׁנֵיהֶם מְּוֹת יוּמֶתוּ דְּמֵיהֶם בֶּם: וְאִּישׁ אֲשֶׁׁר יַקְח אֶת־אִשֶּה וְאֶת־אִמֶּה זִמֵּה הָוֹא כָאֵשׁ יִשְׂרְפַּוּ אֹתוֹ וְאֶרְהִיּהֶן וְלֹא־רִיִרְהִיֶּרִה זִמָּה בְּתְּוֹבְכֶּם:

יוּמֶר יִתַן שְׁכָבְרָתוֹ בִּבְחֵמֶה מַוֹרת יוּמֶרְ 15 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתַן שְׁכָבְרָתוֹ בִּבְחֵמֶה

לאָאָרִי וֹאָרִרּ-בִיּבִּטְּלֵרִי מִוּרִי וּמָּרִוּ בַּמִּיבֶּר אָרִ-כַּרְ-בַּטִּמִּרָ לִּיִרְלְּאֵרִי אַרָּיִשׁ וְטְּרַגִּיְבֵּי אֶּרִי וֹאָרִ-בַּנְבַּטָּרִי בַּוֹבְּתָּרִי וּ וֹאִאָּטְׁי אֲאָּר בִּעְלְּרֵבּ בִּי

ין אָישׁ אֲשֶׁרֹיִקּחׁ אֶרּתִיאֲחׁרֹתוֹ בַּתּ־אָבְּיו[ּ] אָוּ בַּתּ־אָפֿוּ וְרָאָה אֶרת־עֶרְוָרְתָהּ וְהִּיא רִתְרְאֶה אֶתְּ עֶרְוָתוֹ חֲסֶר הוּא וְגָּכְרְתוֹ לְעֵינֵי בְנֵי עַמֶּם עֶרְוַתְּ עֶרְוָתוֹ חֲסֶר הוּא וְגָּכְרְתוֹ לְעֵינֵי בְנֵי עַמֶּם עֶרְוַתְ

18 אֲחֹרֶנוֹ גַּלֶּרֵה עֲונוֹ יִשֵּׂא: וְאִּישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁבַּב אֶ<mark>תְּדְּ</mark> אשָׁה דָּוָה וְנִלָּה אֶת־עֶרְנָרְנָה אֶת־סְלְרָה הֱעֶרָה וְהָוֹא גִּלְּרָתָה אֶר־סְקוֹר דָּמֵיהָ וְנִכְּרָתִּוּ שְׁנֵיהֶם

ישָׂאוּ: אַפְּיֶרֶ עַמָּם: וְעֶרְוַרֵּת אֲחָוֹת אִפְּיךֶ נְאַחְוֹת אָבִיךְ לֵא רְתַנַּלֶּה כִּי אֶרִי-שְׁאֵרֶוֹ בָּעֶרָה עֲוֹנֶם יִשְׂאוּ:

with his neighbour's wife: then shall the adulterer be put to death, together with the adulteress. 11. And the man that lieth with his father's wife, hath uncovered his father's nakedness: both of them shall be put to death, their blood shall be upon them. 12. And if a man lie with his daughter-in-law, both of them shall be put to death; they have committed unnatural incest, their blood shall be upon them. 13. And if a man lie with a male, as they lie with a woman, both of them have committed an abomination: they shall be put to death; their blood shall be upon them. 14. And if a man take a woman and her mother, it is wickedness: in fire shall they burn him and them; that there be no wickedness among you. 15. And the man that lieth with a beast shall be put to death: and the beast also shall ye slav. 16. And if a woman approach unto any beast and lie down thereto, then shalt thou kill the woman, and the beast: they shall be put to death; their blood shall be put upon them. 17. And if a man take his sister, the daughter of his father, or the daughter of his mother, and he see her nakedness, and she see his nakedness: it is a disgraceful incest; and they shall be cut off before the eyes of their people: the nakedness of his sister hath he uncovered; he shall bear his iniquity. 18. And if a man lie with a woman suffering of her separation, and uncover her nakedness, and he lay open her fountain, and she uncover the fountain of her blood: then shall both of them be cut off from the midst of their people. 19. And the nakedness of thy mother's sister, or of thy father's sister thou shalt not uncover; for his near of kin he uncovereth: they shall bear their iniquity. 20. And the man

the covenant, given to him by God, to an object abhorrent to the Deity, whilst at the same time his example, should he remain unpunished, would lead others to acts of wickedness, though they should not reach the greatness of his transgression.

אָשֶׁר יִשְׁכַבֹ אֶרֹת־דָּדָּהוֹ עָרְנַרִת דּדְּוֹ נְּלֶּרְהְ 20 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַבֹ אֶרֹת־דָּדָהוֹ

ארר אָשֶׁר אָחָיו נְדָּרוֹ הֶוֹא עֶרְוֹתְ אָחֶיו נְלָּהְ הֵוֹא עֶרְוֹתְ אָחֶיו נְלָּהְ בְּיִקְּחְ אָחֶיו נְלָּה

ערירִים יְרְיִּוּ: וּשְׁמַרְתֵּם אֶתְרַכְּל-חֶקּרַתּיּ וְאֶתְּדְ בָּל-מִשְׁבָּטִּי וְעֲשִׂיתֶם אֹתֶם וְלְא־חָקִיא אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶּׁר אֲנִׁי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁפָּח לְשֶׁבֶּח

מפְנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־אַלֶּהֹ עָשׁוּ וָאָקְץ בֶּם: מפְנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־אַלֶּהֹ עָשׁוּ וָאָקָץ בָּם:

אַמָר לָבֶּם אַתֶּם הְיִרְשַׁוּ אֶתּר־הַבְּדְלְהִי אָרְהַ מְןְבְּע אָתְּנָנְה לָבֶם לָרֶשֶׁת אֹרְהּ אֶרֶץ זָבָת חָלֶב וּדְבֶשׁ אָנִי יִהֹנָה אֱלְהִיבֶּם אֲשֶׁר־הִבְּדְלְהִי אֶתְבֶם מִן־

בּין־הַבְּהַמְמֶּים : וְהִבְּדֵּלְהֶּתם בֵּין־הַבְּהַמְּמָה הַשְּׁהְרָהֹ לַטְמֵאָּה וּבִין־הָעוֹף הַטְּמֶיּ לַטְּהֶר וְלְא־הְעַשְּׁקְצֹּוּ אֶת־נַפְּשְׁהֵעִיבֶּם בַּבְּהַמְה וּבְעוֹף וּבְכִל יְבָשֵׁר הִרְכִּשׁ הָאָרָמָה אֲשֶׁר־הִבְּדֵּלְהִי לָכֶם לְטַמֵּא:

אָנְי יְהוּיֻהֶם לִיֹּ קְרשִׁים כִּי קָרוֹשׁ אֲנִי יְהוּהֶ<u>ה וְאַבְּדְּלֹ 26</u>

²⁷ אֶתְכֶּם מִן־הָעַפָּים לְהָיוֹת לְי: וְאַיִּשׁ אִוֹ־אִשְּׂה כִּי־יִהְיֶּה בָהֶם אָוֹב אָוֹ יִדְעֹנִי מַוֹּת יוּמֶתוּ בָּאֲבֶן יִרְנְמִי אֹחָם דְּמֵיהֶם בָּם: פ

אַרְיּלְיּ וְאָמֶרְרָהַ אֲלֹרִמֹשֶּׁרוּ אֱמְרְרָהַ אָלְרִמּשֶּׁרוּ אֱמְרְ אֶלְ-הַכְהַגִּים בְּנִי אַרְיִּשְׁמָץ בְּעַמְּיו:

* שביעי

* שביעי

that lieth with his uncle's wife, hath uncovered his uncle's nakedness: their sin shall they bear; childless shall they die. 21. And if a man do take his brother's wife, it is an abominable act: the nakedness of his brother bath he uncovered; childless shall they remain. 22. And keep ye all my statutes, and all my ordinances, and do them: that the land, whither I bring you to dwell therein, may not vomit you forth.* 23. And ye shall not walk in the manners of the nation which I cast out before you: for all these things they committed, and therefore I felt loathing for them. 24. And I said unto you, Ye shall possess their land, and I will give it unto you to possess it, a land that floweth with milk and honey: I am the Eternal your God, who have separated you from the nations.* 25. Ye shall therefore make a difference between the clean beast and the unclean, and between the unclean fowl and the clean: and ye shall not make your souls abominable by the beast, or by the fowl, or by any manner of thing that creepeth on the ground, which I have separated for you as unclean. 26. And ye shall be holy unto me, for I the LORD am holy, and I have separated you from the nations, that ye should be mine. 27. And if there be among men or women one that hath a familiar spirit, or that is a wizard, they shall be put to death; with stones shall they stone them, their blood shall be upon them.

EMORE. CHAP. XXI.

1. And the Lord said unto Moses, Speak unto the priests the sons of Aaron, and say unto them, None (of them) shall defile himself on the dead, among his people: 2. But on his kin, that is near

^a The plural is again used here after the singular, though preceded by the disjunctive "or;" and seems thus to say, that if there be many guilty of this sin, they shall all be punished alike.

י בּיִ אִם־לְשְאֵרוֹ הַקּוֹרָב אֵלֵיו לְאָפֵּוֹ וּלְאָבִיוּ וְלְבְנָוּ בּיִּ

ין לְבָּרְתוֹ וּלְאָחִיו: וְלַאֲחִיוּ הַבְּתוּלָה הַקְּרוּבָה אֵלְיוּ 3

לא יִפַּמָא: לא־הַיָּהָרה לְאֵישׁ לָה יִפַּמְּא: לָא יִפַּמָא 4

לא יִשְּׂרְחַה בְּעַמֶּיוּ לְהַחַלְּוֹ: לְאריִקְרְחַה קְרְחָה בּראּשְׁׁם יּבְּעַמְיּ לְא יִשְּׂרְסְוּ וּבִּבְשְּׁלָּם לְא יִשְּׂרְסְוּ וּבִּבְשְׁלָּם לְא יִשְּׂרְסְוּ

שְּרֵטֶּת : קרשַים יְהִינּ לֵאלְהֵיהֶם וְלָא יְחַלְלֹּנְ שֵּׁרְשֵׁים יְהְנָה לֶחֶם אֱלְהֵיהֶם שֵּׁלְהֵיהֶם שֵּׁלְהֵיהֶם

לא ילטוי לאמר לינימר מאימים לא ילטוי י עם מלינילם לניו לבח: אמים ודני דטללע

\$ בּי־לֶרְשׁ הַוּא לֵאלֹהֵיו : וְלְּדַשְׁהֹּוֹ בִּי־אֶת־לֶחֶם
 \$ בִּי־לֶרְשׁ הַוּא לֵקְרֵיב לְּרִשׁ יְהְיֶה־לֶּךְ בִּי לְהֹוֹשׁ

ביטל לוֹלוּט אָט־אָבִּינָ נֿיִא מְטַבְּצֹח בְּיִל בֹּאֹח אילי וְלַטַן מְלַנְיִם מְלַנַּאֲבֶׁכֵם וּ וּכַּטַ אַיִּאָ בּנְיוֹ בֹּי

וּמִלֵּא אָת-זָּרוּ לִלְבָשׁ אָת-תַּבְּנְּנְרֵים אָת-רִאשׁוּ מֵאֶחָיו אֲלָשֶׁר-יוּצִּק עַל-רִאשׁוּ ו שֵׁמֶן תַזִּמִּשְׁחָרוּ ז תְּשֶׁרְף: ס וְחַבּהֵן תַּנְּרוֹל יִ

יו לא יִפְּרָע וּבְנָהֵיו לֹא יִפְּרְם: וְעֶל כָרֹ-נַפְשָּׁרִת וֹ בְּנָהָיוֹ לֹא יִפְּרָם:

לְּי גַּיָּר שֵׁמֶן מִשְׁחַר ְאֱרֹהִי עַלֵּי יְפַּמְּר: וּמְןּה: הַמְּקְרָשׁ לָא יִבֵּא וְלָא יְחַלֵּל אֵת מִקְרַשׁ אֱלְהָיו בְּיִּמְּלְרָשׁ לָא יָבָא לְאַבִּיו וּלְאָמוּ לָא יִפַּמְּא: וּמִןר בְּיַ גַּיֶּר שֵׁמֶן מִשְׁחַר ְאֱלֹא יְחַלֵּל אֵת מִקְרַהַשׁ אֱלְהָיוּ

וְּרוּשָׁה אַ אֲשֶׁה בִּבְרתוּלֶיה יֵקְח: אַרְדְׁמָנֶה וּגְרוּשָׁה * יִיִּרְחוּ קִּיי

unto him, (that is,) on his mother, and on his father, and on his son, and on his daughter, and on his brother, 3. And on his sister that is a virgin, that is nigh unto him, who hath had no husband; on her may he defile himself. 4. The chief man among his people shall not defile himself. to be profaned thereby. 5. They shall not make any baldness upon their head, and the corner of their beard they shall not shave off, and in their flesh they shall not make any cutting. 6. Holy shall they be unto their God, and they shall not profane the name of their God: for the fire offerings of the LORD, the bread of their God, do they offer, they shall therefore be holy. 7. A woman that is a harlot, or profaned, shall they not take; and a woman put away from her husband shall they not take: for holy is he unto his God. 8. And thou shalt sanctify him; for the bread of thy God doth he offer: holv shall he be unto thee; for I the LORD, who sanctify you, am holy. 9. And if the daughter of any priest profane herself by committing incest, her father doth she profane: she shall be burnt with fire.

10. And the priest that is highest among his brethren, upon whose head the anointing oil hath been poured, and who hath been consecrated to put on the garments, shall not let the hair of his head grow long, and his clothes he shall not rend; 11. Neither shall he go in to any dead body; even on his father, and on his mother shall he not defile himself. 12. And out of the sanctuary shall he not go, that he may not profane the sanctuary of his God; for the crown of the anointing oil of his God is upon him: I am the Lord. 13. And he shall take a wife in her virgin state. 14. A widow, or a divorced woman, or one pro-

a i. e. Each individual priest.

b "Sanctify him even against his will, so that if he will not put away such a woman as just mentioned, compel him by punishment to do so. Holy shall he be to thee, that is, look upon him as holy, to commence

וַחֲלָלֶה וֹנָה אֶת־אֵלֶה לָא יָבֶח כִי אִם־בְּתוּלֶה יַנעמָיו יַקָּח אִשָּה: וְלְאֹייְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמֵּיו כִי בֹּי מַעמֶיו יַקּח

ם שני וַיְדַבֶּר 16 אָנֵי יְהוֹּוָה מְקַדְישִׁוֹ: ם שני וַיְדַבֶּר

יהוָה אֶל-משֶׁרה לֵאמְר: דַּבֶּר אֱל־אַהָרוּ לֵאמֶר 17 אַיש מְזַרְעַך לֹרְרֹתָם אֲשֶׂר יִהְיֶרְה כוֹ מוּם לְא

יָקְבַּב לְהַקְרָיב לֶחֶם אֱלֹהָיו: כִּי כָל־אֶישׁ אֲשֶׁר־ בוֹ מִוּם לָא יִקְרֶב אֵישׁ עוֵר אַוֹ בִּפֶּחַ אָוֹ חָרֶם

אַ אָרוּע: אַוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יְרְדְיֶרֵוּ כְּוֹ שֶׁבֶּר <mark>רְגֶל</mark> 19

או שֶבֶר יָך: אוֹ־גַבָּן אוֹ־דַבְק אָוֹ רְעַכַּלְּרֹ בְּעֵיגֵוֹ 20

אַ גָרָבֹ אַוֹ יַלֶּפָּת אָוֹ מִרְוֹחַ אָשֶׁךְ: בָּלֹ-אִּישׁ אֲשֶׁרְ־²וּ בּו מום מֶלֶרַע אֲחָרָן הַכּהֵוֹ לָא יַבֵּשׁ לְהַקְרָיב אֶת־ אַשַּי יְהוֶה מָוּם בּוֹ אָרה לֶחֶם אֱלֹהָיו לֹא יִגְשׁ

22 לְהַקְרָיב: לֶחֶם אֱלֹהָיו מִקּרְשֵׁי הַוְּקָרָשִׁים וּמִן־

יאָבֵל: אַך אֶל־הַפָּרֹכֶת לָא יָבֹא וְאֶל־ בַּקַּרְשָׁים יאָבֵל: אַך אֶל־הַפָּרֹכֶת לָא יָבֹא וְאֶל־ רַזִּפּוְבָּחַ לְאׁ יִגָּשׁ בִּי־מַוּם בֵּוּ וְכָּאׁ יְחַלֵּלֹ אֶת־

מַקְדָשֵּׁי כֶּי אֲגִי יְהוָה מְקַדְּשֶׁם: וַיְדַבֵּר משֶׁה אֱל־ 24

בב אַהָרָן וָאֶל-בָּנְיו וְאֶל-בְּל-בְּל-בְּנִי יִשְׂרָאֵל: יִרָּבַר יבּיּיוּ וְאֶל-בָּנְיוֹ וְאֶל-בִּל-בְּנִי יִשְׂרָאֵל: נִיְרַבֵּר יְחֹנֶדִן אֶל־מֹשֶׁח לֵצִּיסְר: דַּבַּר אֶל־אַרְהַרֹּן וְאֶרֹ-בָּנָיו וְיַנְּזְרוּ מִקּרְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵׁל וְלְא יְחַלְּלְוּ אָת־שַׁם קַרְשֶׁי אֲשָּׁר הַם מַקְרַשִּים לִּי אֲנִי יְהֹוָה:

אָפֶר אָבֵלהָם דְלרֹתוּיבֶׁם כָל-אַישׁוּ אֲשֶׁר־יִקְרַב 3

faned, or a harlot, these shall he not take; but a virgin of his own people shall he take for wife. 15. And he shall not profane his seed among his people; for I, the Lord, do sanctify him.*

16. And the Lord spoke unto Moses, saying, 17. Speak unto Aaron, saying, Whosoever of thy seed in their generations it be on whom there is any blemish, shall not approach to offer the bread of his God. 18. For whatsoever man it be that hath a blemish, shall not approach: a blind, or a lame man, or one that hath a flattened nose, or any one of whose limbs is too long, 19. Or a man who hath a broken foot, or a broken hand, 20. Or a crookbacked, or a dwarf. or one that hath a blemish in his eye, or the itch, or the scurvy, or the testicles broken. 21. Every man in whom there is a blemish, of the seed of Aaron the priest, shall not come nigh to offer the fire offerings of the Lord: there is a blemish on him; he shall not come nigh to offer the bread of his God, 22. The bread of his God, both of the most holy, and of the holy things he may eat. 23. Only unto the veil, and unto the altar shall he not come nigh; because there is a blemish on him: that he profane not my holy things; for I the Lord do sanctify them. 24. And Moses spoke thus unto Aaron, and to his sons, and unto all the children of Israel.

CHAP. XXII.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
2. Speak unto Aaron and to his sons, that
they separate themselves from the holy things of the children of Israel, (so that they profane not my holy name)
which they hallow unto me: I am the Lord. 3. Say unto
them, In your generations, if there be any man of all your

as the first in every thing, and to be the first to say the blessing at the table."—Rashi.

a This refers back "to the holy things of the children of Israel."

نَفِدَعَر رَّانِهُ لَا لَمُعْكِل لَاكُمْ الْأَدْدُكِي تَدْقُهِ فَوْمِ الْأَدْمُونَ هُي قَالَ لِمَا لَا لَهُ الْأَدْمِ الْأَلَّالِيَّةِ الْأَلْمِي الْأَلْمِي الْمُوالِمِي الْ

ל הַרֶּוֹא מִלְּפָגַי אֲנִי יְהוֶה: אִישׁ אִישׁ מְזֶרַע אַּהְּרֹן אַ הַרָּוֹא מִלְּפָגַי אֲנִי יְהוֶה: אִישׁ אִישׁ מְזֶרַע אַהְרֹן יְרַוּא צָרִנּעַ אַוֹ זָב בַּכָּלְרָשִׁים לְא יאבל עַר אֲשֶׁר יִטְרָהר וְרַוּנֹגַעַ בְּכָל-מָמֵא־נְּפֶשׁ יְבוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־ יִטְרָהר וְרַוּנֹגַעַ בְּכָל-מָמֵא־נְּפֶשׁ יְבוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־

אָרֵץ אֲשֶׁר יִטְמָא־לֵן אַוּ בְאָדָם אֲשֶׁר יִנְּע בְּכָל-שֵׁרֵץ אֲשֶׁר יִטְמָא־לֵן אַוּ בְאָדָם אֲשֶׁר יִנְּע בְּכָל-תַצֵּא מִפֶּנוּ שִׁכְבַתּקוֹרַע : אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִנְּע בְּכָל-

ער-הָגֶעָרֶב וְלָא יאַכֵּר ׁ מְן־הַזְּקְדָשִׁים בֶּי אָם־ ער-הָגֶעָרֶב וְלָא יאַכַר ׁ מִן־הַזְּקְדָשִׁים בֶּי אָם־

י רַתַץ בְשָׁרו בַּמָּיִם : וּבָא רָהַשֶּׁמֶש וְטָרֵֶר וְאַחַרְ

אַכֿל מוֹ-נוֹלנֹהְיֹם כֹּי בֹחַנוֹמוּ נוֹנִא: וֹכֹלֹים

י וְטְרֵבֶּה לָא יאכַל לְטָמְאָה־בָּה אֲנִי יְהֹוָה: וְשֵׁמְרֵוּ אֶת־מִשְׁמַרְהִּי וְלָא־יִשְּׂאַוּ עָלָיוֹ חֵטְא וְמֵתוּ בְוּ

יאַכַל קָרֶהוּ אַבְּנִי יְהוֶּהוּ מְקַרְשָּׁם: וְכָל-וּרָ לֹא־יִ יִאכַל קָרֶשׁ רחוּשַׁב כֹהֵן וְשָׁכִיר לֹא־יִאכַל קָרֶשׁ:

וו וְכֹהֵוֹ בְּי־יִקנֶרִה נָבֶּשׁ קֹנְיָן בַּסְפֿו הוּא יִאבּל בְּ<mark>וֹ</mark>

12 וִילִיר בִּירֹוֹ הֶם יְאֹכְרְוֹ בְלַחְמְּוֹ: וּבַּרת-כּהֵּן בְּי תַרְזְיָה לְאֵישׁ זָר רָּהוֹא בִּתְרוּמָת רַקְבָּרְשִׁים לְא

מַלֶּחֶם אָבִּיִּהָ תִּאִבֶּר וְכָּל--זֶר לֹא-וֹאַבַּר בְּיָּהְ וְזֶבע אֵין לָהֹ וְשָבְּח אֶל-בִּיִת אָבִּיּהְ בִּנְעוֹּיְיִהְ מַלֶּחֶם אָבִּיהָ תִּאַבֶּר וְכָּל-בַיִּת אָבִיּהְ בִּנְעוֹּיְיִהְ מַלֶּחֶם אָבִיּרְ בִּיִּהְ וְשָּבְּח אֶל-בִּיִת אָבִיּהְ בִּיּרִ seed, that approacheth unto the holy things, which the children of Israel hallow unto the Lord, having his uncleanness upon him, that soul shall be cut off from my presence: I am the Lord. 4. What man soever of the seed of Aaron that is a leper, or hath a running issue, shall not eat of the holy things, until he be clean; and whoso toucheth any thing that is unclean by the dead, or a man whose seed goeth from him: 5. Or whosoever toucheth any creeping thing, whereby he may be made unclean, or a man through whom he can be rendered unclean, through any kind of uncleanness which he hath; 6. The person that toucheth any such shall be unclean until evening, and he shall not eat of the holy things, unless he have bathed his flesh in water. 7. And when the sun hath set, he shall be clean; and afterward he may eat of the holy things; because it is his food. 8. That which dieth of itself, or is torn by beasts, he shall not eat, to defile himself therewith: I am the LORD. 9. And they shall keep my charge, lest they bear sin through it, and die therefore, if they profane it: I the Lord do sanctify them. 10. And no stranger shall eat of the holy thing: a sojourner of the priest, or a hired servant, shall not eat of the holy thing. 11. But if the priest buy a person with his money, then may he eat of it, and those that are born in his house, may eat of his bread. And if the daughter of a priest be married unto a stranger, she may not eat of the offered holy things. 13. But the daughter of a priest, if she be a widow, or divorced, and have no child, and is returned unto her father's house as in her youth, may eat of her father's bread; but no stranger

^a One a stranger to the priesthood.

b" By sojourner, is understood, a Hebrew servant, whose ear was bored, who stays till the jubilee; and by a hired servant, one who stays till the end of the sixth year."—RASHI. (See Exodus xxi.)

וּאָישׁ בְּי־יֹאבָל קְדֶשׁ בִּשְׁנְגָּה וְיָפַקף חֲמְשִׁיחוֹ עַלְיוֹ 14

וְנָתַן לַכּהָן אֶת־הַקּדֶשׁ: וְלְא יְחַלְּלוּ אֶת־קָּדְשֵׁי בְּגֵי וּ

16 יִשְׂרָאֵל אָת אֲשֶׁרּיָיָרִימוּ לֵיתּוְה : וְהִשַּׂיאוּ אוֹתָבֹּ עַוֹן אַשְׁמָה בְּאָכְלֶב אֶת־קְרְשֵׁיהֶב בֶּי אֲנִי יְהוְה מְקַרְשָׁם: פ שׁׁרִשׁי

וְיַבְבֶּר יְהוֶּה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמְר : הַבֵּר אֶל־אֲהַרֹן וְיַבֶּלּר יְהוֶּה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר : הַבָּר אֶל־אֲהַרֹן וְאֶמִרְהָּ, אֲלֹהֶתְם יְּאֶל־בְּנִי יִשְׂרָאֵל וְמִן-הַ,גַּר בְּיִשְׂרָאֵל יִּמְרָהָ, אֲלֹהֶתְם יִּמְיִם יִּמְיִם יִּמְרָיבוּ לְכָל־נְרְבוּתְׁתְם יְּמָיִם וּלְכָל־נִרְבוּתְׁתְם יְּמָיִם וּלְכָל־נִרְבוּתְׁתְם יְּמִים יְּמִים לִּעֹלֶה : לְרְצִּנְּכֶם הָתִמִים יְּמִים הַמִּים הַמִּים הַמִּים הַמִּים הַמִּים הַמִּים הַמִּים הַמִּים הַמִּים

מוּם לָא תַקְרֶיבוּ בִּידְלָא לְרָצְוֹן יִרְיָיֶרוּ לָכֶם: מִוּם לָא תַקְרֶיבוּ בִּי־לָא לְרָצְוֹן יִרְיָיֶרוּ לֶכֶם:

אַ לְּגִּישׁ בִּי־יַקְרֵיב אָבח־שְּלְמִים בֹּיִתְּלְיה וְּהֹי לְפַּלֵא בְּגָּהְר אָוֹ בַּצְאוֹ הָמָמִים יִהְיֶה לְרָצוֹן אָן לִנְרָבוֹן

בּבְּל-מִוּם לָא יִהְיֶה־בְּוֹ: עַנֶּבֶת אוֹ שָבׁוּר אִוּ־חָרָוּץ בְּוֹרִבְּלֶת אָוֹ נָלֶפֶּת לְא־תַקְרָיבוּ אֵלֶה לֵיתוֹוֶת וְאִשֶּׁה לְא־תִּקְרָיבוּ אֵלֶה לֵיתוֹוֶרוּ וְאִשֶּׁה לְא־תִּקְרָיבוּ מֵהֶם עַל-תַּמְוְבֵּחַ

אָרוּע וְקְלְוּט נְרָבָה שְּׁרוּע וְקָלְוּט נְרָבָה בּּעֵשְׂה יֵּעְשֶׂה בְּיִה בְּעִשְׂה בּיִּעִשְׂה

וְלָנֵדֶר לְא וִרְצֶה : וּמְעִיךְ וְכָּרתוּרת וְנְתַוּקְ וְכָּרתוּרת וְנְתַוּקְ וְכָּרוּת לְא תַקְרִיבוּ לֵיחוֹנֶה וְבִאַרְצְכֶם לְא תַּגְעִשְׂוּ:

25 וּמִיַר בָּן־גַּבָּר לִא תַקְרֶיבוּ אֶת־לֶחֶם אֱלְהַיבֶּם

shall eat thereof. 14. And if a man eat a holy thing unwittingly, then shall he add the fifth part thereof unto it, and shall restore unto the priest the holy thing. 15. And they shall not profane the holy things of the children of Israel, which they offer unto the Lord: 16. And load on themselves the iniquity of trespass, when they eat their holy things; for I the Lord do sanctify them.*

17. And the Lord spoke unto Moses, saying, 18. Speak unto Aaron, and to his sons, and unto all the children of Israel, and say unto them, If there be any man of the house of Israel, or of the strangers in Israel, that offereth his oblation, be it for any manner of vow, or for any manner of freewill offerings, which they may offer unto the Lord for a burnt offering: 19. Then shall it be, that it may be favourably received for you, a male without blemish, of the oxen, of the sheep, or of the goats. 20. Whatsoever hath a blemish shall ye not offer; for it will not be favourably received for you. 21. And when a man offereth a sacrifice of peace offering unto the Lord as a vow, or a freewill offering of the oxen or of the flock, it shall be without blemish to be accepted; no bodily defect shall be thereon. 22. A blind, or broken-limbed, or maimed animal, or one having a wen, or itch, or scurvy, ye shall not offer these unto the Lord, and a fire offering ye shall not make of them upon the altar unto the Lord. 23. And an ox or a lamb that hath a limb too long or too short, that mayest thou offer for a freewilla offering; but for a vow it shall not be accepted. 24. And one that is bruised, or crushed, or broken, or cut in the testicles, ye shall not offer unto the LORD; and in your land ye shall not make the like. And from a stranger's hand shall ve not offer the bread of

a i. e. It may be devoted to the expenses of the temple, but not for a sacrifice.

מְבָּל־אֵלֶה כִּי מִשְׁחָהָם בָּהֶם מִוּם בְּם לְא יֵדְצְוּ 26 לָכֶם: ס וַיִּדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה 27 לֵאמְר: שַׁוֹר אוֹ־כֶּשֶׂב אוֹ־עֵוֹ בִּי יִנְּלֵד וְהִיֶה שִׁבְעָת יָמִים רַתַחַת אִמֶּוֹ וּמִיֻוֹם הַשְּׁמִינִי וְדְּלְאָה יֵרְעֶּה 28 לְלֶרְבַּן אִשֶּׁה לִיהוֹה: וְשִׁוֹר אוֹ־שֵׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּּנֹוֹ 29 לָא הִשְׁחֲטִוּ בְּיִוֹם אֶחָר: וְכִי־תִוְבְּחוּ וֻבַּח-תּוֹדֶה

30 לֵיהוֹנֶה לְרְצִּנְכֶם תִּוְבֶּחוּ: בַּיַוֹם הַהוּאֹ יֵאָבֵּל לְאַדְ 31 הוֹרְתִירוּ מִשֶּנוּ עַר־בָּנִקר אָאֵנִי יְרדוּוָה: וּשְׁמַרְתָּם

מְצְוֹבֵּי וְעַשִּׁיתֶם אֹתֶם אָגִי יְהֹנֶה : וְלָא הְחַלְּלֹּוּ אֶתְ־³² שֵׁם לָןְרִשִּׁי וְנִּלְקַדַּשְׁהִּי בְּתִוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָנִי יְהֹוָה

38 מְקַרְשְׁבֶּם: הַמּוּצִיא אֶרְזְכֶםׁ מֵאֶרֶץ מִּצְרַיִּם בג לְחָיָוֹת לָבֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹנָה: פ רביע 1 נִיְדַבֵּר יְהֹנָה אֶלֹ-מֹשֶׁה לֵאמְר: דַּבֵּר אֶלֹ-בְּנֵיַ יִשְׂרָאֵלֹ

וְאֶמֵרְהָּ אֲלֵהֶם מְוְעֲרֵי יְחֹּוֹה אֲשֶׁר־תִּקְרְאָוּ אֹתָם מְלָאכָה וַבִּיִּוֹם הַשְּׁבִיעִׁי שַׁבַּּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־לְּדֶשׁ כְלֹ-מִלָּאכָה וַבִּיִּוֹם הַשְּׁבִיעִׁי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־לְּדֶשׁ כָל-מִלָּאכָה לָא תַעֲשֶׂוּ שַׁבָּת הַוֹא לֵיחוֹּה בְּכְלֹ

מושְבְּתִיבֶם:

אַמָּר בַּלְּרָה בִּין בִּתַּרְצַּיִם פֿסט בֿקירוּיָּה : מִרָּט בַּטִּוֹאַבֶּם: בַּטַּבָּה בֵּוּרִאִּמְוּן בִּאַרְבַּאָּר. אַבָּר טִּוָּאַבּ : בַּטַבָּה בֵוּרִאַמִּוּן בְּאַרְבּּאָר. אַבְּרָה טְּוָּאַנִי יִּרוּיְיִּה מִלְּרָאֵיּ לְבָּה אֲּמֶּר-שִּלְּרְאִּוּ your God of any of these; because their corruption is on them, a bodily defect is on them: they shall not be accepted for you.

26. And the Lord spoke unto Moses, saying, 27. When a bullock, or a sheep, or a goat, is brought forth, then shall it remain seven days by its mother; and from the eighth day and thenceforth it shall be accepted for an offering made by fire unto the Lord. 28. And whether it be cow or ewe, ye shall not kill her and her young both in one day. 29. And when ye offer a sacrifice of thanksgiving unto the Lord, offer it so that it may be favourably accepted of you. 30. On the same day it shall be eaten up; ye shall leave none of it until the morning: I am the Lord. 31. And ye shall keep my commandments and do them: I am the Lord. 32. And ye shall not profane my holy name; that I may be sanctified among the children of Israel: I am the Lord who sanctify you, 33. That brought you out of the land of Egypt, to be your God: I am the Lord.*

CHAP. XXIII.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
2. Speak unto the children of Israel, and say
unto them, The feasts of the Lord, which ye shall proclaim
to be holy convocations,—my feasts are these: 3. Six days
may work be done; but the seventh day is the sabbath of
rest, a holy convocation; no work shall ye do thereon: it
is the sabbath of the Lord in all your dwellings.

4. These are the feasts of the Lord, the holy convocations, which ye shall proclaim in their seasons. 5. On the fourteenth day of the first month, in the afternoon, is the passover lamb to be offered unto the Lord. 6. And on

^a No complaisance to a stranger to Israel could allow us to accept from him such an animal for sacrifice as was prohibited to us. Otherwise heathers were permitted to offer at the altar through the priest.

b i. c. To make an atonement.

וּבַחָמִשָּׁה עָשֶׂר יוֹם לַחָדֶ*שׁ* הַזֶּה חַג הַפַּצְוֹת לַיה<mark>וָרְה 6</mark>

קבעת יָמֶים מַצְּוֹת תּאֹבֶלוּ: בַּיּוֹם הַרָּאשׁוֹן מְקְרָא־ קבֶּש יִהְיֶּה לָבֶם בָּל־מְלֶאבֶת וַעַבֹּדָה לְא תִ<mark>עַשְׂוּ:</mark>

אַ וְהַקְרַבְתָּם אָשֶּׁה לֵיהוָה שִּבְעַת יָמֵים בַּיַּוֹם השִׁבִּיעִי מִקְרָא־לְדֶּשׁ כָּר־מְלֶאכֶּת זְעַבֹּדָה לְא תעשו:

ַלְבַבֵּאַעֵּם אָרִי-גַּמָּר בִאַּאַיִּע פֿאָירַכָּם אָרָ-יִשְּׂרָאֵר יִבְּנִּי נִבִּין לְכָּם וּלְצַּרְכֵּים אָרִּ-לְּאִיּ יִשְּׂרָאֵר יְוֹאָמַרְעַ אֲבֹרְפָׁם כִּי-רִיכִּאוּ אֶּלְ-נִאָּ<mark>בְּיִּיְּ יִשְׂרָאֵר יְרִּחָּׁם אָרִּיִלְּפְׁם נְּלְצִּרְכֵּע</mark>

יו הַכֹהֵן: וְהַנְיף אֶת־הָעֶמֶר לִּפְנֵי יְהֹוָרָה לֵּרְצְיְּכֶּם וּ בִּיִרָּף אֶת־הָעֶמֶר לִּפְנֵי יְהֹוָרָה

ייַניפְּבֶם אָרת־הַעְמֶר בָבָשׁ הַמַּים בּן־שְּנְ<mark>תְעוֹ בְּעִשׁי</mark>הֶׁם בְּעִ<mark>וֹם</mark> בְּעִם בְּעם בְּעִם בְּעִים בְּעִים בּעְים בּעְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִם בְּעִים בְּעִם בְּעִם בְּים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בּיוּבְּעוּבְּים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעִים בְּעוּבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בְּעוּבְּיבּים בְּעִים בְּיבּים בְּיבּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּיבּים בּיבְּיבּים בּיבְּים בּיבְּיבּים בּיבְּים בּיבְּיבּיבּים בּיבְּיבּים בּיבְּיבּיבּים בּיבְּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּיבּים בּיבּיבּים בּיבְּיבּיבּיבּיים בּיבְיבּיבּים בּיבְּיבּיבּים בּיבּיבְּיבּים בּיבְּיבּים בּיבְּיבּיבּיב

13 לְעֶּלֶשׁ לֵיחֹוֶרה: וֹמִנְחָרתוֹ שְׁנִי עֻשְׁרנִים פְּלֶּרְת בְּלוּלֶרה בַשֶּמֶן אִשֶּׁרה לֵיהוָה הֵיחַ נִיחָחַ וְנִסְכְּהְ

ין רְבִיעָרת הַהִּין: וְצֶּלְם הַנֶּה עַר הַבְּיִאֲבֶּם אֶתְדְּ תְאַכְיִּלִי עַר־עָצֶבּם הַנַּוֹם הַנֶּה עַר הַבִּיאֲבֶּם אֶתְדְ קְרָבָּן אֱלְבֹי הַבִּיאֲבֶּם הָתַּן יִנְלֵּם הַלָּה עַר הַבִּיאֲבֶּם אֶתְדּ

יף בּרְתִיבֶם: ם יף בּרְתָּם לְּכָ<mark>ם ְּמְּרְתָּם לְּכָם ְּמְּרְתָּם לְּכָם</mark> מָּמְחָרָת רַזִּשַּׁבְּּת מִיוֹם רְּבִיאֲבֶּבֶם אָת־עָמֶר

ורת הְמִימָת תְהְיֵיְנָה: עֵבֵע שַׁבָּתְוֹרת הְמִמִימָת תְּהְיֵיְנָה: עֵר * נִנִסְנוֹ פְּרִי

the fifteenth day of the same month is the feast of unleavened bread unto the Lord: seven days ye must eat unleavened bread. 7. On the first day ye shall have a holy convocation: ye shall do no servile work thereon. 8. And ye shall offer an offering made by fire unto the Lord seven days: on the seventh day is a holy convocation; ye shall do no servile work.

- 9. And the Lord spoke unto Moses, saving, 10. Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye shall have come into the land which I give unto you, and reap the harvest thereof, then shall ve bring an omer full of the first-fruits of your harvest unto the priest: 11. And he shall wave the omer before the LORD, that it may be accepted for you; on the morrow after the holy dayb shall the priest wave it. 12. And ye shall offer on the day when ye wave the omer, a male sheep without blemish of the first year for a burnt offering unto the Lord. 13. And the meat offering thereof shall be two tenth parts of fine flour mingled with oil, as an offering made by fire unto the LORD, for a sweet savour: with its drink offering of wine, the fourth part of a hin. 14. And ye shall eat neither bread, nor parched corn, nor green ears, until the self-same day, until ye have brought the offering of your God: it shall be a statute for ever throughout your generations in all your dwellings.
- 15. And ye shall count unto you from the morrow after the holy day, from the day that ye bring the omer of the wave offering, (that) it be seven complete weeks: 16. Even
- a The word nod in the preceding verse is evidently of a different signification from the feast of unleavened bread mentioned here; hence the word has been rendered according to Rashi: "The passover lamb," with the addition understood, "is to be offered;" of course the fifteenth day commencing the evening before is the feast of unleavened bread.

b The word in Hebrew is שבת "the rest," which applies equally vol. III.

ממֶחָרֵת הַשַּׁבָּרֹל הַשְּׁבִיעָת הִסְפְּרִוּ חַמְשֵּׁים יְוֹם

יי וְהַקְרַבְּתֶּכִּ מִנְחָה חֲדָשָׁה לֵיהוֶה: מִמְּוֹשְׁבֹּתֵיבֶׁם הָּנֵי שְׁנֵי עִשְׁרֹנִּים סְּבֶּ<mark>ׁת</mark> הָבִיאֹנּ וּ לֵחֶם הִּנוּפָּׁה שְׁמִּיִם שְׁנֵי עִשְׂרֹנִּים סְּבֶּׁר

18 תְּהְטֶּינָה חָמֵץ תֵּאָפֶּינָה בִּכוּרֵים לֵיהוָה: וְהִקְרַבְתָּם על־רַהֹלֶּחֶם שִׁבְעַּת כְּבָשֵּים רְזִמִימִם בְּנֵי שְׁנְּי וּפַּר בָּן־בָּקָר אֶחָר וְאֵילִם שְׁנְיִם יִהְיַיּ עֹלָה לֵיהוֹה וּמִנְחָתִם וְנִסְבֵיהֶּם אִשֵּׁרה בִיחַ-נִיחָחַ לִּירוֹוָה

ארר האלים איליר האלים איטר לעומארר ואלי<mark>. ו</mark>האילים אילי

יים בְּנֵי שָׁנָרוּ לְזֶבָּח שְׁלְמִים: וְהֵבְּיִף הַכּהָן וּ אֶבְׁם עַל ּלֶּיָם הַבּכָּרִים הָנוּפָּרוֹ לִבְּנֵי יְהוְּרוּ עַל־

מַלֵאבֶרוּ וַעַבּדָּהִ רַאֹּ רַוּעֲשֵׁוּ חָקּרוּ עוֹלָם בְּבְּלּ-בְּעֵצֶם וּ רַזְּוֹם הַזָּה מְקְרָא-קְּדֶשׁ יִהְיֶּרֵה לְבֶּם בְּלִּ עַלֵּאבֶרוּ וַעַבּדָּה רָאֹי רַוְעֲשֵׁוּ חָקּרוּ עוֹלֶם בְּבְלּ-

לאירף לא רוב"לם לאני וֹלִנּרְ תֹּלְעָנִי לְאַרָּ וֹלְצֵּרְ תִּלְעָנִי לְאַרָּ וֹלְצֵּרִ בְּאַבְּרָ בִּלְאַרֶּ אַרְאַבָּם לְאַבִּירִם לְאַבִּירִ פְּאַת שִּׂרְבָּ בְּּלְאַנְּרָ וֹלְצֵּחְ בי פוּשְׁבִּיבוּיבֶם לְבִּרְתִיבֶּם: וְבְּלֵּצְרְכֶּם שֶּׁרִבּיְלְבָּיר וְלְצֵירִ

יְהֹוֶה אֶלְהִיכֶם: פ חמיש

* א רוושה

unto the morrow after the seventh week shall ye number fifty days; and ye shall then offer a new meat offering unto the LORD. 17. Out of your own habitations ye shall bring two wave loaves of two tenth parts; of fine flour shall they be; leavened shall they be baked; they are the firstfruits unto the Lorp. 18. And ye shall offer with the bread seven sheep without blemish of the first year, and one young bullock, and two rams: they shall be for a burnt offering unto the Lord, with their meat offering, with their drink offerings, an offering made by fire, of a sweet savour unto the LORD. 19. And ye shall sacrifice one he-goat for a sin offering, and two sheep of the first year for a sacrifice of peace offering. 20. And the priest shall make with them together with the bread of the firstfruits a waving before the Lord, together with the two sheep: holy shall they be to the Lord for the priest. 21. And ye shall proclaim on the self-same day, that it may be a holy convocation unto you; no servile work shall ye do: it shall be a statute for ever in all your dwellings throughout your generations. 22. And when we reap the harvest of your land, thou shalt not cut away altogether the corners of thy field when thou reapest, neither shalt thou gather any gleaning of thy harvest; unto the poor, and to the stranger shalt thou leave them: I am the Lord your God.*

23. And the Lord spoke unto Moses, saying, 24. Speak unto the children of Israel, saying, In the seventh month, on the first day of the month, shall ye have a sabbath, a (day of) memorial of sounding the cornet, a holy convocation. 25. No servile work shall ye do: and ye shall offer an offering made by fire unto the Lord.

well to the strict holy days, when no work is to be done, as to the weekly day of rest, the sabbath proper. It refers in this verse to the second day of the Passover, from which, till the Pentecost, are fortynine days. Otherwise the word signifies also "week," probably because each week has one sabbath.

יָהְקְרַבְתָּם אִשֶּׁה לַיהוָה: 26 וַיִדַבֶּר יהוָרה אֶל-משֶרה לֵאמְר : אַהְ בֶּגְשִּוֹר לַחְּרֵשׁ 🛂 יְהוָרָה אֶל-משֶרה לֵאמְר י בושְבִיעִי בַּוֹּה יָוֹם בוּבַפָּרֵים הוֹא מְקְרָא־לְּדֶשׁ יִרְזֶיֶרֵז לָבֶּׁם וְעִנִּיתֶם אֶרִג-נַפְּשְּׂרֵגיַכֶּם וְהַקְרַבְתֶּם 28 אַשֶּׁרוֹ לֵיהוָה: וְכָל־מְלָאכָרוֹ לָא הַעֲשׁוּ בְּעֶצֶּם הַנִּוֹם הַעֶּרִה בִּי יַוֹם כָפָּרִים הוֹאַ לְכַפֵּר עֲבֵליכֶּם 29 לפגי יחות אלהיבם: בי כליהונפש אישר לא־ ירָגַעֶּבֶּר בְּעֶצֶם הַיַּוֹם הַזֶּרָה וְנִכְרְהָה מֵעַמֶּיה: יי וְכָל־תַּיּנָּפָּשׁ אֲשֶׁר תַּוְעֲשֶׂרוֹ כָּל־מְלָאלָ<mark>רוּ בְּעֵצֶם 30 וְכָל-תַיּנָּפָשׁ אֲש</mark>ֶׁר תַּוְעֲשֶׂרוֹ בָּל-מְלָאלָרוּ <mark>הַנִּוֹם הַזָּה וְהַאֵּבַרְתֵּי אֵרת־רָהַנְּבָּשׁ הַהָּוֹא מַקְרֵב</mark> עמָה : כָּל-מָלָאבָה רַאַ רַזְעַשְׂוּ חֲקַּר עוֹלָם 31 עַמָּה : בָּל-מָלָאבָה רַאַ אַבְּרָתִיבֶּט בְּכָר מְשְׁבְוֹתֵיבֶט: שַׁבַּּר שַבְּרְתוֹן 👊 רוא לֶבֶּם וְעִנִּירֶזם אֶרת־נַפְשְׁרֵתיכֵם בְּרִזשְׁעֲרה <mark>בַ חֹדֶשׁ בָּעֶ</mark>רֶב מֵעֲרֶב עַר־עֶּרֶב הִ*שְׁבְּ*רְ**וּ** ٩ ישַבַּתִבֶם:

יְשְׁרָאֵר יְהוֶה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר : דַבֶּר אֶלּ-בְּגְי יִשְׂר יִזֹם בַּלְתְּשׁׁר יִזֹם בַלְתְּדֶׁשׁ בִּיִּם בְּיִתְּה בְּאַר יִזֹם בַלְתְּדֶּשׁ בַּעִּר יִזֹם בַלְתְּדֶּשׁ בַּעִּר יָמִים לֵיהוָה: בּשְּׁבִיעִי הַוֶּה חָג הַסְבְּוֹרת שְׁבַעִרת יָמִים לֵיהוָה: בּיִּוֹם הָרִאשִׁוֹן מִקְרָא־קְדָשׁ בָּל-מְלֶאכֶרת עֲבֹדֶה יּבּיִם הַרִּאשׁוֹן מִקְרָא־קְדָשׁ בָּל-מְלֶאכֶרת עֲבֹדֶה

בּ נוֹם בוּ שְׁמִינִּי מִקְנִאַ־קְּבֶּשׁ יִרְינִּה בְּלֶבְּשׁ בְּנִוֹם בוּ שְׁמִינִּי מִקְנִאַ־קְּבָּשׁ הַּקְנִיבוּ אִשְׁח לֵיהוְּ<mark>נְהְּיִהְ בִּיִּהוְנְהְיִיהְ בִּיְבְּיְּיִי</mark>

26. And the Lord spoke unto Moses, saying, 27. But on the tenth day of this seventh month is the day of atonement, a holy convocation shall it be unto you; and ye shall fast, and ve shall offer an offering made by fire unto the LORD. 28. And no work shall ye do on this same day; for it is a day of atonement, to make an atonement for you before the LORD your God. 29. For whatsoever person it be that fasteth not on this same day, shall be cut off from among his people. 30. And if there be any person that doeth any work on this same day, then will I destroy the same soul from among his people. 31. No manner of work shall ye do; it shall be a statute for ever throughout your generations, in all your dwellings. 32. A sabbath of rest it shall be unto you, and ye shall fast: on the ninth day of the month at evening (shall ye begin), from evening unto evening, shall ye celebrate your sabbath.*

33. And the Lord spoke unto Moses, saying, 34. Speak unto the children of Israel, saying, On the fifteenth day of this seventh month, shall be the feast of tabernacles for seven days unto the Lord. 35. On the first day shall be a holy convocation: no servile work shall ye do. 36. Seven days shall ye offer an offering made by fire unto the Lord: on the eighth day shall be a holy convocation unto you;

a Heb. "Ye shall afflict your persons;" but this phrase is always employed as synonymous with Div used in the prophetic books, but not found in the Pentateuch, simply as fasting. It is perhaps also more comprehensive, as on the day of atonement all indulgences of whatever kind are prohibited.

^b The offering is specified in the parallel passages, above, chap. xvi., and Numbers, chap. xxix. 7-11.

c Not even the preparation of food, which is permitted on other holy days; this being equal to the usual sabbath a שבח שבח a day of rest in the highest degree.

וָהַקְרַבְנֶּשֶׁם אִשֶּׁה לִיהוָהֹ עֲצֶרֶה הִוֹא כָּרֹ-יָּבֶלֶאבֶרת עֲבֹדֶרה לְא בַתְעַשְׂוּ: אֱלֶּה מְוֹעֲבֵי יְהֹּוָה מְּלָאבֶרת עֲבֹדֶרה לְא בַתְעַשְׂוּ: אֱלֶּה מְוֹעֲבֵי יְהֹּוָה אָשֶׁר־רִּתִקְרָאָוּ אֹחָם מִקְרָאֵי קְדֶּשׁ דְּלְהַקְּ<mark>רִיב</mark> אָשֶּׁה לֵיהוָּרה עלֵה וּמִנְחֶה זֶבֵח וּנְסָכִים דְּבַר־יָוֹם <mark>38 בְּיוֹמְוֹ: מִלְבַר שַׁבְּתַרֹת יְהוֻרֵה וּמִלְבַר מַהְנְוֹתֵיכֶׁם 38</mark> וּמֹלְכַבר בּת--גֹרַניבֹם וּמֹלְכַרָ בֹת--גֹרַלִּבֹרִיבֹיבְּם אָשֶר 'תּרְאָנִי בְירוּוָה: אַדְּ בַּחָמִשָּה עָשָּׁר יוֹם 😘 מַשֶּׁר יוֹם לַחָבֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶםׂ אֶת־הְעבוּאַרת הָאָבץ <mark>תָּחְנוּ אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמֵים בַיַּוֹם הָרָאשׁוֹן</mark> 40 שַבֶּרֹנון ובַיִּוֹם הַשְּמִינִי שַבָּרְנון: וּלְקַחְמֵּם לֶבֵׁם <mark>בַנִּוֹם הָרִאשׁוֹן פְרִי עֻץ הָדָר בַפַּת הְּמָרִים וְעַגַף</mark> עץ־עָבָרֹת וְעַרְבִי־נָחַל וּשְׂמַחְהָּם לְּבְּנֵי יְהֹוָרָה אָלְבִּיבֶם שִׁבְעַת יָמִים: וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיה<mark>וָה 41</mark> שְּבְעָת יָמִים בַּשָּגֶה חָקַת עוֹלָם לְרֹרָתִיבֶּם <u>אבן בַּחָדֶשׁ רַזְשְׁבִיעִי רָזְחָוֹנוּ אֹרְזוֹ: בַּסְכָּרת הֵּזְשְבְוּ 🕰 🛂 🔩 בּחָרֶשׁ רַזִּשְׁבְוּ</u> שְבַערת יָמֵים בָּל־־הָאָזְרָח בִּישְׂרָאֵׁל וְשְׁבְּוּ <u>48 בַּסְכְּת: לְמַּען יֵרְעוּ דְרְתֵיכֶם כִּי בַסְכוֹת הוֹשַּׁבְתִיּ</u> אֶת־בְנֵי יִשְׂרָאֵׁר בְּהְוֹצִיאִי אוֹהָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אָגָי יְהוֶה אֶּלְהֵיבֶם: וַיְרַבֵּר מֹשֶּׁרוּ אֶר*ו*־מְעָרֵי 44 אָגָי יְהוֶה אֶרוּ־מְעָרֵי בר יְהוֹוֶה אֶל-בְנֵי יִשְּׂרָאֵל: פּ שביע בר יְהוֹוָה אֶל-משֶׁה לֵאמְר: צַֿו אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל * ַ יַיְרַבֵּר יְהוָה אֶל-משֶׁה לֵאמְר: צַֿו אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל

and ye shall offer an offering made by fire unto the LORD, it is a solemn assembly; no servile work shall ye do. 37. These are the feasts of the LORD, which ye shall proclaim to be holy convocations, to offer an offering made by fire unto the LORD, burnt offering, and meat offering, sacrifice, and drink offerings, every thing upon its day: 38. Beside the sabbaths of the Lord, and beside your gifts, and beside all your vows, and beside all your freewill offerings, which ye may give unto the LORD. 39. But on the fifteenth day of the seventh month, when ye have gathered in the fruit of the land, ye shall keep the feast of the Lord seven days: on the first day shall be a sabbath, and on the eighth day shall be a sabbath. 40. And ye shall take unto yourselves^b on the first day the fruit of the tree hadar, branches of palm trees, and the boughs of the myrtle tree, and willows of the brook; and ye shall rejoice before the LORD your God seven days. 41. And ye shall keep it a feast unto the LORD seven days in the year; it shall be a statute for ever in your generations: in the seventh month shall ye celebrate it. 42. In booths ye shall dwell seven days; all that are Israelites born shall dwell in booths. 43. In order that your generations may know that I caused the children of Israel to dwell in booths, when I brought them forth out of the land of Egypt: I am the Lord your God. 44. And Moses declared the feasts of the Lord unto the children of Israel.*

CHAP. XXIV. 1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Command the children of Israel, that

^a i. e. Beside the two lambs, the additional sacrifice for the sabbath, which are mentioned in Numbers xxviii. 9, 10.

b" Each of you shall take of his own," Wessell; in the same manner all similar phrases must be explained.

Our tradition teaches us that this means the citron tree. The origin of the name Hadar is otherwise doubtful.

וְיִקְחוֹר אֵבֶּלִיךְ שָׁמֶן זָיָת זֶךְ בָּתִית לַפְּאָוֹר לְהַעֵּלְת גר הָמִיר: מָחוּץ לְפָרֹבֶרת הָעֻרָּרת בְּאָהֶל מוֹעֵׁר יֹּ

יָצֵרֹךְ אֹתֹוּ אַהָּרֹן מֵצֶרֶב עַר־בָּגָּןר לִפְּנֵי יְהוֶּה <mark>הָּמְיְרְ</mark> לַרְרֹּהְיבֶם: ֻעַל הַפְּנֹרֵדה הַפְּהּרָה •

יַעַרְרָ אֶת־הַנְּגְרוֹת לִפְנֵי יְהֹוָה תָּמִיר: פ

םלות הני אהרנים זגית אליני השים אהלע 1 ולקלטנה פְצָּת וֹצִּיפֹּינֵת אִלְינּי שְׁמִּים אַשְּׁנִת י

יוֹשַׂמְרָת אוֹתֶם שְׁתַּיִם מְעַרָכוֹרת שֵׁשׁ הַמְּעַרֶכֶת 6

בי מרבל לבלה זלה וליטה קלמם לאיולני בי מר בהלו הפליר לפלי יחלה: ולעל מק-

יַערְכֶנוּ דִּלְיהוֶה : בְּיוֹם הַשֵּבְּׁת בְּנִי־יִשְּׂרָאֵל בְּיִם הַשַּבְּׁת בְנִי־יִשְּׂרָאֵל בִּיִּם הַשַּבְּׁת בְנִים הַשַּבְּׁת

פְּבְרִירֹת עוּלֶבֹוֹ : וְהַיְתָרֹה לְּצִּהְרָן וּלְבְנִיוֹ וַצְּבְּלֻחׁוּ בְּמְלֵוֹם לְוֹ בִּאְשֵׁי בְּי לְוֹ בֵּאְשֵׁי בְּי לְוֹ בֵאְשֵׁי

לני ישראל זוּגגוּ בּפּטְטַגָּה בֵּן הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאָישׁ אַשָּׁרוּ יִשְׂרָאַלִּית וְהוּאַ בָּן־אַישׁ מִצְּרִּי בְּתְּוֹךְ יִהֹוָה חָק־עוֹלָם: ס וַיִּצֵאּ בֶּן־

יו הַיִּשְׂרְצֵּקְי: נִּיִּלְּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְצֵּלְיִת בֶּתְּי הַשֵּׁם נִיָּקְלֵּל נַיָּבִיאוּ אֹרְאוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשֵׁם אִפֶּוּ

12 שְׁלֹמִירת בַּת-דִּכְרָי דְלַמֵּמֵּח-דָן: וַיַּגִּיחָהוּ בַּמִּשְׁמֶ<mark>ר</mark> לְבְּרָש לָהֶם עַל-פִּי יְהוֹה: פ they bring unto thee pure beaten olive oil, for the lighting, to cause the lamps to burn continually. 3. Without the veil of the testimony, in the tabernacle of the congregation, shall Aaron put it in order from evening unto morning before the Lord continually: as a statute for ever in your generations. 4. Upon the pure candlestick he shall put in order the lamps before the Lord continually.

5. And thou shalt take fine flour, and bake twelve cakes thereof: of two tenth parts shall each one cake be. 6. And thou shalt place them in two rows, six in a row, upon the pure table before the Lord. 7. And thou shalt put upon each row pure frankincense, that it may be unto the bread for a memorial, as a fire offering unto the Lord. 8. On every sabbath day shall he place it in order before the Lord continually, from the children of Israel as an everlasting covenant. 9. And it shall belong to Aaron and to his sons; and they shall eat it in a holy place; for it is most holy unto him from the fire offerings of the Lord as a perpetual fixed portion.

10. And there went forth a son of an Israelitish woman, but who was the son of an Egyptian man, among the children of Israel: and there quarrelled together in the camp this son of the Israelitish woman and an Israelitish man.

11. And the son of the Israelitish woman pronounced the (holy) Name, and blasphemed; and they brought him unto Moses: (and his mother's name was Shelomith, the daughter of Dibri, of the tribe of Dan;)

12. And they placed him in ward, until the decision of the Lord could be explained to them.

^a The bread belonged to the priests; but the frankincense alone was burnt, consequently it was the memorial for the shewbread, the same as above, ii. 2, &c., with the ordinary meat offering.

b" As ONKELOS explains, he pronounced the most holy name of God, which they had heard on Sinai and blasphemed."—RASHI.

בַּרְנְיַבְבֶּר יְהוָּה אֶל־מּשֶׁה לֵאמְר: הוֹצֵא אֶרִי בּיִבְּבֶּר יְהוָה אֶל־מִחוּץ לַמְחֲנֶה וְסָמְבְוּ כָל-הַשְּׁמְעִים

ינְבִיהֶם עַל־ראֹשֶוֹ וְרָנְמְוּ אֹתְוֹ כָּל־הָעֵבְה: וְאֶל<mark>־</mark> בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הְעַרַבַּר לֵאַמֶר אִישׁ אִישׁ בִּי־יִקּלֵל

יוּ מֶלהֵיו וְנָשֵׂא חָטִאְוֹ: וְנגַקְבַ שֵׁם־יְהוָהֹ מִוֹת יוּ<mark>טְׂת רְגַוֹם יִרְגְּמוּ־בְוֹ כָל-הָעֵרֶה כַּגַרֹ בְּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ־ רְגִוֹם יִרְגְמוּ־בְוֹ כָל-הָעֵרֶה כַּגַרֹ בְּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹּ־</mark>

יומָרת: וְאָישׁ בִּי יַבֶּרה בָּל-נָבֶשׁ אָדֶם מְוֹת יִבֶּרה בִּל-נָבֶשׁ אָדֶם מְוֹת

18 יוּמֶת : וַמַבֶּה נֶבֶּשׁ־בְּהַמֶּה יְשַׁלְמֶנָה נֶבָּשׁ תַּחַרְת

ייבון אָישׁ בְּי־יִרְעוֹ מִוּם בַּעַמִירְעוֹ בַּאֲשֶׁר עָש<mark>ֶּה 19</mark> אָישׁ בְּי־יִרְעוֹ

ינֶעשָׂה לוֹ: שֶׁבֶר תַּחַר*ה שֶׁבֶר עֵיו*ן תַּחַר*ה עַּיוּן שֵּׁ*חַרה עַיִּן תַּחַרה עַיִּן שִּׁבָּר שָׁחַרה עַיִּן שִּׁר יִרָּהוּן שִׁיּבּר בָּאַדָּׁם בֵּן יִנְּרֶהוּן

21 בּוֹ בִּמַבֶּה בְחֵמֶה יְשַׁלְּמֶנָה וּמַבֵּה אָדֶם יוּמֶרת:

מִשְׁפַּט אֶחָר יְהָיֶרָ, רְלֶכֶׁם כַגֵּר בְאֶזְרָח יְהְיֶרֵדְי 🏖 👊 מִשְׁפַּט

²³ כִּי צַּבְנִי יְהוֶה אֶּרְהַיבֶּכְם : וַיַּבַבֵּר מֹשֶּה אֶל^{ׁ-בְּ}נְי יִשְׂרָבֵל הוֹצִיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־מְחוּץ לַמַּחְּנֶּה וַיִּרְנְמִוּ אֹרָתוֹ אֶבֶן וּבְנִי־יִשְׂרָאַר עָשׁוּ כַּאֲשֶׁר צְנָה וַיִּרְנְמִוּ אֹרָתוֹ אֶבֶן וּבְנִי־יִשְׂרָאַר עָשׁׁוּ כַּאֲשֶׁר צְנָה

בה יהוָה אֶת־משֶׁה: 2 ויִרבר יהוֹה יאל-ייל

נְיִדַבֶּר יְהֹוָהֹ אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמְר: דַבֵּר אֶל־ בְנֵי יִשְׂרָאֵל ׁ וָאֶמַרְתָּ אֲלֵהֶׁם כֵּי רָתַבֹּאוּ אֶל־הָאָׁרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתַן לָכֶם וְשֶׁבְתָה הָאָׁרֶץ שַׁבָּת לֵיהוָה: אַשׁשׁ שָׁנִים תִּזְכַע שָּׁרֶּךְ וְשֵּׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כַּרְמֶּךְּ אַשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כַּרְמֶּךְ

13. And the Lord spoke unto Moses, saying, 14. Bring forth him the blasphemer to without the camp; and then shall all that heard him lay their hands upon his head, and all the congregation shall stone him. 15. And unto the children of Israel thou shalt speak, saving, Whatsoever man that blasphemeth his God shall bear his sin. 16. But he that pronounced the name of the Lord (with blasphemy), shall be put to death, all the congregation shall stone him: be he a stranger, or be he one that is born in the land, when he pronounceth the (holy) NAME (with blasphemy), he shall be put to death. 17. And he that taketh the life of any man shall surely be put to death. 18. And he that taketh the life of a beast shall make it good; beast for beast. 19. And if a man cause a bodily defect in his neighbour, as he hath done, so shall be done to him; Breach for breach, eye for eye, tooth for tooth: in the manner as he hath caused a bodily injury in a man, so shall it be done to him.* 21. And he that killeth a beast, shall restore it: and he that killeth a man, shall be put to death. 22. Ye shall have one manner of judicial law, the stranger shall be equal with one of your own country; for I am the Lord your God. 23. And Moses spoke to the children of Israel, and they brought forth the blasphemer to without the camp, and they stoned him with stones; and the children of Israel did as the LORD had commanded Moses.

BEHAR. CHAP. XXV. Sinai, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, When ye come into the land which I give unto you, then shall the land keep a sabbath unto the Lord. 3. Six years thou shalt sow thy field, and six years thou shalt prune thy vineyard,

אַכּתוֹן יִתְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לֵיהוֹגֶה שֶׂרְךּ לֵּא ּתִזְ<mark>לְע שַׁבַּרְת לֵיהוֹגֶה שֵׂרְךּ לֵא ּתִזְלְע שַׁבָּר</mark>

יּלְאָרֶץ: וְּ'הָיִרָּה שַׁבַּּרת הָאָרֶץ לְכֶם לְאָכְלָּה לְּהָ יִּלְאַרֶץ: וְלִאַבְּפְתֶּךְ וִלִשְׂכִירָהְ וּלְרתוּשֵׁבְהְּ הַנְּרִים

עפָר: וַלְבָהֶמְהָיתְּ וְלַחַיָּה בְּשִׁר בְּאַרְצֶךְ תִּהְיֶרִה יִּ

כָל־תִּבְוּאָתָהּ לֶאֶבְל : ם וְקַפַּ<mark>רְתָּ</mark> דְלֹדְּ שֻׁבַע שַׁבְּרָזִרֹת שָׁנִּים שֶׁבַע שָׁבַע שָׁבָע שָׁבָע פָּעָמֵים וְהָיַוּ לְדִּ יְמֵי שֻׁבַע שַׁבְּתִרֹת הַשָּׁנִים תִּשְׁע

י וְצַּאַרְבָּעִים שָׁנָח: וְהַעֲבַרְהָּ שׁוֹפַרְ הְרוּעָה בַּחַבֶּשׁ רַהַשְּׁבִעִּי בַּעָשִׂוֹר רַ חֲרֵשׁ בִּיוֹם הַכִּפְּרִים הַעֲבִירוּ

ישׁבֵּיה יוֹבֵל הוֹאַ תִּחְיֵה לְבָּׁם וְשַׁבְּמָּם אֵישׁ אֶּרְ-רַחְחַמִּשִּׁים שְׁנָּה וּלְרָאִתֶם דְּרָזִר בָּאָרֵץ לְבָּלְ-ישְׁבֶּיה יוֹבֵל הוֹאַ תִּחְיֵה לְבָּם וְשַׁבְּשָׁה בַּאָרֵץ לְבָּלְ-ישְׁבֶּיה יוֹבֵל הוֹאַ תִּחְיֵה : וְקֹבִּשְׁהָׁם אֵישׁ אֶּרְ-

יובל הוא אָל־מִשְּׁפַחְתָּוֹ רְּאָשׁבוּ: יובל הוא אָל־מִשְּׁפַחְתָּוּ רְּאָשְׁבוּ: יובל הוא אָבַרְ בִּוּאָלִי וְלָאִ שָׁנֵת רַהַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֵה לָכֵם לָא תִּוּלְעוּ וְלָא

יוֹבֵל הָּוֹא קְדָשׁ תִּהְיָהַ נְלָא תִבְצְרָוּ אֶת־נְזַּהֵיהַ : כֵּי יוֹבֵל הָּוֹא קְדָשׁ תִּהְיָהַ כָּלְבָּ מִוֹ־הַשָּׁבֶּרה תְּאִכְלְוּ

¹³ אֶרת־תְּבְוּאָתָה : בִּשְׁנַת הַיוֹבֵל הַוָאת תְּשֶּׁבוּ <mark>אִישׁ</mark>

אָל־אָסְזָתְוֹ ׃ וְבִי־תִּמְבְרָוּ מִמְבָר ֹלֵעֲמִיהֶׁךְ אָוֹ <mark>בְּגְהׁ 14</mark>

and gather in the fruit thereof; 4. But in the seventh year shall be a sabbath of rest unto the land, a sabbath (in honour) of the Lord: thy field thou shalt not sow, and thy vineyard thou shalt not prune. 5. That which groweth of its own accord of thy harvest thou shalt not reap, and the grapes of thy undressed vine thou shalt not gather: a year of rest shall it be unto the land. 6. And (the product of) the sabbath of the land shall be unto you for food, for thee, and for thy servant, and for thy maid, and for thy hired servant, and for thy stranger that sojourn with thee; 7. And for thy cattle, and for the beasts that are in thy land, shall all its products be (left) for food.

8. And thou shalt number unto thee seven sabbaths of years, seven years seven times; and the space of the seven sabbaths of years shall be unto thee forty and nine years. 9. And then shalt thou cause the sound of the cornet to be heard, in the seventh month, on the tenth day of the month, on the day of atonement shall ye sound the cornet throughout all your land. 10. And ye shall hallow the fiftieth year, and proclaim freedom throughout the land unto all the inhabitants thereof: it shall be a jubilee unto you; and ve shall return, every man, unto his possession, and ve shall return, every man, unto his family. 11. A jubilee shall the fiftieth year be unto you: ye shall not sow, nor reap that which groweth of itself in it, nor gather in it the fruit of the undressed vines. 12. For it is the jubilee; holy shall it be unto you: from the field ye shall eat the products thereof. 13. In this year of the jubilee shall ye return, every man, unto his possession.* 14. And if thou sell aught unto thy

" Rashi derives this word from יובל "the ram," because the ram's horn was blown to announce it; but as cornets from other horns were also permitted for this service, Ramban derives it from בל which signifies in Hiphil "to bring," that is, the year when each man is brought back to his own.

זי מַיַר עָמִיתֶךְ אַר^ן-רּתוֹנְוּ אִישׁ אֶת־אָחָיו: בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵּל הְקְנֶהְ מֵאֵת עָמִיתֶּךְּ בְּמִסְפַּר

מְקְנֶרְתוֹ וּרְלפִי מְעַט הַשָּׁנִים הַמְמְעִיט מִקְנֶתְוֹ כִּי מִקְנֶרְתוֹ וּרְלפִי מְעַט הַשָּׁנִים הַמְמְעִיט מִקְנָתְוֹ כִּי

ין מְסַפַּר תְּבוּאֹת הָוּא מֹבֶר לֶךְ: וְלָא תוֹנוּ אִישׁ אֶתְדּ עַמִירֹתוֹ וְיָרֵאתִ מֵאֱלֹהֶיִךְ כֶּי אָנִי יְהֹוָה אֱלְהַיבֶּם:

וּהֹאִירֵים אִלֵּם וֹהִשִּׁלִּמִּם זֹתך-בּאָצֹּגֹּא לְכֵּמִּם: 'וֹאַשִּׁירֵים אָלֵם וֹהִשִּׁלִּמִּם זַתר-בּאָבּהׁ בּיּאְפְׁרִּיּ

19 וְגָּרְנֶרהֹ הָאָּרֶץ בּרְיָּהּ וַאָּבְלְּהֶם לְשְׁבַע ׁ וִישַּׁבְתָּם 19

וֹצְ וְצִוּיֶרִת^{ֶׁ}י אֶתֹ־בִּרְכָתִיּ לְבֶּׁם בַּשְּׁנֶרוֹ הַשִּׁשִּׁית וְעָשְׁ<mark>תֹ</mark> בִּי

את הַשְּׁגָּה לִשְׁלִשׁ הַשָּׁגִּים: וּוְרַעִּהֶּם צֵּת הַשָּגָּה בְּשָׁגָּה הַשְּׁגָּה הַשְּׁגָה הַשְּׁגָּה הַשְּׁגָה הַשְּׁגָה הַשְּׁגָה הַשְּׁגָה הַשְּׁגָה הַשְּׁגָה

יַּהְשִׁיעָת עַר־בּוֹא הְּבְוּאָהָה הְאבְלוּ יָשָׁן: וְהָאָּרֶץ הַ הַּאבְלוּ יָשָׁן: וְהָאָּרֶץ לְא הִפָּבֵר לִצְמָהֶת כִּי־לִי הָאֶרֶץ בִּי־גַרִים וְחִוּשְבֵּים לְא הִפָּבֵר לִצְמָהֶת כִּי־לִי הָאֶרֶץ בִּי־גַרִים וְחִוּשְבֵּים

אָהֶם עִפָּרִי : וּבְכָל אֵבֶיץ אְּחֻזַּתְכֶם נְּאֶלֶּה תּ<mark>תְּנְוּ</mark> ²⁴

מִאַבּאוֹ וּבָא וּאַלוֹ הַקּּלִר אַרָּאוֹ וּנִּאַל אַרִי בּ לָאָרָץ: ס רביע בִי־יָמְוּךְ אָהְוּךְ וּמְכַּרְ

²⁶ מִמְבַר אָחִיו: וְאִישׁ בֶּי לָא יִהְיֶה־לָוֹ גֹאֵל וְהִשְּׁינְה ²⁶

27 יָרֹוֹ וּמָצָא כְרֵי נְאֶלֶּהְוֹ: וְחִשַׁבֹ אֶת־שְׁנֵי מִמְכְּרֹוֹ * שלישי (שני במחוברין) neighbour, or buy aught of thy neighbour's hand, ye shall not overreach one the other: 15. According to the number of years after the jubilee shalt thou buy of thy neighbour, according unto the number of harvest years shall he sell unto thee: 16. According to the multitude of years thou shalt increase the price thereof, and according to the fewness of years thou shalt diminish the price of it; for a number of harvests doth he sell unto thee. 17. And ve shall not therefore overreach one the other; but thou shalt be afraid of thy God: for I am the LORD your God. 18. And ye shall do my statutes, and my ordinances shall ye keep and do them; and then shall ye dwell in the land in safety.* 19. And the land shall yield its fruit, and ye shall eat your fill, and dwell in safety therein. 20. And if ye should say, What shall we eat the seventh year? behold, we are not permitted to sow, and cannot gather in our harvest. Then will I command my blessing unto you in the sixth year, and it shall bring forth a harvest for three years. 22. And when ye sow in the eighth year, then shall ye eat yet of the old harvest; until the ninth year, until its harvest come in, shall ye eat of the old store. 23. And the land shall not be sold for a permanent property (to the purchaser); for the land is mine; for strangers and sojourners are ye with me. 24. And in all the land of your possession ve shall grant a redemption for the land.*

25. If thy brother become poor, and sell away some of his possession: then may his nearest of kin come and redeem that which his brother hath sold. 26. And if the man have none to redeem it, and he acquireth the means, sufficient to be able to redeem it himself: 27. Then let him reckon the years since his sale, and restore the over-

^a i. e. Whilst harvesting is permitted to the buyer, or the years that are to elapse till the jubilee, for then the land returns to the original owner.

וְרֵזשִׁיבֹ אֶת־רָדֵעוּדֶּף לָאָזִישׁ אֲשֶׁר מֵכַר־לְּוֹ וְשֶׁב בּ לַאֲחָזָתְוֹ: וְאָם לֹא־מָצְאָה יָדוֹ בֵּי הָשִׁיב לֹוֹ וְהָיָה מִסְכָּרוֹ בְּיֵרֹ הַקּנֶּרִה אֹתוֹ עַר שְׁנַת רַחִיוֹבֵל וְיָצָאֹ

29 בַּיבֵּל וְשָב לַאֲחָזָתְוֹ: ם חמישו (שלישו במחוברון) וְאִישׁ בְיִיִּמְכָּר בֵּירת־מוֹשַׁבֹ עֵיר חוֹמָה וְהָיְתָהֹ גְּאֶלֶּהׁוֹ ער-הָם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ יָמִים תִּהְיֵה גְאֶלֶּתוֹ: וְאָם 30

קארינגאל ער־מְלַאת לוֹ שָּנָה תְמִימָה וְּלֶּקּם הַבַּּיָת לְארינגאַל ער־מְלַאת לוֹ שָׁנָה תְמִימָה וְּלֶּקם הַבַּיִּת בָּשֶׁר־בָּעִיר אֲשֶׁר־לָאָ חֹמָה לֵצְמִיתֶת לַקּנְגָ<mark>ה אֹתְוֹ</mark>

³¹ לְרְרֹתְיו לָא יֵצֵא בִּיבֵל: וּבְתֵּי הַחָצֵרִים אֲשֶּׁר אֵין־ לָהֶם חִמָּה סָבִיב עַל-שְׁרֵה הָאָרֶץ יֵחָשֵּׁב נְאָלָה

32 התהיה-לו וביבר יצא: וערי הלוים בהי ערי 33 התהיה יילה הדים ליים: יייים ערי

פּרְ־הַלְוּיִם נְּאָלֵת עוֹלָם תּּהְיֵּנֶה לַלְוּיִם: וַאֲשֶׁר יִּגְאַלְ מִן־הַלְוּיִם וְיָצֵא מִמְכַּר־בָּיִרת וְעִיר אֲחָזָּרְתוֹ בּּיֹבֵּלְ כִּי בָּרַבֵּיִי עָרֵי הַלְוּיִם הַוּאַ אֲשְׁחִזְּהָם בְּתִּוֹךְ בְּגֵי

ישָׁרָאֵל: וְשְּׁבֶרוֹ מְגְרָשׁ עָרֵיהֶם לָאׁ יִ<mark>ּמְּבֶר בְּיִ־ 34</mark>

יָמִיךְ אַחִּיִרְ וּמָטָרו יָרוֹ עִמֶּךְ וְהֶהְחֵנֵקְרָּת בּׁוֹ נְרְ<mark>יִבְּיִּיְ</mark> וְמָירָ אַחִּירָ וּמָטָרו יָרוֹ עִמֶּךְ וְהֶהְחֵנֵקְרָּת בּׁוֹ גַּרְ יִבְּיִּ

³⁶ וְתוֹשֶׁב וָחֵי עִפָּןך: אַלֹ־תִּקָּח בֵּאִתוֹ נֶנֶשֶׁךְ וְהַרְבִּית</mark>

לאַ־תִּתֵּן לוֹ בְּנֶעֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית לְאִ־תִּתֵּן אָבְלֵּךְ: לְאִ־תִתֵּן לִוֹ בְּנֶעֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית לְאִ־תִּתֵּן אִבְּלֵּךְ:

אָלְהֵיבֶּׁם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְבֶּם מֵאָרץ * אַלְהֵיבֶּם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְבֶּם מֵאָ**רץ** * לו קרי plus unto the man to whom he sold it; and so shall he return unto his possession. 28. But if his means do not suffice to enable him to restore it to him, then shall that which he sold remain in the hand of him that hath bought it until the year of jubilee: and it shall be freed in the jubilee, and he shall return unto his possession.*

29. And if a man sell a dwelling house in a walled city. then shall the time of redemption last till the end of the year of his sale; a full year shall his time of redemption last. 30. And if it be not redeemed within the expiration of a full year. then shall the house which is in the walled city remain as the permanent property to him that bought it throughout his generations: it shall not become freed in the jubilee. 31. But the houses of the villages which have no wall round about them shall be counted as the fields of the country: they shall have the right of redemption, and they shall become freed in the jubilee. 32. And (respecting) the cities of the Levites, the houses of the cities of their possession, a perpetual right of redemption shall belong to the Levites. 33. And if a man of the Levites redeemeth something, then shall the house that was sold, and the city of his possession, become freed in the jubilee; for the houses of the cities of the Levites are their possession among the children of Israel. 34. And a field of the suburbs of their cities shall not be sold; for a perpetual possession is it unto them.

35. And if thy brother become poor, and fall in decay with thee: then shalt thou assist him, (yea) a stranger, or a sojourner, that he may live with thee. 36. Thou shalt not take of him any usury or increase; but shalt be afraid of thy God: that thy brother may live with thee. 37. Thou shalt not give him thy money upon usury, nor lend him thy victuals for increase. 38. I am the Lord your God, who

מְצְרֶיִם לָתַת לָכֶם אֶרת־אֶרֶץ כְּנַעַן לְהְיִוּת לָכֶם אשי (רביע במחובריז) וְבִי־יָמְוּךְ אָחֶיךְ פּ לֵאלֹהִים: ם ששי (רביע במחובריז) וְבִי־יָמְוּךְ אָחֶיךְ עָפֶּךְ וְנִמְבַּרֹ-אֶךְ לֹכֶם אֶרת־אֶעָרִי בְּוֹ עֲכְדִּרת עָבֶּר:

⁴⁰ כְּשָׂכִיר כְּתוֹשֶׁב יִהְיֶה עִמֶּךְ עַר־שְׁנַת הַיֹבֵּל יְעַבְ<mark>דְּ</mark>

לאָבֶי נְעָאָר בְּנָיו עִמְּוֹ וְשָׁבֹ בִּעִי בְּנָיו עִמְּוֹ וְשָׁבֹ בִּעִי בּוֹיִ בְּנִיו עִמְּוֹ וְשָׁבֹ בֹּעִל־

לא מְשְׁפַּחְרֹּנוֹ וְאֶלֹ־אֲחָתַר אְבֶרְתִּיוֹ יָשְׁוֹב : כִּי-עַבְרֵי לְא בֹּרְ מִצְרֵיִם לְא בִּרְ מִצְרֵיִם לְא

אַבר : בןאַ-נענבע בן בּפְּבֶרְ 🛂 יַפְּבֶרָוּ מִמְבֵּבֶרִי, אָבר

לר מאָרה הַנּוּוִם אַשְּׁר סְבִיבְּהִיבֶּם מֵהֶם תִּקְּנִי יִנְיִי בְּּאַבֶּר וְתַבְּדְּךָ וְאַמְּרְהָ אֲשֶׁר יְהְיוּדְ אַ וְיָבָארָה מֵאֶבְהָּוִים אַשְּׁר וְתַבְּדְּךָ וְאַמְּרְהָךְ אֲשֶׁר יִהְיוּדְ

לגַם מִבְנֵי הַתּוֹשָׁבִּים הַגָּרִים עִפְּכֶ<mark>ם בְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִפְּכֶם ⁴ַ עַּבֶּרַ מְבֶּנִי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִפְּכֶם בְּּעֵּרִ מַבֶּבֶּם אֲשֶׁרִ מַבֶּבֶּם אֲשֶׁר</mark>

לְּיִרוּ בְּאַרְצְבֶּם וְהָיִוּ לְבֶם לְאַחֶּנֵה: וְהֹתְנַחַלְּמָּם אַרְיִם לְבֶּשׁרת אֲחָלֵה לְעָלֶם אַרָּבִים אַחֲרִיבָם לְבֶשֶׁרת אֲחָלֵה לְעֹלֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאַל אַיִשׁ בְּאָחִיוּ בְּעָלִם בְּנֵי־יִשְׂרָאַל אַיִשׁ בְּאָחִיוּ

וְנִמְבָּר דְּגֵּר הִוּשָׁבֹ עִפֶּׁךְ יִמְן דְּאָקָר מִשְׁפְּחָה הַאשִּׁיג יַר גַּר וְרִתוּשָׁבֹ עִפָּׁךְ וּמֵךְ אָחָיךְּ עִמְּו וְנִמְבַּר דְגַר וְרִתוּשָׁבֹ עִפָּׁךְ וּמֵךְ אָחָרִי וְנִמְבַּר דְגַר הִוּשָׁבֹ עִפָּׁךְ יִ

אַחַרִי נִמְבֶּר נְאָלֶה הְזְהְיֶה־לֵּו אֶחָר מֵאֶחָיו 48

⁴⁹ יִגְּצָּקֶלְנוּ : אִזְּ־רֹדֵּוּ צְּאָלְנִוּ אִזְּ־הָשִּינָה יָרָוֹ וְנִגְאָל : בְשָׁרָוֹ מִמִּשְׁפַּחָתָוֹ יִגְאָלְנֵוּ אִזְּ־הִשִּׁינָה יָרָוֹ וְנִגְאָל : have brought you forth out of the land of Egypt, to give you the land of Canaan, to be your God.*

39. And if thy brother become poor near thee, and be sold unto thee; thou shalt not compel him to labour as a bondservant. 40. But as a hired servant, as a sojourner, shall he be with thee; until the year of jubilee shall he serve thee: 41. And then shall be depart from thee, both he and his children with him: and he shall return unto his own family, and unto the possession of his fathers shall he return. 42. For they are my servants, whom I brought forth out of the land of Egypt: they shall not be sold as bondmen are sold. 43. Thou shalt not rule over him with rigour: but shalt have fear of thy God. 44. But thy bondman, and thy bondwoman that shall remain thine, shall be of the nations that are round about you; of them may ye buy bondman and bondwoman. 45. Moreover of the children of the strangers that sojourn with you, of them may ve buy, and of their families that are with you, which they have begotten in your land; and they shall remain to you as a possession. 46. And ye may retain them as an inheritance for your children after you, to inherit them for a possession; you may hold them to service for ever; but over your brethren the children of Israel, one over the other, thou shalt not rule with rigour.*

47. And if a stranger or sojourner wax rich by thee, and thy brother become poor by him, and he sell himself unto the sojourning stranger by thee, or to a descendant of a stranger's family: 48. After he hath sold himself he shall have the right of redemption; one of his brethren may redeem him. 49. Either his uncle, or his uncle's son, may redeem him, or any that is near of kin unto him of his family may redeem him; or if he obtain the means, he may

וְחִשַּבֹ עִם־קֹנֵהוּ מִשְׁנַת הִמְּכְרוּ לוֹ עִר שְׁנַת הַיֹבֵל וְרָהַיָּרה בֶסֶף מִמְבָּרוֹ בְּמִסְבַּר שָׁנִים בִּימֵי שָׁבֵיר

יְהֶיֶה עִמְּוֹ : אִם־עוֹר רַבְּוֹת בַּשָּׁגִים לְבִּיהֶן יְשֵיב 51

יואָם־מְעַט נִשְאַר בַּשָּׁנֵים 🛂 גּאָלָּהוֹ מִבֶּסֶף מִקְנָהוֹ: וְאָם־מְעַט נִשְאַר בַּשָּׁנֵים ער־שְנַרת הַיֹּבֶל וְחִשַּבּ־לָוֹ כְפֵי שְׁנָיו יָשִיב אֶרת־

53 נְאֻלָּתְוֹ: כִשְׁכִיר שָׁנֶה בְשָׁנֶה יִהְיֵה עִמֻּוֹ לְא־יִרְדֵּנוּ

ייצאל בְּבֶּרֶךְ דְעִינֶוְךָ : וְאִם־לְא יִנְּאֱל בְאֵלֶה וְיָצֶאׂ זֹי

<u>55 בְּשְׁנֵת הַיֹּבֵּל הָוּא וּבָנֵיו עִמְּוֹ : כִּי־לַי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ׁ</u> עַבָּרִים תַבָּרֵי הַּם אֲשֶׁר־הוֹצֵארָני אוֹהָם מְאֵרִץ

ר מצרים אַנִי יְרוּנָה אֱלְהֵיבֶּם: לא־רַנְעַשׁוּ לְכֶּם אָרְילָם וּפָּמֶל וּמֵצֵבָה לְאַ־רִתְקִימוּ רְשְׁבֶּם וְאֶבֶּנְן בַשְׂבִּירת לָא רִתְתְּנוּ בְּאַרְצְבֶּם לְהָשְׁתַּחַוָת עָבֶּיהָ

י בֶּי בָּגִי יְהוֶה בֻּלְהֵיכֶם: אֶת־שַבְּתֹרָתִי תִּשְּמֹרוּ 🙎 🙎 וּמִקְרָשִׁי תִּירָאוּ אָנִי יְהֹנָהְ:

אָם־בְּחֶקֹתֵי תַּלֶכוּ וְאֶרֹנִ־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרֹוּ וַנֻעִשִּׁיתָם

אֹתָם: וְנָתָתִּי גִשְׁמֵיכֵם בִעַתָּם וְנָתְנָה הַאָּרֵץ

יָבוּלָה וָעֵץ הַשָּׂרֶה יִהֵען פְּרְיוֹ: וְהִשִּּׁיג לָבֶם <u>הַּיִשׁ</u> אָת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אָת־זָרַע וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְבֵם רָשֹבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְאַרְצְבֶם : וְנָתַתַּי שָׁלוֹם

בָּאֶרֶץ וּשְׁכַבְהֶהֶם וְאֵין פַחֲרֶיר וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה

מְן־הָּלֶּכֶץ וְחֶרֶב לֹא־תַעַכָּר בְּאַרְצְכֶם: וְרְדֵּבְּתֶּם

redeem himself. 50. And he shall reckon with him that bought him from the year that he sold himself to him unto the year of jubilee: and the price of his sale shall be according to the number of years, as the time of a hired servant shall it have been with him. 51. If there be vet many years according to them shall he return the price of his redemption out of his purchase money. 52. And if there remain but few years unto the year of jubilee, then he shall reckon with him; according to his years shall he return the price of his redemption. 53. As a servant hired from year to year shall he be with him; he shall not rule over him with rigour before thy eyes. 54. And if he be not redeemed by (one of) these means, then shall he go out in the year of jubilee, both he, and his children with him.* 55. For unto me are the children of Israel servants, my servants are they whom I have brought forth out of the land of Egypt: I am the Eternal your God. CHAP. XXVI. 1. Ye shall not make yourselves any idols, and a graven image, or a standing image ye shall not rear up unto you, and any carved stone you shall not place in

shall ye reverence: I am the Lord.

BECHUCKOTAY:

3. If in my statutes ye walk, and if my commandments ye keep, and do them:
4. Then will I give you rains in their due season, and the earth shall yield her products, and the tree of the field shall yield its fruit.

5. And your threshing shall reach unto the vintage, and the vintage shall reach unto sowing time: and ye shall eat your bread to the full, and ye shall dwell safely in your land.*

6. And I will give peace in the land, and ye shall lie down, with none to make you afraid: and I will remove evil beasts out of the land, and the sword shall not pass through your land.

7. And ye shall chase your

your land, to bow down upon it; for I am the Eternal your God. 2. My sabbaths ye shall keep, and my sanctuary

אַיִּבִיבֶס וְנַפְּלִוּ לִפְנֵיכֶם לֶחֵרֶב: וְרַדְּפּוּ מִכֶּ<mark>ם</mark> חַמִּשָּׁחֹ מֵיָאָח וּמֵאָרוּ מִכֶּם רְבָבֵח יִרְדְּפּוּ וְנַפְּלְוּ

אִיבִיכֶם לֹפְנֵיכֶם לֶחֲרֶב : וּפְנֵיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְּרֵיתִי
 אִיבִיכֶם וְהַרְבֵּיהֻי אֶרְבֹּיכֵם וְהַבְּרִיתִי

ען אָרְעָבֶם: וְאָיִבּלְתֶּם יָשָׁן נוּשָׁן וְיָשֶׁׁן מִפְּנֵי חָרָשׁ 10 אַרְעַבֶּם יָשָׁן

ין הוציאו: וְנָרַתּתִי מִשְׁכָנִי בְּרְוֹבַכֶּכֶם וְלְא־תִּגְעַל יוֹ בּרְוֹבַכֶּכֶם

¹² נַפְשִׁי אֶתְכֶם: וְהִרְזהַלַּכְתִּי בְּתַוֹבְבֶּם וְהִיִיתִי לָבֶם

13 לְצִׁלְהַיִּכֵּ וְאַהֶּיִם הְּהִינִּם הְּהָיִּוּ־לֵּי לְּעָם : צְּבְּנִּי יְהוּנֵה אֱלְהִיכָּם צְּאָשֶׁר הוּצֵארִי אֶרְכָם מֵאֶבֶרְץ מִצְּרִיִם מְהָיִרת בְּהָם וַעָּבֶרִים וַאָּשְׁבּרֹ מִטְּיֹת עִלְּכָם מָאָרֶךְ אֶרְכֶם קוֹמֵמִיּוּת: מַאוֹלֵךְ אֶרְכֶם קוֹמֵמִיּוּת:

וֹאָם־לְא הִשְּׁמְעִוּ לְּיֻ וְלָא הַיְעַשׁוּ אֵת כָּל-הַמְּצְוָת 14

¹⁵ הָאֵלֶה: וְאִם־בְּחָקֹתַי תִּמְאָסוֹ וְאָם אֶת־כִּל־מִצְוּתֵי הַּמְאָכָם לְבִלְתַי עשורוֹ אֶת־כָּל־מִצְוּתִי

י זְּבְּרְבֶם אֶתִּבְּרִיתִי : אַף־אָנִי אֶעֶשֶׁה־זָאִת לֶבֶּם וְּהָבְּרָהְנִי יִעֵלִיכֶם בָּהָלָה אֶת־הַשַּׁחֲפֶּרת וְאֶרת־ רַבְּקַרְהִי יָעַלִיכֶם בָּהָלָה אֶת־הַשַּׁחֲפֶּרת וְאֶרת־ הַבַּקַרַּחָרת מְכַלְוֹרת עֵינַיִם וּמְרִיבָּת נָפֶשׁ וּזְרַעְהָּם

17 לָרִילן זֶרְעַבֶּׁם וְאֲבָלֶחוּ אִיְבִיבֶם : וְנָתַתַּי פָנֵי בָּבֶּׁם וְנִקְתָתֵּי פָנֵי בָּבֶּׁם וְנַקְתָּם וְנִבְּנָם אִיְבִיבֶם וְרָדָוּ בָבֶם שְׂנְאֵיבֶּם וְנַקְתָּם

ון אַמין־רוַדָף אָתְבֶם : וְאָם־עַר־אֵלֶה לְא תִשְׁמְעוּ לְיְ וְיָםַפְּתִּי לְיַפְרֵה אֶרְתֹלֶם שֶׁבַע עַל-חַמְּאֹרֵתִיבֶם : א שלישי (חמישי במחוברין) enemies, and they shall fall before you by the sword. 8. And five of you shall chase a hundred, and a hundred of you shall chase ten thousand; and your enemies shall fall before you by the sword. 9. And I will turn myself unto you, and make you fruitful, and multiply you, and I will establish my covenant with you.* 10. And ye shall eat old store, and remove away the old because of the new. 11. And I will set my dwelling among you; and my soul shall not loath you. 12. And I will walk among you, and I will be your God, and ye shall be my people. 13. I am the Eternal your God, who brought you forth out of the land of Egypt, that ye should not be their bondmen; and I have broken the bands of your yoke, and caused you to walk upright.

14. But if ye will not hearken unto me, and will not do all these commandments; 15. And if ye despise my statutes, and if your soul loath my ordinances, so that ye will not do all my commandments, in that ye break my covenant: 16. Then will I also do this unto you: I will visit you with terror, consumption, and the burning ague, that consume the eyes, and cause sorrow of heart; and ye shall sow in vain your seed, for your enemies shall eat it. 17. And I will set my face against you, and ye shall be struck down before your enemies: and they that hate you shall bear rule over you; and ye shall flee while there is no one pursuing you. 18. And if for all this ye will not yet hearken unto me: then I will chastise you yet more, seven-

^a "Fear not that after a long time I will be tired of you and choose another nation to render it higher than you; for I the Lord change not, and if you do your part to walk in my statutes, my dwelling shall be among you for ever."—Wessell.

b "You shall sow, but nothing will grow; but if you should have any thing in your fields, then shall your enemies come and eat it."—RASHI.

19 וְשֶׁבַּרְהָיִי שֶּׁת־נְּאָוֹן עֻוֹכֶם וְנֵהַהֵי שֶּׁרִת-שְׁמִיכֶם

לּטַׁכֵּם וֹלְאַ-שִׁיפֿוֹ אַרֹּגֹכּםׁ אָע־וֹכוּלְשִּׁ וֹאַאֹ טִּאָ<mark>ׂכֹּאֹ</mark> בּיִּבְׁעֵּׁ וֹאַאַ בּאָ<mark>ׁכֹּאֹ</mark> כּיּ

21 לא יִתֶּן פְּרְיִוֹ: וְאִם־תֵּלְכָּוּ עִמִּיּ בֶּׂרִי וְלְ־אׁ תֹאבְוּ לְשְׁמַעַ לִי וְיָכַפְּתִּי עֵלֵיכֶם מַבְּּח שֶׁבַע בְּחַפְּאֹתֵיכֵם:

אלה לילליער אָע-בּרֵשְרָלִי רָבְּרִיתָרוֹ אָת-בּרֵשְרָלִם וְרִשְּׁאָיטְרוֹ אֶת-בּרֶשְׁרָלִם וְרִשְּׁאָיטְרוֹ אֶת-בַּרֶשְׁרָלִם אָת-חַיַּרָת רִישְּׁרֶרוֹ וְשִּׁכְּרֵלֵיה

אָרְזֶכֶם וְנָשַׁמּוּ דַּרְבֵיכֶם: וְאִׁס־בְּאֵׁלֶה לְא תִוְּסְרִוּ 23

עפָּי קרי : וְהָזּלַכְתֵּים אַפָּי קרִי : וְהָזּלַכְתֵּי אַף־אָגָי אַפְּבֶם בּּקַרִי וְהָלַכְתִּי אָרְכָם בּם־אָנִי שֶׁבַע עַל־חַפִּאֹרֵיבֶם: בַּקָרִי וְהָבֵיתִּי אֶרְכָם בּם־אָנִי שֶׁבַע עַל־חַפִּאֹרֵיבֶם:

בּבּאתִׂי עַלֵיכֶּם חֶׁרֶב נֹגֶלְמֶת גְּקַם־בְּרִית וְגָאֱסַבְּתֶּם בְּיִר־ בָּלִּתְרִיכֶּם וְעִלֵּחָתִי בָּבֶר בְּתִּוֹבְבֶּם וְנִתַּתֶּם בְּיַר־

26 אונב: בִּשִּבְרֵי לָבֶםׁ מַפֵּח־לֶּחֶם וְאָפֿוּ עֲשֶׁר נָשִׁים לַחְמָבֶם בִּפִּשְׁקֵל לַחְמָבֶם בִּפִּשְׁקֵל

בּוְאַת לֵאַ עִּשְׁבָּעוּ: ס וְאָבּער: גַּ װְאָבַלְתֶּם וְלָאַ תִשְּׁבָּעוּ: ס וְאָפֹּר בְּאָרִי:

י וְבָּזְלַבְתִּי עִפָּבֶם בַּחֲמַתֹּ־צֶּקְרִי וְיִפַּרְתִּי צֶּהְבֶם אַף־ 28

אָנִי שֶׁבַע על־חַמְּאֹרֵיכֶם : וַאָּבַלְהֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם 29

³⁰ וּבְשַׂר בְּנְתֵיכֶם תּאֹבֵלוּ : וְהַשְׁמַרְתִּי אֶת־בְּמְתֵיכֶם וְהַלְרַהִי אֶת־חַמֶּנֵילֶם וְגַרַתִּיִּי אֶת־פִּנְרֵילֶם עַל־

31 פּגְרֵי גּלְוּבֵיכֶם וְגְיֻעָלֶה נַפְּשִׁי אֶרְנֶכֶם: וְגָרַתִּתְיּ

fold for your sins. 19. And I will break the pride of your power; and I will make your heaven as iron, and your earth as brass: 20. And in vain shall your strength be spent; for your land shall not yield her products, and the trees of the land shall not yield their fruit. 21. And if ve walk yet contrary unto me, and if you refuse to hearken unto me: I will bring more plagues upon you, sevenfold according to your sins. 22. And I will send out against you the beasts of the field, which shall rob you of your children, and destroy your cattle, and diminish your number; so that your roads shall be desolate. 23. And if notwithstanding these things ye will not be reformed by me, and walk contrary unto me: 24. Then will I also walk contrary unto you, and will punish you yet sevenfold for your sins. 25. And I will bring over you the sword, avenging the quarrel of my covenant, so that ye shall be gathered together within your cities; and then I will send the pestilence among you, that ye will deliver yourselves into the hand of the enemy. 26. When I break unto you the staff of bread; and ten women shall bake your bread in one oven, and they shall deliver your bread again by weight: and ye shall eat, and not be satisfied.

27. And if notwithstanding this ye will not hearken unto me, but walk contrary unto me: 28. Then I will walk contrary unto you also in fury; and I, even I, will chastise you sevenfold for your sins. 29. And ye shall eat the flesh of your sons, and the flesh of your daughters shall ye eat. 30. And I will destroy your high places, and cut down your sun-images, and cast your carcasses upon the carcasses of your idols, and my soul shall loath you. 31. And

^a Meaning, the people having violated the covenant, God would send enemies into the land, when upon their taking refuge in the towns, the plague would drive them again into the power of their pursuers.

* מלא ו

אַת־עַרִיבֶם חָרְבָּרה נַרָּשְׁמּוֹהָי אֵת־מָקְרְשִׁיבֶם ולא אַרִיחַ בָּרֵיחַ נִיחְחָבֶם: וַהַשְׁמֹּהֵי אָבִי אָת־32 וּלָא אַרִיחַ יהאָרֶץ וְשֶׁמְמָוּ עָבֶּלִיהָ אִיְבִיבֶּׁם רַזִּיְשְׁבִים בָּה: אַחֲרֵיבֶם חֶרֶב בַּגּוֹיִם וַהַרִיקֹתִי אַחֲרֵיבֶם חֶרֶב 😘 יַבְיבִּיבֶם מֶרֶב וָהָיָרָתָה אַרְצָבֶם שָׁמֶמֶה וַעָרֵיבֶם זֶּדְיִיוּ חַרְבָּה: אָרֶץ אֶת־שַּבְּתֹהֶיהָ כָּלֹ יְמֵי הָשַּׁפְּהֹ 🛂 😘 וָאַתֶּם בָאָרֵץ אִיבִיכֶּם אָז תִשְׁבָּת הָאָרֵץ וְה<mark>ַרְצֶת</mark> אָר<u>־שַ</u>בְּתֹּהֶיהָ: כָל־יִמֵי הָשַּׁמֶּהֹ תִּשְׁבָּתׁ אֵ<mark>ת אֲשֶׁר 35</mark> לא־שַּבְתָרוֹ בְּשַׁבְּרְוֹהֵיכֶם בְּשִׁבְרִוֹכֵם עָקֵירָ: יהַנְשְׁאָרֵים בָּבֶּם וְהֵבֵּאתִי מֹנֶּרְ בִּלְבָבֶם בְּאַרְאָתׁ 36 אָיְבִיהֶם וְרַדַף אֹֹהָם קְוֹל עָלֶה נִדְּיף וְנָסָוּ מְגָּסַת־ איש־בּאָחֵינ וּנְפָּרְלּיּ וְאֵין רֹדֵף: וְבָיִשְׁרָלוּ אִישׁ־בְּאָחֵינ<mark> 37</mark> בָּמָפְנֵי־חֵרֵב וַרְדֵיף יַּאָיוָ וְלֹא־תָהָיַהַ לְבֶם הְקוּמֶה אָבְרָתֶם בַּגוֹיגֶם וְאָבְלְ<u>רֹה אֶתְכֶּם הַּנּוֹיגֶם וְאָבְלְרֹה אֶתְכֶּם מַּ</u> ימָקוֹ בְעוֹנְם : וְהַנִּשְׁאַרִים בָּבֶּם יִמַּקוֹ ב<u>ַעוֹנְם 39</u> באלאע אַיִביכֶם וְאָף בַּעונִת אַבֹּטִם אִתְם יַמֶּקוּ: וְהַתְוַדָּוּ אֶת־עֵוֹנָם וְאֶת־עֵוֹן אֲבֹתָם בְּמֵעלֶם 40 אָאֶר מֶעָרן בֹּי וְאַף אַשֶּׁר־הַוֹלְכִוּ עִפִּי בְּמֶּרִי: עפֶּם בְּלֶּרִי וְהֶבָּאתִי אֹלָם 41 בָּאֶרֶץ אִּיְבִיהֶם אוֹ־אַז יִכְנַע רְלְבָבָם הָזעֵרֵׁל יַנְעָקוֹב אָת־עָוֹנֶם: וְזָכַרְהָּנִי אֶת־בְּרִיתִי יַעְקוֹב 42

I will render your cities a waste, and I will make desolate your sanctuaries, and I will not smell the savour of your sweet odours, 32. And I will make desolate the land; and your enemies who dwell therein shall be astonished at it. 33. And you I will scatter among the nations, and I will draw out after you the sword; and your land shall be a desolate wild, and your cities a waste. 34. Then shall the land satisfy2 her sabbaths, all the days of its desolation, when ye are in the land of your enemies; then shall the land rest, and satisfy her sabbaths. 35. All the days of its desolation shall it rest, the time which it did not rest in your sabbaths, when ye dwelt upon it. 36. And regarding those that are left of you, I will send a faintness into their hearts in the lands of their enemies; and the sound of a leaf shaken shall chase them; and they shall flee, as fleeing from the sword; and they shall fall with none pursuing. 37. And they shall stumble one over the other, as before the sword, without one pursuing: and ye shall have no power to stand before your enemies. 38. And ye shall be lost among the nations, and the land of your enemies shall consume you. 39. And they that are left of you shall pine away in their iniquity in the land of your enemies; and also through the iniquities of their fathers shall they pine away with them. 40. And they shall confess their iniquity, and the iniquity of their fathers, (that) through their trespass which they trespassed against me, and also that (because) they have walked contrary unto me; 41. I also have walked contrary unto them, and have brought them into the land of their enemies; and then shall their uncircumcised heart be humbled, and then shall they satisfy their iniquity. 42. And I will then remember my covenant

⁴ Make compensation for the years of release which the Israelites did not observe according to the dictates of the law.

וְצַף אֶת־בְּרִיתִּי יִצְחָׁק וְאַׁף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָתֶם אָרֶץ מָעָוֹב מֵהֶׁם וְתָרֶץ 🍪 🛂 🛂 🛂 🛂 🛂 🛂 🛂 🛂 יוֹבֶר וְהָאֶרֶץ מָעוֹב מֵהֶם וְתָרֶץ אַרת־שַּבָּתֹהַיהָ בָּהְשַׁמָּה מֶהֶׁם וְהֵם יַרְצִוּ אֵת־ עונם יַעַן וּבְיַען בְּמִשְׁפָּטִי מָאָסוּ וְאֵבּת־חָקּתִי 44 גַעַלֶּרוֹ נַפְשָׁם: וְאַף גַּם־זֹאת בֶּרְזִיוֹתָּם בְּאֶלֶרִץ אָיְבֵיהֶׁם רְארִמְצִסְהָים וְלְארּגְעַלְהִיםׁ לְבַלּהָם לָהָפֶּר בְּרִיהִי אִתֶּם כֵּי אֲנִי יְהוָדִה אֱלְהֵיהֶם: אָנֶרָתְי לְהֶם בְּרֵית רָאשׁגִים אָשֶׁר הוֹצֵאתִי־ 🛂 🛂 🛂 אֹתָם מֵצֶּבֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהְיוֹת לְהֶם לאלהִים אָנִי יְהוָֹה: באלה הַחָקִים וְהַפִּּשְׁפָּטִים ⁴⁶ <mark>וְהַתּוֹרֹתֹ אֲשֶׁרֹ נָתַן יְהֹוָה בֵּינ</mark>וֹ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָא<mark>ֵל</mark> בְּתַּר סִינַיִ בְּיַר־מֹשֶׁה: פּ רביעי (ששי במחוברין) וֹיְרַבֵּר יְהוֹּדָה אֶר^ו-מֹאֶח לֵאמִר: דַבֵּר אֶר^ו-בְּנֵיֻ ישָרָאַל' וְאֶפַרְתָּ אֲלֵהֶׁם אִישׁ כִּי יַפְּלָא גֶבֶר בְּעַרְכְךָּ נְפָּשָׁרֹג לֵירוּוֶרְה: וְרָיָרָה עֶרְכְּךָּ ר<u>ַהוְּכֶּר</u> <mark>ָמְבֶּן</mark> עֶשְׂרָים שָׁנֶּרו וָעָר בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנֶה וְהְי<mark>ָרְה</mark> ָּאַרְבְּךָּ חֲמִשֶּׁיִם שֶׁבֶּל בָּסֶף בְּשֶׁבֶּל הַיִּקְּרֵ<mark>שׁ :</mark> וְאָם־נְבֵבָה הָוֹא וְהָיָר עֶרְכְּךְ שְׁלֹשִים שֶׁבֶּל: ואם מבורחמש שנים וער בועשבים שנר וְרָיָרוֹ אַרְכְּךָ, רַזָּבֶר אֶשְׂרֵים שְׁקָלֶים וְלַנְּמְבֶּה

עָשֶׁרֶרת שְּקָבְים: וְאַם מִבֶּן-־חֹדֶשׁ וְעַרֹּ בֵּן־

with Jacob, and also my covenant with Isaac, and also my covenant with Abraham will I remember; and the land will I remember. 43. For the land shall be forsaken by them, and shall satisfy her sabbaths, while it lieth desolate without them, and they shall suffer for their iniquity; because, even because my ordinances they despised, and my statutes their soul loathed. 44. And for all that, though they be in the land of their enemies, I will not cast them away, neither will I loath them, to destroy them utterly, to break my covenant with them: for I am the LORD their God, 45. But I will remember for their sakes the covenant of their ancestors, whom I brought forth out of the land of Egypt before the eyes of the nations, that I might be their God: I am the LORD. 46. These are the statutes and judgments and laws, which the Lord made between him and the children of Israel on mount Sinai by the hand of Moses.*

CHAP. XXVII.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, 2. Speak unto the children of Israel, and say unto them, If a man make a particular vow, (to give) the estimated value of persons in honour of the Lord:

3. If the estimated value concern a male from twenty years old even unto sixty years old, then shall the estimation be fifty shekels of silver, after the shekel of the sanctuary.

4. And if it be a female, then the estimation shall be thirty shekels.

5. And if (the person be) from five years old unto twenty years old, then shall the estimation of the male be twenty shekels, and for the female ten shekels.

6. And if (the person be) from a month old unto five years old,

^a The same verb is employed here as in v. 34, 41, and might be rendered "shall satisfy their iniquity," that is, shall suffer such punishment as will be in full satisfaction for the guilt they have incurred.

בַּצֶּׁפֶׁנָ וְלַנִּלִבָּרִ עִלִּבָּרִ עִלִּבָּרִ עִלִּבְּרִ עִנְּבְּר חֲמִאֵּר שְׁמָאֵר שְׁמָלְיִם בְּפֹּנְי חַמַשׁ שִׁנְּיִם וְחָיָה אַרְכּּנְ תַּנְּכְר חַמִּאֵּר שְׁמָאֵר שְׁלָּיִם

ז אָאָם מָבֶּן־שָׁשִּׁים שָׁנָה וָמַעְלְהֹ אִם־זָּלָר וְהָיֵה עִרְבְּךְּ חַמִשָּׁרוּ עָשֶׂר שֶׁצֶּך וְלַנְּמֵלְרוּ אִם־זָלָר וְהָיֵה אַמְרְבְּּךְ חַמִשָּׁרוּ עָשֶׂר יְמַעְלְרוֹ אִם־זָלָר וְהָיֵה ּ

יד הידר עיריני הרדיי דיבההן וְהָנֶעְרִיךְ אֹתְוֹ הַכּהֵן עַלְ־פִּי אֲשֶׁר הַשְּׁיגֹּ

בַּבַשִּׂמָּנ אָשַׁמָּר זַּלְרָּיבוּ מִמֵּנִּט לּוֹרבּוּ בְַּיִשנְּעׁ בּלְ_אּ זְּרִ בַּנִּדְּר זְּתַרִּכֵּנוּ בַּכִּדֵּו: ס וֹאָס־

וֹאִם־הָמֵּר יָמֵיר בְּהֵמֶהוֹ בִּבְּהֵמֶהוֹ וְהָיָּה-הְנִּא יַחֲא יַחֲרְיִפְּנוּ וְלְאִ־יָמִיר אֹתֶוֹ מִוֹב בְּרֶע אוּ־רַע בְּאֲוֹב יַחְיִּריִפְנוּ וְלְאִ־יָמִיר אֹתֶוֹ מִוֹב בְּרָע אוּ־רַע בְּאֲוֹב יַחְאָר יִתֵּוֹן מִמֶּנוּ בְיִיהוֹּיָח יִהְיָּה־קְּבָּשׁ: רְאַא

אָאֶר לְאַ־נִּלְרָיבוּ מִמֶּנָּה לַרְבָּן לַ-יִּהְנְּח וְהָדֶּעִייִ יוֹ וּרִבְּמִרָּה וְהְנֶּה : וְאָם בְּלִּבְּהַמָּה מְמֵּאָּה וּ בְּלִּבְּהַמָּה מְמֵּאָּה וּ וְאָם בּלִּבְּהַמָּה מְמֵּאָּה וּ

אֹלְהּ בִּין טְוֹכ וּבֵין רֶע כְּעֶרְכְּךְּ הַכּהֵן בֵּן יְהְיֶה: אֹלָהּ בִּין טְוֹכ וּבֵין רֶע כְּעֶרְכְּךְּ הַכּהֵן

וֹבְיֵלֶיה בִּיזְקְרִּשׁ אֶת־בֵּיתְוֹ לְּדֶשׁ לֵיחּנֶּה וְבֶּזְעֵרִיכּוֹ בּיִן הָע בַּאֲאשֶׁר יַעַרִיךְ אֹתְנוֹ דַוֹכהֵוֹ בִּין טִוֹב וּבֵין רֶע בַּאֲאשֶׁר יַעַרִיךְ אֹתְנוֹ

יה לְוֹ בְּעֲבוּ בִשְּׁבֵרה אֲחָזָתוֹ יַקְדְּישׁ אִישׁ לֵיחּלָּה * חמישי (שביעי במחוברין)

then shall the estimation of the male be five shekels of silver, and for the female the estimation (shall be) three shekels of silver. 7. And if (the person be) from sixty years old and above, if it be a male, then shall the estimation be fifteen shekels, and for the female ten shekels. 8. But if he be too poor for this estimation, then shall he present himself before the priest, and the priest shall value him; according to the ability to pay of him that vowed shall the priest value him.

9. And if it be a beast, whereof men can bring an offering unto the LORD, all that a man giveth of such unto the LORD shall be holy. 10. He shall not alter it, nor change it, a good for a bad one, or a bad for a good one: and if he should change beast for beast, then shall it together with its exchange be holy. 11. And if it be any unclean beast, of which they cannot offer a sacrifice unto the Lord, then shall he present the beast before the priest: 12. And the priest shall value it, whether it be good or bad; as the priest valueth it, so shall it be. 13. And if he will redeem it, then shall he add a fifth part thereof unto the estimated value. 14. And if a man sanctify his house as holy unto the LORD, then shall the priest estimate it, whether it be good or bad; as the priest may estimate it, so shall it stand. 15. And if he that sanctified it will redeem his house, then shall he add the fifth part of the money of the estimated value unto it, and it shall remain his.* 16. And if a man sanctify some part of a field of his possession unto the

^a The word beast here alludes only to domestic animals, the ox, sheep, and goat, for these only could be sacrificed.

b" If a man said, The leg of this shall be a burnt offering, his words were valid, and it was sold for the purposes of the burnt offering, and all the proceeds were profane property, with the exception of the value of that limb."—RASHI.

וְהַיָּרָה עֶרְכְּהָ דְלֹפִי זַרְעוֹ זֻרֵע חַשֶּׁר שְּׁעִרִים 17 בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקָל בָּסֶף: אִם־מִשְׁנַת חַיֹבֵל יַקְדָּישׁ ¹⁸ שָּׂבֶרהוּ כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם: וְאִם־אַחַר רַזִּיבֵׁל[™]יַקְרָישׁ שָבֵּרוֹ וְחִשַבּ־לוֹ רַוֹכּהֵן אָרתּירַוֹבֶּסֶף עַל־בְּי הַשָּׁנִים הַנַּוֹתָרֶת עַר שְׁנַת הַיֹבֵל וְנִנְרֵע מֵעֶרְכֶךְ: וֹאָם־נְּאָׁל יִנְאַל אָת־הַשְּׁבֶּׁרוֹ הַפַּּלְּבָישׁ אֹתְוֹ 19 ירג בֶּסֶף־עֶרְכְךָּ, עָלֶיו וָקָם לְוֹ: וְאָם־ 20 וְיָבֶׂרָ חֲמִשִׁירת בֶּסֶף־עֶרְכְךָּ, עָלֶיו וְקָם לְוֹ: וְאָם־ לָא יִגִּאַל אַת־רַזּשָּׁרָה וְאִם־מָכַר אֵת־הַשְּׁרֶה ^{בַ} לְאַישׁ אַחֶר לְאריִנָּאֵל עור: וְהָיָה הַשְּׂבֶּה בְּצֵא<mark>תְוֹ מְ</mark> בּיבֵּר בּוֹבֶש בַירוּוָר בּשְּׁבֵר רַחַתְּכֶם בַּכּנַוּן אָסָזְתְוֹ בְּאָשֶׁר לְאַ אֶת־שְׂרֵה מִקְנָתוֹ צְאַשֶּׁר לְאַ 🕰 מָּהְנֶתוֹ בְּאַשֶּׁר לְאַ משְׁבָרה אֲחֶזֶרֶנוֹ יַקְדָּישׁ לֵיתוְרָה: וְחִשַּׁב־לֵוֹ הַ<mark>כּהֵׁן 23</mark> אָת מִכְפַרוּ הָעֶרְכְּךָּ עַר שְׁנַת הַיֹּבֶר[ָ] וְנָתַן אֶ<mark>תְּי</mark> בּשְׁנַרְה בִּיוֹם רַזהוא קְדֶשׁ כַּלִיהוָרו: בִּשְׁנַרִּת 24 הַיוֹבֶל יָשַוֹב הַשָּׁלֶּה לַיְבָּשֶׁר קָנָרְהוּ מֵאִתְּוֹ לַאֲשֶׁר־ לו אַטוַרה האָרָא: וֹכָּרן-אַרְכְּלְּ יִרְיֶּהָה בִּאָּבֶּלְי בּקּוֹרֶשׁ עֶשְׂרִים גַּרָה יִהְיֶרָה הַשְּׁקֶּר : אַךְ־בְּכֿוֹר 26 אָשֶׁר יָבַכַר בְּיחוָרוֹ בִּבְהַמֶּרוֹ לְאַ־יַקְּרִישׁ אָישׁ אַתוֹ אָם־שַּוֹר אָם־שֶּׁה לֵיהוָה הְוּא: וְאָם בַּבְּה<u>ַמֶּה ²ז</u> רַשְּׁמֵאָרוֹ וּפָּרָרוּ בְעִרְכֶּרְ וְיָפַף חְמְשִׁרְגוּ עָבֻיוּ יאָם־לא יִגָּאָל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךְ: אַךְּ כָל-חֵׁרֶם 28

LORD then shall the estimation be in proportion to its required seed: the seed of a chomer of barley at fifty shekels of silver. 17. If immediately after the year of jubilee he sanctify his field, according to this estimation shall it stand. 18. But if after the jubilee he sanctify his field, then shall the priest reckon unto him the money in proportion to the years that remain, until the year of the jubilee, and it shall be deducted from the estimation. 19. And if he that sanctified the field will redeem it, then shall be add the fifth part of the money of the estimated value unto it, and it shall be assured to him. 20. But if he will not redeem the field, or if he have sold the field to another man, it shall not be redeemed any more. 21. But the field, when it is freed in the jubilee, shall be holy unto the LORD, as a devoted field; to the priest shall it belong as a possession.* 22. And if a man sanctify a field which he hath bought, which is not of the fields of his possession, unto the Lord: 23. Then shall the priest reckon unto him the amount of the estimated value to the year of the jubilee, and he shall give this estimation on that day, as a holy thing unto the LORD. 24. In the year of the jubilee the field shall return unto him of whom he bought it, to the one to whom belongeth the possession of the land. 25. And all estimations of value shall be according to the shekel of the sanctuary: twenty gerahs shall be the shekel. 26. Only the firstborn which shall, by being first born, be sacred unto the LORD among cattle, no man shall sanctify; whether it be ox, or lamb, it is the Lord's. 27. And if it be an unclean animal. then he shall redeem it according to the estimated value, and shall add its fifth part thereto; and if it be not redeemed, then shall it be sold according to the estimated value. 28. Notwithstanding any devoted thing, which a

^a For the purpose of sacrifice, it being sacred by its birth.

חזק

man may devote unto the LORD of all that he hath, both of man and beast, and of the field of his possession, shall not be sold nor redeemed: every devoted thing is most holy unto the Lord.* 29. Any one condemned, who shall be condemned to death among men, shall not be redeemed; he shall be put to death. 30. And every tithe of the land. of the seed of the land, or of the fruit of the tree, belongeth to the LORD: it is holy unto the LORD. 31. And if a man will redeem any part of his tithe, its fifth part shall he add thereto.* 32. And concerning the tithe of the herd, or of the flock, whatsoever passeth under the rod, the tenth shall be holy unto the Lord. 33. He shall not search whether it be good or bad, neither shall he change it: and if he should change it, then both it and the exchange thereof shall be holy; it shall not be redeemed. 34. These are the commandments, which the Lord commanded Moses for the children of Israel on mount Sinai.

^a According to Rashi's commentary, who refers this verse to the offering of the above valuations for the life of a condemned criminal.

b" When he comes to tithe them, he causes them to go through a doorway, one after the other, and the tenth he strikes with a rod having paint on it, that the animal may be recognised as the tithe; and so was done to the lambs and calves of every year."—RASHI.

סכום פסוקי רספר ויקרא שמנה מאות וחמשים ותשעה נטך סימן:
וחציו והנגע כבשר הזכ: ופרשיותיו עשרהי בא ג"ד סימן: וסרריו
כ"ג' ובתורתו יהנה יומם ולילה סימן: ופסקתותיו ח'' ופרקיו כ"ז
ואהיה עמך ואברכך סימן: מניין הפתוחות שתים וחמשיםי
והסתומות שש וארבעים הכל שמנה ותשעים פרשיות:
דורי צ"ח וארום סימן:

סדר

ההפטרות

לספר ויקרא

לפי חלופי המנהגים

THE HAPHTOROTH

FOR

THE BOOK OF LEVITICUS.

ACCORDING TO THE VARIOUS CUSTOMS.

ברכות ההפטרה

קודם קריאת ההפטרה ואחר שנמר הנזלל יברך המפטיר ברכה זו

בָרוּך אַתָּה יָיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלֶם אֲשֶׁר בְּחַר בּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָּרֹז בְּרִבְרֵיהֶם רַגָּאֱמֶרִי בֶּאֶמֶרֹז: בָּרוּךְ אַרָּזה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּרֹזוֹרָה בְּמשֶׁה עַבְרוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַפּוֹ וּבִנְּבִיאֵי הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק:

הספרדים מוסיפים אחר קריאת ההפטרה

ּ נְאַבֿעוּ יְהֹוָה צְבָאוֹת שָׁמֶוֹ קְרָוֹשׁ יִשְּׂרָאֵל

אחר ההפטרה יברך המפטיר ד' ברכות אלו

בְּרוּךְ אַתָּה זְיָ אֶלהֵינוּ מֶלֶךְ הְדְעוֹלָם צוּר כָל־ הָעְוֹלָמִים צַּדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנְּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶּׁה מְדַבֵּר וּמְקוֹים כִּי כָל־דְּבָרִיו אֱמֶת וָצֵדֶק אֶחֶר מִדְּבָּרִיךְ אָחוֹר לֹא־יָשׁוּב רֵיקֹם כִּי אֵל מֶלֶךְ אֶחֶר מִדְּבָּרִיןּ אָחוֹר לֹא־יָשׁוּב רֵיקֹם כִּי אֵל מֶלֶךְ אָמָן (וְרַחָמִן) אָמָה בּרוּךְ אַתָּח יִיִ הָאֵל הַנָּאֱמָן גָאֶמָן (וְרַבְּרִיו:

רַחֵם עַל-צִיוֹן כִּי הִיא בֵית חַיֵּיְנוּ וְלַעֲלוּבַרת גָבֶּשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהַרָה בְּיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִּיוֹן בְּבָנֵיהָ :

שַׂמְּחֵנוּ יָי אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלְיָהוּ הַנָּבִיא עַבְדָּךְ וּבְמַלְכוּת בית דִּוִד מְשִיחָךְ בִּמְהַרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבְּנוּ עַל־כִּסְאוּ לאַבֵוֹשֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹר אֲחֵרִים אֶת־כְבוֹרוֹ ׁ כִּי

BLESSINGS FOR THE HAPHTORAH.

Before reading, say,

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast chosen good prophets; and found delight in their words, which were delivered in truth. Blessed art thou, O Lord! who hast chosen the law, thy servant Moses, thy people Israel, and the true and righteous prophets.

After the reading of the Haphtorah, the Portuguese Jews add,

"Our Redeemer! the Lord of Hosts is his name, the holy One of Israel."

After which, the following.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe; Protector of all the worlds, who art righteous in all generations; the faithful God, who promisest and performest: speakest and accomplishest; for all thy words are true and just. Faithful art thou, O Lord, our God! and thy words are faithful: for not one of thy words shall return back fruitless; for thou, O God! art a faithful King. Blessed art thou, O Lord! the God who art faithful in all thy words.

O have compassion upon Zion, for it is the dwelling of our life; and speedily in our days save the afflicted in spirit. Blessed art thou, O Lord! who wilt cause Zion to rejoice in her children.

O Lord our God! cause us to rejoice in the coming of thy servant Elijah, the prophet, and in the kingdom of the house of David, thy anointed. May he come speedily, and gladden our hearts. Suffer no stranger to sit on his throne, nor any other to inherit his glory; for by thy holy בְשֵם קַרְשָׁךְ נִשְׁבַּעְתָּ־לוֹ שָׁלֹא יִכְבֶּרוֹ גַרוֹ לְעוֹלֶם יָעֶר : בָּרוּךְ אַתָּה יָיָ מָגַן דָּוִר :

אַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲכוֹרָה וְעַל־הַנְּכִיאִים וְעַל־יוֹם ָהַשַּבָּת הַזֶּה שֶׁנָתַתָּ־לֵנוּ זָיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְרֻשָּה וְלִמְנוּחָ<mark>ה</mark> <mark>לְכָבוֹד וּלְתִפְּאָרֶת · עַל־הַכּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים</mark> לַך וּמָבַרְכִים אוֹרָזְהְ יִרְגַּבַרְ שִׁמְהְ בְּפִּי כָל־חֵי הָמִיר לְעוֹלָם נָעָר · בָרוּךְ אַתָּה וְיָ מְלַדֵּשׁ הַשַּּבָּת :

הפטרת ויקרא

בישעיה סימן מ"ג

עם־זוֹ יָצַרְתִּי לִּי תְּחִלָּתִי יְסַבֵּרוּ: וְלְאֹ־אֹתִי קָרָאִרְ יַעָקֹב בִּי־יָגַעָרָת בִּי יִשְׂרָאֵל: רְאֹי־הַבַיִארָת לִּי שֵׂרֹב יִיַעָקֹב בִּי־יָגַעָרָת בִּי יִשְׂרָאֵל <mark>אָר־וֹהֶׁיךּ וּזְבָחֶיךּ לִא כִבּּרְתָּגִי לַא הֶעֶבַרְתִּיךּ בְּמִנְּחָׁת</mark> יְלְא הְוֹגַעְהָיךְ בִּלְבוֹנָה: לְא־קָנִירָ, לֹּי בַבֶּסֶףׁ כְּנֶּה 24 וְחֵלֶב וְבָחֵיך לֵא הַרְנִיתָנִי צִּאך הָגֶעבַרְהַנִּי בְּחַטּאּהֶיךְ קוֹגַעָרַהָנִי בַּעַרְנֹהֶיך: אָנֹבִי אָנֹבִי הָוּא מֹחֶה פְּשְׁעֵיך לְמַעַנִי וְחַטֹּאֹרֶ, לְאׁ אֶוְכְרֹ: הַוְבִּיבֵּנִי נִשְּׁבְּטָה יְחֲר סַפֵּר אַהָּזה לְמַעו הִיצְהֵּק: אָבִיךְ הָרִאשׁון חָמֶא 28 וּמְרֹיצֶיךָ פֶּשְׁעוּ בִי: וַאָּחַלֵּר שָׂרֵי קְדֶּשׁ וְאֶרְענָה מר בלהנם יעלב וישראל לגרופים: ועתה שפע name hast thou sworn unto him that his lamp should never be extinguished. Blessed art thou, O Lord! the Shield of David.

For the sake of the law, the worship, and the prophets, and this Sabbath day, which thou hast given to us for a day of sanctification, rest, glory, and honour; for all this, O Lord, our God! we thank and praise thee; blessed be thy name in the mouth of every living creature, continually and for evermore. Blessed art thou, O Lord! who sanctifiest the Sabbath.

HAPHTORAH OF VAYIKRAH.

Isaiah xliii. 21.

21. This people I formed for myself; that they should relate my praise; 22. But thou hast not called upon me, O Jacob; for thou art become weary of me, O Israel. Thou hast not brought me the lamb of thy burnt-offerings: and with thy sacrifices thou hast not honoured me; I have not troubled thee with meat-offerings, nor wearied thee with frankincense. 24. Thou hast not bought for me with money sweet cane, and with the fat of thy sacrifices thou hast not satisfied me; but thou hast troubled me with thy sins, thou hast wearied me with thy iniquities. 25. I, it is I that blot out thy transgressions for my own sake, and thy sins I will not remember. 26. Put me in remembrance: let us plead together: relate thou, in order that thou mayest be justified. 27. Thy first father did sin, and thy defenders transgressed against me. 28. Therefore did I profane the holy princes, and I gave up Jacob to the curse, and Israel to reproaches. 1. Yet now hear, O Jacob CHAP, XLIV. my servant; and Israel, whom I have chosen:

2. Thus saith the Lord thy Maker, and he that formed

ַיָעַקֹב עַבְדָי וְיִשְׂרָאָל בָּחַרָרִתִי בְוֹ : כְּהֹ־אָמֵ<u>ר יְהוְרִה</u> עשֶׁרְ וְיֹצֶרְךְ מָבֶּטֶן יַעְזְרֶךְ אַלֹּתִירָאֹ עַבְרֵּי יַעַלְב וְישָׁרָוּן בָּחַרָרִתִּי בְוֹ : כִּי אָצָּק־מַּיִםׂ עַל־צָּמֶא וְנְוּוְלִים ערן יַבָּשֶׁרוּ אָצְּק רוּחִי עַרן זַרְעֶּרְ וּבִרְכָרְנִי ערן-<mark>אֶשֶאָיה: וְצְמְחוּ בְּבֵין חָצֵיר בַּעַרָבִים עַל־יִבְלֵיר</mark> מָים: זֶרֵה יֹאמַר לֵיהוָה אָנִי וְזֶה יִקְרָא בְ<u>שִׁם־יַעֲקְב</u> וֹנֶרה יִכְתַּב יָרוֹ בַלִּיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה : כְהֹד אָפֶּר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגְאֲלֵוֹ יְהוָה צְּבָאִוֹרת אָנֵי ראשון ואָבני אַחָרון וּמִבּרְעָבִי אִין אֱלהִים: וּמִי־ בְמִונִי יִקְרָא וְיַגִּידֶה וְיַצְרְבֶּהְ לִּי מְשׁוּמִי עַם־עוּלְבֵ <mark>וְאְרוֹתְיֶוֹרת וַאֲבֶשֶׁר הָבְאנָה יַנִּירוּ לָמוֹ: אֵל־תִּפְחָרוֹּ</mark> ואַקּבּר וּהַלָּא מֵאֶז הִשְׁמַעְתִּיךּ וְהִגַּרְהִי וְאַתָּ<mark>בְּרֹ</mark> עָרֶי הָיֵשׁ אֱלֹוהַ מִבּלְעָבִי וְאֵין צִוּר בַלֹּ־יָבְעְתִּי : וְצְבִיר בֶּסֶר בְּלָם הֹּהוּ וַחָמְוּבִיהֶם בַּל-יוֹעֵילוּ וְעֵבִיהָם הַפְּהֹ בַּל־יִרְאָ וּבַל־יֵרְעוּ לְמַעוֹ יִבְשׁוּ: מִי־יָצֵר אֵבל וּפֶּסֶר נָסֶךְ לְבִלְתָּי הוּעִיל: הַן כָּל-חֲבַרִיוֹ יֵבְשׁוּ וְחָרָשִׁים הַפָּרה מֵאָרֶם יִהְקַּבְּצַוּ כָּלָּ<mark>םׂ יַעֲמֹדוּ יִפְחַדְּוּ</mark> יַבְשוּ יָחַר: חָרַשׁ בַּרְגֶּר' מַעֵּצֶּר וּפָעַר' בַּפֶּחְׁם וּבַמַּקְבָוֹת יִצְרֵהוּ וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרָוֹעַ כֹחוֹ גַּם־רָעֵבֹ וְאַין ני ב'ת ראד שָתָרה פַיִם נִינֶץף: חָרֵשׁ אֵצִים נֵטָרה קוֹ 😘 בּ'מַ יָרָנְאַרָרוּ בַשֶּׁרֶר יְיָעַשֵּׁרוּ בַּמַּקְצָעוֹרת וּבַמְּחוּג<mark>ָרוּ</mark>

* המה נקור

thee from the womb, who will help thee, Fear not, O Jacob, my servant; and thou, Yeshurun, whom I have chosen. 3. For (as) I pour water upon the thirsty, and floods upon the dry ground: (so) will I pour my spirit upon thy seed, and my blessing upon thy offspring. 4. And they shall spring up (as) among grass, as willows by the watercourses. 5. One will say, I belong to the LORD; and another will call himself by the name of Jacob; and another will inscribe himself with his hand unto the LORD. and surname himself by the name of Israel. 6. Thus saith the LORD, the King of Israel, and his redeemer, the LORD of hosts. I am the first, and I am the last; and beside me there is no god. 7. And who, like me, will announce, and will tell it, and set it in order for me, since I appointed the ancient people? and the future things, and those which are to happen,-let them foretell unto them. 8. Have no dread, and be ye not afraid: have I not long since informed thee, and have told it? and ye are my witnesses: is there a god beside me? yea, there is no rock, whom I know not. 9. The makers of graven images are all of them vanity; and their ornaments cannot profit; and they are their own witnesses, that they see not, and know not, in order that they may be ashamed. 10. Who hath formed a god, or cast an image that profiteth nothing? 11. Behold, all his fellows shall be ashamed, for the workmen themselves are men: let them all be gathered together, let them stand up, they will be terrified, and they will be ashamed together. 12. The ironsmith (maketh) an axe and worketh it in the coals, and with hammers he fashioneth it, and worketh it with his powerful arm; when he also is hungry, his strength faileth: when he drinketh no water, he becometh faint, 13. The worker in wood stretcheth out the rule; he marketh it out with a line; he fitteth it with planes, and he marketh it out with the compass, and maketh it after the figure of a man,

יְהָאָבֶהוּ וַיְיֻעַשֵּׁרוּוּ בְּהַבְנֵית אִישׁ כְּתִפְּאֶבֶת אָדֶם יְּהָאָבֶת בְּיִת לְּיִשׁ בְּתַבְּנֵית אִישׁ בְּתַפְאֶבֶת אָדֶם 14 לְשֶׁבֶּר בִּיִת: לְכַרָת־לָוֹ אָרָוִים וַיִּקַחְ הִּרְזָה וְאַלּוֹן

יאָף יִפְעַל־אֵר־' וַיִּשְׁרָּחוּ עָשָׂהוּ פֶּסֶר וַיִּסְנָּר־לָמוּ: לְאָדָם לְבָעַר וַיִּפַּחָ מֹהֶם וַיִּחָם אַף־יַשִּׁיק וְאָפָּה לָחֶם אָרָי לְבָעַר וַיִּפַּחָ מֹהֶם וַיִּחָם אַף־יַשִּיק וְאָפָּה לְחֶם יַּבְּעָר יִיִּשְׁיק וְאָפָּה לְחֶם

יאָבֶיוּ שָּׁרַף בְּמוּ־אֵשׁ עַל־חֶצְיוּ בָשֶּׁר יאבֵל יִצְלֶּה צָלֵי וּ הָאָח חַמּוֹהֵי רָאִיהִי אְוּר: וִישָׂבֵע אַף־יָחֹם וְיאַמֵּר הֶאָח חַמּוֹהֵי רָאִיהִי אְוּר:

יו ושְצַבּארִיתוֹ לְאֵל עשֵּׁה לְפִּסְלֵוֹ יִסְנֶּוֹדִּ־לְוֹ וְיִשְׁהַאוֹ

¹⁸ וְיִהְפַּלֵל אֵלָיו וְיֹאמֵר הַזִּצִילֵנִי כִּי אֵלָי אָתָּה: לְא יָרְעַרּ וְלָא יָבֶינוּ בִּי טַח מֵרְאוֹת גַינִיהֶּם מֵהַשְּׂבָּיל

ין לְא־רָעָת וְלְא־יָשִיב אֶל-לִבּוֹ וְלֹא רַעַת וְלְא־רְתְבוּנְה וֹלְא רַעַת וְלְא־רִתְבוּנְה וֹלְא רַעָת וְלְא־רִתְבוּנְה בְּשִׁי בְמוּ־אֵשׁ וְאַף אָבְּיתִי עַל־נְּחָלִיוֹ לֵאְם אָצְלֶה בָשָׂר וְאֹבֵל וְיִתְרוֹ לְתְוֹעֵבֶה אֱעֶשֶׂה בָשֶׂר וְאֹבֵל וְיִתְרוֹ לְתְוֹעֵבֶה אֱעֶשֶׂה

20 לְבָוּל אֵץ אֶפְבְּוֹר : רֹעָה אֵפֶר לֵב הוּחַל הְּשֵּׁהוֹ וְלְאִ-

יַצְיל אֶת־נַפְשוֹ וְלַא יאמֶר הֲלוֹא־שֶׁקֶר בְּימִינִי : זְכָר־ אֵלֶּה וַיְעַלְּב וִישְׂרָאֵלְ כַּי עַבְדִּי־אֶתָה וְצַרְתִּידְ עָבֶד־

יִשְׁרָאֵל לְא הְנִשְׁנִי: בְּשְׁעָיִר בְּעַבֹּ בְּשְׁעָיִר בּיִּ בְּעַבֹּי בְּשְׁעָיִר בְּעַבֹּ בְּשְׁעָיִר בּי

יָרִפָּאָר:

ן זעירא *

according to the beauty of man; that it may dwell in a house. 14. He felleth for himself cedars, and taketh cypress and oak, and he chooseth for himself the strongest among the trees of the forest; he planteth an ash, and the rain causeth it to grow. 15. Then it serveth a man for burning: and he taketh thereof, and warmeth himself; also he heateth therewith, and baketh bread; also, he maketh a god, and boweth himself; he maketh of it an image, and kneeleth down thereto. 16. The half thereof he hath burnt in fire; with part thereof he will eat flesh; he will roast food, and be satisfied; he will also warm himself, and say, Aha, I am warm. I have felt the fire: 17. And the residue thereof he hath made into a god, his graven image; he kneeleth down unto it, and boweth himself, and prayeth unto it, and saith, Deliver me; for my god art thou. 18. They know not, they understand not; for their eyes are daubed over, that they cannot see; their hearts, that they cannot understand. 19. And he layeth it not to heart, and hath no knowledge, no understanding to say, The half thereof I have burnt in fire; and I have also baked upon its coals bread; I (now) will roast flesh, and eat it; and shall I make of its residue an abomination, before a block of wood shall I kneel? 20. He feedeth on ashes; a deceived heart hath turned him aside, and he cannot deliver his soul, and will not say, Is there not a lie in my right hand? 21. Remember these things, O Jacob, and Israel; for thou art my servant: I have formed thee to be my servant, thee, O Israel, thou shalt not be forgotten by me. 22. I have blotted out, as a thick cloud, thy transgressions, and, as a cloud, thy sins: return unto me; for I have redeemed thee. 23. Sing, O ve heavens; for the LORD hath done it; shout, ye lowest parts of the earth; break forth into singing, ye mountains, O forest, and every tree therein; for the LORD hath redeemed Jacob, and on Israel will he glorify himself.

בירמיה סימן ז'

יַשְׂרָאֵל עלְוֹתֵיבֶם אַ כָּה אָמֶר יְהוֶרה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עלְוֹתֵיבֶם 21 יַ סְפָּרּ עַלֹ־זִכְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׁר: בִּי לְא־דִבַּרְתִּי אֶת־ 🗠 סְפָּרּ עַלֹ־זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר: בִּי לְא־דִבַּרְתִּי אֶת־ אַבותיבם ולא צוירעים ביום הוציא אתם מארץ מְצְרֵיִם עַל־דִּבְרֵי עוֹלֶה וָזְבַח: כֵּי אִם־אֶת־הַדָּבְר 23 הַנֶּה צִוּיתִי אֹתָם לֵאמֹר שִׁמְעֵּוּ בְקוֹלִי וְהָיַיִתִי לְבֶםׂ <mark>לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תְּהְיוּ־לֵי לְעֶם וַהֲלַבְּהֶּם בְּכָל-הַבֶּּבֶרְ</mark> אַשֶּׁמְעוֹ יִישָׁב לָבֶם: וַלְא שֵׁמְעוֹ יִישָׁב לָבֶם: וַלְא שֵׁמְעוֹ 24 וְלְא־הִפוּ אֶת־אָוְנָם וַיַּלְכוּ בְּמַעֵצוֹת בִשְׁרְרְוּת לְבָּם יוֹם אֲשֵׁר רָלָא לְפָגִים: לְמִן־הַיּוֹם אֲשֵׁר בַּיַּ יָצְאָוּ אָבְוֹרֵעִיכֶּם מֵאֶבֶץ מִצְלַיִם עָר הַיָּוֹם הַוֶּרֵה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָרֵי הַנְּבִיאִים יְוֹם הַשְּבֵם יַלְשׁלְּחַ: וְלַוֹא שָׁמְעוּ אֵלֵי וְלְא הִפְּוּ אֶת־אָזְנָסְ וַיִּלְשׁוּ 💤 🛂 😘 יִילְשׁוּ בּרָעָר אָלֵיהֶם: וְרַבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם מְאַבוֹרָתִם: וְרַבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם מֹיִ אָת־כָּל־הַדְּבָרַים הָאֵׁלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעָוּ אֵלֶיךְ וְקָרָאתְ יוָאָמֵרָהָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַיְעַנִּיּכָרוֹ : וְאָמַרְהָּ אֲלֵיהָׁם זֶהְ הַגּוּיׁ 💴 אָלֵיהֶם אָשֶׁר לוֹא־שֶׁמְעֹּי בְּקוֹל יְהֹנָה אֱלֹהָיו וְלְא לְקְחָוּ בּי מוּסֶר אָבְדָה הָאֶמוּנָּה וְנִבְרְתָה מִפִּיהֶם: נְזֵי נְזְרֵךְ מּיּסֶר אָבְדָה וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאָי עַלֹּ־שְׁבָּיָם קִינֶה כֵי מָאַם יְהֹוָה יַרָע אָת־דָּוֹר עֶבְרָתְוֹ: בְי־עָשׁוּ בְגִי־יְהוּדָה הָרָע 30 יַנִישְׁיּשׁ אָת־דָּוֹר עֶבְרָתְוֹ: * הוציאי קרי

HAPHTORAH OF TZAV.

JEREMIAH vii. 21.

21. Thus saith the Lord of hosts, the God of Israel, Add your burnt-offerings unto your peace-sacrifices, and eat the flesh. 22. For I spoke not unto your fathers, and I commanded them not on the day of my bringing them out of the land of Egypt, concerning burnt-offering or peacesacrifice; 23. But this thing did I command them, saving, Hearken to my voice, and I will be unto you for a God. and ve shall be unto me for a people; and walk ve altogether on the way which I may command you, in order that it may be well unto you. 24. Yet they hearkened not. and inclined not their ear; but walked in the counsels, in the self-will of their evil heart; and they went backward, and not forward: 25. Since the day that your fathers came forth out of the land of Egypt unto this day; and I sent unto you all my servants the prophets, sending them daily in the morning early; 26. Yet they hearkened not unto me, and inclined not their ear; but they hardened their neck; they did worse than their fathers. 27. And if thou speakest unto them all these words; and they will not hearken to thee; and thou callest unto them, and they will not answer thee: 28. Then shalt thou say unto them, This is the nation that hearkeneth not to the voice of the Lord their God, and receive not admonition; vanished is truth, and is cut off from their mouth. 29. Cut off thy flowing hair, and cast it away, and take up on high places a lamentation: for the Lord hath rejected and forsaken the generation of his wrath. 30. For the children of Judah have done the

בָעינֵי נְאֶם־יְהוֶה שָּׁמוּ שָׁקוּצִיהָם בַּב<u>ַּיָּה אֲשֶׁר־</u> 31 נְקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ: וּבְנוֹ בְּמַוֹת הַהֹּפֶּת אֲשֶׁרֹ <mark>בְגֵיא בֶן־הַנֹּכֹם לִשְּׁרָף אֶת־בְּגַיהֶם וְאֶת־בְּנְהֵיהֶם</mark> יַלְאָשׁ אֲשֶׁר לָא צִוִּיתִי וְלָא נָעְלְהָה עַל־לְבְּי: לָבֵّן 👊 💈 הנה ימים בּאִים נאם־יִהוֹה ולא־יֵאמֹר עוֹד תַהַלֹּפֶׁתֹ וְגַיִא בֶּן־הָנִּםׁ כִּי אִם־גַיִא הַהֲרֵגָה וָקְבְרִוּ ³³ בְהֻפֶּׁרת מֵצֵקִין מָקוֹם: וְהָיְהָה נִבְלַת הָזֶעם הַזֶּה לְפַיְבֻּלָּל לְעִוֹף הַשָּׁמִיִם וּלְבֶהֱמַת הָאֶבֶין וְאֵין מַחֲרִיר: וְהִשְׁבַּרָּגִי וּ מֵעָרָי יְהוּיָּדָה וּמֵחֲצוֹרֹת יָרַוּשָּבִים קוֹל שָשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָׁה קוֹל חָ**תָן וְקוֹל** קַלֶּה כִּי לְחַרְבֶּה תִּהְיֶה הָאֶרֶץ: בָּעֵת הַהִּיא נְאָם־ 🔞 בַּלֶּה בִי לְחַרְבֶּה יְדֹּנְיה וֹיוֹצֵיאוּ אֶרת־עַצְמָוֹת מַלְבֵי־יְהוּרֶה וְאֶת־ <mark>עַצְמוֹת־שָּׂרִיו װְאֶת־עַצְמוֹת הַכְּהְנִים וְאָת וּ עַצְמְוֹת</mark> הַנְבִיאִים וָאֵת עַצְמְוֹת יְוֹשְבֵי־יִרוּשָׁלֶם מִקְבַרִיהֵם: וּשְטָחוּם לַשַּׁמֵשׁ וַלַיָּרִחַ וּלְכָלוּ צָבָא הַשָּׁמִים אֲשֵׁר אָהַבֿוּם וַאֲשֶׁר וָעַבָרוּם וַאֲשֶׁר הָלְכָוּ אַחַרֵיהֶם וַאֲ<u>שֶׁר</u> ַדְרָשׁוּם וַאֲשֶׁר הְשְׁתַּחֲוָוּ לָהֶם לָא יֵאָסְפוּ וְלָא יִקְב<mark>ֵּרוּ</mark> לְרָמֶן עַלֹּ־פְּגֵי הָאֲרָמֶה יְהְיִיּ : וְנִבְחַר מָּׁנֶת מְחַיִּים לְכֹל הַשְּׁצֵרִית הַנִּשְּאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הָ<mark>רָעָה</mark> ַהַוֹאַרת בְּכָל־הַמְּקֹמַוֹרת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֵׁר־הְדֵּח<u>ְתִּים</u> שָׁם נְאָם יְהָוֶה צְבָאְוֹת: כָהוּ אָמֵר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל 🐰 יוציאו קרי *

evil in my eyes, speaketh the Lord: they have set up their abominations in the house which is called by my name, to pollute it. 31. And they have built the high places of Tophet, which is in the valley of Ben Hinnom, to burn their sons and their daughters in fire; which I have not commanded, and which came not into my mind. 32. Therefore, behold, days are coming, speaketh the LORD, that it shall not be called any more Tophet, or The valley of Ben Hinnom, but The valley of slaughter; for they shall bury in Tophet, for want of place. 33. And the carcasses of this people shall become food unto the fowls of the heaven, and unto the beasts of the earth; with none to chase them away. 34. Then will I cause to cease from the cities of Judah, and from the streets of Jerusalem, the voice of mirth. and the voice of gladness, the voice of the bridegroom, and the voice of the bride; for a desert shall the land become.

1. At that time, speaketh the Lord, shall they CHAP, VIII. bring out the bones of the kings of Judah, and the bones of his princes, and the bones of the priests. and the bones of the prophets, and the bones of the inhabitants of Jerusalem, out of their graves: 2. And they shall spread them out before the sun, and the moon, and all the host of heaven, which they have loved, and which they have served, and after which they have walked, and which they have sought, and to which they have prostrated themselves; they shall not be gathered up, and they shall not be buried; dung upon the face of the ground they shall become. 3. And death shall be preferable to life, for all the residue of those that are left of this evil family, who are left in all the places whither I shall have driven them, speaketh the LORD of hosts.

IX. 22. Thus hath said the Lord, Let not the wise man

נְאָם-יְהנֶה: תָּסֶר מִשְׁפָּט וּצְרָלֶרה בָּאָלֶרִץ בִּירְבְּאָלֶרה חָפַּצְהִּי הַמֶּתְהַלֵּל תַשִּׁכִל וְיָרָעַ אוֹתִיּ כֵּי אָבוּ־בְּוֹאת יִתְהַלֵּל בּמִּתְהַלֵּל הַשִּׁבְּל הַנְּיִבְּוֹה חָפַּצְהִּי תָּסֶר מִשְׁפָּט וּצְרָלֶרה בָּאָשְׁרוֹ: כֵּי אִבוּ־בְּוֹאת יִתְהַלֵּל תָּסֶר מִשְׁפָּט וּצְרָלֶרה בָּאָשְׁרוֹ: כֵּי אִבוּ־בְּאָלֶרה חָפַּצְהִי הָבָסֹ בְּחָכְטָתוֹ וְצִלּיִרְהָהַלֵּל הַנִּבְּוֹר בִּנְבְוֹּרָתְוֹ אַלֹּי

הפטרת שמיני

'בשכואל ב' סימן ו

י וַיּפֶף עוֹד דָּוֶר אֶרת־כָּל־בָּחְוּר בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים בּ בָּיְשְׁרָאֵל שְׁלֹשִׁים בּ בָּאֶלף: וַיָּלֶף וְיַנֶּלֶךְ דְּוָד וְכָל־הָעָם בְּאַל שְׁלֹשִׁים בּ בְּעָלֵי יְהוּדֶה לְהַעַלוּת מִשָּׁם אֵת אֲרָוֹן הָאֱלֹהִים מְבַּעֵלֵי יְהוּדֶה לְהַעַלוּת מִשָּׁם אֵת אֲרָוֹן הָאֱלֹהִים

אָשֶּׁר־נִקְרָא שַׁם שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת ישֵׁב הַבְּרְבִים

עַלֵיו: וַיַּרְכָבוּ אֶת־אֲרָוֹן הַאֱלֹהִיםׁ אֶל־יְעַנְלֵה חֲרָשָּׁה וַיִּשְּׂאָחוּ מִבֵּית אֲבִינָדֶב אֲשֵׁר בִּנְבָעָח וְעָזָא וְאַחְיוֹ

יַנִּשְׂאָהוּ אַבִינָרָב נְהָגִים אֶת־הַעֲנָלֶה חֲדִשֵּׁה: וַיִּשְּאָהוּ מְבֵירת אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּנִּבְעָה עָם אֲרָוֹן הָאֱלֹהֵים מָבֵירת אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּנִּבְעָה עָם אֲרָוֹן הָאֱלֹהֵים

לּ וְצַלֹּחְיוֹ הֹלֵךְ לְפְנֵי הָהְאָרוֹן: וְדְוִר וּ וְכָּלֹ-בֵּית יִשְׂרְאֵל בּּיִת יִשְׂרְאֵל בְּיִת יִשְׂרָאֵל בְּיִת יִשְׂרָאֵל בְּיִת יִשְׂרָאֵל בְּיִת יִשְׂרָאֵל בְּיִת יִשְׂרָאֵל בְּיִת יִשְּׂרָאֵל בְּיִתְּים וּבְכִנּרְוֹרת בְּכָל עֲצֵי בְרוֹשִים וּבְכִנּרְוֹרת

יבּנְבָלִים וּבְרֶתפִּים וּבִמְנַענְעִים וּבְצֶלְצֵלִים: וַיָּבְאוּ עַיָּה אֶל-אַרְוּן הָאֶלֹהִים וַיָּאָהוּ עַזָּה אֶל-אַרְוּן הָאֶלֹהִים וַיִּאָהוּ

glory in his wisdom, and let not the mighty man glory in his might, let not the rich man glory in his riches; 23. But let him that glorieth glory in this, that he understandeth and knoweth me, that I the Lord exercise loving-kindness, justice, and righteousness, on the earth; that in these things I delight, speaketh the Lord.

HAPHTORAH OF SHEMINEE.

2 SAMUEL vi. 1.

1. And David assembled again all the chosen men of Israel, thirty thousand. 2. And David arose, and went with all the people who were with him from Baälé Yehudah, to bring up from there the ark of God, the name of which was called by the name of the LORD of hosts, that dwelleth between the cherubim. 3. And they carried the ark of God in a new wagon, and brought it out of the house of Abinadab that was on the hill; and Uzzah and Achyo, the sons of Abinadab, guided the new wagon. 4. When they brought it out of the house of Abinadab which was on the hill, they were near the ark of God; but Achyo went before the ark. 5. And David and all the house of Israel played before the Lord on all manner of instruments made of fir-wood, and on harps, and on psalteries, and on kettle-drums, and with bells, and with cymbals. 6. And when they came to the threshing-floor of Nachon, Uzzah put forth (his hand) to the ark of God, and

^a Arnheim renders: "Danced before the Lord, with all manner of cypress branches (in their hands), and played," &c.

- אָם הָאֶלהִים עַלַ-הַאַּל וֹיָפָּר שָׁם אָם אָם אַרוּן בּוּ כִּי אָמְמָה הַבּּלְר: וֹזְחַר-אַף יְחוָרן בְּאָנְה וֹזִכּריּי
- מַּבֶּץ יְהֹנֶה פַּבֶץ יְהֹנֶה פֶּבֶץ יְהֹנֶה פֶּבֶץ יְהֹנֶה פֶּבֵץ יְהֹנֶה פֶּבֵץ יְהֹנֶה פֶּבֵץ בְּיִלְם הַהוּצֹל פֵּבֶץ עֲנֶה נַיִּקְבָּא לַפְּקוֹם הַהוּצל פֵּבֶץ עֲנֶה נַיִּקְבָּא לַפְּקוֹם הַהוּצל פֵּבֶץ עֲנֶה נַיִּקְבָּא לַפְּקוֹם הַהוּצל בִּילים
- י הַנֶּרָה: וַיִּרָא דָנֶר אֶת־יְהֹּנֶה בַּיַּוֹם הַתְּוֹא וַיִּאֹמֶר אֵיְךְ 🦠
- יָּבְוֹא אַלַי אֲרָוֹן יְהֹוֶה: וְלְא־אָבֶה דְוִּר לְהָסִיר אֵלְיוּ יְהֹוֶה: וְלְא־אָבֶה דְוֹּר לְהָסִיר אֵלְיוּ אֶרִוּ בָּיִת עֹבֶר־ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה עַל־עִיר דָּוֹרְ וַיַּשֵּׁהוּ דָוֹר בֵּית עֹבֶר־
- יו אֶרֶם הַגִּתְּי: נַיֵּשֶׁב[°] אֲרוֹן יְהוָה בִּית עֹבֵר אֱרֶם הַגָּה<mark>ֵיי יוּ</mark> שֶׁרֶם הַגָּהָרְיּ שְׁלֹשֵה חֲדִשִׁים נַיָּבֶרָךְ יְהוָה אֶת־עֹבֵר אֱרָם וְאֶרת־
- ¹² כָּל־בֵּיתְוֹ : וַיֻּנֵּׁ֖ר לַמֵּעֶׁךְ דָּוֹר בֵאמר בֵּרַךְ יְהֹוָח שֶׁרת־ בִּירת עֹבֵר אֱדם וְאֶת־כְּל־יִבְּשֶׁר־לוֹ בַּעַבְוּר אֲרְוֹן הָאֶלֹהִים וַיֵּלֶךְ דָּוֹר וַיַּעל אֶת־אֲלוֹן הָאֱלֹהִים מִבִּית
- י עבר אָרם עִיר דָּוָר בְּשִׁמְחָה: וַיְהִי כִּי צָעַרְוּ נְשְּׁצִּיִי 13
- ינְיוְבֶּח שׁוֹר וּמְרָיא: וְדָוֶד אָרַוֹן־יְהוָה שִׁשָּה צְעָרֵים וַיִּוְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא: וְדָוֶד מְבַרְבֵּר בְּכָל־עָז לִפְנַי יְהוֹוֶד וְדָוִּד חָגִוּר אֵפִּוֹד בָּר:
- 15 וְדָור וְכָר בֵּיר יִשְׂרָצֵא מֵעַלִים אֶת־אֲרַוֹן יְרוֹרֶה
- אָרת-הַמֶּלֶךְ דִּוֹר שׁוּפָר: וְהָיָה אָרַוֹן יְהֹּוָה בָּא עֵיר דְּנִרְ וּמִיכֵּל בַת-שָׁאוּל נִשְׁקְפָּה וּ בְּעַר הַחַלּוֹן וַמֵּכֶא אָרת-הַמֶּלֶךְ דִּוֹר מְפַוֹּזַ וּמְכַרְכֵר לִפְנֵי יְהֹּוָה וַתְּכָּוֹ לְוֹ אָרת-הַמֶּלֶךְ דִּוֹר מְפַוֹּזַ וּמְכַרְכֵר לִפְנֵי יְהֹּוָה וַתְּכָּוֹ לְוֹ
- יי בְּלְבֶּה: וַיָּבִּאוּ אֶת־אֲרָוֹן יְהוָרֹד וַיַּצְנוּ אֹתוֹ בִּמְקוֹמׁוֹ בְּלְבָה: וַיָּבָּאוּ אֶת־אֲרָוֹן יְהוָרֹד וַיַּצְנוּ אֹתוֹ בִּמְקוֹמׁוֹ בְּרָתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נֵמְחֹ־לוֹ דְּוֹרְ וַיַּצְנוּ אֹתוֹ בִּמְקוֹמׁוֹ

took hold of it; for the oxen shook2 it. 7. And the anger of the Lord was kindled against Uzzah; and God smote him there for the error; and he died there by the ark of God. 8. And it was grievous to David, because the Lord had suddenly taken away Uzzah; and he called the name of the place Perez-uzzah (Breach of Uzzah) to this day. 9. And David was afraid of the Lorp on that day, and said, How shall the ark of the Lord come to me? 10. So David would not bring the ark of the LORD unto him into the City of David; but David had it carried into the house of Obededom the Gittite. 11. And the ark of the Lord remained in the house of Obed-edom the Gittite three months: and the Lord blessed Obed-edom, and all his household. And it was told to the king David, saving, The LORD hath blessed the house of Obed-edom, and all that pertaineth unto him, because of the ark of God; and David then went and brought up the ark of God from the house of Obededom into the City of David with gladness. 13. And it happened, that when the bearers of the ark of the LORD had gone six paces, he sacrificed an ox and a fatling. 14. And David danced with all his might before the LORD; and David was girded with a linen ephod. 15. So David and all the house of Israel brought up the ark of the LORD with shouting, and with the sound of the cornet. 16. And it happened that as the ark of the LORD came into the City of David, that Michal the daughter of Shaul looked through a window, and saw the king David leaping and dancing before the LORD; and she despised him in her heart. And they brought in the ark of the Lord, and set it in its place, in the midst of the tent that David had pitched for it: and David offered burnt-offerings before the LORD and

[&]quot; "The oxen had broken loose."-Joen Brien.

18 לְפְנֵי יְהוְּךְה וּשְׁלָמִים: וַיְבַל דָּוֹר מְרַיְעֵלוֹת הָעוֹלָה וְרַיִשְׁלְמִים וַיְבָרָךְ אֶתְ־הָעָׁם בְּשֵׁם יְהֹוָרְה צְּבָאוֹרִת: 19 וַיְחַלֵּק לְכָל-רָדָעָם לְכָל-רָהַמִּוֹן יִשְׂרָצֵּל ְלְמָאִישׁ וְעַר-אִשָּׁה לְאִישׁ חַלַּר לֶּחֶם צַּחַׁת וְאֶשְׁבָּר אֶחָׁר וַצְּלִּשְׁישָׁה אָחָר וַיֵּלֶךְ כָּל-רָדָעָם אִישׁ לְבִירְוֹ:

כאן מסיימין הכפרדים ויש מוסיפין כ' פסוקים האחרונים ונאמן ביתך

20 וַיָּשָׁב דְּוֹד לְּבָרֶךְ שֶׁת־בִּיתוֹ וַתִּצֵּא מִיכַל בַּת־שָׁאוּלֹ
יִשְׂרָצִאֹל אָשֶׁר נְנְלֶדְ תַהֹּצִיתוֹ וַתַּצֵּא מִיכַל בַּת־שָׁאוּלֹ
יִשְׂרָצִאֹל אָשֶׁר נְנְלֶד תַהֹּוֹם לְעֵינֵי אַמְהוּוֹת עֲבָּלִיוֹ לְנְנִי יְשִׁרָּ בְּתַר בְּיִ מֵשְׁרִ וְמִיּתִי שְׁבָּל בְּתֹּ וְמְבָּלְיִתְ נְנְיָר עַל עַם יְהוָה עַל-יִשְׂרָאֵל וְשְׂחַקְּהָזִי לְבְּנֵי יְתִּה בִּי מֵשְׁבִיךְ וֹמְפָל־בִּיתוֹ לְצַוֹּת לְבְּיִר עַל עַם יְהוָה עַל-יִשְׂרָאֵל וְשְׂחַקְהָזִי לְבְּנֵי עִבּי בְּנִיתְ עָפֶּם אִכְבֵּדָה: וּלְמִיכֵל בְּעֵינֵי וְעִם־ בִּיְתְּוֹה: וּנְקַלְּהִי עוֹר מִוֹּאַת וְהָיִיתִי שָׁבָּל בְּעִינֵי וְעִם־ בִּיתְּלְה בְּבִיתוֹ לֵיהוֹת בִּיתוֹ הַנְיְהִי עִלּר בְּעִר יִיִּשְׁב הַשָּּלְּה בְּבִיתוֹ לִיהוֹנֶה הַנִיחִ־לוֹ מִשְּבְּל בְּעִינֵי וְעִם־ בִּיתוֹל לֹא־הָנִין הַנְּלְה בְּלִיתְ הַבְּלְּלְה בְּלְבְּרְר וְיִשְׁבְּבְּר הִישְׁב בְּתִינְיִי וְעִם־ מִּבְּלְר בְּבִיתוֹ וְיִהוֹנְה הַנְּעְלְהִי וֹשְׁב בְּבִיתוֹ לִהְיִבְּלְ אָלְרְה בְּנִיתְוֹ הָנְבְּלְהִי וְשִׁה בְּיִתוֹך בְּעָבְיִי וְשְׁב בְּבְיתוֹ בְּבְּרָה עָּתְר בְּנְלְ אָלְירְי עִוֹל מִבְּבְרְה בִּיתוֹן הָנְבְּלְהְי עִוֹר לִבְּיתְן בִּילְנִיתְן הַנְּבְּלְיתִי וְשִׁב בְּבְּרְה וְנִיתְּה בְּבְּיתוֹן הָוְמָּלְהוֹ הִישְׁב בְּבְיתוֹן הְיִאָּבְה בְּבְּלְבְּה בְּתְוֹן בְּעָבְיוֹן הְנִבְּלְה בְּבְּרְה וְיִבְּיתוֹן הְנְשְׁבְּלְה בְּבְיתוֹן הְנָשְׁבּי בְּבְּרְה וְיִבְּתְּה בְּנְבְירְוֹ הְנִישְׁבּי בְּבְּרְה וְיִבְּיתוֹן בְּנִיבְיִיתוֹ בְּיִיתְיִים וּנְיִבְּיתוֹ בְּיִבְּעִיתְיוֹ בְיִיבְּעִבּי בְּבְרְה בְּיתוֹן בְּבִּבְּבְּה בְּיִבְיתוֹן בְּנְבְּבְיתוֹ בְּיִבְּעִיתְיוֹ בְּיִלְבְּיִים וְיִבְּיתוֹ בְיִיתְּה בְּבְּרְבּבְיתוֹ בְּיִבְּעִיתְיוֹ בְּילְבְּבְייִי בְּיבּיתוֹ בְּיִבְּיתוֹן בְּיבְּיתוֹם וּבְּבּיתוֹים וּבְּיתוֹים וְיבּיתוֹים בּיבְּבְיתוֹ בְּיבְּיתוֹן בְּיוֹבְיתוֹ בְיוֹבְיתוֹם בְּבְּיתוֹים וְנִבּיתוֹ בְּיבְיתוֹ בְּבְיתוֹים וְבְּבְייִים בְּבְּבְייוֹ בְּיוֹבְיים וְבְּבְּיתְיוֹם וְבְּבְייִים וְבְּבְייִים בְּבְּבְייוֹ בְּבְּיתוֹ בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיתוֹי בְּבְּבְיתוֹי בְּיוֹבְיים בְּבְּבְיתוֹ בְיבְיוֹם בְּיבְבְּיבְיים בְּיוֹבְּיים בְּבְּבְיים בְּבְּבְייִים בְ

peace-offerings. 18. And when David had made an end of offering the burnt-offerings and peace-offerings, he blessed the people in the name of the Lord of hosts. 19. And he divided among all the people, among the whole multitude of Israel, to both men and women to every one a cake of bread, and a good piece of flesh, and a flagon of wine; and all the people departed every one to his house.

[THE PORTUGUESE END HERE.]

20. And when David returned to bless his household, Michal the daughter of Shaül came out to meet David, and said, How glorious was the king of Israel to-day, who uncovered himself to-day in the eyes of the handmaids of his servants, as only one of the low fellows uncovereth himself!

21. And David said unto Michal, It was before the Lord, who chose me before thy father, and before all his house, to appoint me ruler over the people of the Lord, over Israel; and before the Lord will I yet farther play. 22. And I would yet be more vile than thus, and would be base in my own eyes: if of the maidservants of whom thou hast spoken, I should seek for honour. 23. And Michal the daughter of Shaül had no child until the day of her death.

CHAP. VII.

1. And it came to pass, when the king dwelt in his house, and the Lord had given him rest round about from all his enemies;

2. That the king said unto Nathan the prophet, See now, I dwell in a house of cedar, whilst the ark of God dwelleth within curtains.

3. And Nathan said to the king, Go, all that is in thy heart do; for the Lord is with thee. [THE ITALIANS STOP HERE.]

4. And it came to pass that night, that the word of the

² Others render: "I will yet farther play before him, should I be yet more despised than now, (for toward him I also am reckoned as nothing), yea, even with the maid-servants of whom thou hast spoken, would I be honoured thereby;" which would say, that the king of

ין אָפַרָהָּל אֶל־עַבְדֵּי אֶל־דָּוֹד כָּה אָפַר יְהוֶת הַאַתְּה וְאָפֵרָהָּל אֶל־עַבְדֵּי אֶל־דָּוֹד כָּה אָפַר יְהוֶת הַאַתְּה

ַרְתְבְנֶה־לֵּי בָיִרת רְשִׁבְתִּי: כֵּי לְא יָשַּׁבְתִּיּ בְּבַּיִרת לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִי אֶת־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל מִפִּצְלַיִם וְאָד הַיַּוֹם

ז הַגֶּה וָאֶהְיֶה מִהְהַלֵּךְ בְּאָהֶל וּבְמִשְׁבָּן: בְּכִל אֲשֶׁר־ הרְתַהַלֵּבְתִּי בְּבָל־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל הְתָדְבָר הִבּּרְתִּי אֶת־עֵמְי אַחַד שִׁבְמֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּּיתִי לְרְעוֹת אֶת־עַמְי אֶתְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֶר לֶמְּה לְא־בִנִיתִם לִי בִּית אֲרָזִים:

יָּעֶתְּׁתָה בְּהִיתִאמֵּר רְלַעַבְרֵּי דָוֹר כְּה אָמֵר יְהְנָ<mark>רְהְּ</mark> צְבָאוֹת אֲנֵי לְכַחֲתִּיךֹּ מִן־הַנְּוָה מֵאַחָר הַצְּאוּ לְהְנֵוֹת

י נְגִּיר עַל־עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל : וָאֶהְיֵה עִמְּהְ בְּכֹל אֲשְׁרִי הַלֵּכְהָ וָאַכְרָהָר אֶת־כָּלִ־אִיְכֵיך מִפְּגֵיְך וְעִשְׂחִי לְהְ

ירָגָז עוֹר וְלְא־יִסִיפּוּ בְנֵי־עוְלְרֹז רְשְׁבָן תַּחְתְּיוּ וְשְׂמְתִּי לְאַבְּן בִּיִשְׁרְאָל וּנְטַעְתִּיוֹ וְשְׁבָן תַּחְתִּיוּ וְלְא יִרְנָז עוֹר וְלְא־יִסִיפּוּ בְנֵי־עוְלְרֹז רְשַׁבָן תַּחְתִּיוּ וְלְאַ

יו בָּרְאשׁוֹנֶרה: וּלְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוּיַהִי שְׁפְּטִים עַלִּי עַמֵּי יִשְׂרָאֵל וַהָנִיחָרִהִי לְדָּ מִכָּל־אִיְבֶיִדְּ וְחִנֵּיִר לְדָּ

יְמִלְאַנּ יָמִיךְּ אָחָרָירְלְךְּ יְהְנְּה: בְּיוֹ יִמְלְאַנּ יָמִיךְּ אַחֲרֶיךְּ אַחֲרֶיךְּ אַחֲרֶיךְּ אַחֲרֶיךְּ אַחֲרֶיךְּ

יִּבְנֶח־בַּיִרת לִשְׁמֵי וְבְנַנְהָיִי אֶרת־מַמְלַבְתְּוּ: הְוּא יִבְנֵח־בַּיִרת לִשְׁמֵי וְבְנַנְהָיִי אֶרת־כִּפֵּא מַמְרַ בּרָתוּ LORD came unto Nathan, saying, 5. Go and say unto my servant, unto David, Thus saith the Lord, Wilt thou build me a house for me to dwell in? 6. For I have not dwelt in a house since the day that I brought up the children of Israel out of Egypt, even to this day; but have moved about in a tent and in a tabernacle. 7. In all the time that I moved about among all the children of Israel, did I speak a word to any one^a of the tribes of Israel, whom I ordained to feed my people Israel, saying, Why have ye not built me a house of cedar? 8. Now therefore thus shalt thou say unto my servant David, Thus saith the Lord of hosts, I took thee from the sheepcote, from behind the flocks, to be ruler over my people, over Israel: 9. And I was with thee whithersoever thou didst go, and I cut off all thy enemies from thy presence, and I have made thee a great name, like the name of the great who are on the earth. 10. And I have appointed a place for my people Israel, and I have planted them, that they may dwell in a place of their own, and be no more troubled; and that the children of wickedness shall not afflict them any more as aforetimes, 11. And as (it was) since the time that I commanded judges to be over my people Israel; and I have caused thee to rest from all thy enemies; and the Lord telleth thee that he will erect thee a house. 12. When thy days be completed, and thou sleepest with thy fathers, I will set up thy seed after thee, who shall proceed out of thy body, and I will establish his kingdom. 13. He shall build a house for my name, and I will establish the throne of his kingdom for

Israel, in humbling himself before God, would not lose the respect of the humblest of his people. The text is according to Arnheim, who considers it as a satirical expression, that David would indeed be vile were he to seek for praise from the lowest classes.

a i. e. The one chosen from the tribes to govern, "the judge."

ער־עוֹלֶם: אֲנִי אֶהְיֶה־לֵּוֹ לְאָׁב וְהָוּא וְהְיֶה־לֵּי לְבֵּן אֲשֶׁרֹ בְהַעֲוֹתוֹ וְהְכַחְתִּיוֹ בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים וּבְנִנְעֵי בְּנֵי

אָדֶם: וְחַסְדָּי לְאִ־יָסָוּר פִּמֶּנוּ כַּאֲשֶׁר הַסִרֹּתוּ מֵעֵם 15

יּמַמְלַכְתָּהָ עַר־עוֹלֶם לְפָנֶיְדְ בְּסְאַדְּ יִהְיֶה נָכְוֹן עַר־ יּמַמְלַכְתָּהָ עַרִ־עוֹלֶם לְפָנֵיְדְ בְּסְאַדְּ יִהְיֶה נָכְוֹן עַר־

ין עוֹלֶם: כְּכֹל הַדְּבָרֵים הָאֵׁלֶה וּכְכָל הַחָּזְיַוֹן הַוֶּהְ זְּכְּלְ הַחָּזְיַוֹן הַוֶּהְ בַּן דְּבֵּר נָהָוְ אֵל־דֵּוֵר:

הפטרת תזריע

במלכים כ' כסימן ד' אם הפרשיות נפרדים

ליש בא מבער שלשה ונבא ראיש האלהים שלים ברטר בירים אשרים בלחם שעלים וברטר

לָּצִם וְיֹאכֶר הַזְּן לָצָם וְיֹאכֵלוּ: וַיֹּאכֶר מְשֶׁרֵרֹזוֹ לָצָם וְיֹאכֵלוּ: וַיֹּאכֶר מְשֶׁרֵרֹזוֹ לְצָם בָּם אֶתֵן וֶה לִפְנֵי מֵאָרה אָיש וַיֹּאכֶר הַזָּן דְּעִם

ליאבּרלי בִי כִּהְ אָמֶר יְהוָה אָכִוֹל וְהוֹתְר: וַיִּתְן ⁴⁴

לְפְגִיהֶם וַיְּאִכְלִּוּ וַיּוֹרְאִירוּ כִּרְבֵּר יְהֹוֶּרְה: וְגַעֲכֶּוְ שַׂרְדּ צְּבָּא מֶלֶךְ־אֲרָם הָיָה אִישׁ נָרוֹל לִפְּנֵי אֲרֹנִיוֹ וּנְשֵׂא פָּנִים כִּי־בָּוֹ נָרְתַוֹּיְהוֹּה רְּזְשׁוּעָה לַאֲרֶם וְהָאִישׁ הָיָה פָּנִים כִּי־בָּוֹ נָרְתַוֹּיְהוֹּה רְזִשׁוּעָה לַאֲרֶם וְהָאִישׁ הָיָה

י גְּבָּוֹר חַיִל מְצִּרֶע: וְאָרָם יְצְצִילֵוּ גְּרוּרִים וַיִּשְׁבֶּוּ מֵאֶרָץ יִשְּׁרָאַל גַעַרָה קְפַנְּח וַתְּהִי לְבְּנֵי אֵשֶׁת גַעַמָן: מֵאֶרֵץ יִשְּׂרָאֵל גַעַרָה קְפַנְּח וַתְּהִי לְבְּנֵי אֵשֶׁת גַעַמָן:

ever. 14. I will be to him as a father, and he shall be to me as a son; so that when he transgresseth, I will chastise him with the rod of men, and with the plagues of the children of men; 15. But my mercy shall not depart from him, as I caused it to depart from Shaül, whom I put away before thee. 16. And thy house and thy kingdom shall be steadfast for ever before thee: thy throne shall be established for ever. 17. According to all these words, and according to all this vision, so did Nathan speak unto David.

HAPHTORAH OF TAZREEANG.

2 Kings iv. 42.

42. And there came a man from Baäl-shalisha, and brought unto the man of God bread of the first-fruits, twenty loaves of barley bread, and fresh ears of corn in his scrip; and he said, Give it unto the people, that they may eat. 43. And his servitor said, What, shall I set this before a hundred men? And he said, Give it unto the people, that they may eat; for thus saith the Lord, They shall eat, and shall leave thereof. 44. So he set it before them, and they did eat, and left thereof, according to the word of the Lord.

1. And Naäman, the chief of the army of the

king of Syria, was a great man before his lord, and highly honoured, because by him the Lord had given victory unto Syria: and this man was valiant in war, but a leper. 2. And the Syrians had gone out in predatory troops, and had brought away captive out of the land of Israel a little maiden; and she waited on Naäman's wife.

- נּהַאֹּמֶר אֶל־נְּבִרְלְּזָה אַחֲלֵי אֲרֹנִי לִפְנֵי הַנְבָיא אֲשֶׁר 🔞 בֹּהֹאֹמֶר
- לאקרון אָז יֶאֱסְף אֹתוֹ מִצְּרַעְתְּוֹ: וַיָבּא וַיַּגֵּד לַארֹנְיִוּ לֵּארֹנְיִוּ לֵארֹנְיִוּ לֵארֹנְיִוּ לִארֹנְיִוּ לִארֹנְיִוּ לִארֹנְיִוּ לִארֹנְיִוּ לִארֹנְיִוּ לִארֹנְיִוּ לִארֹנְיִוּ לִארֹנְיִוּ לִארִי בִּיָּארִנְיִי בִּיְארִנְיִי בְּיָארִנְיִי בְּיָארִנְיִי בִּיְארִנְיִי בִּיְארִנְיִי בִּיְארִנְיִי בְּיִארִנְיִי בִּיְארִנִּיִי בִּיְארִנְיִי בְּיִארִנְיִי בְּיִּארִנְיִי בְּיִּארִנְיִי בְּיִּארִנְיִי בְּיִּארִנִּיִי בְּיִּארִנְיִי בְּיִּבְיִּהְיִּיִּיְיִי בְּיִּארִנְיִי בְּיִּארִנְיִי בְּיִּארִנְיִי בְּיִּבְּיִייִּ
- ישְׂרָבֶּל: וַיַּאמֶר מֶלֶּף וְשְׂרָאֵל וַנֵּלֵּף נֵיַּלֵּח בְּיָרוֹ עֲשֶׁר בִּבְּרִי־ סֵפֶּר אֶל-מֶלֶּךְ יִשְׂרָאֵל וַנֵּלֵף נֵיַּלֵּח בְּיָרוֹ עֲשֶׂר בִּבְרִי־ בָּסֶף וְשֵׁשֶׁרת אֲלְפִים זָהָב וְעֶשֶׂר חֲלִיפִּוֹרת בְּנְדִים:
- יוֹבָא הַפַּפָר אֶל־מֶלֶך יִשְׂרָאֵל לֵאמְר וְעַהָּה בְּבוֹא בּבּוֹא בַּבְּא הַפַּבר הַעָּר הַנָּה שְּלַחְהִי אֵלֶיךּ אֶת-גַעמָן הַבָּר הַנָּה שְּלַחְהִי אֵלֶיךּ אֶת-גַעמָן
- ז עַבְּדִּי וַאֲסַפְּהָזוֹ מָצְרַעְהְזוֹ: וַיְהָי כִקְראٌ מֶבֶּלְהִים יִשְּׂרָצֵׁל אֶת־הַמַפֶּר וַיִּקְרַע בְּגָּדִיו וַיֹּאמֶר הַצֵּלְהִים אָנִי לְהָמֵית וְּלְהַחֲיוֹת כִּי־זֶהֹ שׁלֵחַ אֵלֵי לֵצֵּסְף אִיש מָצְרַעְתְּוֹ כִי אַבְּדִּדְעוּ־נָא וּרְאוּ כִי־מִהְאַנֶּה הָוּא לְי:
- ישראל (אָת־בְּגָרֶירְ יָבְא־נָא אַלִּישָע אִישׁ־הָאָלְהִים בְּי־קְבָע בְּלֶרְי ישראל (אָת־בְּגָרָיו וַיִּשְׁלַחֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ לַאמֹר דֶּלְפְּרֹי קַרָעָתְּ בְּגָרֶיךְ יָבִא־נָא אַלַי וְוֵדֵּע כֵּי יִשׁ נְבִיא בְּיִשְׂרָאֵל:
- יוֹבָא גַעָטָן בְּסוּסָוֹ וּבְרַכְבֶּוֹ וַיַּעֲמָדׁ בָּרַתְח־־דַּבּיָרִתְ 9
- יַלְאֶלִישָׁע: וַיִּשְׁלַח אֵלֶיו אֶלִישָּע מַלְאָךְ לֵאמֶר הָלּוֹרְ וְרָחַצְּהָה שֶׁבַע־־פְּעָמִים בַּיִרְבֵּן וְיָשַׂב בְּשֵׂרְךְּ רְלֹּהְ
- אַלָּיִי זִּגָּא יָצִוּא וְעָמַר וְלָלָרָא בְּחֵּם־יִּחְנְּה אֶּמְרְהִיּ יי וּמְּחָר: וֹיִּלְצִּף נְּעַמֶן וֹיִּבֶּלְ נִיּמֶר בְּחֵּם־יִּחְנְּה אֶּמְרְהִיִּי יִּי
- ירי אל־הַמֶּקוֹם וְאָסֵף הַמְּצֹרֶע: הָלֹא טוֹב^{*} בכוסיו קרי *

3. And she said unto her mistress, O that my lord were before the prophet that is in Samaria! then would be heal him of his leprosy. 4. And he went in, and told his lord, saying, Thus and thus hath the maiden that is of the land of Israel, spoken. 5. And the king of Syria said, Go to, go, and I will send a letter unto the king of Israel; and he departed, and took with him ten talents of silver, and six thousand pieces of gold, and ten changes of garments. 6. And he brought the letter to the king of Israel, which said, Now when this letter cometh unto thee, behold, I have sent to thee Naaman my servant, that thou mayest heal him of his leprosy. 7. And it came to pass, when the king of Israel read the letter, that he rent his clothes, and said, Am I God, to kill and to make alive, that this one doth send unto me to heal a man of his leprosy? for know, I pray you, and see that he seeketh a quarrel against me. 8. And it happened, when Elisha the man of God heard that the king of Israel had rent his clothes, that he sent to the king, saying, Wherefore hast thou rent thy clothes? let him but come to me, and he shall know that there is a prophet in Israel. 9. And Naäman came with his horses and with his chariot, and remained at the door of the house of Elisha. 10. And Elisha sent a messenger unto him, saying, Go and bathe seven times in the Jordan, and thy flesh shall be restored (healthy) to thee, and thou shalt be clean; 11. But Naäman was wroth, and went away, and said, Behold, I had thought, He will surely come out to me, and stand, and call on the name of the Lord his God, and lift his hand over the place, and heal the leper.

^a The king of Syria from his ignorance of the customs of Israel, where the king possessed no power over the prophet, thought it sufficient to address the former. Hence the words of Elisha: "And he shall know that there is a prophet in Israel."

אָבָנָרה ופַּרְפַּר נַהַרות דַּפָּשֶׁק מִכּל מִימֵי יִשְׂרָאֵׁר 13 הַלְא־אֶרְחַץ בָהֶם וְטָהֶרָתִי וַיִּפֶּן וַיֵּלֶךְ בְּחַמֶּה: וַיִּגְשׁׁוּ עַכָּדִיוֹ וַיִּדַבְּרָוּ אֵלַיוֹ וַיְאִמְרוּ אָכִי דָבֶר נְרוֹל הַנְבֵיא דּבֶּר אֵלֶיךְ הַלָּוֹא הַעֲשֶׂה וְאַף כִּי־אָמָר אֵלֶיךְ רְחַץ וּשְׁבֶּע פְּעָמִים כִּרְבֵּר וַיִּטְבָּל בַיַּרְבֵּן שֶׁבַע פְּעָמִים כִּרְבֵּר וּ וַיִּטְבָּל בַיַּרְבֵּן י אַיש הָאֱלֹהֶים וַיָּשָׁב בְּשָּׂרוֹ כִּכְשֵׂר נָעַר קְמָוֹ וַיִּטְהָר: נַנְשָב אֶל־אִיש הָאֱלֹהִים הַוּא וְכְל־מַחֲגֹהוּ וַיְבאׁ בָּי וַיַעֲמָד לְפָנִיוֹ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָרַעְתִּוֹ כֵי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל־הָאָׁרֶץ בִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתֵּה קַח־גָא בְרָכָה 16 מַאָת עַבְדֶּךָ: וַיֹּאמֶר חַי־יְהְוָה אֲשֶׁר־עָמַרְתִּי לְפָנֵיו יי אָם־אֶּקֶח וַיִּפְצַר־כָּוֹ דְלַקְחַת וַיִּסְאֵן: וַיֹּאֹמֶר נַעָּמֶן בּיִי ָנִלָּ'א יֻתַּן־נָא רְעַבְרָּךָּ מַשָּׂא צֶמֶר־פְּרָרִים אֲדָמֶה בָּי לוא־יַעשֶּׁרה עור עַבְרְךָּ עֹרֶלה וָנֶבַה לֵאלֹהַים 18 אַחַרִים בִּי אִם־לַיהוָה: לַדֶּבֶר הַוֹּה יִסְלַח יְהוָה לְעַבְבֶּדָּ בְּבָוֹא אָרֹנִי בֵית־רִפוּוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֹת שְׁפְּרַה וְרָזוֹא וּ גִשְׁען עַרֹּ־יָרִי וְרְזִשְׁרְתְחֵוֹירִיוֹ בֵּית רְפֹּׁן

בְּהְשְׁתַחְוָנָיָתִי בֵּית רְמֹּן יִסְלָח נֹא יְהוָרָה לְעַבְרָּךָ

19 בַּרָבֶר הַזֶּה: וַיָּאמֶר לְוֹ בֵּלְךְ לְשָׁלְוֹם וַיֵּלֶךְ מֵאְתְּוֹ

בְּבָרֵת־אֶבֶרְץ: * אמנה קרי

* כתיב ולא קרי

not Amana and Pharpar, the rivers of Damascus, better than all the waters of Israel? may I not bathe in them, and be made clean? and he turned and went away in a rage. 13. And his servants came near, and spoke unto him, and said. My father, if the prophet had bid thee a great thing. wouldst thou not do it? how much rather then, when he saith to thee. Bathe, and thou shalt be clean? 14. Then went he down, and dived seven times in the Jordan, according to the word of the man of God: and his flesh was restored like the flesh of a little boy, and he became clean. 15. And he returned to the man of God, he with all his camp, and came, and stood before him: and he said. Behold, now I know that there is no god on all the earth, but in Israel; and now, I pray thee, take a present of thy servant. 16. But he said, As the Lord liveth before whom I stand, I will receive none: and he urged him to take it: but he refused. 17. And Naäman said, If (thou wilt) not, (then) let there be given, I pray thee, unto thy servant two mules' burden of earth; for thy servant will henceforth offer neither burnt-offering nor peace-sacrifice unto other gods, except unto the LORD. 18. For this thing may the LORD pardon thy servant, that when my lord goeth into the house of Rimmon to prostrate himself there, and he leaneth on my hand, and I prostrate myself also in the house of Rimmon: when I prostrate myself in the house of Rimmon, may the LORD pardon thy servant for this thing. 19. And he said unto him, Go in peace; so he departed from him some distance.

כמלכים ב' סימן בנפרד בין במחוכר

וְצַרְבָּעָה אָנָשֵים הָיִוּ מִצְרָעִים פָּרַתח הַשָּער וַיְאמְרוּ אַישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כָּה אֲנַחְנוּ יְשְׁבִים פָּה עַר־ בָּתְנוּ : אִם־אָמֵּרְנוּ נָבוֹא הָעִיר וְהָרָעֻב בָּעִירֹ וָמַּרְנוּ שָׁם וְאִם־יָשַׁבְנוּ בְּה וָמֶחְנוּ וְעַהָּה לְכוּ וְנִבְּלָה אֶל־ בַּחֲנֵרה אֲלָם אִם־יְחַיֻנֵּוּ נְחְיֶה וְאִם־יְמִיתֻנוּ וָמָּרְנוּ: <u>ַניָקְמוּ בַנֶּּשֶׁף לָבָוֹא אֱלֹ־מַחֲנֵה אֲרֶם וַיָּכֹאוּ עַר־קְצֵה 5 יַנְקְמוּ בַּנֶּשֶׁף לָבָוֹא אֱלֹ־מַחֲנֵה אֲרֶם וַיָּכֹאוּ עַר־קְצֵה </u> פַחַנָה אַרָם וִהְנָה אֵין־שָׁם אֵישׁ: וַארני הִשְׁמִיעִי אָת־מַחֲנֵה אֲלָם קוֹל לֶבֶבֹ קוֹל פוֹם קוֹל חַיָּל נְּרְוֹל ווְאִםְרוּ אַיִשׁ אֶל־אָחִיו הִגָּה שֶׂבַר־עָצֵׂינוּ מֶּלֶךְ יִשְּׂרָאֵל אָת־מֵלְבֵי הַחָתִּים וְאֶת־מֵלְבֵי מִצְרַיִם לָבְוֹא עָלֵינוּ: יַנְיָלְוּמוֹ וַיָּנָוּסוּ בַנֶּשֶׁף וַיַעַוְבָוּ אֶרת־אָהְלֵיהֶׁם וְאֶת־ ⁷ סְּיַבִּיהֶם וְאֶת־חֲמְבִיהֶם הַמַּחֲנֶה בַּאֲשֶׁר הָיא יניגטו אֶל־נַפְשָׁם: וַיָּבּאוּ הַקְמְצְרָעִים הָאֵּלֶה ער־ s קצָה הַפַּחֲנֶה וַיָּבֹאוּ אֶל־אַהֶּל אֶחָר וַיְאכְלוּ וַיִּשְׁתוּ וַיִשְׂאַר מִשָּׁם בֶּפֶף וְזָרָב וּבְנָרִים וַיֵּלְבוּ וַיִּטְמֵנוּ וַיָשָׁבוּ וַיָבֹאוֹ אֶל־אָהֶל אַהֶּל אַהָּר וַיִשְׂאַוּ מִשָּׁם וַיִּלְכְוּ נַיִּטְמָנוּ : וַיָּאמְרוּ אִישׁ אַבל־רֵעֻרהוּ לְא־כֵן ו אָנַחְנוּ עשִׁים הַוָּם הַוָּה יוֹם־בִּשֹׁרָה הוֹא וַאֲנַחָנוּ מַחְשִׁים

HAPHTORAH OF METZORANG.

[If it be the Sabbath before Passover, the Portuguese say the Haphtorah of Sabbath Haggadol, (which see,) but the Germans only if the Passover be on the first day of the week.]

2 Kings vii. 3.

3. And there were four leprous men at the entrance of the gate: and they said one to another, Why do we remain here until we die? 4. If we say, We will enter into the city, then is the famine in the city, and we shall die there; and if we remain here, we die (also); now therefore come, and let us go over unto the camp of the Syrians; if they let us live, we shall live; and if they kill us, we shall but die. 5. And they rose up in the twilight, to go into the camp of the Syrians: and when they were come to the uttermost part of the camp of Syria, behold, there was no man there. 6. For the Lord had caused the host of the Syrians to hear a noise of chariots, and a noise of horses, the noise of a large army: and they said one to the other, Lo, the king of Israel hath hired against us the kings of the Hittites, and the kings of the Egyptians, to come upon 7. And they had arisen and fled in the twilight, and had left their tents, and their horses, and their asses, the camp as it was, and fled for their life. 8. And so came these lepers to the uttermost part of the camp, and they went into one tent, and ate and drank, and carried away thence silver, and gold, and garments, and went and hid them; and they returned, and entered into another tent, and carried away (something) thence, and went and hid it. 9. And they said one to the other, We do not act correctly; this day is a day of good tidings; and if we remain silent,

וְחַבֶּינוּ עַר־יְאוֹר הַבְּקָר וּמְצָאֵנוּ עָוֹון וְעַתַּהֹ לְכָוּ יוּנְבֹאָה וְנַגַּיָרָה בֵּית הַמֶּלֶךְ: וַיָּבֹאוּ וְיִקְרְאוּ אֶל־שׁעֵר הַ וְיָבֹאוּ וְיִקְרְאוּ אֶל־שׁעֵר דָעיר וַיַּגָירוּ לָהֶם באמר בָאנוּ אֶל־מַחַנֵּה אָרָם וְהַנֵּה אֵין־שֶׁם אָישׁ וְקוֹל אָדֶם כִי אִם־הַסְּוּם אָסוּר וְהַחֲמָוֹר אָסֿוּר וְאְהָלָים בַּאֲשֶׁר הַפָּּח: וַיִּקְרָא רַזּשְּׁעַרֶים נַיַּגִּירוּ בֵּירת הַפֶּלֶךְ פְּנִימָה: נַיָּקָם הַפֶּלֶךְ לַיָּלָה וַיֹּאמֶר אֵל־עַבָּרָיו אַגִּידַה־נַא לָבֶׁם אָת אֲשׁר־ עשו כלנו אַרֶם יֵרעו בִי־רְעבִים אֲנַחְנוּ וַיֵּצְאָםוּ מִן־ רַזְפַּחָנֶה לְהַחָבֶה בַהַּשָּׁרֶה לֵאמֹר כִּי־יֵצְאַוּ מִן־הָעִיר וּ וְגָרְפְּשֵׂם חַיִּים וְאֶלֹ־הָאֶיר נָכְא: וַיַּעוֹ אֶחָּר מֵעֲבָרִיו וּ וּבְתַפְשֵּׁם חַיִּים וְאֶלֹ־הָאֶיר נָכְא: וַיַּעוֹ אֶחָּר מֵעֲבָרִיו וַיֹּאמֶר וְיִלְחוּ־נָֻּא חֲמִשָּׁרוֹ מִן־הַפּוּסִים הַנִּשְׁאָרִים אָשֶׁר נִשְּׁאֲרוּ־בָהֹ הִנָּם כְּכָלֹ־הַהַמַוֹן יִשְׂרָאֵלֹ אַשֵּׁר <mark>נשיתורולה הנום בְכַל-דְיַםְמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-הָגְמוּ</mark> אַ וְגִשְׁרְשׁחָר וְגִרְאָה: וַיִּקְחוֹּ שְׁנֵי רֶכֶב סוּמִים וַיִּשְׁלֵח וּ שְׁנֵי רֶכֶב סוּמִים וַיִּשְׁלֵח תַּפֶּּבֶּלְךְ אַחֲבִי מַחֲנֵה־אַבֶם לֵאמְר לְכִּוּ וּרְאוּ: וַיִּלְכִוּ אַחַביהֶם ער--רדַיַרְבּן וְהגַרה כָל--חַבָּׁבָךְ מְ<mark>בֵּלאָה</mark> <mark>בְנָדִים וְבֵלְ-</mark>יִם אֲשֶׁרְ-הִשְׁלִיכוּ אֲרֶם בְהַחָפְזֶם נַיְשָׁבוּ הַמַּלְאָבִים וַיַּגָרוּ לַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא הָעָם וַיָּבוּוּ אֵת מְחֲגֵח אָרֶם וַיְרִי פָאָרו סֹלֶרו בְשָּׁקֶל וְפָאבְּיִם שְערֵים זו בָשֶׁכֶּל בִּרְבָר יְהוָרו: וְהַפֶּּלֶךְ הִפְּלִּיד אֶת-רֵזשָׁלִישׁ

אָשֶּׁר נִשְּעָן עַל־יָרוֹ עַל־הַשַּׁעַר וַיִּרְמְכְּהוּ הָעָם

* בחפום קרי

* המון קרי

and tarry till the morning light, we shall incur guilt; now then come, and let us go and tell it at the king's house. 10. So they went and called unto one of the gatekeepers of the city; and they told them, saying, We came to the camp of the Syrians, and, behold, there was no man there, nor the voice of man; but the horses were tied, and the asses were tied, and the tents as they had been. 11. And he called the gatekeepers; and they told it at the king's house within. 12. And the king arose in the night, and said unto his servants, I can easily tell you what the Syrians have done to us: they know that we are hungry; and they are therefore gone out of the camp to hide themselves in the field, saying, When they come out of the city, we will catch them alive, and get into the city. 13. And one of his servants answered and said, Let some take, I pray thee, five of the horses that remain, which are left in the city, let it fare with them as with all the multitude of Israel that are left in it, (or) let it fare with them as with all the multitude of Israel that are consumed: and let us send and see. 14. And they took two chariots with horses; and the king sent after the camp of the Syrians, saying, Go and see. 15. And they went after them as far as the Jordan; and, lo, all the way was full of garments and vessels, which the Syrians had cast away in their haste; and the messengers returned, and told it to the king. 16. And the people went out, and plundered the camp of the Syrians; and a measure of fine flour was to be had for a shekel, and two measures of barley for a shekel, according to the word of the LORD. 17. And the king had appointed the lord on whose hand he used to lean to have the charge of the gate; and the people

^{* &}quot;If it be said, they are in danger of being slain by the Syrians, they are in this city in danger of famine, like all the multitude of Israel that are left, and if they die, they are like all those of Israel who have died by famine."—RASHI.

בַּשַּׁעַר וַיְמֶּרת בַּצְּשֶׁר דִּבֶּר צִישׁ הַאֱלְהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּרֶבֶת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו: וַיְהִי כְּדַבֵּר אִישׁ קְאֵלְהִים צִּשְׁר בְּבֶּר בְּרֶבֶת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו: וַיְהִי כְּדַבֵּר אִישׁ קְאֵלְהִים צִּשְׁרִים בְּשָׁקֵל וְפְצָּתְּה סְאֹתִיִם שְׁעִרִים בְּשָׁקֵל וְפְצָּתְר שְׁמְרוֹן: וַיַּעַן בּיּשְׁלֵר בְּשָׁעֵר שְׁמְרוֹן: וַיַּעַן בּיִּשְׁלְּהִים וַיִּאְמֶר שְׁמְרוֹן: וַיַּעַן עשְׁרוֹ אֲעָר וְאָכְרוֹ בִּשְׁלְהִים הָיִבְּיִה בַּדְבָר הַטֶּּךְ וִיִּמְיִם הְאֵלְהִים נִיּאמֶר עשְׁרוֹ בְּעָבוֹת בַּשְּׁלֵים הְנִיְהְיֶה בַּרְבָּר הַטֶּּלְי וַיִּמְתוֹ בִּשְׁלֵר וְנִימְתוֹ בִּישְׁתֵר וְיִבְּתֹּה וֹיִבְּיִם בִּשְׁעֵר וַיִּמְתוֹ בִּיְבְּר הַעָּר אֹתְוֹ בְּעָם בִּשְׁעֵר וַיִּמְתוֹ בִּיִּבְית בּוֹיִה בְּבָּר הַעָּר אֹתוֹ הָעָם בִּשַּׁתִר וְיִבְּה בִּיּבְר הַנִּיְהִי־לְוֹ בֵּן וַיִּים הְיִבְּים בְּשַׁתֵר וְיִבְיִם בִּשְׁתַר וִיִּמְתוֹ בִּישְׁתוֹ בְּשָׁתַר וְיִבְּיִם בְּשַׁתְר וַיִּבְיתוֹ בְּיִבְּים בְּשַׁתֵר וְיִבְּיִם בְּשַׁתְר וִיִּבְיִם בְּשְׁבִר הַיִּבְית בּוֹיִבְּית בּיִּבְּים בִּשְׁתִר וּיִבְּית בִּיִּה בְּבְּר בְּעָּב בּוֹת בִּיְבְּית בּיִּבְּים בִּשְׁיִר וְיִבְּיִבְּר וְיִיִּהְיִם בְּיִבְּת בִּיּבְית בִּיִּבְית בִּיִּבְּים בְּשִׁבְּר וְיִבְבְּית בִּיּבְּר בִּיּבְית בּיוֹב בְּשִּבְר וִיִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בִּשְׁתִר וַיִּבְּיִם בּיִּבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בִּישְׁתְר וִיִּבְים בִּישְׁתר וַיִּבְּים בִּישְׁתר וַיִּבְּים בִּישְׁתְר וֹיִבְּים בְּיבְּים בּישְׁתְר וַיִּבְּים בִּישְׁתר בִיוֹבְים בְּישְׁבְר בִּיִּבְּים בְּישְׁבְים בִּישְׁבְר וְיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּישְׁבְּר וַיִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיבּים בְּבּים בְּישְׁבְר בּיִים בּיּבְים בְּיבּבּים בְּיבְּים בְּיבּים בּיבּים בְּיבְּבּים בְּישְׁבְּר בּיוֹים בְּיבְּים בְּיבְּבְּים בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבּים בְּיבְּים בּיּבְּים בְּיִים בְּיוּישׁ בְּבְּבְּיבְּים בְּיבְּים בְּיִישְׁ בְּבְּעִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִישְׁיִים בְּיִישְׁיִים בְּיִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִישְׁיִּים בְּבְּישְּיִישְּים בְּבְּבְּים בְּיִים בְּיבְּישְׁים בְּבְּיבְּישִׁים

הפטרת אחרי מות

לאשכנזים ביחזקאל סימן כ"ב ויש מפטירין אותה בסרר קרשים

- נְיְהָי דְבַר־יְרֹּוֶּדָה אֵלֵי לֵאִמְר: וְאַהָּה בֶּן־אָּדֶׁם בְּרִיּתְשְׁפְּט אֶת־עֵיר הַדְּמֵים וְהַוֹּדַעְתָּה אֵרִז הָתִשְׁפְּט הָתִשְׁפְּט אֶת־עֵיר הַדְּמֵים וְהַוֹּדַעְתָּה אֵרִז בּל־הְוֹעַבוֹרֶתִיה: וְאָמֵרְהָּז בְּה אָמֵר אֲדֹנֵי יֶהוֹּהְ עֵיר
- וּשִּׁבְּוֹא עַר-שְׁנוּתְּיִךְ עַל-בֵּן נְתַרַיִּיךְ חָרְפָּרוֹ לַגּוּיִׁם וּבְּגַּלוּצָ־יִךְ לְּטִּמְאָרִי: בְּּדָמֵּךְ צְּיֻשֶׁר-שְׁפַּׁכְרְתִּ צִּשְׁמְרְתְ וּבְּגַלוּצַ־יִרְ לְטִמְאָרִי: בְּדָמֵךְ צִּיְשִׁר-שְׁפַּׁכְרִתְ צִּשְׁמְרְת שֹׁבְּכָרת דָּרָם בְּתוּבָה לָבָוֹא עַרְתָה וְעָשְּׁתְה גִּלוּלִים שׁבְּבֶּרת דָּרָם בְּתוּבָה לָבָוֹא עַרְתָה וְעָשְּׁתְה גִּלוּלִים
- פּ וְבַּלְּפָה לְבָל־הָאֲצִרצוֹרת: הַקְּרֹבֶוֹרת וְהָרְחֹקוֹת מִמֵּךְ 5
- ירתַקְלְסוּ־בֶּךְ שְמֵאַרת נַזֹשֵׁם רַבָּת הַשְּהוּמָה: הְנֵּרֹה '

trod him down in the gate, and he died; as the man of God had spoken, which he spoke when the king came down to him.

18. And it came to pass as the man of God was speaking to the king, saying, Two measures of barley for a shekel, and a measure of fine flour for a shekel, shall be about this time to-morrow in the gate of Samaria: 19. That the lord had answered the man of God, and said, Now, behold, if even the Lord were to make windows in heaven, would such a thing be? And he had said, Behold, thou shalt see it with thy eyes, but thereof thou shalt not eat. 20. And it happened so unto him; for the people trod him down in the gate, and he died.

HAPHTORAH OF ACHARAY MOTH.

EZEKIEL XXII. 1.

1. And the word of the Lord came unto me, CHAP, XXII. saying, 2. And thou son of man, wilt thou take to task, wilt thou take to task the city of blood? and wilt thou make her know all her abominations? 3. Then say thou, Thus saith the Lord Gon, O city that sheddeth blood in her midst, that her time (of sorrow) may come, and that hath made idols near herself to defile herself: Through thy blood which thou hast shed, art thou become guilty; and through thy idols which thou hast made hast thou defiled thyself; and thou hast caused thy days to draw near, and thou art come unto thy years; therefore do I make thee a reproach unto the nations, and a mocking to all the countries. 5. Those who are near, and those who are far from thee, shall mock thee, O thou unclean in name, and full of confusion! 6. Behold, the princes of Israel נְשִׁיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לִוְרֹעֻוֹ וֹדָיוֹ בֶּדְ לְמַעוֹ שְׁפָּדְּ־דָּם:

יאָב וָאֵם הַקַלוּ בָּרְ לַגֵּרָ עִשְׂוּ בַעִשֶׁק בְּתוֹבֵּךְ יָתוֹם זְּיִם בְּעִשֶׁק בְּתוֹבֵּךְ יָתוֹם

אַרְיִמֶּנֶה רָקונוּ בָּבְּי: לַלְרָאֵּי בְּזְיֵרת וְאֶת-יִשְׁבְּתִּר<mark>ֹיִיְיְיְיּ</mark>

י חַלֶּלְהְ: אַנְשֵׁי רָכָיל הָיִיּ בָךְ לְמַעַו שְׁפָּךְ־הָם וְאֶלֹ־

יי מָרָנִת־אָ<mark>כ</mark> אָכְרֹלוּ בָּרְ זִמָּה עָשְׂוּ בְרֹעוֹבֵךְ: עָרְנַת־אָ<mark>ב</mark>

יי גּלָה־בֶּךְ טְמֵאָרוּ הַנִּדֶּה עִנּוּ־בָּךְ: וְאִישׁ וּ אֶת־אַשֶּׁרוּ בַּנְּהָרְ נְאָישׁ אֶרוּ־בַּלְּהְוֹ טִמָּא כְּזִּמֶּה רֵעָהוּ עָשָּׁר רְּזוֹעֵלֶּה וְאִישׁ אֶרוּ־בַּלְּהְוֹ טִמָּא כְזִמֶּה בַּוֹמֶּה

ין אָישׁ אֶרת־־אֲחֹתְוֹ כַת־אָבִיו עַנָּה־בָּך: שְׁתַּר לְּקְחוּר בְּקְחוּר בָּךְ יְשְׁתַּר לְקְחוּר בְּקְחוּר בָּךְ לְמַעַן שְּׁפָּרְ־דֶּם גָשֶׁךְ וְרַתִּרְבִּירת לָלַחַתְּ וַתְּבַּצְעֵי

וּהְגָּה בְּעִּשֶּׁק וְאֹרֵבִי שְׁבַּׁחַתְּ נְאֶם אֲרַנְיְ יֻהֹנֶה: וְהִגָּה וּ רַעַּיְרָ בְּעִּשֶּׁק וְאֹרֵבִי שְׁבַּרְ אָשֵׁר עָשִּׂית וְעַל-דָּמֵּךְ אָשֶׁר תָּמִּית וְעַל-דָמֵּךְ אָשֶׁר

בְּיָלִּים אֲשֶׁר אֲבֶּנְ עשֵׁה אוֹתֶךְ אֲנִי יְהֹוָה דְּבֵּרְתִּי הַיָּעִים אֲשֶׁר אֲבֶנִ עשֵׁה אוֹתֶךְ אֲנִי יְהוֹה דְּבֵּרְתִּי

15 וְעָשְׂיתִי : וַהְבָּפִיצוֹתַי אוֹתָךֹ בַּגוֹיִם וְזְרִיתִיךְ בָּאֲרָצְוֹרִת 15

16 בורות מותי שמאתור מפר: ונתור ה בר לעיני גוים

בּלֶּם נְּחִשֶּׁרת וּבְרִּיל וּבַרְזֶיֵּם וְיִהְיּ בִיתּ־יִשְׂרָאֵל לְסֵוֹּג אַלְט נְּחִשֶּׁרת וּבְרִיל וּבַרְזֶיֵם קִיוּ־לִי בִיתּ־יִשְׂרָאֵל לְסֵוֹּג אַלְט נְּחִשֶּׁרת וּבְרִיל וּבַרְזֶיִם לִיוּ־לִי בִיתּ־יִשְׂרָאֵל לְסֵוֹּג

יְרִנּשָׁלָם: בּלְבֶּם לְסִגִּים דָבֵן הִנְּנִי קֹבֵץ אֶרְנִי יֻתוּ הֵעוֹר סיגים בּפֶּף הִיּנִּ: לְבֵּן כָּה אָמֵר אֲרַנֵי יֶחוֹה יָתוֹ הֵנִית 18

* לסיג קרי

were each ready with his arm within thee, in order to shed blood. 7. Father and mother they esteemed lightly within thee, towards the stranger they showed exaction in the midst of thee, the fatherless and the widow they oppressed within thee. 8. My holy things thou didst despise, and my sabbaths thou didst profane. 9. Tale-bearers have been within thee, in order to shed blood; and upon the mountains did they eat within thee; incest did they commit in the midst of thee. 10. Their father's nakedness they uncovered within thee; her that was unclean in her separation did they violate within thee. 11. And one with his neighbour's wife did commit abomination; and another did lewdly defile his daughter-in-law; and another did violate his sister, the daughter of his father, within thee. 12. Bribes they took within thee, in order to shed blood; usury and increase didst thou take, and thou didst acquire gain of thy neighbours by extortion, and me thou didst forget, speaketh the 13. And behold, I have struck my hands to-Lord Gop. gether at thy gain which thou hast acquired, and at thy blood-guilt which hath been in the midst of thee. 14. Will thy courage endure, or will thy hands be strong, in the days that I shall deal with thee? I the Lord have spoken, and will do it. 15. And I will scatter thee among the nations, and disperse thee in the countries, and I will entirely remove thy filthiness out of thee. 16. And thou shalt be degraded through thyself before the eyes of the nations, and thou shalt know that I am the Lord. THE PORTUGUESE STOP HERE, 17. And the word of the LORD came unto me. saving, 18. Son of man, the house of Israel are become to me dross: they all are brass, and tin, and iron, and lead, in the midst of the furnace; the dross of silver are they become. 19. Therefore thus saith the Lord God, Because ye are all become dross, therefore, behold, I will gather vou into the midst of Jerusalem.

כמנהג האשכנזים בת"ע בעמוס סי' ט' ויש מפטירין אותה בסדר אחרי מות

ז הַלָּוֹאַ כִּבְנֵי בִשִׁיִּים אַתֶּם לֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵר נִאָּם־ יָהוָרֶה הַלַּוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֶעֶלֵיתִוּ מֵאֶרֶץ מִצְ<u>רַיִּם</u> וּפְּלִשְׁתִיִים מִבַּבְּרָתוֹר וַאֲבֶרָם מִקְיר: הַנַּרֹח עֵינֵי ו אַרֹנָי יֶהוֹרה בַּפַּמְלָכָרה הַחַפִּאָה וְהִשְּמֵרְהַי אֹרְה מַעַר פְנֵי הָאָרָמֶרה אָפֶפ כִי לֹא הַשְּמֵיר אַשְׁמֵיר ַ אָררבִירת וַעַקֹב נְאָם־יְהנָה: בִּי־הִנָּה אָנֹכִי מְצַנֵּ<mark>ה 9</mark> ַוְהַנְעוֹתִי בְכָל־הַגּוֹיָם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּאֲשֶׁר יִנּוֹע יַ בַּכְּבָרָה וְלְא־יִפְּוֹל צְרָוֹר אָבֶץ: בַּחֶבֶב יָמׁוּתוּ כְּל חַטָּאֵי עַמֶּי הָאִמְרִים לְארֹתַנְיִשׁ וְתַקְבָּים בְּעֲבֵינוּ בּנִים הַהוֹא אָקִים אֶת־סְבַּת דָּוִיד הַנֹּפֶּלֶת בָּנִים הַנֹּפֶּלֶת <mark>וְגָדַרְתַּיִי אֶרת־פִּרְצִיהֶ</mark>ן וַהַּרְסוֹדָיוֹ אָלְים וּבְנִיתִי<mark>ה</mark> בּימֵי עוֹלֶם: רְלֹמַעוֹ יִירְשׁוּ אֶרת־שְאַרָית אֶרוֹם 🗷 יָּרֶכִל־הַגוֹיִם אֲשֶׁר־נְקְרָא שְׁמֵי עֲלֵיהֶם נְאֶם<mark>־יְהוָה</mark> עָשֶׁה זְארת: הָנֵּה יָמֵים בָּאִים ׁ נְאָם־יְהֹּנָה וְנִגְּשׁ יַּ חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר וְדַנֵּרְךְ עָנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזְּרֵע וְהִשְּיפוּ זַ הָהָרִים עָפִים וְכָלֹ־הַגְּבָעֻוֹת תִּהְמוֹגַגְנָה: וְשַׁבְתִּי אֶת־שְבַוּת עַפֵּי יִשְׂרָאֵלֹ וּבָנֿוּ עָרֵים נְשַׁפּוֹת וְיָשָּׁבוּ וְנָפְעַוּ כְרָמִים וְשָׁרְתוּ אֶת־יֵיגֶם וְעָשֵׁוּ גַנּוֹת וְאָכְלְוּ ינְטַעְתִּים עַל־אַרְמָרְתֶם וְלֹא יִנְּחְשׁׁוּ בּּ

HAPHTORAH OF KEDOSHIM,

[ACCORDING TO THE GERMAN JEWS.]

Amos ix. 7.

7. Are ye not like the children of the Ethiopians unto me, O children of Israel? saith the LORD; have I not brought up Israel out of the land of Egypt? and the Philistines from Caphtor, and the Syrians from Kir? 8. Behold, the eyes of the Lord Gop are upon the sinful kingdom, and I will destroy it from off the face of the earth; saving that I will not utterly destroy the house of Jacob, speaketh the Lord, 9. For, lo, I will command, and I will shake among all the nations the house of Israel, as one shaketh things in a sieve, whilst not the least piece falleth down upon the earth. By the sword shall die all the sinners of my people, who say, The evil will not come near nor overtake us. 11. On that day will I raise up the tabernacle of David which is fallen; and I will close up its breaches; and its ruins will I raise up, and I will build it as in days of old: 12. In order that they may take possession of the remnant of Edom, and of all the nations, which are called by my name, speaketh the Lord that doth this. 13. Behold, days are coming, speaketh the LORD, that the ploughman shall come close up to the harvester, and the treader of the grapes to the one that scattereth the seed; and the mountains shall drop with sweet wine, and all the hills shall melt. 14. And I will bring back the captivity of my people Israel, and they shall build the wasted cities, and they shall plant vineyards, and drink their wine, and they shall lay out gardens and eat their 15. And I will plant them upon their own soil, and

18

עור מֵעַל אַרְמָתָם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לְהֶּם אָמֵר יְהוֶ<mark>ה</mark> אֱלֹהֶיךֹ:

הפטרת קדשים

כמנהג האיטליאנים והספררים ביחזקאל סימן כ' ויש מפטירין אותה בסדר אחרי מות

י וַיְהֵי בּשָׁנָה הַשְּׁבִיעִּית בַּחֲמִשִּׁ בֶּעשׁוֹר לַחְׁדֶשׁ בְּאוּ בְּעְנֵי בִּשְׁנָה הַשְּׁבִיעִית בַּחֲמִשִּׁ בֶּעשׁוֹר לַחְׁדֶשׁ בְּאוּ <mark>אָנְשֵּׁים מִזְּקְנֵי יִשְּׂרָאֵ</mark>ל לִרְרָשׁ אֶת־יְהוֹנֶה וַיֵּשְׁבָּוּ לְפָ**נִי :**

באן מחחילין הספררים וַיְהֵי דְבַר־יְהוָֹה אֵלֵי לֵאמְר : בֶּן־אָּדְּם דַבֵּר אֶרת־זִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמֵרְתָּ אֲלֵהֶם כְּה אָמֵר אָרְנִי יֶהוֹּה הֲלִרְרָשׁ אֹתִי אַתָּם בָּאִים חַי־אָנִי אָם־

ַהְתִּשְׁפִּוֹט בֶּן־אָדֶם אֶרֹגִי יֶהוְה: הַתִּשְׁפַּט אֹּלֶם הַתִּשְׁפִּוֹט בָּן־אָדֶם אֶת־תִּוֹעֲכָת אֲבוֹהֶם הְוֹדִיעֵם:

ל וְאָמֵרְתָּ אֲלֵיהֶם כְּהֹ־אָמֵר אֲרֹנֵי יֶהוְהֹ בִּיוֹם בְּחְרֵי בְּיִשְּׁרָאֵל וָאָשָּׁא יָדִי לְנֻּרַע בֵּית יַעַלְּבׁ וָאִנְּדַע לְהֶם בְּאָרֶץ מִצְרֵיִם וָאָשָּׂא יָדֵי לְהֶם לֵאמִר אָנִי יְהוְה

אֶלְהַיבֶּם: בַּיַּוֹם הַהֹּוּא נָשָׂאתִי זֶדוּ לְהֶּם לְהְוּצִיאָם מַאֶרֵץ מִצְרֵיִם אֶל־אֶׁרֶץ אֲשֶׁר־תַּרְתִּי לְהֶׁם זָבַת חָלְבֹּ

ין אַבֶּי הָיא לְכָל־הָאָאַרְצְוֹת: וָאֹפֵר אֲלֵהֶׁה לְכָל־הָאָאַרְצְוֹת: וָאֹפֵר אֲלֵהֶׁה אַל־ים שִׁקוֹצֵי עִינְיוֹ רַזִּשְלִיכוּ וּבְגַלוּלֵי מִצְרַיִם אַל־

they shall not be pulled up any more out of their land which I have given unto them, saith the Lord thy God.

HAPHTORAH OF KEDOSHIM,

TACCORDING TO THE PORTUGUESE AND ITALIANS.

EZEKIEL XX. 1.

CHAP. XX. 1. And it came to pass in the seventh year, in the fifth month, on the tenth day of the month, that certain of the elders of Israel came to inquire of the Lord, and they sat down before me.

[THE PORTUGUESE COMMENCE HERE.]

2. And the word of the Lord came unto me, saying, 3. Son of man, speak unto the elders of Israel, and say unto them, Thus saith the Lord God, Are ye come to inquire of me? as I live, I will not be inquired of by you, speaketh the Lord Gop. 4. Wilt thou take them to task, wilt thou take them to task, son of man? the abominations of their fathers cause them to know; 5. And say unto them, Thus saith the Lord Gop, On the day when I chose Israel, I lifted up my hand unto the seed of the house of Jacob, and made myself known unto them in the land of Egypt: and I lifted up my hand unto them, saying, I am the LORD your God. 6. On the day I lifted up my hand unto them, to bring them forth of the land of Egypt into a land that I had selected for them, flowing with milk and honey, which is an ornament among all the countries. 7. And I said unto them, Cast ye away every one the abominations of his

אַ אָבוּ אָגִי יְהוָה אֵלְהִיכֵם : וַיַּמְרוּ־בִּי וְלָא אָבוּ רַשְׁכָיַעַ אַלַּי אַישׁ אֶת־שִׁקוּצֵי גַינֵיהֶם לְא הִשְּלִיכוּ וְאֶת־גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזְבֵוּ וָאֹמֵּר לִשְׁפְֹּךְ חֲמָתֵי עַלִיהָּם לְבַלְּוֹרת אַפִּיּ בָּהֶם בְּתִוֹךְ אֶנֶרץ מִצְרָיִם: וָאַעשׁ לְמַעו שְמִּי לְבִלְתִּי הַחֵל לְעִינֵי הַגּוֹיָם אֲשֶׁר־ הַפָּרו בְרוֹכֶם אֲשֶּׁר נוֹרַעְרִי אֲלֵיהֶם רְעַינֵיהֶם ינארן מאָרֶץ מִצְרָיִם: נָארוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: נָארוֹצִיאַם מֵאֶרֶץ מִ<mark>צְרָיִם 10</mark> יו נאָבּאָם אֶל־הַפִּרְבָּר: נָאָתַן לָהֶם אֶת־חֶקּוֹתִּי וְאֶת־ וֹ יִוֹ מְשְׁפָּטִי הוֹדַעְתִּי אוֹתֶם אֲשֶּׁר יַעֲשֶׂה אוֹתֶם הָאָדֶם לְאֹוֹרת בִּינִי וּבִינֵיהֶם לָבַּעַת בֶּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: 13 וַיַּמְרוּ־בִּי בִית־יִשְׂרָאֵל בַּמִּרְבָּר בְּחָקוֹרַבִי לְא־הָלֶׁ כוּ וְאֶרִי־יִמִשְׁפָּמַי מָאָכוּ אֲשֶׁר יֵיְעָשֶּׁרוֹ אוֹתָם הָאָרָכוֹ נָתַי בָּהֶּׁם וְאֶרת־שַׁבְּתֹרָתִי חִלְלַוּ מְאֶד נָאֹמֵר לִשְּפֹּךְ יַבְּעֶשֶׁרוֹ לְמַעָן אָרֶהָר לְכַלוֹרָגם: וָאֶגֶשֶׂרוֹ לְמַעָן 🛂 🗓 אָרֶבֶּר בְּבָלוֹרָגם: וָאֶגֶשֶׂרוֹ לְמַעָן שְמֶי לְבִלְהַיִּי הַחֵל לְעֵינִי הַנוּוֹם אֲשֶׁר הְוּצֵאה,ים 15 לַעֵינִיהֶם: וְגַם־אֲגֹי נָשָׂארִנִי יָרֵי לָהֶם בַּמִּרְבָּר רְבַלְתִי הָבָיא אוֹתִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַׁתִּי זָבַרְת ינן בְּמִשְׁפָּטִי הָיא לְכָל־הָאָרְצִוֹת: יַעַן בְּמִשְׁפָּטִי 16 <mark>טָאָ</mark>סוּ וְאֶת־חֶקּוֹתַיּ לְא־הָלְבִיּ בָהֶם וְאֶת־שַׁבְּר*תוּ*רַתִי

יים חבלו בי אַחַבי גלוביהם לבֶם חבר: וַהָּחָם עיני

eyes, and with the idols of Egypt shall ve not defile yourselves: I am the LORD your God. 8. But they rebelled against me, and they would not hearken unto me; they did not cast away every one the abominations of their eyes, and the idols of Egypt they did not forsake: then I thought to pour out my fury upon them, to spend my anger against them in the midst of the land of Egypt. 9. But I acted for the sake of my name, so as not to profane it before the eyes of the nations, among whom they were, because I had made myself known unto them before their eyes, to bring them forth out of the land of Egypt. 10. I therefore led them forth out of the land of Egypt, and brought them into the wilderness. 11. And I gave them my statutes, and I made known to them my judgments, which a man is to do, that he may live through them. 12. Moreover I gave them also my sabbaths, to be a sign between me and between them, that they might know that I, the LORD, sanctify them. 13. But the house of Israel rebelled against me in the wilderness; they walked not in my statutes, and my judgments they despised, which a man is to do, that he may live through them; and my sabbaths they greatly profaned; then I thought to pour out my fury over them in the wilderness, to make an end of them. 14. But I acted for the sake of my name, so as not to profane it before the eves of the nations, before whose eyes I had brought them out. 15. Yet I lifted up also my hand unto them in the wilderness, that I would not bring them into the land which I had given them, flowing with milk and honey, which is an ornament among all the countries. 16. Because my judgments they had despised, and in my statutes they had not walked, and my sabbaths they had profaned; for after their idols did their heart go. 17. Nevertheless my eye looked pityingly

יעליהם משַחַתֶּם וְלְאֹ־עָשְׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּרְבֶּר:

¹⁸ נְאִמַר אָל־בְּנִיהֶם בַּמִּרְבָּׁר בְּחוּקֵי אֲבְוֹתֵיכֶם אַל־-תַוְלֵבוּ וְאֶתִי־־מִשְּבְּמֵיהֶם אַל־-תִּשְׁמְרוּ וּבְגְּלְוּלֵיהֶם

19 אַל־תַּשַּׁמָאוּ: אֲנִיּ יְהוָה אֱלְהֵיכֶּם בְּחֶקוֹתַי לֵכוּ וְאֶת־

אַלְהֵיכֵם: מְשְׁפָּמִי שִׁמְרִוּ בִּינֵי וּבִינִילֶם דְדַּעַרוּ כֵּי אָבִנִי יְהוָה אֵלְהֵיכֵם: אֵלְהֵיכֵם:

הפטרת אמר

ביחזקאל סימן מ"ר

יקרָבָוּ אֵלֵי לְשָׁרָתֻנִּי וְעָמְרָוּ לְפָנִי לְהַקְרָיב לִּי חֵבֶּר בְּ מִשְׁמֶבֶרת מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹרת בְּגִי־יִשְׂרָאֵל מֵעְלֵּי הַמְּרה יִקְרָבִוּ אֵלֵי לְשָׁרָתֻנִּי וְעָמְרָוּ לְפָנִי לְהַקְרִיב לִי חֵבֶּרב יִקרָבִוּ אֵלֵי לִשְׁרָתֻנִּי וְעָמְרָוּ לְפָנִי לְהַקְרִיב לִי חֵבֶּרב

וְתֵּפָּׁרוּ יִּלְרָכִּוּ אָרִן--אָלְטִנִּי לְאָרֵרֵעֵנִי וְאָמְרָוּ אָרִ-10 וְתָּפָּרוּ יִבְּאוּ אָל-מִקְּרָּאָּי

זו מִשְׁמַרְהָּי: וְהָיָּה בְּשַׁעֵרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית נָבְיְרָתה: בְּפְנִימִּית בִּנְרֵי פִּשְׁתִּים יִלְבֶּשׁוּ וְלְאַ־יַיְעַלֶּה ְעַלִּיהָם צָׁמֶר בְּשָׁרַהִי: וְהָיָּה בְּבוֹאָם אֶרֹי-שַּׁעַרִי הָחָצֵר

ומְכְנְסֵי פִּשְׁתִּים יָהְיַוּ עַלֹּ־ִרְאשָׁם וּמִכְנְסֵי פִשְּׁתִּים וּמִכְנְסֵי פִּשְׁתִּים וּמִכְנְסֵי פִּשְׁתִּים

יַהְיָוּ עַל־-מָרְנֵיהֶם לְא יַחְגְּרִוּ בַּיְזַע: וּבְצֵאתָם אֶל־ הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־-הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָרה אֶל־-הָעָם on them, so as not to destroy them, and I did not make an end of them in the wilderness. 18. And I said unto their children in the wilderness, In the statutes of your fathers shall ye not walk, and their customs shall ye not observe, and with their idols shall ye not defile yourselves. 19. I am the Lord your God; in my statutes must ye walk, and my judgments must ye observe, and do them; 20. And my sabbaths must ye sanctify; and they shall be a sign between me and between you, that ye may know that I am the Lord your God.

HAPHTORAH OF EMORE.

EZEKIEL Xliv. 15.

15. But the priests the Levites, the sons of Zadok, that kept the charge of my sanctuary when the children of Israel went astray from me,-these shall come near unto me to minister unto me; and they shall stand before me to offer unto me the fat and the blood, speaketh the Lord Gop: 16. These shall enter into my sanctuary, and these shall come near to my table, to minister unto me, and they shall keep my charge. 17. And it shall come to pass, that when they enter in at the gates of the inner court, they shall clothe themselves with linen garments; and no wool shall come upon them, while they minister in the gates of the inner court, and within. 18. Linen bonnets shall be upon their heads, and linen breeches shall be upon their loins; they shall not gird themselves with any thing that causeth sweat. 19. And when they go forth into the outer court, into the outer court to the people, they shall put off their garments

יפשטו את־בנדיהם אשר־המה משרתם בם וְהַנְיחוּ אוֹתֶם בְּלְשְׁכָרת הַלֻּדֶשׁ וְלְבְשׁוֹ בְּנָרֵים ין ראשָם בְבִנְדֵיהֶם: וְרֹאשָם בֹּבַנְדֵיהֶם: וְרֹאשָם ² יִבְּרַשְׁוּ אֶת־הָאָם בְבַנְדֵיהֶם: לא יְגַלֵּחוּ וּפֶּרַע רָאׁ יְשַׁלֵּחוּ כָסְוֹם יִכְסְמָוּ אֶרִי־ יוון לא־וִשְׁרָזוּ כָּל־כּוֹדֶן בְּבוֹאָם אֶל־- בַּוֹן בְּבוֹאָם אֶל־- בַּוֹ בַּ הֶחָצֵר הַפְּנִימִית: וְאַלְמָנָהֹ וּנְרוּשָּׁה לְא־יִקְחָוּ לְהֶם 🗠 🚉 קלנשים כי אם־בְּתוּלֹת מוֹּרֵעׁ בִּית יִשְׂרָאֵׁל <mark>וֹבֵיאַלְ</mark>מָנָה אֲשֶׁרּתְּרְעֵה אַלְמֶנְּה מִכְנֵּזְן יָּבְּחוּ : אָרוֹיעפִי יוֹרוּ בֵּין קדֶש לְחֻל וּבֵין־טָמֵא לְטָהָוֹר 23 יְוֹדִיְעָם: וְעַלֹּ־רִיב הֲמָּה יַעַמְרַוּ לְיִּשְׁפָּטִ בְּמִשְׁפָּטִי ²⁴ <mark>וָשְׁפְּטֶחוּ וְאֶת־תְּוֹרְתַי וְאֶרת־הְקֹרֵתִי בְּכָרל-מִוְעֲרֵי</mark> יַשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתֵי יְקַדְּשׁוּ: וְאֶל־מֵת אָדָׁם לְא 🛂 יִשְׁמֹרוּ יָבוֹא לְטִמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵּן וּלְבַׁת לְאָח יּלְאָחֶוֹרת אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָרה לְאִישׁ יִפַּפָּאוּ: וְאַחֲרֵי 26 יַּבְּעָת יָמִים יִכְפְּרוּ־לְוֹ: וּבְיוֹם בּאֹוֹ אֶלֹ־ בְּעַת יָמִים יִכְפְּרוּ־לְוֹ: וּבְיוֹם בּאֹוֹ אֶלֹ־ הַלְּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִיתֹ לְשָׁרֵת בַּלְּדֶשׁ יַקְרֶיב חַפָּאתֶוֹ נְאֶם אֲרֹנֵי יֶהוֹה: וְהָיְתָה לָהֶםׁ לְנַחֲלָה אָנֵי נַחַלָּתֶם נַאַחָוָה לְא־תִּתְנַוּ לְהֶםֹ בִּיִשְׂרָאֵׁל אַנִי אָדְוָתָם: הַפִּנְחָה וְהַחַפָּאה וְהָאָשָׁם הַפָּה יְאִכְלְים 29 יוֹבְאשִׁית בְּישְׂרָאֵר לָהֶם יִהְיֶה: וְבַאשִׁית בְל־ בפובי כדל וכל-התרומה כל מכל התרומותיבם

* למשפט קרי

* ישפטהו קרי

wherein they have ministered, and they shall lay them down in the holy chambers; and they shall put on other garments, and they shall not mingle among the people with their garments. 20. And their heads they shall not shave close, nor suffer their hair to grow long; they shall only crop (the hair of) their heads. 21. And wine shall any priest not drink, when they enter into the inner court. And a widow, or one that is put away they shall not take to themselves as wives; but only virgins of the seed of the house of Israel; but whatever widow it may be, the (common) priests may take. 23. And my people shall they teach the difference between the holy and profane, and that between the unclean and the clean they shall make known unto them. 24. And in controversy they shall stand up to judge, according to my judgments they shall decide: and my laws and my statutes at all my festivals shall they observe; and my sabbaths shall they sanctify. 25. And to a dead person they shall not come to defile themselves; but on father, or on mother, or on son, or on daughter, on brother, or on sister that hath had no husband, they may defile themselves. 26. And after he is become clean, they shall reckon unto him seven days. 27. And on the day that he cometh into the sanctuary, unto the inner court, to minister in the sanctuary, he shall offer his sin-offering, speaketh the Lord Gop. 28. And it shall be unto them as an inheritance, I am their inheritance; and any other possession you shall not give them in Israel; I am their possession. 29. The meat-offering, and the sin-offering, and the trespass-offering-these shall the priests eat; and every devoted thing in Israel shall belong to them. 30. And the first of all kinds of first-fruits, and every kind of heave-offering of all your heave-offerings, shall belong to the priests; and

לַבְּהָנִים יְהָיֶה וְבִאשִׁית עַריסְהֵיכֶם תּתְּנֵּוּ לַבּהֵׂן

זוּ לְרָהְנִיחַ בְּרָבָה אֶל־בִּיהֶךְ: כָּל־נְבַלָה וּטְרֵבָּה מִן־
בְּאָרְהַ וְמִן־הַבְּהַמֶּה לָא יְאַכְלַוּ הַבְּהָנֵים:

הפטרת בהר סיני

בירמיה סימן ל"ב כשהפרשיות נפררות

ל וֹאָשֶר יִרְמִיְרִוּ הָּיָרִ יְבַבר־יִהְוֹּה אֵלִי לֵאמְר: הָנָה לְּנִי הָנְהִי יִנְאֶהְיוֹ אֶת־בַּפַפָּר הַמִּקְנָה אָר־בַּפָּר הַמִּקְנָה וְהַהְּאָלִה הַנְּמָשְׁרֵּט בַּמִּלְנָה וְהַהְּאָלִה הַנְּמָשְׁרֵּט בַּמִּצְנָה וְהַהְּאָלָה וְהַהְּאָלָה בִּנְפָּר בַּמְּצְנָה וְהַהְּאָלָה בְּנָמִין בִּילִּה לְּנָה לְּנִה לְנָה לְּנָה לְּנָה לְּנָה לְּנָה לְּנָה לְּנָה לְּנִה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְּנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנִה לְנָה לְנִה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנִה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנָה לְנִיה לְנִה לְנָה לְנִה לְנָה לְנָה לְנִה לְנִה לְנִה לְנָה לְּנָה לְּנִה לְנָה לְּבְּיוֹה לְּיִים לְנָשְׁבְּרוּה לְּנִה לְּנִה לְּנִה לְּנִה לְנְה לְנִה לְנִיה לְנִיה לְנִה לְּבְּיוֹה לְּיִים לְנָשְׁלְנִה לְיִים לְנָשְׁבְּיוֹ לְּעִיה לְנִיה לְּיִים לְנִישְׁבְּיוֹי בְּנִבְּיוֹה לְּיִיה לְנִיה לְּהְיִים לְנִילְיוֹת וְנָהְיְהְוֹיְם לְּבְיוֹה לְּיִים לְנִילְיוֹת וְנָהְיְהְוֹיְם לְנִיים לְנָשְׁבְּיוֹה הָּיִיה לְנִיתְ לְּבְּיִים לְנָשְׁבְּיוֹת בְּעִילְה לְּיִים לְנְשְּבְּיוֹת בְּיִים לְנָשְׁבְּיוֹת בְּעְלְיוֹת בְּבָּבְילְהְיוֹב לְּיוֹה לְּיוֹיה לְנָה לְּיוֹיוֹי בְּבְּיוֹה הְיִיה לְנִייוֹם לְבְיוֹת בְּבְּיוֹה לְנִייוֹי בְּבְּיוֹה הְיִיהְתְּה לְיייוֹי בְּבְּיה לְּיוֹיוֹי בְּבְּיוֹת בְּבְּיוֹת בְּיוֹיוֹת וְבָּהְיְהְיוֹה הְיִילְה לְיוֹים בְּעִבְיוֹיוֹי בְּבְּיוֹת הְיִים לְנִיתְיוֹת בְּבְּיוֹיוֹת בְּבְּיוֹת בְּיוֹתְיוֹת בְּיִים בְּבְּיוֹת בְּיוֹתְיוֹת בְּיוֹתְיוֹת בְּבְּיוֹת הְיִבְיוֹת בְּיוֹת בְּיוֹת בְּיוֹת

the first of your dough shall you give to the priests, to cause the blessing to rest in thy house. 31. Any thing that hath died of itself, or that is torn, whether it be fowl or beast, shall the priests not eat.

HAPHTORAH OF BEHAR.

[When Behar is read separately.]

JEREMIAH XXXII. 6.

6. And Jeremiah said. The word of the Lord came unto me, saying, 7. Behold, Chanamël the son of Shallum thy uncle is coming unto thee, saying, Buy for thyself my field that is in Anathoth; for unto thee belongeth the right of redemption to buy it. 8. And Chanamel my uncle's son came to me according to the word of the Lord in the court of the prison, and he said unto me, Buy, I pray thee, my field, that is in Anathoth, which is in the country of Benjamin; for to thee belongeth the right of inheritance, and to thee belongeth the redemption, buy it for thyself; then did I know, that it was the word of the Lord. 9. And I bought the field of Chanamel my uncle's son, that was in Anathoth; and I weighed unto him the money, seven shekels, and ten pieces of silver. 10. And I wrote it in a deed, and sealed it, and took witnesses, and weighed the money in the balances. 11. And I took the deed of the purchase, both that which was sealed, according to the law and custom, and that which was open: 12. And I gave the deed of the purchase unto Baruch the son of Neriah, the son of

באלים הפולימם פֿפֿפר הפּלוֹנֹשׁ לְאִנוּ, פֿרק-פֿורּנֹרוּשָ פֿוּ-כּטוּפּית בֿקאונּ, טוּנֹמאַר בּבְּי ילְאֹנוּ,

13 בַּיְהוּלִים בִּיִשְׁבִים בַּחֲצֵר הַפַּפָּרָה: וָאֲצַנֶּה אֶת־

בְּלוּךְ לְלֵעִינִיהֶם לֵאִמְרֹ: כְּהֹ־אָמֵר יְהַנְּהֹ צְּבָאוֹת אֱלֹהַ יִשְׂרָאֵל לָקוֹחַ אֶת־הַסְּפְּרֵים הָאֵלֶה אֶת־הֵפְּבֶּר הַאָּלוּה הָאֶלְה הַנְּלוּי הַנְּחֹ
 בַּמְּקְנָה הַנְּלוּי וְאֵת הֶחְחָתוּם וְאֵת מֻפֶּר הַנְּלוּי הַנְּחֹ

וּנְתַהָּת בְּכְלִי־חֶרֶשׁ לְמַעַן יַעַמְרָוּ יָמִים רַבְּים: בְּיִ כָּה אָמֶר יְהוָֹרה צְּבָאוֹרה אֱלוֹנֵי יִשְׂרָאֵל עַוֹר יִקּנְיִּ

אָרן-יְהוֹגָה אַחַרֵי תִּהִוֹ אֶת-מַפֶּר הַפִּלְנְה אֶל-בְּרְוּ<mark>ךְ אֶת-מַבֶּר הַפִּלְנְה אֶל-בְּרְוּךְ מִיִּהְ בְּעִים</mark>

עשִּׁירָ, בֵּלִאִמְירֹ: אֲסָהְהֹּ אֲרַנָי ְיֶחוֹרהׁ הִנָּרהׁ וַ אַרְּנְי עשִׁירָ, אֶת־הַשָּׁמַיִּםֹ וְאֶת־הָאָבֶין בְּלְחֲךְּ הַנָּרוֹר

וּבְּזְרְעַךְ הַנְּטוּיֶהְ לְארִיפָּלֵא מִמְּךְ כָּלֹ־דָּבְר: עֲשֶׁה הָסֶר לַאֲלָפִּים וּמְשַׁלֵם עַנון אָבוֹרת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אַחַרִיהֶם הָאֵל הַנָּרוֹל הַנְבוֹר יְרוֹנָה צְכָאַוֹרת שִׁמוּ:

י אָל־כָּל־דַּרְבֵי בְּנֵי אָרָם לָתַרוּ לְאִישׁ כִּדְרָבְיוּ וְכִבְּרָי על־כָל־דַּרְבֵי בְּנֵי אָרָם לָתַרוּ לְאִישׁ כִּדְרָבְיוּ וְכִבְּרָי על־כָל־דַּרְבֵי הָאָרָ וְיַבָּּרִי לְתַּרִי לְאִישׁ כִּדְרָבְיוּ וְכִבְּרָיּ

מְעַלְלְיו: אָבְשָׁר שַׁמְהָ אֹרֹוֹרת וּמְפְּרִתִים בְּאֶבֶרְ מְצְרַיִם עַר־הַיִּוֹם הַוֶּה וּבְיִשְׂרָאֵר וּבְאָבֶם וַתַּעֲשָּה־

בּאָרֶץ כִּצְרֵים בָּאִרְזוֹרת וּבְּמְוֹפְּרִתִּים וּבְיָרָ חַזָּקָה גערעפּרָתִים וּבְיָרָ חַזָּקָה יוֹתְצֵיא אֶתרעפְּרָ אֶתריִשְׁרָאֵל יוֹתְ Machseyah, before the eyes of Chanamel my kinsman, and before the eyes of the witnesses that had signed the deed of the purchase, before the eyes of all the Jews that sat in the court of the prison. 13. And I charged Baruch before their eves, saving, 14. Thus hath said the Lord of hosts, the God of Israel, Take these deeds, this deed of the purchase, both the sealed, and this open deed, and put them in an earthen vessel, that they may last many days. 15. For thus hath said the Lord of hosts, the God of Israel, There shall yet again be bought houses and fields and vineyards in this land. 16. And I prayed to the LORD aftera I had delivered the deed of the purchase unto Baruch the son of Neriah, saving, 17. Ah Lord Gon! behold, thou hast made the heaven and the earth by thy great power and thy outstretched arm, nothing is too hard for thee; 18. Thou showest loving-kindness unto the thousandth (generation), and recompensest the iniquity of the fathers unto the bosom of their children after them; (thou art) the Great, the Mighty God, the Lord of hosts, is his name; 19. Great in counsel, and mighty in execution; (thou) whose eyes are open upon all the ways of the sons of man; to give unto every one according to his ways, and according to the fruit of his doings; 20. Who hast done signs and wonders in the land of Egypt, unto this day, and in Israel, and among other men; and thou hast made thyself a name, as it is at this day; 21. And thou didst bring forth thy people Israel out of the land of Egypt with signs, and with wonders, and with a strong hand, and with an outstretched arm, and

^a Although the prophet strictly followed the injunction of the inspiration to make a regular purchase of the land, to write a deed, take witnesses, and to use even the formality of making a duplicate: still he himself felt overcome by human weakness; hence the beautiful prayer in the text.

יבְאָוְרִוֹעַ נְטוּיָּה וּבְמוֹרָא נְרְוֹל : וַהִּתַּן לְהֶם אֶתְר בְּמְּבֶעְהָ לַאֲבוֹתָם לְתַרת לְתֶם בְּאָרִוּ

בּילְכוּ אֵת בָל־וּדְבָש: בחרבה קחלה מסיימין כאן וַיָּבְאוּ וַיְּרְשִׁוּ אֹרָהה וְרֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹנֶלְהְ וּבְרתֹרְוֹרְתְּדְּלְאִדּ בִּיִּרְשִׁוּ אֹרָהה וְרֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹנֶלְהְ וּבְרתֹרְוֹרְתְּדְּ לְאִדְּ בִּיִּרְשִׁוּ אֹרָהה וְלִר וּדְבָשׁ:

ַתַּקְרֵא אֹהֶם אֵת־כָל־הָרָעֶה הַזֹאת: הִנֵּה הַסְּלְלוֹת בְּעִיר הָתָּקְרֵא אֹהֶם אֵת־כָל־הָרָעֶה הַזֹאת: הִנֵּה הַסְּלְלוֹת בְּעִיר הָעִיר בְּתְּנֶיה בְּיַרְ הַכַּשְּׂרִים בְּנִי הַתָּרֶב וְהַרְּעָב וְהַדְּבֶּרְ וַאֲשֵׁר הַנְּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְנֵי הַתָּרֶב וְהַרְעָב וְהַדְּבֶּרְ וַאֲשֵׁר הַנְּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְנֵי הַתָּרֶב וְהַרְעָב וְהַדְּבֶּרְ וַאֲשֵׁר

יָּהְוֹּה קְנָה־לְּךְּ הַשְּׁבֶּה בַּכֶּפָף וְהָגַּי אֵבֵי אְּרֹנִי יְהִיּּה קְנָה־לְךְּ הַשְּׁבֶה בַּכֶּפָף וְהָגַער אֵרֵים וְהָאָיר

ייִר הַכַּשְּרִים: וַיְהִיּ רְבַר־יְהֹּוָה בֶּיִר הַכַּשְּרִים: וַיְהִיּ רְבַר־יְהוֹּה בֶּיִר הַכַּשְּרִים:

יָפָלֵא כָל־דָבֶר : יָפָלֵא כָל-דָבֵר :

הפטרת בחקתי

בירמיה סימן י"ו

בין במחובר בין בנפרר ולאיטליאני היא הפטרת בהר

יבּאוּ אַנְי וּמָעונִ וּמְנוּסִי בְּנוֹם צָּרֶה אֵלֶּיךְ גּוֹיָם יָבּאוּ מִיבּיבְּּמִירִ בְּחַלָּוּ אָבּוֹהֵינוּ מִיבִּיִּבְּמִי־יִּבְּיֶרִץ וְיִאמְרוּ יִבְּךְ־שָּׁמֶרֹ נְחֲלִוּ אָבּוֹהֵינוּ

ייבל וְאֵין־בָּחַ מוּעִיל: הַיַּעַשֶּה־לוּ אָבֶם אֱלֹהֵים 20

²¹ וְהֻפָּח לְא אֱלֹהִים: לֶכֵּזְ הִנְנֵי מְוֹדִיעֶׁם בַּפַּעֵם הַזֹּאת * ובהורתו קרי with great terror; 22. And thou gavest them this land, which thou hadst sworn to their fathers to give unto them, a land flowing with milk and honey; [MANY CONGREGATIONS STOP HERE.] 23. And they came in, and took possession of it; but they hearkened not to thy voice, and in thy law they did not walk; all that thou hadst commanded them to do they did not do: and thou hast therefore caused all this evil to befall them: 24. Behold the mounds reach unto the city to take it; and the city is given into the hand of the Chaldeans, who fight against it, because of the sword, and of the famine, and of the pestilence: and what thou hast spoken is come to pass; and, behold, thou seest it. 25. And thou hast said unto me, O Lord Gop, Buy for thyself the field for money, and take witnesses; whilst the city is given into the hand of the Chaldeans. 26. Then came the word 27. Behold, I am the of the Lord unto Jeremiah, saving, LORD, the God of all flesh; shall any thing be too hard for me?

HAPHTORAH OF BECHUCKOTAY.

JEREMIAH XVI. 19.

19. O Lord, my strength, and my fortress, and my refuge on the day of trouble! unto thee shall nations come from the ends of the earth, and say, Nothing but falsehood have our fathers inherited, vanity, wherein there is no profit. 20. Can a man make unto himself gods, and they are no gods? 21. Therefore, behold, I will cause them to know, at this time

אוריעם אֶת־יָבִי וְאֵת־גְּכִוּרָתֵי וְיֵבְעִוּ כִּי־שְׁמֵי יְהֹוָה: חַשַארת יְהוּדָה כָתוּבֶה כְּעֵט בַּרְזֶל בִּצְפָּבֵן שָׁמִיר חַרוּשָׁרוֹ עַל־לַוּחַ לִבָּׁם וּלְקַרְגִוֹרִ מִוְבְּחְוֹתֵיכֶם: בּוְכָּר בְּנִיהֶם מִוְבְּחֹהָם וַיְאָשֵׁרֵיהֶם עַלֹּבַעִץ בַיְעָגָן עַל־גְּבָעוֹרת הַגְּבֹהְוֹרת: הַרָרִיּ בַּשָּׂבֶּרה חִילְךְּ בָל־ אָצְרוֹהֶיךְ לָבַו אָתֵּן בְּמֹהֶיךְ בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךְ: <mark>וְשֶׁמַ</mark>ִסְיֹּתָה וּבְךָּ מִנַּחֲלֶתְךָּ אֲשֶׁר נָתַתִּי לֶּךְ וְהַעֲבַרְתִּיׁרָ <mark>אָת־אַ</mark>ּיְבֶּיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לְאריַרֻעְתָּ בְּי־אֵ*שׁ* קְדַחְתֶּם בְּאַפִּי עַר־עוֹלֶם תּנָקָר: כָה וּ אָמֵר יִהנָה אָרַוּר הַנְּבֵ<mark>ר</mark> אָשֶׁר יִבְטַח בָּאָרֶם וִשֶּׁם בַּשָּׁר זְרֹעוֹ וִמְן־יִהוָה יָכוּר לְבְּוֹ : וְהָיָהֹ בְּעַרְעֵר בְּעַרְבָׁה וְלְאׁ יִרְאֶה בִּי־יָבוֹא טְוֹב יִשָּבַן חַברִים בַּמִּרְבָּר אֶבֶץ מְלֵחָה וְלְא הַשֵּב: <mark>בָּרוּךְ הַנָּ</mark>בֶר אֲשֶׁר יִבְשָּח בַּיהוֹוֶה וְהָיֶה יְהוֶּה מִבְּשַחְוֹ : וְהָיָה בְעֵץוּ שָׁתִוּל עַל־בַּיִם וְעַל־יוּבַל יְשַׁלַּח שֶׁרְשָׁיו וְלָא יִראֶי בִּי־יָבָא חֹם וְהָיָה עָלֶהוּ בַעָנָן וּבְשָׁנַת בַּצֹּרֶתֹ לָא יִרְאָג וְלָא יָמִישׁ מֵעַשִּוֹת בֶּרִי: עָקָבׁ הַלֵּב מָבֶּל וָאָנֶשׁ הָוֹא מִי יֵבֶעֶנוּ: אַנֵי יְהוֶה חוֹקר לֵב בֹחַן בְּלֶיֶוֹת וְלָהַת לְאִישׁ בִּרְרָבֶּוֹ בִפְּרִי מַעֲלָלָיו: קֹבֵא דָּגָר וְלָא יָדְשׁר עִשֶּׁה עֲשֶׁר וְלָא בְמִשְׁפָּט בַּחֲצֵי יָמָוֹ 12 יַעַזְבֶּנוּ וּבְאַחֲרִירָזוֹ יִהְיֶה נָבֶל: בִּפַא כָבוֹר מֶרְוֹם

* כדרכיו קרי

will I cause them to know my hand and my might; and they shall experience that my name is the CHAP. XVII. ETERNAL. 1. The sin of Judah is written with a pen of iron, with the point of a diamond; it is engraved upon the table of their heart, and on the horns of your altars; 2. As their remembrance of their children, so are (to them) their altars and their groves by (every) green tree upon the high hills. 3. O dweller of mountainous fields, thy substance, all thy treasures will I give to the spoil, thy high places with the sin, throughout all thy borders. 4. And thou, through thy own guilt, shalt be cast out from thy heritage which I have given thee; and I will cause thee to serve thy enemies in a land which thou knowest not; for a fire have ve kindled in my anger, for ever shall it burn. 5. Thus hath said the LORD, Cursed is the man that trusteth in man, and maketh flesh his arm, and whose heart departeth from the Lord. 6. And he shall be like a lonely tree in the desert, which feeleth not when good cometh; but abideth in the parched places in the wilderness, in a salty soil which cannot be inhabited. Blessed is the man that trusteth in the Lord, and the Lord will be his trust. 8. And he shall be like a tree that is planted by the waters, and spreadeth out its roots by the river, which feeleth not when heat cometh, but its leaf remaineth green; and in a year of drought it is undisturbed by care, and ceaseth not from yielding fruit. 9. Deceitful is the heart above all things, and sick; who can know it? the LORD search the heart, try the reins; to give unto every one according to his ways, according to the fruit of his actions. 11. As a cuckoo that sitteth on eggs, which he hath not laid, so is he that getteth riches, and not by right; in the midst of his days shall he leave them, and at his end shall be an outcast.—12. O throne of glory, high from the

יאָבֶיך יֵבְשׁוּ מְקְוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ : מִקְוֹהַ יִשְׂרָאֵל ֹיָחּוְּח כָּל־ עוְבֶּיך יֵבְשׁוּ יְסוּרֵי בָּאֲרֶץ יִבְּהֵבוּ כִּי עָזְבָּוּ מְקוֹר מִיִם־

¹⁴ חַיֶּים אֶת־יְהנְּה: רְפָּאֵקנִי יְהנָהֹ וְאַרָפֵּא הְוֹשִׁי**ְענִי** וְאִנְשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי אָתָּה:

קריאה למפטיר פרשת זכור בסוף פ' כי תצא

זַבֿור אָרו אָשֶר־עָשָּׂרוּ לְךָּ עֲמָלֵק בַדֶּכֶךְ בְּצֵארְכֶם 17

ין מִפּצְרָיִם: אֲשֶׁר בָּרְרְהֹ בַּדֶּׁרֶךְ וֹיְזַגַּבְ בְּרָ כָּל־הַגָּחֶשָׁלִים יוֹ אֲשֶׁר בָּרְרָהְ בַּדֶּרֶךְ וֹיְזַגַּבְ בְּרָּ

ין אָחֶלֶּיךְ וְאַחֶּה אָיֵף וְיָגֵאֵ וְלְאׁ יָרֵא אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְהַנֶּה אֱלֹהֶיךְּוּ לְּהְּ מְכָּלֹ-אִיְבֶּיךְ מִסְּבִּיב בָּאָּרֶץְ אָשֶׁר יְהֹוֶה־אֱלֹהֶּיךְ נֹהֵן לְךָּ נַחֲלָה לְרִשְׁהָּה תִּמְחֵה אָת־זֵבֶר עַמְלֵּק מִחַּחַת הַשָּׁמֵיִם לְאׁ תִּשְׁבָּח:

הפטרת פרשת זכור

בשמואל א' סימן ט"ו

יהוָה אַכּר שְמוּצֵל אֶל-־שָׁיּאוּר אֹרִי שָׁרַח יְהוָה בּי רִלְמְשְׁחָךְ לְמֶּלֶךְ עַל-עַמְוֹ עַל-יִשְׂרָאֵל וְעַרְּנִה שְׁמֵּע לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה: באן מחחילין האשכנוים

יונורי קרי אָבֶּלְרְתִּי אֶרִ אֲשֶׁר-עָשְָׂהְ * וּנורי קרי *

beginning, the place of our sanctuary! 13. Hope of Israel, O LORD, all that forsake thee shall be made ashamed, and the backsliders among me shall be written down on the earth; because they have forsaken the LORD, the fountain of living waters. 14. Heal me, O LORD, and I shall be healed; save me, and I shall be saved; for my praise art thou.

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH ZACHOR.

[On the Sabbath before Purim, take out two law-books, and read in the second from Deuteronomy xxv. 17.]

17. Remember what Amalek did unto thee, by the way, at your coming forth out of Egypt; 18. How he met thee by the way, and smote the hindmost of thee, all that were feeble behind thee, when thou wast faint and weary; and he feared not God. 19. And it shall be, when the Lord thy God giveth thee rest from all thy enemies round about, in the land which the Lord thy God giveth thee for an inheritance to possess it, that thou shalt blot out the remembrance of Amalek from under heaven; thou shalt not forget.

HAPHTORAH OF SABBATH ZACHOR.

1 SAMUEL XV. 1.

CHAP. XV. 1. And Samuel said unto Shaül, Me hath the Lord sent to anoint thee as king over his people, over Israel; and now hearken thou unto the voice of the words of the Lord.

[The Germans commence here:]

2: Thus hath said the LORD of hosts, I remember what

ְעַמָּבֶלְ לְיִשְּׂרָאֵל יְאַשֶּׁרִ־שֶּׁם רוֹ בַּּבֶּּבֶּךְ בַּעֲלֹרְאוֹ אֶרת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלָא תַחְמָל עָלֵיו וְהֵמַחֶּה מֵאַישׁ עַר־בָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלָא תַחְמָל עָלֵיו וְהֵמַחָּה מֵאַישׁ עַר־אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַר־יוֹנֵק מְשְּוֹר וְעַרְ־שֶׁׁה מִנְּמֶּר עַר־אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַר־יוֹנֵק מְשְּוֹר וְעַרְ־שֶׁׁה מִנְּמֶּר

יוִפְּקְבּם (וִיִּפְּקְבִם אֶלֶף רַגְלֵי וְעֲשֶׂנֶרת אֲלָפִים אֶתִּר שָׁאָלֶף רַגְלֵי וְעֲשֶׂנֶרת אֲלָפִים אֶתִּר בְּפְּלָבִם אֶתִּר אִישׁ יְהוּדָה: וַיָּבְא שָׁאִוּל עַר־עִיר עֲמָלֵקְ וַיָּרֶב בַּנְּחַל: אִישׁ יְהוּדָה: וַיָּבָא שָׁאִוּל עַר־עֵיר עֲמָלֵקְ וַיָּרֶב בַּנְּחַל:

ז וַיִּרְ שָׁאִוּל אֶת־ְעִמָלֵק מְחֲוֹילָה בְּוֹאֲךְּ שׁוּר אֲשֶׁר

צר־פְּגֵי מִצְרָיִם: וַיִּרְתְפְּשׁ אֶת־אֲגַג מֶלֶרְ־עַטְלֵק חֻיִּ

וְאֶרוּ־כָּל־דָּזְעָם הָחֶרִים לְפִי־חֶרֶב: וַיַחְמֹל שָׁאַוּלֹ
 וְבָיעָם עַל־אָנְג וְעַל־מִימַב הַצּאו וְהַבָּלָּןר וְהַפִּשְׁגִים
 וְעַל־הַכָּרִים וְעַל־מֵימַב הַצּאו וְהַבָּלָּןר וְהַפִּשְׁגִים

יני<mark>ה וְבָרִי-הַמְּלָאבֶה נְמִבְזָהְ וְנָמֵ</mark>ם אֹרֶתה הֵחֶבְימוּ: וְנִיְהִיּ

11 דְבַר יְהוֶּה אֶל-שְׁמוּאֵל לֵאמְר: נָחַמְתִּי כִּי-הִמְלַבְהִי אֶרת-שָּאוּל לְמֶׁלֶךְ כִּי-שָׁב מֵאַחַרִּי וְאֶרת-דְּבָרֵי לְא הַקִּים וַיִּחָר לִשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל-יְהוָה כָּל-הַלְּיֵלָרו: 12 וַיַּשְׁבִּם שְׁמוּאֵל רִלְתָארת שָּאוּר בַּבְּלֶר וַיְנָּר

לְשְׁמוּצֵׁל לֵאמֹר בָא־שָׁאַוּל הַבַּרְמֶּלָה וְהְנֵּה מַצִיבּ לִשְׁמוּצֵׁל לֵאמֹר בָא־שָׁאַוּל הַבַּרְמֶּלָה וְהְנֵּה מַצִיב Amalek did to Israel, how he lay in wait for him on the way, when he came up from Egypt. 3. Now go and smite Amalek, and ye shall devote all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and suckling, ox and lamb, camel and ass. 4. And Shaul ordered the people to assemble, and he numbered them in Telaim,^a two hundred thousand men on foot, and ten thousand of the men of Judah. 5. And Shaul came to the city of Amalek, and he fought in the valley. 6. And Shaul said unto the Kenites, Go, depart, get you down from among the Amalekites, lest I destroy you with them; for ye showed kindness to all the children of Israel, at their coming up out of Egypt; and the Kenites departed from among the Amalekites. 7. And Shaul smote the Amalekites from Chavilah until thou comest to Shur, that is before Egypt. 8. And he took Agag the king of the Amalekites alive, and he devoted all the people to the edge of the sword. 9. But Shaul with the people had compassion on Agag, and on the best of the flocks, and of the oxen, and of the fatlings, and the fat lambs, and all that was good, and they would not destroy them; but all the cattle that was of little value and weak, that they destroyed. 10. Then came the word of the LORD unto Samuel, saying, 11. I repent that I have set up Shaul as king; for he hath turned back from following me, and my word hath he not performed; and it grieved Samuel; and he cried unto the Lord all the night. 12. And Samuel rose early to meet Shaul in the morning, and it was told to Samuel, saying, Shaul came to Carmel, and,

^a Rashi and others translate: "And he numbered them with lambs," and expound, he told every one to take a lamb out of the king's flock, and then counted the lambs, because it was prohibited to count the persons of Israel; see Exodus xxx. 12; others, however, consider Telaïm as the name of a place, as in the text.

13 לוֹ יָד וַיִּפֹבֹ וְיַעֲבֹר וַיָּבֶר הַגִּלְנָל: וַיְבָא שְׁמוּאֵל אֶל־ האישון ווּאמר בן האיורן בנור אבונ בירוף 14 הַקִימָתִי אֶת־הְבַר יְהנָהָ: וַיָּאמֶר שְמוּאֵל וּמֶה קוֹל־ הַצְאוֹ הַוֶּה בְּאִוֹנֵי וְקוֹל הַבְּלֶּר אֲשֶׁר אָנֹבִי שֹׁמֵעַ: וֹאמֶר שָאוּל מֵעַמֶלְקִי הַבִיאוּם אֲשֶּׁר חָמֵל הָעָם 15 עַל־מִימַב הַדִּצֹאוֹ וְהַבָּקָּר לְמָעו וְבָהַ לִיהוָה אֱלֹהֵיךּ וְאֶת־הַיוֹהֵר הֶחֶרַמְנוּ : נַיַּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאֹוּל הַרֶף וְאַנֵירָה לְּךָּ אֵת אֲשֶׁר דָבֶּר יְהוֹנֶה אֵלַי הַלְיֵלָה יו וַיָּאמֶרוֹ לְוֹ דַבֵּר: וַיַּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם־קְמָּן אַתָּה בִּעִינִיךָ רָאשׁ שַׁבְּמֵי יִשַּׂרָאֵל אָתָּה וַיִּמְשֵׁחָדָּ 18 יְהוֹנֶה לְמֶלֶהְ עַרֹּשִׁרָאֵל : וַיִּשְׁלְחַהְ יְהוֹנָה בְּבֶרְהְ ניֹאפֶר לֵךְ וְהַחֲרַמְהָה אֶת־הַחַשְּאִים אֶת־יַעַמְלֵּיק יולְפָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ בּוֹ עַר־כַּלוֹתָם אֹתָם: וְלָפָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ בָקוֹל יְהנָה וַהַּעַטּ אֶל־הַשְּלֶּל וַהַעשׁ הָרַע בְּעֵינֵי יְהנָה: ירוֹה מַלְישָׁר שָאוּל אַל־שָמוּאֵל אֲשֵׁר שָמַעְתּוֹ בַּקוּל יִרוֹנָה 20 אָבֵלֶךְ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־שְׁלְחַנִי יְתֹוֶתְ וָאֲבִיא אֶת־אֲנָגֹ פֶבֶּלְךְ עֲמָלֵק וְאֶתּ־עֲמָלֵק הֶחֶבְמְּתִי: וַיַּבָּח הָעֲם מָהַשָּׁלֶל צָאוֹ וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֲרֶם לִוְבָּחַ לֵיהֹוָה אַלהָיך בַּגִּלְגָל : וַיָּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֻפֶּץ לַיְהוָה בְעלָוֹת 🗠 וּוְבָּחִים בִּשְׁמִעַ בְּקוֹל יִחוָה הָגַּה שָׁמֹעַ מִנְבַח פֿוֹב

* ויאמר קרי

behold, he set himself up a monument, and went about, and passed on, and went down to Gilgal. 13. And Samuel came to Shaul; and Shaul said unto him, Blessed be thou unto the LORD, I have performed the word of the LORD. Samuel said. What is then this bleating of the flocks in my ears, and the lowing of the oxen which I hear? 15. And Shaul said, from the Amalekites have they brought them; because the people had pity on the best of the flock and of the oxen, in order to sacrifice unto the Lord thy God; and the rest we have destroyed. 16. And Samuel said unto Shaul, Stay, and I will tell thee what the LORD hath said to me this night; and he said unto him, Speak. 17. And Samuel said, Is it not that, if thou wast ever so little in thy own eyes,2 thou art the head of the tribes of Israel? and the Lord anointed thee as king over Israel. 18. And the Lord sent thee on a journey, and said, Go and destroy the sinners, the Amalekites, and thou shalt fight against them until they be consumed. 19. Wherefore then didst thou not hearken unto the voice of the Lord, and didst fly upon the spoil, and didst the evil in the eyes of the Lord? 20. And Shaul said unto Samuel, Yea, I have hearkened unto the voice of the LORD, and I have gone on the way which the LORD had sent me; and I have brought Agag the king of Amalek; and the Amalekites I have destroyed. 21. And the people took of the spoil, of the flock and oxen, the chief of the devoted things to sacrifice unto the Lord thy God in Gilgal. 22. And Samuel said, Hath the LORD as great delight in burnt offerings and in sacrifices, as in obeying the voice of the LORD? Behold, to obey is better than sacrifice, and to attend more than the fat of the rams. 23. For the sin of witchcraft is rebellion, and idolatry and image worship,

^a Meaning, "However humble Shaul might have deemed himself before his appointment, he was then, through his having been anointed, king over Israel; hence his example ought to have led others to obedience."

וּתַרְפִים הַפָּצֵר יַעַן מַאַּסִתָּ אֵת־דְּבֵר יִהוֹה וַיִּמְאַסְדְּ 24 מָמֶלֶך: וַיֹּאמֶר שָׁאַוּל אֶל־שְמוּאֵל חָטָאתִי בִי־עָבַרְתִּי אָרת־פִּי־יְהוָדה וְאֶרת־דְּבָרֶיךְ כִּי יָבֵיארתוֹ אֶת־הָעֶׁם אָתִי וְשָׁוּב יְנַעָּהְ שָׂא נָא אֶת־חַפָּאתֵי וְשָׁוּב 25 נֵאֶשְׁמֵע בְּקוֹלֶם: וְעַהָּה שָׂא נָא עַפִּי וְאֶשְׁתַחָנֶה לִיהנָה: ניַאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָאוּל לְא אָשֻׁוּב עָמֶּךְ כֵּי סָאַׂסְתָּהֹ אֶת־דְבַר יְהֹּנָה נַיִּמְאָסְדָּ יְהֹוָה מְהְנִוֹת מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל : וַיִּפְב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת 28 וַיַּחֲזֵק בָּכְנַף־מְעִיך וֹיִקּבְע: וַיָּאמֶר אֵלָיוֹ שְׁמוּאֵׁל 28 קַרַע יְהוֶרה אֶת־מַמְלְכָוּרת יִשְׂרָאֵל מֵעֶלֶיךְ הַיְוֹם וּנְתָנֶּה לְרֵעָך הַפִּוֹב מִפֶּרָ : וְגַם גַצַח יִשְּׂרָאֵל לְא ישַׁבֶּר וְלָא יִנְחֵס כִי לֹא אָרֶס הָוּא לְהִנְחֵס: וַיָּאֹטֶר 30 יְשַׁבֵּןר וְלָא יִנְחֵס כִי לֹא אָרֶס הְוּא חָטָאתִי עַהָּה בַּבְּרֵנִי נָא נֶנֶד־וִקְנֵי עַפִּי וְנֵנֶד יִשְׂרָאֵל וְשַׁוּב עָפִּׁי וְהְשְׁתַּחֲנֵיתִי לַיהֹוֶה אֱלֹהֵיך: וַיִּשָׁב שְׁמוּאֵל אַחַרֵי שָאָוּל נִיִּשְׁתַחוּ שָאָוּל לַיִהֹוָה: נִיָּאמֶר שְׁמוּאֵל 32 אַחַרֵי שָאָוּל הַנְישׁוּ אַלֵּיּ אֶת־אֲנֵגֹ מֶלֶךְ עֲמָבֵׂלְ נַיָּבֶּלְךְ אַלְּיוּ אֲנֵג מַעָרַגָּת וַיָּאמֶר אֲנָג אָכֵן סָר מַר־דַזִּמֶּוֶת: וַיָּאמֶר שְׁמוֹאֵל בַּאֲשֶׁר שִבְּרֶלה נָשִׁים חַרְבֶּּךְ בֵּן־הִישְׁבֵּל

מנְשִׁים אָמֶּךְ וַיְשַׁמַּף שמוּאָל אֶת־אָנְג לְפְנֵי יְהוְה אַר בְּגִּלְגָל: וַיָּלֶךְ שְמוּאֵל הַרְמֶתָה וְשָּאָוּל עַלֶה אֶר - בּיִּהוֹ גָּבַעָת שָאִוּל: stubbornness; because thou hast despised the word of the LORD, he hath also despised thee not to be king. 24. And Shaul said unto Samuel, I have sinned; for I have transgressed the will of the Lord, and thy words; because I feared the people, and I hearkened to their voice. 25. And now, I pray thee, pardon my sin, and return with me, that I may prostrate myself to the Lord. 26. And Samuel said unto Shaul, I will not return with thee; for thou didst despise the word of the Lord, and the Lord hath despised thee not to be king over Israel. 27. And Samuel turned about to go; and he laid hold on the corner of his mantle, and it was rent. 28. And Samuel said unto him, The LORD hath rent the kingdom of Israel from thee this day, and hath given it to thy neighbour, who is better than thou. 29. And also the Strength of Israel will not lie nor repent; for he is not a man, that he should repent. 30. And he said, I have sinned; (yet) honour me now, I pray thee, before the elders of my people, and before Israel, and return with me, that I may prostrate myself unto the Lord thy God. 31. So Samuel returned, following Shaul; and Shaul prostrated himself to the Lord. 32. And Samuel said, Bring ve hither to me Agag the king of the Amalekites; and Agag came unto him cheerfully; and Agag said, Surely the bitterness of death is past. 33. And Samuel said, As thy sword hath made women childless, so shall thy mother be childless among women; and Samuel hewed Agag in pieces before the LORD in Gilgal. 34. Then Samuel went to Ramah: and Shaul went up to his house at Gibeah of Shaul.

מתחלת פ' זאת חקת התור' עד כוף פסקא

<u>וַיְרַבֶּר יְהֹּוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהָרוֹ לֵאמְרֹ: זַאֹת הָקַת</u> הַתוֹרֶה אֲשֶׁר־צְוָה יְהוָה בֵּאמֶר דַבֵּר ו אֶלּ-בְּנֵי יִשְרָצֹאַל וְיִקְחַוּ צֵּלֶּיִךְ בָּרָרוֹ אֲרָשָׁה הַמִימָה בְּשֶׁר אין־בָּהֹ מוֹם אֲשֶׁר לְא־עָלָה עָלֶירָ עְלֹי וּנְרַתַּתֶם אֹרָתה אֶל־אֶלְעָזֶר הַכּוֹדֶן וְהוֹצֵיִי אֹרְתהׁ אֶל־מְחָוּץ לַפֵּחְנֶּה וְשָׁחֵט אֹרֶגה לְפָנֵיי: וְלָכַּוֹח אֶרְ־עָזֶרְ הַכּהָן מָדְמָה בְּאֶצְבָּעֵוֹ וְהִוֶּה אֵרֹ-נֹכַח בְּנֵי אְהֶׁרֹ-־מוֹעֵר מָדָמֶה שֶׁבַע פְּעָמִים: וְשָׂרֵף אֶרת־הַפָּרָה רְעִינְיֵו אָת־עֹרָה וְאֶת־בְּשָּׁרָה וְאֶת־דָּסָׂה עַל־פִּרְשָה יִשְּׂרְף: וְלָכָקח הַכּהָן עִץ אֶבֶז וְאֵזִיב וּשְׁנִי רתוֹלֶעַרת וְהִשְׁלִּיךְ אֶל־תְוֹךְ שְׂרַפַּרִת הַפָּרָה: וְכָבָּס בְּגָּדִיו הַכֹּהֵוֹ וְרָתַץ בְּשֶׂרוֹ בַּפַּׂיָם וְאַחַר יָבָא אֶלֹ־־חַפֵּחְנֶרֵה וְטְמֵ**א** הַכ<u>ּהֵן</u> ער־דָעָרֶב : וְהַשֹּרֵף אֹלֶהּ וְכַבֵּס בְּגָדִיוֹ בַלַּיִם וְרָחַץ בְשָׂרוֹ בַּפָּגִים וְטָמֵא עַר־רָזְעָרֶב: וְאָפַף ו אַישׁ טָהׁוֹ<mark>ר</mark> אָת אַפֶּר הַבְּלָה וְהִנֶּיִם מְחִוּץ לַמַּחֲגֶה בְּמָקוֹם מָהְוֹר <u>וְהַיְיתָה לַעַרַרת בְנוִי־יִשְּׂרָאַל לְמִשְׁמֶרֶרת לְמֵי נָהָרת</u> ים מַפָּרָה הָוא: וְבְבֶּׁם הָאֹםֵף אֶת־אֻפֶּר הַפָּרָה אֶת־בְּנָדְיוּ

וְטָמֵא עַר־רָזְעֶרֶב וְהָיְרָ*דָׁו*ה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר רַ<u>זְּגֵּר</u>

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH PARAH.

[On the first Sabbath after Purim, when this happens on the first or the third day of the week, or on the second Sabbath when Purim happens on the fifth or sixth day, they take out two law-books, and read for the Maphtere from the second, as follows:]

Numeers xix. 1.

1. And the Lord spoke unto Moses and unto Aaron, saying, 2. This is the statute of the law which the LORD hath commanded, saying, Speak unto the children of Israel, that they bring thee a red cow without spot, on which there is no blemish, and upon which no yoke hath ever come. 3. And ye shall give her unto Elazar the priest, and he shall bring her forth to without the camp, and some one shall slay her before his face: 4. And Elazar the priest shall take some of her blood with his finger; and he shall sprinkle in the direction of the front of the tabernacle of the congregation of her blood seven times. 5. And some one shall burn the cow before his eyes; her skin, and her flesh, and her blood, with her dung, shall he burn. 6. And the priest shall take cedar wood, and hyssop, and a scarlet string, and cast it into the midst of the burning of the cow. 7. And the priest shall wash his clothes, and he shall bathe his flesh in water, and afterward shall he come into the camp, and the priest shall be unclean until the evening. 8. And he that burneth her shall wash his clothes in water, and bathe his flesh in water, and shall be unclean until the evening. 9. And a man that is clean shall gather up the ashes of the cow, and lay them up without the camp in a clean place; and it shall be kept for the congregation of the children of Israel for a water of sprinkling; it is a purification offering. 10. And he that gathereth the ashes of the cow shall wash his clothes, and

יו בְּתוֹכֶם לְחָמָּת עוֹלֶם: הַזּנֹגַע בְּמֵת לְכָל-גָפֶשׁ אָדֶם בּוֹ

יף וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים: הַוּא יִתְחַפָּא־בֿוֹ בַּיָּוֹם הַשְּׁלִישֵׁי בּיִּוֹם הַשְּׁלִישֵׁי וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהָר וְאִם־לֹא יִתְחַפָּא בַּיְוֹם הַשְּׁלִישֵׁי

13 וּבֵיוֹם הַשְּׁבִיעִי לְא יִטְהָר: כָּל־הַנֹגַעַ בְּמֵת בְּנֶּפֶשׁ הָאָדָּם אֲשֶׁר־יָמוֹת וְלָא יִתְחַפָּא אֶרת־מִשְׁבַּן יְהֹוָרהׂ טִפֶּא וְנִכְרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהָוֹא מִיִשְׂרָאֶר כִּי מֵי נִדְּה

14 לְא־זַרֵק עָלֶיוֹ טָמֵא יְהָיֶּה עָוֹר טְמְאָרְתוּ בְּוּ זָארת הַתּוֹרָה אָרָם בִּי־יָמַוּת בְּאָהֶל בָּל־הַבָּאַ אֶל־הָאֹהֶל

יִם: וְכֹלֹ בְּלִי יִמְמָאַ שִׁבְעָרת יָמִים: וְכֹלֹ בְּלִי וֹמְאָאַ שִׁבְעָרת יָמִים: וְכֹלֹ בְּלִי וֹיִ

ין בְּלְּוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיר בְּּחֵיל עָלְיו טָמֵא הְוּא : וְכֹּלְׁ אֲשֶׁר־וּנִגע עַל־פְּנֵי הַשָּׁרֶּה בַּחֲלֵּר - הָּבֶּל אַוּ בְמֵּח אֲשֶׁר־וּנִגע עַל־פְנֵי הַשְּּרֶה בַּחְלֵּר - הָבֶּל אַוּ בְמֵּח

¹⁷ אָרְבְעָצֶם אָדֶם אָוֹ בְּגֻקְבֶר יִטְמֶא שִׁבְעַת יָמִים: וְלָּלְקְחוּ לַפָּמֵא מֵעַפָּר שְרֵפַת הַחַמֶּאת וְנָתָן עָלָיִי מַיִם חַיִּים בַּ

¹⁸ אֶל־כֶלִי: וְלָלַקָח אֵוֹרב וְשָׁבַל^י בַּמֵּים אָישׁ שְׁחוֹר וְחִזְּהָ על-הָאֹהֶר וְעַל-כָּל-הַכֵּלִים וְעַל-רַהָּגָּפְשִׁוֹרת אֲשֶׁר הָייּ־שֶׁם וְעַל-הַנֹגַעַ בַּעָּצֶם אָוֹ בְּחָלֶל אָוֹ בַמֵּת אָוֹ

וּבַיִּוֹם הַשְּׁבִיעֵי וְחִשְּׁאוֹ בַּיָּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּנָבֵיוּ הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּנָבֵיוּ וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּנָבֵיוּ וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּנָבֵיוּ

יְּרָחַץ בַּפָּיִם וְּטְהֵר בָּעָרֶב: וְאָישׁ אֲשֶׁר־־יִטְּׂסְאֹ וְלְאׁ יִּתְחַפָּא וְנִכְרְתָּה הַנָּבֶּשׁ הַהֵוֹא מִתְּוֹךְ הַקּהֶל כִּי[°] אָת־ be unclean until the evening: and it shall be unto the children of Israel, and unto the stranger that sojourneth among them, for a statute for ever. 11. He that toucheth the dead body of any human person shall be unclean seven days. 12. Such a one shall purify himself with it on the third day and on the seventh day, so that he may be clean; but if he purify himself not on the third day and on the seventh day, he shall not be clean. 13. Whosoever toucheth the dead body, the person of any man that is dead, and purifieth himself not, defileth the tabernacle of the Lord; and that soul shall be cut off from Israel; because the water of sprinkling was not sprinkled upon him, he shall be unclean; his uncleanness is yet upon him. 14. This is the law, when a man dieth in a tent: every one that cometh into the tent, and all that is in the tent, shall be unclean seven days. 15. And every open vessel, on which there is not a closely fitting cover, is unclean. 16. And whosoever toucheth in the open field one that hath been slain with a sword, or a dead body, or a bone of a man, or a grave, shall be unclean seven days. 17. And they shall take for the unclean person of the ashes of the burnt purification offering, and they shall put thereto running water in a vessel. 18. And a clean person shall take hyssop, and dip it in the water, and sprinkle it upon the tent, and upon all the vessels, and upon the persons that have been there, and upon him that hath touched a bone, or one slain, or one dead, or a grave: 19. And the clean person shall sprinkle upon the unclean on the third day and on the seventh day; and when he hath purified him on the seventh day, then shall he wash his clothes, and bathe himself in water, and shall be clean at evening. 20. But the man that is unclean, and doth not purify himself, that soul shall be cut off from among the congregation, because the sanctuary of the Lord hath he

מְקְרַּשׁ יְהוָה טִמֵּא מֵי נְדָּה לְאֹ־זֹרֵק עָלָיו טָמֵא הְוּא:

יוֹ וְהָיִרֶּה לָהֶם לְּחָקַר עוֹלֶם וּמֵוֶר מֵי־הַנִּדָּה יְּכַבֵּם
בּנְלְיו וְהַנֹגַעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמֶא וְהַנָּפֶשׁ הַנֹגַעַת תִּטְמֶא יִמְמֶא וְהַנָּפֶשׁ הַנֹגַעַת תִּטְמֶא עַר־הָעָרֵב: וְכָּלֹל אֲשֶׁר־יִנַּע־בִּוֹ הַשָּׁמֵא יִטְמֶא וְהַנָּפֶשׁ הַנֹגַעַת תִּטְמֶא עַר־הָעָרֵב:

הפטרת פרשת פרה

ביחזקאל סימן ל"ו

 defiled: the water of sprinkling hath not been sprinkled upon him; he is unclean. 21. And it shall be unto them for a perpetual statute, that he that sprinkleth the water of sprinkling shall wash his clothes; and he that toucheth the water of sprinkling shall be unclean until the evening. 22. And whatsoever the unclean person toucheth shall be unclean; and the person that toucheth him shall be unclean until the evening.

HAPHTORAH OF SABBATH PARAH.

EZEKIEL XXXVI. 16.

16. And the word of the LORD came unto me, saying, 17. Son of man, the house of Israel, when they dwelt in their own land, defiled it through their way and through their doings; like the uncleanness of a woman in her separation was their way before me. 18. And I poured my fury upon them for the blood that they had shed in the land, and that through their idols they had polluted it: 19. And I scattered them among the nations, and they were dispersed through the countries; according to their way and according to their doings did I judge them. 20. And when they were come unto the nations, whither they had gone, they profaned my holy name, because they said of them, These are the people of the Lord, and out of his land are they gone forth. 21. But I had pity for my holy name, which the house of Israel had profaned among the nations, whither they were gone. 22. Therefore say unto the house of Israel, Thus saith the Lord Gon, Not for your sakes do I this, O house of Israel, but for the sake of my holy name, which we have profaned among the heathen, whither ve

קַמְחַלָּלֹ בַּגוּוֹם אֲשֶׁר חַלַלְתֶם בְּתוֹכֵם וְיֵרְעוֹ הַגוּוִים בי־אַנִי יְהוָה נָאָם אַרֹנֵי יֶהוֹרה בְּהַקְרְשִׁי כָבֵם 24 לְצֵינֵיהֶם: וְלָלַקְחְתַּי אֶרְכֶם מִן־הַגּוֹיִם וְקבַּצְתִּי אֶרְכֶם מָבֶל־הָאָרצְוֹרת וְהֵבֵארָתי אֶתְבֶם אֶל־אַרְמַתְבֶם: וְוַרַקְתָּי עַלִיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְהֶּ,ם מְכַּל טִמְאוֹתִיבֶם וּמִכָּל־גּלְוּלֵיבֶם אֲטַחֵר אֶתְבֶם: וְגָתַתְּי לָבֶם לַב חָדָש וְרִוּחַ חָרָשָה אֶתֵּן בְּקְרְבְּכֶם וְהַסִּרֹתִי אָת־ַלֶּב הָאֶבוֹ מִבְשַׁרְבֶּם וְנָתַתֵּי לָבֵם לֵב בָשָׁר: ²⁷ וָאֶת־רוּחָי אָתַן בְּקְרְבְּכֶם וְעָשִׁיתִי אַת אַשֶּׁר־בְּחָק<mark>ּוֹ</mark> אָרֶץ בּאָרֶץ בִּשְׁפָטִי תִשְׁמְרָוּ וַעֲשִיתֶם: וְישֵׁבְתֵּם בָּאָרֶץ 😵 אָשֶׁר נָחָרִזי לַאֲבְּהֵיכֶם וְהְיֵיֶהֶם לִיּ לְעָם וְאָנֹבִיי צַ אָרְהֶיֶה לָבֶם לֵאלֹהָים: וְרְזוֹשַׁעְרָהִי אֶּרְבֶּם מִכְּלֹ 29 טָמְאוֹתִיכֶם וָלְרֶאִתִי אֶל־הַדָּגָן וְהַרְבֵיתִי אֹתוֹ וְלְאַ־ אָתַן עַלִיבֶם בָעָב: וְהַרְבֵּיתִיּ אֶת־פְּרֵי הָעֵׁץ וּהְנוּבַת 30 הַשָּׁרֶה לְמַען אָבּישֶּׁר לְא־תִקְחָוּ עוֹד חֶרְפַּת רָעָב 31 בַּגוֹיָם: וּוְבַרְהֶּם אֶת־דַּרְבֵיבֶם הָרָעִים וּמֵעַלְלֵיבֵם אָשֶר לֹא־טוֹבֶים וּנְקְטֹתֶם בִּפְנֵיבֶּם עַל עֲונָהֵיבֶּם בַּיּ נָעָר הוְעַבְהִיבֶם: לְא לְמַעַנְבֶם אָנִי־עשָׁה נָאָם 32

אָרֹנֵי יֶהוּה יָנָדָע לָכֶם בְּוֹשׁוּ יְהָבֶלְמֶוּ מִדַּרְבֵיכֶם בֵּית מְּכָּׁל עֲוֹגְוֹרֵתִיכֶּם וְרְהוֹשֵׁבְתִּוֹ אֶרת־הֶדְעַלִּים וְנִבְנְוּ מְכָּל עֲוֹגְוֹרֵתִיכֶּם וְרְהוֹשֵׁבְתִּוֹ אֶרת־הֶדְעַלִּים וְנִבְנְוּ אַרֶּר הַחַרְבְוֹת: וְהָאָבֶּין בַּנְּשַׁמֶּה הֵעְבֵּר הַּחַת אָשֶּרְ אַר הַחַרְבְוֹת: וְהָאָבֶין בַנְּשַׁמֶּה הֵעְבֵּר הַּחַת אָשֶּרְ are gone. 23. And I will sanctify my great name, which was profaned among the nations, which ye have profaned in the midst of them; and the nations shall know that I am the LORD, speaketh the Lord God, when I shall be sanctified through you before their eyes. 24. And I will take you from among the nations, and I will gather you out of all countries, and I will bring you into your own land. And I will sprinkle upon you clean water, and ye shall be clean; from all your filthiness, and from all your idols, will I cleanse you. 26. And I will give you a new heart, and a new spirit will I put within you; and I will remove the heart of stone out of your flesh, and I will give you a heart of flesh. 27. And my spirit I will put within you, and I will cause that you shall walk in my statutes, and that my ordinances ve shall keep, and do them. 28. And ye shall dwell in the land which I gave to your fathers; and ye shall be unto me a people, and I truly will be unto you a 29. And I will save you from all kinds of your uncleanness; and I will call unto the corn, and increase it, and lay no famine upon you. 30. And I will multiply the fruit of the tree, and the products of the field, in order that ve may receive no more reproach on account of famine among the nations. 31. Then shall ye remember your ways that were evil, and your doings that were not good; and ye shall be wroth with yourselves on account of your iniquities and on account of your abominations. 32. Not for your sakes do I this, speaketh the Lord God, be it known unto you; be ashamed and confounded for your ways, O house of Israel. 33. Thus hath said the Lord God, On the day of my cleansing you from all your iniquities, when I cause the cities to be inhabited, and when the ruins are built up, 34. And the desolate land is tilled, instead that מּלֵאוֹת צָאן אָבֶם וַיִּרְעוּ כִּי־אָנִי יְתֹּוָה: מְאָבִיץ הַלֵּוֹוּ מְלָבִיה שְּׁמָּלְּה לְעִינֵי כָּל־עוֹבֵר: וְאָמְרִּוּ הָאָבִץ הַלֵּוֹוּ הַבְּּוֹתָה שְׁמָלְּה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר: וְאָמְרִּוּ הָאָבִיץ הַנֵּוֹוּ הַבְּּוֹתְיּ יְשָׁבְּוּ וְהַנְּהַבְּוֹת בְּצוּרְוֹת יָשֶׁבוּ: וְוְדְעֵּוּ הַנּוֹיִם בִּיּ וְהַנְּהַבְּוֹת וְהַנֶּהֲרָסְוֹת בְּצוּרְוֹת יָשֶׁבוּ: וְוְדְעֵּוּ הַנּוֹיִם בְּנִיתִי מְבִּרְהִיּ בְּנִית יְשְּׁבְּוֹת נְשָׁבְּוֹת וְבְּבְּרִהִי בְּנִית יְשְּׁבְּוֹת בְּנִית יְהְנָּה בְּנִית יְהְנָה הַבְּרָהִי וְבִּבְּרְהִי וְהַנְּהַ בְּנִית יִשְּׁבְּת בְּבְּרְהִיי כְּנִאוֹ בְּנִית יְהְנָּה בְּבְרְהִי וְנִיְּהְוֹח בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרָהִי בְּבְּרָהִי בְּבְּרָהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּבְּרִהִי בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִיי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִי בְּבְּרְהִיי בְּבְּבְרְהִיי בְּבְּבְּרְהִיי בְּבְּבְּרִהִי בְּבְּבְּרִהִי בְּבְּבְּרִי בְּבְּבְּבְּרִים בְּבְּבְּרְהִיי בְּבְּבְּרִהִי בְּבְּבְּרִים בְּבְּבְּבְּרִים בְּבְּבְּרִים בְּבְּבְּרִים בְּבְּבְּרִים בְּבְבְּבִית בְּצִיאוֹ בְּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיּבְיוֹ בְּבְבְּבְּבְּבְיוֹת בְּצִיאוֹ בְּבְבְּבִית בְּיִבְיוֹ בְּבְבְיּבְיים בְּבְּבְבִית בְּיִבְיוֹ בְּבְבְבִית בְּבְבִית בְּיִבְיוֹ בְּבְיִים בְּבְּבְיִבְיים בְּבְבְּבְיִים בְּבְבְיתוּ בְּבְּבְיתוּ בְּבִית בְּיִבְיִים בְּבְּבְבּית בְּבִיתוּי בְבְיִים בְּבְבְייִים בְּבְיבְים בְּבְּבְיּים בְּבְּבְיּים בְּבְּבְיּבְיּים בְּבְּבְיּים בְּבְּבְיּים בְּבְיבִית בְּיִיוֹבְים בְּבְּבְיּבְיים בְּבְבְיבְים בְּבְבּבּיתוֹי בְּבְיּבְיּים בְּבּבְיוֹי בְּבְיּבְיּבְיוֹי בְּבְבְּבְיוֹם בְּבּוּבְיוֹים בְּבְּבּיתוֹ בְּבְיבְיוֹים בְּבְּיוּבְיּבְים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹבּים בְּבְבּבּוּ בְּבְיוֹם בְּבְבּיתוּ בְּבּבּיוּ בְּבְבּיתוּ בְּבְבּיוֹם בְּבְּבְּבְיוּ בְּבּבְּבוּ בְּבְבּיתוּ בְּבְבּיוֹם בְּבְבּבְיוּ בְּבְבּוּתוּבְיוּ בְּבּבּוּבְיוֹם בְּבְבּבְיוֹם בְּבְבוּבּ

קריאה למפטיר פרשת החדש

קורין למפטיר בפ' בא מתחלת פ' החרש הזה לכם עד סוף פסקא

י<mark>ב וַיָּאמֶר יְהוָהֹ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהַרֹּן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם '</mark>

צ לֵאמְר: הַחְדֶּשׁ הַוֹוֶה לְכֶכם רַאשׁ חֲרָשִׁים רִאשִׁון הוּאֹ 2

לֶבֶּם לְחָרְשֵׁי הַשְּׁנָה: דַּבְּרוּ אֶל־בָּל־עֲרַת יִשְּׂרָאֵל לֵאמֹר בּבְּלוּ לֶבֶּם אֶישׁ שֶׂה לְבֵית־בָּעָשֻׂר לַחָּרָשׁ הַזֶּה וְיִקְחַוּ לָבֶּם אֶישׁ שֵׂה לְבֵית־

ַּ אָבְרֹת שֶׁה לַבְּיִת: וְאִם־יִבְּעֵם הַבֵּיִת מְהְיֵּוֹת מִשֶּׁה וְאָבּית הָבְּיִת מְהְיֵּוֹת מִשֶּׁה וְּלְבִּיתוּ הָּמְרָב אֶל־בֵּיתוּ בְּמִכְּחַת נְפְשֵּׁת וְבְּשֵּׁת

it was a waste before the eyes of every passer by: 35. Then they shall say, This land, that was desolate, is become like the garden of Eden; and the cities that were ruined, and desolate, and wasted, are become fortified, and inhabited. 36. And the nations that are left round about you shall know that I the Lord have built up the wasted (places), have planted the desolate (land); I the Lord have spoken this, and have done it. [The fortuguese stop here.] 37. Thus saith the Lord God, Also in this will I suffer myself to be inquired of by the house of Israel, to do it for them, I will increase them with men like flocks. 38. As the flocks of the holy things, as the flocks of Jerusalem on her solemn feasts, so shall the ruined cities be full of flocks of men; and they shall know that I am the Lord.

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH HACHODESH.

[The Sabbath before Rosh Chodesh Nissan, they take out two law-books, and read in the second from Exodus xii. 1-20; but if Rosh Chodesh Nissan happen on Sabbath, they take out three, read in the second from Num. xxviii. 9-15, and from the third, Exodus xii. 1-20.]

Exonus xii, 1.

CHAP. XII.

1. And the Lord spoke unto Moses and Aaron in the land of Egypt, saying, 2. This month shall be unto you the chief of months: the first it shall be unto you of the months of the year.

3. Speak ye unto all the congregation of Israel, saying, On the tenth day of this month they shall take to themselves every man a lamb for every family, a lamb for every house:

4. And if the household be too little for a lamb, then shall he take it with his neighbour who is next unto his house, according to the number of the souls; every man according to what he eats

איש לְפַי אָכְלוֹ הָכָסוּ עַל־הַשֶּׂה: שֶׂה הָמֶים זְכֶר בָּן־שָׁנָה יִהְיֵיךְ לָכֶּכְם מִן־הַכְּכָשִים וּמִן־הָעִזִיִם בּּ

יום אָקְּחוּ: וְהָיָה לָבֶםּ לְבִּשְׁבֶּׁרֶת עַר אַרְבָּעָה עָשֶּׂר יִום לַחֲבֶּע הַנְגָה וְשֶׁחֲטַוּ אֹתִוֹ כֶל קְהַל עַרְתֹּיִשְּׂרָאֵל בִּיִן

זְּלֶלְקְחוֹ מִן־הַדֶּם וְנֶרְתְנֶׁוּ עַל־שְׁתֵּי הַלְּקְחוֹ מִן־הַדָּם וְנֶרְתְנֶוּ עַל־שְׁתִּי הַבְּּמוּוּוְת וְעַל־הַמַּשְּׁקְוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר־יִאכְלוּ אֹתְוֹ בָּהֶם:

⁸ וְאֵכְלוּ אֶרת־הַבְּשֶׂר בַלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ וּמֵצׁוֹת

על־מְרֹרָים יְאַכְּלֶחוּ: אַל־תְּאַכְלַוּ מִמֶּנוּ נָא וּבְשֵׁלְ מְבָּשֶׁר בַּמֶּיִם כִּי אִם־צְלִי־אֵשׁ רֹאשׁוּ עַל־בְּרָעִיוּ

ים וְעַל־קּרְבְּוֹ: וְלְאֹ־רתוֹתְעירוּ מִמֶּנוּ עַרַ־בְּטָּר וְהַנּתְּרְ וֹהַנּתְּרְ וְהַנּתְּרְ

מְמֶנוּ עַר־בְּטֶר בָּאֵש תִּשְּׂרְפוּ: וְכֵּכָה תְּאַכְלוּ אֹתוֹ כְּרְנִיכֶם חֲגִּרִים גַעַרִיכֶם בְּרַגְלִיכֶּם וּמֵקֶּלְכֶם בְּיֵרֶכֶם וַאֲבַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפְּוֹזן פֶּסַח הָוּא לִיהוָה:

ין הביתי בְּאֶבֶיץ־מִצְבֵּיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהַבֵּיתִי בָּלְ־ בְּכוֹר בְאָבֶרִץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַר־בְּהֵמֶה וְבְּכָל־

אַלהֵי מִצְרֵיִם אֱעֵשָּׁה שְּפָּטִים אֲנִי יְהוֶה: וְהִיָה הַדְּׁם אֵ לְצָׁם לְאֹת עֻל הַבְּתִּים אֲשֶׁר אַתֵּם שָׁם וְרָאִיתִּי אֶתִּ הַדָּׁם וּפָּסַחָתִּי עַלֵּכֶם וְלֹא־יְהָנֶּה בָּכֶם נָּגָּף לְמַשְּׁחִירת

אָרָים: וְהָיָח הַיּוּכְה בְּאָרֶים בְּאָרֶים: וְהָיָח הַיּוּם בַּאָרֶי לְכֹבּב בְּאַרֶּים בִּאָרָה לְיבִרְבִיבֶּם הָאָרְח לְיבִרְבִיבֶּם הָאָרְח לְיבִרְבִיבֶּם הָאָרְח בִּאַרְח בִּאַרְא בִּאָרְא בִּאָרְא בִּאָרְא בִּאָרְא בִּאַרְא בִּאַרְא בִּאַרְא בִּאָרְא בִּאָרְא בִּאָרְא בִּאָרְא בִּאָרְא בִּאָרְא בּאַרְא בּאַרְא בִּאָרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאַרְא בּאַרְא בּאַרְא בּאַרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאָבְיים בּאַרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאַרְא בּאַרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאַרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאַרְא בּאָרְא בּאָרְא בּאָרְא בּיּאָרְא בּאָרְא בּיּיִייִים בּיוּבּייי בּיוּבּא בּאָרָא בּייִייִים בּייבּיים בּאָבּייים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּאָבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייִים בּייִים בּייִים בּייבּיים בּייבּיים בּייים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּייב בּייבּיים בּייבייים בּייבּיים בּייבּייים בּייבּיים בּייבּייים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּייבּיים בּ

עולם הַחָּגָהו: שָבָעַת יָמִים מַצְּוֹת תֹאבּלוּ אַךְ בַּיָוֹם בּיָוֹם

shall ye make a count for the lamb. 5. A lamb without blemish, a male of the first year shall ye have: from the sheep, or from the goats may ye take it. 6. And ye shall have it in keeping until the fourteenth day of the same month; and then the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it towards evening. 7. And they shall take of the blood, and put it on the two side posts and on the upper door post, in the houses, wherein they shall eat it. 8. And they shall eat the flesh in that night, roasted by the fire, with unleavened bread, together with bitter herbs they shall eat it. 9. You shall not eat of it raw, nor in any wise sodden with water; but roasted by the fire; its head with its legs, and with its entrails. 10. And ye shall not let any thing of it remain until morning; and that which remaineth of it until morning ve shall burn with fire. And thus shall ve eat it, with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste, it is passover unto the LORD. 12. And I will pass through the land of Egypt in this night, and I will smite every firstborn in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will execute judgment; I am the Lord. 13. And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are; and when I see the blood, I will pass over you; and there shall be no plague against you to destroy when I smite (others) in the land of Egypt. 14. And this day shall be unto you for a memorial; and ye shall celebrate it as a feast unto the Lord; throughout your generations, as an ordinance for ever shall ye celebrate it. 15. Seven days shall ye eat unleavened bread; but on the first day ye shall have put away leaven

21

הפטרת פרשת החדש

ביחוקאל סימן מ"ה

וּ בָל רָזֶעם הָאָּרֶץ יָרְיָוּ אָל־הַתְּרוּמָה הַוְארת לַנָשִיא בָּיִשֹּׁרָאֵר : וְעַל־הַנָּשִׂיִּא יָהִיָּה הַעוֹלְוֹרת וְהַפְּנִחָרה וֹ בִּיִשֹּׁרָאֵר : וְעַל־הַנָּשִׂיִּא יָהִיָּה הַעוֹלְוֹרת וְהַפְּנִחָרה וֹ

out of your houses: for whosoever eateth leavened bread, that soul shall be cut off from Israel, from the first day until the seventh day. 16. And on the first day there shall be a holy convocation, and on the seventh day there shall be a holy convocation to you; no manner of work shall be done on them, save what is eaten by every man, that only may be prepared by you. 17. And ye shall observe the unleavened bread; for on this selfsame day have I brought forth your armies out of the land of Egypt: therefore shall ye observe this day in your generations as an ordinance for ever. 18. In the first month, on the fourteenth day of the month, at even, ye shall eat unleavened bread, until the one and twentieth day of the month at even. 19. Seven days no leaven shall be found in your houses; for whosoever eateth that which is leavened, even that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a stranger, or one born in the land. 20. Nothing that is leavened shall ye eat; in all your habitations shall ye eat unleavened bread.

HAPHTORAH OF SABBATH HACHODESH.

EZEKIEL Xlv. 16.

16. All the people shall be held bound for this heaveoffering for the prince in Israel. 17. And upon the prince shall be the duty to give the burnt-offerings, the meat-offerכאן מתחלון הפרדים בַּיָּת יִשְׂרָאֵל הַוּאַ יַּעֲשֶׁר אֶת-הַשְּלָמִים רְכַפֵּר הַפִּנְחָׁר וְאֶת-הָעְלֹמִים רְכַפֵּר בָעַר בִית-יִשְׂרָאֵל הָוּאַ יַּעֲשֶׁר אֶת-הַשְּלָמִים רְכַפֵּר בָעַר בִית-יִשְׂרָאֵל : כאן מתחלון הפרדים בָעַר בִית-יִשְׂרָאֵל :

פּנִּוּרִו בּוֹאַזְבָּט לִפּוֹבֵּט וֹתָּבִ-מִוּזְּרִו אַּאַר בּיִּטֹאֵר בּכִבָּוֹ מִבַּם בֹּחַפָּאַת וֹנָתֹן אֶלְ-מִוּזַּת נַפְּיִּע וֹאֶלְ-אַרְכֹּא 18 פֿר-בּּוֹ-בָּצִר שַׁמִּים וֹחִפּאנ" אָרִי-נַפּּלְבָּה: וֹלְלַנְח בְּבִּיּבְּלֵר שָׁמִים וְחִפּאנ" אָרִי-נַּמְ בְּלֵּח תַּלֵּח

מָאָיש שׁנֶה בּלְנִימְירת: וְבֵּן הַּנְעָשֶׂה בְּשִׁבְעָה בַחֹדֶשׁ מֵאָישׁ שׁנֶה ² מַ

יִּ יִּמְפֶּרֶתִי וְכִפַּרְתֶּם אֶרת־הַבְּיֵרת : בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָרְה עשָר יוֹם לַחְׁרֶש יִהְיֶה לְכֵם הַפְָּסַח חֵג שְּׁבְעַוֹת יָמִים

יאָבֶל: וְעָשֶׂה הַנָּשִׂיאֹ בַיִוֹם הַהוּא בַּעַדו וּבְעַד יבְעַר יבְעַר יבְעַר יבְעַר יבְעַר יבְעַר יבְעַר יבְעַר

23 כָּלֹרַעֵם הָאָרֶץ פָּר חַפָּאת: וְשִׁבְעַּת יְמִי־הֶחָׁג יְעֵשֶׂה עוֹלָה לֵיהוֹה שִׁבְעַת פָּרִים וְשִׁבְעַרת אֵילִים הְמִימִם לֵינֹם שִׁבְעַרת הַיָּמִים וְחַפָּארת שִּׁעִיר עוּיִם לִיוֹם:

יַעַשֶּׁה וְשֶׁמֶּן הִין לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִר יַעַשֶּׁה וְשֶׁמֶּן הִין 🛂

לְאֵלִיפָה: בַּשְּבִיעִי בַּחֲמִשְׁרוֹ עֻשָּׁר יְוֹם בַחַפָּארוֹ בָּשְּבִיעִי בַּחֲמִשְׁרוֹ עֻשָּׁר יְוֹם בַחַפָּארוֹ בְּעָרָח יַעַשֶּׁה כָאֵלֶּרוֹ שִבְעַרוּ רַזִּימִים כַחַפָּארוֹ בְּעַלְּח

רְיבְּפִּגְּחָה וְבַשְּמֶן: בְּהֹ־אָמַר אֲּרֹנֵי יֶהוֹה שַׁעֵר הָחָצֶר הַבְּעָמֶה וּבְיָוֹם הַשְּבֶּר יִפָּגִרה קָרִים יִרְיָיָה סְגֹּוּר שֵשֶׁרת יְמֵי הַפְּגַרה נְבִיִּים הַשְּבָּר יִפְּגִרה נְבִיִּים הַשְּבָּר יִפְּהָח יִבְּיִים הַשְּבָּת יִפְּתַח יִבְיִים הַחֲּבֶיש יִפְּתַח : הַבְיִים הַבְּיִים הַשְּבָּר יִפְהָח יִבְּתַח יִבְיִים הַשְּבָּר יִבְיִים הַשְּבָּת יִפְּתַח יִבְיִים הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְיִים הַשְּבְּת יִבְּתַח יִבְיִים הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִּם הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִּבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְּיִים הַשְּבָּת יִבְיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִבְּיִם הַשְּבָּת יִּבְּיִים הַּיִּבְּיִם הְּחָה הְּיִבְּיִם הְּשִּבְּתְּיִים הְּיִבְּיִּם הְּעִּבְּתְּיִּים הְּעִבְּיִים הַיִּבְּיִם הְּיִבְּיִם הְּיִּבְּיִים הְּעִּבְּיִם הְּיִּבְיִים הְּבְּיִים הְּיִבְּיִם הְּיִּבְּיִם הְּיִבְּיִם הְּיִבְּיִּם הְּיִבְּיִם הְּיִּבְיִים הְּיִבְּיִם הְּיִּבְּיִם הְּיִבְּיִם הְּיִבְּיִים הְּיִבְּים הְּיִבְּיִּם הְּיִבְּיִם הְּיִּבְּיִּם הְּיִבְּיִים הְּיִבְּיִים הְּיִבְּיִּים הְּיִבְּיִּים הְּיִבְּיִּים הְיִּבְּיִים הְיִּבְּיִים הְּיִבְּיִּים הְּיִבְּיִּים הְּיִּבְּיִּים הְיִּבְּיִּיִּים הְיִבְּיִּים הְיִּבְּיִּבְּים הְּיִבְּיִים הְּיִבְּיִים הְּיִּבְּיִּיִים הְּיִבְּיִּבְּיִים הְּבְּיִים הְיִים הְּיִבְּיִים הְיִּבְּיִּים הְיּבְּיִים הְיּבְּיִּבְּים הְּיִבְּיִים הְּיִבְּיִים הְיִבְּיִים הְּבְּיִים הְּיִבְּיים הְּיִיבְּיים הְּיבְּיים הְיּיבְּיים הְּיִבְּים הְיּבְּיבְּיים הְיּיבְּים הְיבְּיבְּיים הְיים הְּיבְּיִים הְּיִים הְיִים הְּיבְּיבְּים הְּיבְּים הְּיבְּיבְּים הְיבְּיבְּים הְּיבְּיבְּיבְּים הְיבְּיבְּים הְּיבְּיים הְּיבְיים הְּיבְּים הְיבְּיבְּים הְּיבְּיבְּיים הְּיבְּיבְּיבְּיבְּים הְּיבְּיִים הְיבְּיבְּיבְּיבְּים הְיבְּיבְּיבְּיים הְּיבְּים הְיב

ings, and the drink-offerings, on the feasts, and on the new moon days, and on the sabbaths, on all the festive days of the house of Israel; he shall prepare the sin-offering, and the meat-offering, and the burnt-offering, and the peaceofferings to make an atonement for the house of Israel.

THE PORTUGUESE COMMENCE HERE.

18. Thus hath said the Lord Gop. In the first month. on the first of the month, shalt thou take a young bullock without blemish, and make an expiation for the sanctuary. 19. And the priest shall take some of the blood of the sinoffering, and put it upon the door-post of the house, and upon the four corners of the projection of the altar, and upon the posts of the gate of the inner court. 20. And so thou shalt do on the seventh day of the month for every one that erreth, and for him that hath sinned unawares; so shall ve atone for the house. 21. In the first month, on the fourteenth day of the month, shall ye have the passover; a feast of seven days; unleavened bread shall be eaten. 22. And the prince shall prepare on that day for himself and for all the people of the land a bullock for a sin-offering. 23. And on the seven days of the feast shall he prepare a burnt-offering to the Lord, seven bullocks and seven rams without blemish on every day of the seven days; and for a sin-offering a he-goat on every day. 24. And as a meatoffering an ephah for a bullock, and an ephah for a ram shall he prepare, and a hin of oil for each ephah. 25. In the seventh month, on the fifteenth day of the month, on the feast, shall he do the like during the seven days, both the sin-offering, as also the burnt-offering, and the meatoffering, and the oil.—1. Thus hath said the CHAP, XLVI. Lord God, The gate of the inner court that

וּבָא הַנָּשִּׁיא דֶּרֶרְ אוּלָם הַשַּׁעֵר מְחוּץ וְעָמֵר עַל-קוווַרע רַזשַּׁער וְעשִׁוּ רַזְכְּהָנִים אֶת־עְוֹלָתוֹ וְאֶרִת־ שָּרֶשׁׁמִי וְהָשְּׁמַחָנָה עַל־מִפְּתָּן הַשָּעַר וְיָצֶא וְהַשַּׁעַר לא־יִפָּגַר עַר־הָעָרֶב: וְהִשְּתַחווּ עַם־הָאָרֵץ פֶּרָתח בַשַּׁעַר הַהוּא בַּשַּׁבָּתוֹרת ובֶחָרָשִים לִּבְּנֵי יְרתוָה: <mark>וְהָ,עֹלֶר</mark>ה אֲשֶׁר־יַקְרָב הַנָּשִּׂיא לֵיהוְרֶה בְּיַוֹם הַשַּבְּּרִת ששה כָבָשֵים הְמִימָם וְאַיֵל הָמֵים: וּמְנְחָה אֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִים פִּנְחָה מַתַּת יָרֵו וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה: וּבְיָוֹם הַחֹבֶּש פַּר בֶּן־בָּקָר תְּמִימֶם וְשַׁשֶׁת בְבָשֵׂיִם וְאַיֵל תְּמִימֶם יָהָיִוּ: וְאֵיפָּה לַפָּר וְאֵיפָה לַאַיִל יַעשֵּה מְנָּלֶוּה וְצַלֹּבְבָשִׁים בַּאֲשֶׁר תַּשִּיג יָדֶוּ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה: וּכְבָוֹא הַנָּשִּׁיא דֶרֶךְ אוּלָם הַשַּּׁעֵר יָבוֹא וְבְרַרְכָוֹ יֵצְא: וּבְבוֹא עַם־הָאָרֶץ רִפְּנֵי יְהוּרְה בְּפְוֹעֲרִים הַבָּא הֶּרֶךְ שַּׁעֵר צְפוֹן לְהִשְׁתַחָוֹת יֵצֵא <u>דֶּרֶה־שַׁעַר נְּגֶב וְרַהַכָּא דֶּרֶה־שַעַר נְגֵב יַצֵּא דֵּרְה־</u> שַער צָפְוֹנָה לָא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר־בָּא בוֹ כְיָ נָכָחוֹ יֵצֵאוֹ : וְהַנָּשֵׂיִא בְּתוֹכָם בְּכוֹאָם יָבוֹא וּבְצֵאתָם יו יַצָאוּ: וּבַחַגִּים וּבַמָּוּעָרִים תִּהְיֵהְ הַמָּנִחָה אֵיפָה לַפָּרֹ יוּ יַצָאוּ: וּבַחַגִּים וּבַמָּוּעָרִים וְאֵיפָה לָאַיִל וְלַבְּבָשִׂים מַתַּת יָרֶוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה:

on the new-moon day it shall be opened. 2. And the prince shall enter by the way of the porch of the gate, without, and shall stand by the post of the gate, and the priests shall prepare his burnt-offering and his peace-offerings, and he shall bow himself down at the threshold of the gate, and he shall then go forth; but the gate shall not be locked until the evening. 3. And the people of the land shall bow themselves down at the door of this gate on the sabbaths and on the new moons before the Lord. 4. And the burntoffering which the prince is to offer unto the Lord, shall be on the sabbath-day six sheep without blemish, and a ram without blemish. 5. And the meat-offering an ephah for the ram, and for the sheep a meat-offering as his hand may be able to give, and a hin of oil for every ephah. 6. And on the day of the new moon, a young bullock without blemish, and six sheep and a ram, without blemish shall they be. 7. And an ephah for a bullock, and an ephah for a ram, shall he prepare as a meat-offering, and for the sheep according as his means may reach, and a hin of oil for every ephah. 8. And when the prince doth enter, he shall go in by the way of the porch of the gate, and by the same way shall he go forth. 9. But when the people of the land come before the LORD on the solemn feasts, he that entereth in by the way of the north gate to bow himself down shall go out by the way of the south gate; and he that entereth by the way of the south gate shall go out by the way of the north gate: he shall not return by the way of the gate whereby he came in, but by that opposite to him shall he go out. 10. And the prince-in the midst of them, when they go in, shall he go in; and when they go out, they shall go out (together). 11. And on the feasts and on the festivals shall the meat-offering be an ephah for each bullock, and an ephah for each ram, and for the sheep

יעשו קרי *

וְבִי־נַעֲשֶׁה הַנָּשִּׁיא נְרָבָה עוֹלֶה אוֹ־שְׁלְמִים נְדָבָרה וּ וְבִּרָה וֹיִעֲשֶׁה הַנָּשִּׂיא נְרָבָרה בליהוָה ופֶתַח לוֹ אֶרת־הַשַּּעַר הַפּגָה קַרִּים וְעָשָּׂרָה אָרת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָלֶיו כַאֲשֶׁר יַיַעשֶׁה בְּיֵוֹם הַשַּבֶּת יוָצֶא וְסָגַר אֶת־הַשָּׁעַר אַחֲרֵי צַארְאוֹ: וְכֶּבֶשׁ בֶּן־ וֹיְצֶא וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צַארְאוֹ: שְׁנָרֹנוֹ הָמִים הַנְעַשֶּׁה עוֹלֶה לַיִּוֹם לֵיהוֹרֶה בַּבְּקָׁר אָר בּבְּבֶּר הַעֲשֶׂרו אֹתְוֹ: וּמִנְחָה בְּעֲשֶּׂרו עָלִיו בַּבְּבֶּר בַּבּנֶקר שִׁשִּׁית הָאֵיפָּרה וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית הַהָּין לְרַם אֶת־הַסְּלֶת מַנְחָה לֵיהוֹה חָקוֹת עוֹלֶם הָמִיר: זְּעֲשׁׁר <mark>אָת־הַבֶּבֶשׁ וְאֶת־הַפִּנְחֵה וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בַּבָּקֶר בַבְּקֶר</mark> עוֹלַת תָמִיד: ע״כ לספררים כָּה־אָמֵר אָדֹנֵי יֱהוֹה כִּי־ יָהֵן הַנָשָיא מַתָּנָה לְאַישׁ מִבְּנָיו נַחֲלָתְוֹ הִיא לְבָנֵיו קרונה אָחֶזתֶם היא בְּנַחֲלֶרה: וְכִירִימֵּן מַתּנְרה מְנְחַלְּאוֹ לְצַחַרֹ מִעְבָרָיוֹ וְדָיִיְתָרוֹ לּוֹ עַר־שְׁנַת תַדְרֹוֹר וְשָׁבָרת לַנָּשֶׂיִץ אַךְּ גַּחְלְהֹוֹ בָּגִיו לְתֵים 18 שֹרהור: וֹלְאַיּנֹלֵּח רֹזֹּהָיִא מִנְּטְׁרַ רִי רִיהָׁרִ לְשׁוּנִינִם מֹאַשׁוֹנִיםְם מֹאַשׁוֹנִינִוּ יֹנְעֹנֵה אֶת-בּנְיֹּנִי ּלְמַעוֹ אֲשֶׁר לְאֹ־יָפָּצוּ עַמִּׁי אָישׁ מִאֲחָזְתוּ

as his hand may be able to give, and a hin of oil for every ephah. 12. And when the prince doth prepare as a voluntary gift a burnt-offering or a peace-offering as a voluntary gift unto the LORD, then shall be opened for him the gate that looketh toward the east, and he shall prepare his burnt-offering and his peace-offering, as he doth on the sabbath-day; and he shall go out; and he shall shut the gate after his going out. 13. And a sheep of the first year without blemish shalt thou prepare as a burnt-offering every day unto the Lord; morning by morning shalt thou prepare it. 14. And a meat-offering shalt thou prepare with it morning by morning, the sixth of an ephah, and the third of a hin of oil, to mingle with the fine flour; a meat-offering unto the Lord, as perpetual ordinances for ever. 15. Thus shall they prepare the sheep, and the meat-offering, and the oil, morning by morning, as a continual burntoffering.

[THE PORTUGUESE STOP HERE.]

16. Thus hath said the Lord God, If the prince give a gift unto any of his sons, it is his property, it shall belong to his sons; it shall be their possession as their property.

17. But if he give a gift of his property to one of his servants, then it shall remain his to the year of freedom, when it shall return to the prince; but his property (given to) his sons shall remain theirs.

18. But the prince shall not take from the inheritance of the people, to wrong them out of their possession; out of his own possession can he give an inheritance to his sons; in order that not one of my people be separated from his possession.

ובק"ק פפ"ר אין מפטירין וערכה רק אם חל בע"פ וכזולתו מפטירין כשל פרשה בתרי עשר במלאכי סימן ג'

- יְגֶעְרָבָה לֵיהוָה מִנְחַת יְהוּבָה וִירְוּשָׁלֻם בִּימֵי עוֹלְם 🛂
- י וְּבְשָׁנִים יַקְדְּמְנִיוֹרת: וְקְרֵבְּרתִי אֲמֵר יְהֹנָה צְּבָאוֹת: וְבָנִשְׁבָּעִים לַשָּׁכֶּןר וּבְעְשָׁבֵּןי שְׁכַר־שָׁבְּים וּבַמְנֵיאַפִּים וּבַנִּשְׁבָּעִים לַשָּׁכֶּןר וּבְעְשָׁבֵּןי שְׂכַר־שָׁבְּיר אַרְסָנָּה וְיָתַוֹם וּמַפִּי־גַר וְלָא יְרֵאוּנִי אָמֵר יְהֹנָה צְּבָאוֹת:
- פּי אָבּנִי יְהוָרוּ לֹא שָׁנְירִתי וְאַתֶּם בְּנִי־יַעַקֹב לְא 🥱 🧿
- י כְלִימֶם: לְמִימֵׁי אֲבְרֹתֵיכֶּם כַּרְמֶּם מֶחְקּיּ וְלָאׁ שְׁמַרְמֶּם שַׁוּבוּ אֵלֵי וְאָשַּוּבָה אֲלֵיכֶּם אָמֵר יְהֹנָה שְׁמַרְמֶּם שִׁוּבוּ אֵלֵי וְאָשַּוּבָה אֲלֵיכֶּם אָמֵר יְהֹנָה
- אַלהִים בְּמֶּח נְאֲמַרְתֶּם בַּמֶּח נְשִׁוּב: הֵיקְבָּע אָּדָם אֱלֹהִים כַּ כִּי אַתֶּם קֹבְעַים אֹהִי וַאֲמַרְתֶּזם בַּמֶּה קְבָעָנִוּךְּ
- פּ רָקְפָּעָשֵׂר וְהַתְּרוּמָה: בָּפְּאֵרָה אַתֶּם גַּאָרִים וְאֹתִי 9
- יו אַתֶּם קְבָעֵים הַגּוּי בָּלְוֹ: הָבִּיאוּ אָת־כָל־הַפַּ*ְּעַשֵּׁר* אֶל־בֵּית הָאוֹצָׁר וִיהִי טָּׂרֶףׁ בְבֵיתִׁי וּבְחָנָוּנִי נָאֹ בָּוֹאת אָמֵר יְהוָה צְבָאִוֹת אָם־לְא אֶפְתַּח לָבֶּׁם אָת אֲרָבִּוֹת
- יו הַשְּׁבִּׁים וְהַרִיקּתִׁי לָכֶם בְּרָבֶה עַר־בְּלִי־בִי: וְגְעַרְתַּי לָכֶם בָּאבֹל וְלְא־יַשְׁחִירת לְכֶם אֶת־בְּרֵי הָאֲדָמֶה וְלָא־תְשַבָּל לָכֵם הַגָּבֶּן בַּשָּׁבֵּה אָמֵר יְהוָה צְּבָאוֹת:
- וּאָשְׁרָוּ אֶתְבֶם בָּל־תַּגּוֹיגָם בִּי־תְהְיַוּ אַתֶּם אֱרֶץ חֵפֶץ בּי וְאָשְׁרָוּ אֶתֶם אֶרֶץ חֵפֶץ
- יּהַנְת יְהַנְת צְבָאוֹת: חָוְקוּ עָלֵי דִּבְרֵיבֶם אָפַר יְהַנְּת זְּבְיִריבֶם אָפַר יְהַנְּת

HAPHTORAH OF SABBATH HAGGADOLE.

[THE GERMANS SAY THIS ONLY ON PASSOVER EVE]

Malachi iii. 4.

4. And the offering of Judah and Jerusalem shall be pleasant unto the LORD, as in the days of old, and as in former years. 5. And I will come near against you to judgment; and I will be a swift witness against the sorcerers, and against the adulterers, and against the false swearers, and against those that withhold the wages of the hireling, (oppress) the widow, and the fatherless, and that do injustice to the stranger, and fear not me, saith the Lorp of hosts. 6. For I the Lord,—I have not changed; and ye sons of Jacob, ye are not consumed .- 7. From the days of your fathers did ye depart from my ordinances, and did not keep them; return unto me, and I will return unto you, saith the Lord of hosts; but ye say, Wherein shall we return? 8. Should a man rob God; as ye do rob me? But ye say, Wherein have we robbed thee? In tithes and in heave-offerings. 9. With the curse are ye cursed, and yet me do ye rob; O-entire people! 10. Bring ye all the tithes into the storehouse, that there may be provision in my house, and prove me but herewith, saith the LORD of hosts, if I will not open for you the windows of heaven, and pour out for you a blessing, until it be more than enough. 11. And I will rebuke for you the devourer, and he shall not destroy for you the fruit of the ground; and the vine shall not cast its fruit for you before the time in the field, saith the Lorp of hosts. 12. And all the nations shall call you blessed; for ye shall be a land of delight, saith the Lord of hosts. 13. Your words are become too strong against me, saith the Lord; but ye say,

14 וַאֲמַרְהֶּׁם מַה־גּּרְבַּרְנוּ עָלֶיךּ: אֲמַרְהֶּׁם שֶׁוְא עֲכְר אֱלֹהֻים וּמַה־בָּצַע בִּי שָׁמַׂרְנוּ מִשְׁמַרְתוּ וְכִי חָלַבְנוּ

מְאַשְׁרִים זֵּרִים נַם־נִבְנוּ עשֵׁי רִשְּעָׁה נַם בְּ<mark>חָנְוּ מְאַרִים זֵרִים נַם־נִבְנוּ עשֵׁי רִשְּעָׁה נַם בְּחָנְוּ</mark>

ים נֵיפָּלְטוֹי: אָז נִרְבְּרָוּ יִרְאֵי יְהֹוָה אִישׁ אֶלֹּדְ אֲלֹהָים וַיִּפְּלֵטוֹי: אָז נִרְבְּרָוּ יִרְאֵי יְהֹוָה אִישׁ אֶלֹּדְ רֵעֲהוּ וַיִּקְשֵׁב יְהֹוָהֹ וַיִּשְׁמְע יַּיִּבְּתֵּב סֵפֶּר זִכְּרָזֹן לְּפְנִיוֹ

יתליינֶים פּאָשִׁר יַחִמּץ אִיש יֹתרן-בֹּוּן בֿתִּבֹר אִרְׁאוּ: גַּבְּאִוּרוּ לַיֵּוִם אַּשֹׁר אֹפִּי, תֹשֵּׁרוּ פֹוּנְעִׁ וֹשְׁמַּלְתִּיּ זו לְיִרִּאַי יִׁחְנְּׁנִי וּלִּחְשִׁבִּי שִׁמִוּ: וְבִּיוּ לִּי צִּמִּר יְחִנְּרוּ

וּשַבְהֶּם וּרְאִיהֶם בֵּין צַהָּיק לְרָשֶׁע בַּין עבֵר אֱלֹהִים וּיִבְאִיהֶם בַּין צַהָּיק בּין עבֵר אֱלֹהִים

19 לַאֲשֶׁר לְא עָבְרוֹ: בֵּי הִנֵּח הַיּוֹם בְּאַ בּעֵׁר כַתַּגְּוֹר וְהָיּוֹ כָל־זִרִים וְכָל-עשֵׁרַז רִשְׁעָה לֵשׁ וְלְהַט אֹתָׁם הַיִּוֹם הַבָּא אָמֵר יְהְוָה צְבָאׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־יַעַיִּב לְהֶם

ישְׁרֶשׁ וְעָנֶף: וַוְרְחָּה ׁלְבֶׁם יִרְאֵי שִׁמִּי שֵׁמֶשׁ צְּדְלֶּרְה יּמַרְבֵּא בִּכְנָפִֵּידִוּ וְיצָאתֶם וּפִּשְׁתֶּם בְּעָנְדֵּי מַרְבֵּק:

וַעַפּוֹתֶם רְשָׁעִׁים בִּי־יָהְיַוֹּ אֵבֶּר תַּחָת כַפּוֹת רַגְלֵיבֶּם 🕰 מָחַת בַפּוֹת רַגְלֵיבֶּם

בּיוֹם אֲשֶׁר־אֲנֵי עשֶׁה אָמֵר יְהֹוֶה צְּבָאוֹת: זְּבְרְּוֹּת יִּלְּבְרְיּתְ אֲשֶׁר צְּנִיִּתִי אוֹרְתוֹ בְחֹרֵב עַלְ-

לְבֶּם אֵת אֵלְיָה הַנְּבְיֵא לְבְנֵי בּוֹא יֵוֹם יְהוְּה הַנְּרוֹל לְבֶּם אֵת אֵלְיָה הַנְּבְיִא לִבְנִי בּוֹא יֵוֹם יְהוְּה הַנְּרוֹל לֶבֶם אֵת אֵלְיָה הַנְּבְיִא לִבְנִי בּוֹא יֵוֹם יְהוְּה הַנְּרוֹל

יְנְהַשִּׁיב לֵב־אָבוֹרהוֹ עַל־בָּגִּים וְלֵב בְּגִים יְלֵב בְּגִים * זַרְנִתְיֹיב לֵב־אָבוֹרהוֹ יַעל־בָּגִּים

What have we spoken against thee? 14. Ye have said, It is vain to serve God: and what profit is it that we have kept his charge, and that we have walked contritely before the Lord of hosts? 15. And now we call the presumptuous happy; yea, built up are those that work wickedness; yea, they have tempted God and are suffered to escape. Then conversed they that fear the Lord one with the other; and the LORD listened and heard it, and there was written a book of remembrance before him for those who fear the LORD, and for those who respect his name. 17. And they shall be mine, saith the LORD of hosts, on that day which I create as a special treasure; and I will spare them, as a man spareth his son that serveth him. 18. And ve shall return, and see the difference between the righteous and the wicked, between him that serveth God and him that hath not served him. 19. For, behold, the day is coming, that shall burn as an oven; and all the presumptuous, yea, and all who practise wickedness shall be stubble: and the day that is coming shall burn them up, saith the LORD of hosts, so that it will not leave them root or branch. 20. But then shall rise unto you that fear my name the sun of righteousness with healing in his wings; and ye will go forth, and grow fat as calves of the stall. 21. And ye will tread down the wicked; for they shall be ashes under the soles of your feet, on the day that I create, saith the LORD of hosts.—22. Remember ve the law of Moses my servant, whom I commanded on Horeb for all Israel, statutes and ordinances. 23. Behold, I send unto you Elijah the prophet before the coming of the day of the Lord, the great and the dreadful. 24. And he shall turn the heart of the fathers to the children, and the heart of the children to על־אֲבוֹתֶם פֶּן־אָבוֹא וְהִבִּירתִי אֶת־הָאָרֶץ חֵרֶם: הִנֵּה אָנֹכִי שׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהֹוָה הַנָּרוֹל וְהַנּוֹרָא:

מפטיר לשבת ראש חדש

קריאה למפטיר בשבת ר"ח

וְבְיוֹם הַשַּׁבְּרח שְׁגִי־בְבָשִׂים בְּגִי־שָׁנָה הַשְּמִן וְנִסְבְּוֹ :
 וְשְׁגֵי עִשְׁרֹנִים סְּלֶרת מִנְחֵה בִּלְּוֹלְדה בַשֶּׁמֶן וְנִסְבְּוֹ :

10 עֹלֶרת שַבַּרת בְשַבַּרְתוֹ עַרם-עֹלֵרת הַתְּמִיד וְנִסְבָה:

וּ וְּבְרָאשׁי חָרְשִׁיבֶּׁם תַּקְרָיבוּ עלְה לֵיהוָה פָּרִים בְּגֵי־ בָקָר שְׁנִים וְאַיִר אֶסָּר כְכָשִׂים בְּגֵי־שָׁנָה שִׁבְאָרה

בּהָּמֶן דַלּפֶר הָאָלְשָרוּ עִשְּׁרֹנִים סְּלֶּרוּ מִנְחָרוּ בְּלְוּלֵה

נו בְּלֹוּלֵה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָר: וְעִשְּׁרוֹ עִשְּׁרוֹן סְּלֶּרת מִנְחָה בְלוּלֵה בַשָּׁמֶן לַבֶּבֶשׁ הָאֶחֶר עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ

אַשֶּׁה לֵיהוָה: וְנִסְבֵיהֶּם חֲצִי הַהִין יִהְיֶּה לַפְּׁר וּשְלִישְׁת הַתָּיו לָאַיִל וּרְבִיצִת הַהָּיו לַבֶּבֶשׁ יָיֵן וָאֹת עלַרָּת

ין הְצָשׁ בְּחָרְשׁוּ לְחָרְשֵׁי הַשָּנְרְה: וּשְׂעִּיר עִזִים אֶחֶר לְחָרְשֵׁי הַשְּנָרְה: וּשְׂעִּיר עִזִים אֶחֶר רְבִּסְרְוּ: רְּחַשָּׁארת לֵיהוֹוֶרִה עַל־עֹלַת הַרָּמִיר יֵיְעָשֶׂה וְנִסְרְוּ:

their fathers, lest I come and smite the earth with a curse. 25. Behold, I send unto you Elijah the prophet before the coming of the day of the Lord, the great and the dreadful.

READING OF THE LAW FOR THE MAPHTERE ON SABBATH ROSH CHODESH.

Numbers xxviii. 9.

9. And on the sabbath day two lambs of the first year without blemish, and two tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof. 10. This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and its drink-offering.

11. And on the beginnings of your months ye shall offer a burnt-offering unto the LORD; two young bullocks, and one ram, seven lambs of the first year without blemish. 12. And three tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, for one bullock; and two tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, for one ram; 13. And a tenth-part of fine flour mingled with oil for a meat-offering for every lamb; as a burnt-offering of sweet savour, a sacrifice made by fire unto the Lord. 14. And their drink-offerings shall be half a hin of wine for the bullock, and the third-part of a hin for the ram, and a fourth-part of a hin for the lamb: this is the burnt-offering of every month throughout the months of the year. 15. And one young kid for a sin-offering unto the LORD shall be offered, beside the continual burnt-offering, with his drink-offering.

בישעיה סימן ס"ו

- בּ בָּה אָפֶר יְהוֶּה הַשָּׁפֵיִם כִּסְאִׁי וְהָאָרֶץ הַרָּם רַגְּלֵיְי בִּידֹת בָּיִת אֲשֶׁר הִבְּנוּ־לִּי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנִיחָרְי:
- יְהַנְּה וְאֶל־עָרֹ יָדַי עַשְּׁתָה וַיְּהְיִוּ כָל־אֵלֶה נְאָם־ יְהַנְּה וְאֶל־עֶרַ אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְבֵה־רֹּוּחַ וְחָבֵר עַל־
- י דְבֶרְי: שׁוֹחֵט רַשׁוֹר מַבֶּה־אִישׁ זוּבֶחַ הַשֶּׁהֹ עוֹבֵף בֶּרֶב מַעַלָה מִנְחָרוֹ דַּם־חֲוִיר מַוְבִּיר לְבֹנָה מְבֵּבְךְ אָנֵן נַם־הַּמָּה בָּחֲרוֹ בִּדַרְבִיהֶם וּבְשָׁקוּצֵיהֶם נַפְּשָׁם
- שְּׁמֵעוּ וַיַּאֲשִּׁ רְּהָרָעׁ בְּאֵינִי וּבַאָּשֵׁר רְאַחְבּּרְתִּי וְלָאׁ אָבִיא דָלֶּטְם יַּאַן קָלָארִתוּ וְאַבֵּין עוֹנֶּה דְּבַּרְתִּי וְלָאׁ שָׁמֵעוּ וַיַּאֲשָׂוּ רְּהַרַעׁ בְּאֵינֵי וּבַאָּשֵׁר רְאַחַבּּצְתִּי שָׁמֵעוּ וַיַּאֲשָׂוּ רְהַרַעֹ בְּאֵינִי וּבַאָּשֵׁר רְאַחַבּּצְתִּי
- ל בָּחֶרוּ : שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרְוֹ אֵמְרוּ בַּחָרֵבִים אֶל־דְּבָרְוֹ אֵמְרוּ בַּחָרֵבִים אֶל־דְּבָרְוֹ אֵמְרוּ בַּחַרֵבִים לְמַעַן שְׁמִיּ יִכְבַּר יְחוֶּה
- ⁶ וְנְרָאֶה בְשִּׁמְחַרְתָכֶם וְהֵם יֵבְשׁוּ: קּוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר
- קול בהיבל קול יְהוָה מְשַׁבֵּם נְמִוּל לְאִיְבִיו: בְּשֶׁרֶם הָחָיל יָבֶלָרָה בְּטָּרֶם יָבִוֹא חֲבֶל לָה וְהִמְלִיטָה זָבֶר:
- פּי־שָׁמַע כָּוֹארת מֵי רָאָה כָּאֵׁלֶה הֲיַיַּחַל אֶּבֶץ בְּיַוֹּם אֶחֶרת כִּי־חֶלָה גַּם־יָלְבָּה צֶּיִם־יִלְבָּה
- יְהנְוֶה אִם־אָבְנִי הַפּוֹרֶלִיד וְעַצַּרְתִּי אָמַר אֶלְהַיִּךְ: יִהנְוֶה אִם־בָּגִיהָ: הַאַּבִיר וְעַצַּרְתִּי אָמַר אֶלְהַיִּךְ: 9
- 10 שִׁמְחַוּ אֶת־יִרְוּשָׁרָשׁ וְגִילוּ בָה כָּל־אְהַבֶּיהָ שִׁישׁוּ

HAPHTORAH OF SABBATH ROSH CHODESH.

When the new moon is on Sabbath, they say generally the following Haphtorah from Isaiah lxvi.

1. Thus saith the LORD, The heaven is my CHAP. LXVI. throne, and the earth is my footstool: where is a house that ye can build unto me? and where is the place of my rest? 2. For all these things hath my hand made, and all these things came into being, saith the LORD; but upon such one will I look, to the poor and to him who is of a contrite spirit, and trembling at my word. 3. He that killeth the ox slays a man; he that sacrificeth a lamb, breaks the neck of a dog; he that offereth an oblation, offereth swine's blood; he that burneth incense, blesseth an idol; yea, have they chosen their own ways, and their soul doth delight in their abominations. 4. So I also will choose their delusions, and what they fear will I bring upon them; because I called, and none did answer; I spoke, and they did not hear; and they did what is evil in my eyes, and chose that in which I delighted not. 5. Hear the word of the LORD, ye that tremble at his word; Your brethren that hated you, that cast you out for the sake of my name, said, Let the LORD be glorified; but he shall appear to your joy, and they shall be ashamed. 6. A voice of tumult from the city, a voice from the temple, a voice of the LORD that rendereth recompense to his enemies. 7. Before she travailed she brought forth; before her pain came, she was delivered of a man child. 8. Who hath heard the like? who hath seen such things? Shall a land be made to travail in one day? or shall a nation be born at once? that Zion hath travailed, also brought forth her children? 9. Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? saith the LORD; shall I who cause to bring forth, now shut

וו אָתָהֹ מָשׁוֹשׁ כָּל־הַמֶּתְאַבְּלִים עָלֵיהָ: לְמַעַן הִינְקוֹּ וּשְׂבַעֶלֶהָם מִשָּׁר הַנְּחָמֶיהָ לְמַעַן הָמֶצוּ וְהִתְעַנְּגְהֶּם

יף מְזְיז כְּבוֹרָה: כִּי־כְהוּ אָמַר יְהוָה הִנְנִי נְמֶה־אֵׁצֶּׁיהָ בּיִרְהוּ אָמַר יְהוָה הִנְנִי נִמְה־אֵּצֶּׂיהָ בְּיִרְ בִּוֹיָם וְיַנַקְתֶּם עַל־בְּנָהָר שָׁלוֹם וּכְנָחַל שוֹמֶף כְּכִוֹר גוֹיָם וְיַנַקְתֶּם עַל־

אָפְוּ הְנְהַנְשֶׂאוּ וְעַל־בּרְבָיִם הְשֶׁעֲשֶׁעוּ: בְּאִישׁ אֲשֶׁר יִזְנְחָמֶנוּ בֵּן אָנֹכִי יְבִּירָם הְשֶׁעֲשֶׁעוּ: בְאִישׁ אֲשֶׁר יִזְנְחָמֶנוּ בֵּן אָנֹכִי יְבִירְוּשָׁבִּם וּבִירְוּשָּׁבִּם

אָרָקְמוּ: וּרְאִיהֶם וְשָׁשׁ לִבְּבֶּם וְעַצְמְוֹתֵיבֶם בַּדֵּשָׁא וּ מְּרָקְמוּ וּ וְּוְּלָעָה יַר־יְהוָהֹ אֶת־עַבָּלְיוּ וְזָאָם אֶת־ תִפְּרֶחְנָה וְנְזִּבָעָה יַר־יְהוָהֹ אֶת־עַבָּלְיוּ וְזָאָם אֶת־

יֹבְיו: בִּי־הִגַּה יְהֹוָהֹ בָאֵש יָבוֹא וְכַפּוּפָה מַרְכְּבֹתְיו 15 אְיִבְיו: בִּי־הָגַּה יְהוָהֹ

לְהָשִׁיב בְּחַמֶּהֹ אַפֿוּ וְגְעֲרָהְוּ בְּלַהְבִּי־אֵשׁ: כְּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחַרְבִּוּ אֶת־כָּל־בָּשֶׂר וְרַבְּוּ

זַ חַלְלֵי יְהוָה: הַפָּהְקַדְּשִׁים וְהַפְּפְּקְהַיִים אֶל[']-הַנְּנוֹת אַחָר צַּחָדְ בָּהָעֶךְ אִכְלֵי בְשַׂר הַחְוֹיִר וְהַשֶּׁקִץ

וּהָעַבְבֶּר יַחְדָּו יָסֶפּוּ נְאֶם־יְהוָה: וְאָנֹכִּי מֵעֲשֵׁיהֶם יַּבְּלְשִׁנְוֹת וּסְפוּ נְאֶם־יְהוֹיְם וְהַלְּשׁנְוֹת וּמַחְשְׁבָּהֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־בָּל־הַגּוֹיָם וְהַלְּשׁנְוֹת

יָבָאוּ וְרָאִוּ אֶת־כְבוֹדִי: וְשַׁמְתִּי בְּהֶם אוֹת וְשִׁלַחְתֵּי בְּהָם אֹוֹת וְשִׁלַחְתִּי בְּהָם אֹוֹת וְשִׁלַחְתִּי בְּהָם אֹוֹת וְשִׁלַחְתִּי בְּהָבוֹיִם בְּהָלְים אָשָׁר לְאִ־שָּמְעִוּ בָּלְ וָיָוְן הָאִיֵּים הַרְחֹלִים אֲשֶׁר לְאִ־שָּמְעִוּ בֶּלְ וָיָוְן הָאִיֵּים הָרְחֹלִים אֲשֶׂר לְאִ־שָּמְעִוּ אֶת־כְבוֹדִי בְּהִנִּירוּ אֶת־כְבוֹדִי אֶת־לְבוֹדִי וְהַנִּירוּ אֶת־כְבוֹדִי אֶת־לְבוֹדִי וְהַנִּירוּ אֶת־כְבוֹדִי

20 בַּגוֹיִם: וְהַבֵּיאוּ אֶת־בָּל־אֲחֵיבֶם ו מִבְּל־הַגוֹיַם ו מְגָחָה לֵיהוָה בַּסוּסִים וּבְרֶּרֶכ וּבַצַבִּים וּבַבְּרָדִׁים * אחת קרי the womb? saith thy God. 10. Rejoice ve with Jerusalem, and be glad with her, all ye that love her; rejoice with her for joy, all ye that mourn for her. 11. That ye may suck, and be satisfied with the breast of her consolations; that ve may milk out, and be delighted with the abundance of her glory. 12. For thus saith the LORD, Behold, I will extend to her peace like a river, and the glory of the nations like a flowing stream, that ve may suck; upon the arm shall ye be borne, and upon knees shall ye be dandled. 13. As one whom his mother comforteth, so will I comfort you; yea in Jerusalem shall ye be comforted. 14. And ye shall see this, your heart shall rejoice, and your bones like an herb shall flourish: and known will be the hand of the LORD toward his servants, and he will be indignant toward his enemies. 15. For, behold, the Lorp will come with fire, and his chariots are like the whirlwind, to send forth his anger with fury, and his rebuke with flames of fire. 16. For by fire will the Lord plead, and by his sword with all flesh: and many shall be the slain of the LORD. They that sanctify themselves, and purify themselves in the gardens behind one tree in the midst, they who eat swine's flesh, and the abomination, and the mouse, together shall they be consumed, saith the Lorp. 18. And I, because of their works and their thoughts, will let it come to pass to gather all the nations and tongues; and they shall come, and see my glory. 19. And I will set a sign among them, and I will send from them those that escape unto the nations. Tarshish, Pul, and Lud, that draw the bow, Tubal, and Yavan, the isles afar off, that have not heard my fame. and have not seen my glory; and they shall proclaim my glory among the nations. 20. And they shall bring all your brethren out of all nations as an offering unto the LORD, upon horses, and in chariots, and in litters, and upon

וּבַבְּרְכָּרוֹרת עַל הַר קָרְשֵׁי וְרְוּשָׁיֵדִם אָמַר יְהוֹּרֵה בַאֲשֶׁר יָבֵּיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְּלִי טָהְוֹר

21 בִּית יְהַוֶּה: וְגַם־מֵּהֶם אֶּהָּח לַכְּהָנִים לַלְנִיָם אָמָר

ירעות: בִּי בִּצְּשֶׁר הַשָּׁמֵים הַחְרָשִּׁים וְהָאָּרֶץ ²² הַחֲרָשִּׁים וְהָאָּרֶץ בִּי בְאָבּיִהְעָה בְּשָׁמִים לְפָנֵי נְאָם־יְהְעָּה הַחֲרָשִּׁה אֲשֶּׁר אָנִי עשֵׁה עִמְרִים לְפָנֵי נְאָם־יְהְעָּה

ימה שַבְּרת בְּשַבַּרְתוֹ יָבְוֹא כָל־בְּשֶׂר לְהִשְּׁחְוָת מְבִּי־חֹדֶשׁ בְּחָרְשׁוֹ יִבְוֹא כָל־בָּשֶׂר לְהִשְׁחַוְת

42 לְפָנֵי אָמֵר יְדֶּנֶוְדֵי: וְיָצְאַוּ וְרָאׁוּ בְּפִּנְרֵיּ הַאָּבְּנְשִׁים דַּרְפְשָׁאָים בִּי בִּי תְוֹלַעְרָ״ָם לָא תָמוּרֹז וְאִשָּׁם לָא תִּרְבֶּּה וְהָיִוּ דֵרָאוֹן לְכָל־בָּשֶׂר:

והיה מרי חרש בחדשו ונו' עד לפני אמר יהוה*

* ואם הוא מחר חרש הספררים מוסיפין הפסוק הראשון והאחרון של הפטרת מ"ח רבסמוך:

הפטרה לערב ר"ח שחל כשבת

בשמואל א' סימן כ'

18 וֹיִאמֶר-לְן יִהְוֹנָרֶהוֹ מָתַר חֲבֵׁשׁ וְנִפְּקַרְרָּהְׁ כִי יִפְּקֵר

אָשֶׁר-נִסְתַּוְרָתָז שֶּׁם כְּיַוֹם הַמֵּעשֶׁה וְיָשַׁבְּהָ אֵצֶל מִתְרָתְ אֶצֶל מִתְרָתְ אֶצֶל מִתְרָתְ אָצֶל

יי ביאָבֶן הָאָזֶל: וַאַנִּי שְׁרְשׁרת הַחָּצִים צְּדֵּר אוֹרֶה 🕫 בּיִּר אוֹרֶה

בַּלְשַׁלַח-לִּי לְמַפְּרָה: וְהָנֵה אֶשְׁרֵלֵח אֶת-הַנַּעַר הָנַּה מְצָא אֶת-הַחָּצִּים אִם-אָמר אֹמַר בַּנַער הָנַּה הַחָצִים מִּפְּךָּ וָהֵנָּה לָחֲנֵּוּ וּ וָבָאָה בִּי־שָׁלִוֹם לְךָּ וְאֵין mules, and upon swift beasts, to my holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring an offering in a clean vessel into the house of the Lord. 21. And of them also will I take for priests and for Levites, saith the Lord. 22. For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before me, saith the Lord, so shall remain your seed and your name. 23. And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to prostrate themselves before me, saith the Lord. 24. And they shall go forth, and look upon the carcasses of the men that have transgressed against me; for their worm shall not die, neither shall their fire be quenched: and they shall be an abhorring unto all flesh. [Repeat verse 23.]

[WHEN THE FIRST DAY IS ALSO NEW-MOON DAY, THE PORTUGUESE JEWS ADD THE VERSES 18 AND 42 OF CHAP. XX. OF 1 SAMUEL.]

HAPHTORAH OF MACHAR CHODESH.

When the first day of the moon is on the first day of the week, the following Haphtorah is read from 1 Samuel xx. 18.

18. Then Jonathan said to David, To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, because thy seat will be left empty. 19. And when thou hast stayed till the third day, then thou shalt go down greatly, and come to the place where thou didst hide thyself on the work day, and shalt remain by the stone Ezel. 20. And I will shoot three arrows on the side thereof, as though I shot at a mark. 21. And, behold, I will send a lad, saying, Go, find out the arrows; if I expressly say unto the lad, Behold, the arrows are on this side of thee, then take him and come; for there

"From the nations that bring, and the Israelites that are brought, will I take those again who are priests and Levites, but who are now

דָּבֶר חַי־יְהוָה: וְאִם־כָה אֹמֵר לְעֵּלֶם הִנֵּה הַחָּצִים 23 מִפְּהָ וָהֶלְאָה בֵּלֹה בִי שִׁלְחָה יְהוֹה: וְהַיּבְּר צְּאשֶׁר דּבַּרָנוּ אָנִי וָאֶתָה הִנַּה יְהוֶֹה בֵּינִי וּבִינְהַ עַר־עוֹלָם: יוָסָתֶר דָּוָרְ בַּשָּׁבֶה וַיְהַי הַחֹׁדֶשׁ וַיִּשֶׁב הַפֶּּכֶּדְ עֻּׁרֹׁ־ 24 בּלֶחֶם לֶאֶרְוֹר : וַיֵּשֶׁב הַאֶּלֶךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ רְפַּעַם ו בְפַּעַם בֶּלֹ־מוֹשַבֹ הַלִּיר וַיָּכָּם יְהַוֹּנָרֶוֹן וַיִּשֶׁב אַבְנֵרְ מצר שָאִוּל וַיִּפָּקָר מְקוֹם דָּוֹר: וְלְא־דָבֶּר שָאָוּל מְאַוּמָה בַּנִוֹם הַתְּוֹא בֵּי אָמַר מִקְרֶה הוּא בּלְתִי יילא פָרוּר: וַיְרֹהִי מִפֶּחֲבֵרת הַחֹבֶישׁ 🚧 🥴 פָרְוּר הְוּאַ בִּי־לְא פָרְוֹר: וַיְרֹהִי מִפֶּחֲבֵרת הַחֹבֶישׁ הַשֵּנִי וַיִּפָּקָר מְקוֹם דָּוֹר וַיַּאמֶר שָׁאוּרֹל אֶרִל-יְהְוֹנְתְן בְּנֹוֹ מַדּוּעַ לְאַ־בָא בֶּן־יִשֵּׁי גַם־רְּזְמְוֹל גַם־הַיָוֹם אֶל־ הַלְּחֶם: וַיִּעַן יְהְוֹנָהָן אֶרת־שָׁאֵוּל נִשְׁאֹל נִשְׁאַל דְּוָר מַעָפָּרָי עַר־בִּירת לָחֶם: נַיֹּאמֶר שַׁלְחֵנִי נָֿא בִּי זֶּבַחְ 🛂 🛂 מַעָּבָּרִי מְשְׁפָּחָה לָנוּ בָעִיר וְהַוּא צִיָּה־לִיֹ אָחִי וְעַהָּה אָם־ מָצֶארִתִי חַן בְּעֵינֶיךָ אִפֶּלְטָה נָאַ וְאֶרְאֶרה אֶת־אֶחֶי עַל־בֵן לא־בָּאַ אֶל־שָּלְחַן הַמֶּלֶךְ: נַיְחַר־אַף שָאוּל` בִּיהַוֹנָהָן וַיַּאמֶר לוֹ בֶּן־גַעַנַת הַפַּרְדְּוּת הָלָוֹא יָבֹעְהִיי בִי־בֹחֵר צַתּּרוֹ לְבֶּן־יִשֵּׁי לְבָּשְׁרְתֹּדְ וּלְבָשֶׁרת עֶרְוַרת אָפֶּך: כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן־יִשַׁיֹ חַי עַל־הָאָדְטְה לא הבון אַהָּזה וּמַלְכוּהֶגֶךּ וְעַהָּה שְׁלַח וְקַחָ אֹתוֹ

is peace to thee, and no danger; as the Lorp liveth. 22. But if I say thus unto the young man, Behold, the arrows are beyond thee; go thy way, for the Lord hath sent thee away. 23. And touching the matter which thou and I have spoken of, behold, the Lorp is between me and thee for ever. 24. So David hid himself in the field; and when the new moon was come, the king set himself down to eat 25. And the king sat upon his seat, as at other times, upon a seat by the wall; and when Jonathan arose, Abner seated himself by the side of Shaul, and David's place was left empty. 26. Nevertheless Shaul spoke not the least on that day; for he thought, Something hath befallen him, he is not clean; because he hath not yet purified himself.^a 27. And it came to pass on the morrow, the second day of the new moon, that David's place was left empty: and Shaul said unto Jonathan his son, Wherefore came not the son of Jesse, neither yesterday, nor to-day, to the meat? 28. And Jonathan answered Shaül, David earnestly asked leave of me to go to Beth-lechem: 29. And he said, Let me go. I pray thee; for we have a family sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me to be there: and now, if I have found favour in thy eyes, let me get away, I pray thee, and see my brothers, therefore hath he not come unto the king's table. 30. And the anger of Shaul was kindled against Jonathan, and he said unto him, Thou son of perverseness and rebellion, do I not know that thou hast chosen the son of Jesse to thy own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness? 31. For as long as the son of Jesse liveth upon the ground, thou wilt not have any permanence with thy kingdom, wherefore now send

mingled up with the nations through compulsion, and they shall serve before me."—Rashi.

a Rashi.

אַלֵי בִי בָן־מָוֶת הָוֹא: וַיַּעַן יְהַוֹנְהָן אֶת־שָׁאָוּל אָבֵיו 32 ניָאמֶר אַלָּיו לָפָּח יומַרת מֶה עָשֶׂה: וַיָּטֶל שָּאְוּרֹל 33 שֶּת־הַחָנִית עָבֶליו לְהַכֹּרָתוֹ וַנַּבַע יְרַזוּנָרָן כִי־בֶלָר יהְוֹנֶהֶן בְּבָיו לְהָמֶירת אֵת־דָּוֵר: וַיָּקָם יְהְוֹנֶרֵתְן 34 הֵיא מֵעָם אָבִיו לְהָמֶירת מֹצֶם הַשֶּׁרְשׁן בָּחֲרִי-אֶף וְלְאִ־אָכֵּר בְּיִוֹם-הַחְּרֶשׁ יַּהְיּ לֶּחֶם כִּי גָעְצַב אֶל־דָּוֹר כִי הִכְלִמְוֹ אָבְיו: וַיְהַי 35 הַשֵּׁנִוֹ לֶּחֶם כִּי גָעְצַב אֶל־דָּוֹר כִי בַבּׂכֶּר וַיִּצְא יְהְוֹנָרֶ,ן הַשְּׁבֶה לְמוֹעֵר דְּוֹרְ וְנַעַר קְמְוֹ עמו: וַיָּאמֶר רְלַנָעַרוֹ רִץ מְצָא־נָאֹ אֵרַ-הַחִּצִּים 36 אָשֶׁר אָנֹבִי מוֹרֶה הַנַּעַר רָאן וְהְוּא־יָרֶה הַחַצִּי יָרָרוֹ נִיָּכָא הַנַּער עַר־מְקוֹם הַחֵצִי אֲשֶׁר יָרָר־זֹ לְּהַקְעָבָרוֹ : וַיָּכָא הַנַּער עַר־מְקוֹם הַחֵצִי אֲשֶׁר יָרָר־זֹ יִהוֹנָרֶתו וַיִּקְרָא יְהוֹנָתוֹ אֲחַרֵי הַנַּער וַיֹּאמֶר הַלְוֹא אַחָרֵי הַנְּעַר : וַיִּקְרָא יְהְוֹנָהָן אַחֲרֵי הַנְּעַר 38 מְהַרָה חִוּשָׁה אַלֹּ־הַקְעָמֶד וַיְלַבֵּׁמְט נַעַר יְהְוֹנָהָן אֶת־ רַהַחִצִּי וַיָּבָא אֱל־אַרֹנָיו: וְהַנַּעַר לְא־יָבַע מְאָוּמֶר־ז אַר יִהוֹנָתֶן וְדַוֹּר יָדַעוּ אֶת־הַדָּבֶר: וַיִּהַען יִהוֹנָרָתן 40 אָת־בַלָּיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לְוֹ וַנָאמֶר לוֹ לֵךְ הָבֵיא אַצֶּל הַנְּצֶער בָּא וְרָוִר קָם מֵאַצֶּל הַנְּנֶג וַיִּפּׁל בִּיִבּל בַּיִבּּל בַּיִבּל בַּיִבּל בַּיִבּל בַיִּבּל לְאַפֶּיו אֶרְצָה וַיִּשְׁרָ*ה*ַחוּ שָׁלְשׁ פְּעָמֶים וַיִּשְׁקָוּו אָישׁ : אַרע־רָעָהוּ וַיִּבְכוּ אִישׁ אַת־רֵעָהוּ עַר־דָּוָר הָגְרִיל יוֹאָמֶר יְרְזוֹנָרֶגן לְרָוָר לָךְ לְשָׁלְוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ 42 שְּנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְשֵׁם יְרֹוּוֹהֹ לֵאכֹר יְרוּוְהׁ יִרְזֶיהְ וּ ביני ובינֶּך ובִין זַרְעֶי ובֵין זַרְעָךָ עַר־עוֹלָם:

* החצים קרי

and fetch him unto me, for he' shall surely die. 32. And Jonathan answered Shaul his father, and said unto him, Wherefore shall he be slain? what hath he done? 33. And Shaul cast his javelin at him to smite him: whereby Jonathan knew that it was determined by his father to slay David. 34. And Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no meat the second day of the new moon: for he was grieved for David, because his father had done him shame. 35. And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field to the place appointed with David, and a little lad was with him. 36. And he said unto his lad, Run, find out now the arrows which I shoot; and the lad ran, and he shot an arrow beyond him. 37. And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said, Is not the arrow beyond thee? 38. And Jonathan cried after the lad, Make speed, haste, stay not; and Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master. 39. But the lad knew not the least; only Jonathan and David knew the matter, 40, And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him, Go, carry them to the city. 41. And as soon as the lad was gone, David arose from the south side of the stone, and fell on his face to the ground, and bowed himself three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded. 42. And Jonathan said to David, Go in peace; what we have sworn both of us in the name of the LORD, saying, The LORD be between me and thee, and between my seed and thy seed for ever (shall be kept).

^a HeB. "He is a son of death."

אסתר

נוְהָי בִּימִי אֲחַשְׁוֹרֶוֹשׁ הָוּא אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ הַפּּבֵּאְ	N'
מַלָרוּ וְעַר־כֹּוּשׁ שֶׁבַע וְעָשְׂרִים וּמֵאָה מְרִינָה:	
בַּיָמִים הָהֶת בְשֶׁבֶּת וּ הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַר בְּפֵּא	2
מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשֵן הַבִּירָה: בִּשְׁנַת שָׁלוּשׁ לְמָלְכוֹ	3
יָעשָה מִשְּהֶּרה לְבָל-שָּׂרָיו וְעַבָּרֶיו חֵירשׁ ו פַּרַם וּמָרַי	
הַפַּרְתְמֶים וְשָׁרֵי הַפְּדִינְוֹת לְפָנְיוֹ: בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עַשֶׁרֹ	4
בְבַוֹר מַלְכוּתוֹ וְאֶּת־יְלֶּןר תִּפְאֶבֶרת נְּדוּלְתְוֹ יָמִים רַבִּים	
שְׁמוֹנִים וּמְאָת יְוֹם: וּבִמְלְוֹאֹתוּ הַיָּמֵים הָאֵּלֶה עָשָׂה	5
הַפֶּׁלֶךְ לְבָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה לְמִנְּדְוֹל	
יָער־קָטָן מִשְׁמֶח שִׁבְעַת יָמֶים בַּחֲצֵּר גִנָּת בִיהַן הַמֶּלֶך:	
דְנַר ו בַּרְפָּם וּהָבֹּלֶרת אָחוּוֹ בְּחַבְלֵי־בַוּץ וְאַרְגָּבֶּוֹ עַלִּ־	6
וְצְׁלֵילֵי בֶּסֶף וְעַפַּוּבִי שֵׁשׁ מְפַוֹתוּ זָהָב וָבָּסֶף עַל רְצְבַּת	
בַּהַט־וָשֵשׁ וְבֶר וְסֹחֶבֶרת: וְהַשְּׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְבֵלִים	7
מְבַלֵים שׁוֹגִים וְיֵין מֵלְכָּוּת הָב כְיַדְ הַשֶּּלֶה: וְהַשְּׁתְיָה בַהָּת	8
אַין אֹגֶס בְּי־בַן ו יִפַר הַשָּׁלֶךְ עַל בָל־רַב בִיהוֹ לֵעשְוֹת	
בְּרְצִוֹן אִישׁ־נָאִישׁ: גָּם נַשְׁתִּי הַפַּּלְבָּה	9
אָשְׂהָה מִשְׁתַּה נָשֶׁים בֵּית הַפַּלְבֹוּת אֲשֶׁר לַמֶּכֶּלְהְ	
* ורחלעות הרו * ה' ררהי	

THE BOOK OF ESTHER.

CHAP. I. And it came to pass in the days of Achashverosh, of the same Achashverosh who reigned, from India even unto Ethiopia, over hundred and seven and twenty provinces, 2. In those days, when the king Achashverosh sat on the throne of his kingdom, which was in Shushan the capital, 3. That in the third year of his reign, he made a feast unto all his princes and his servants, the army of Persia and Media, the nobles and the princes of the provinces who were near him: 4. When he showed the riches and the glory of his kingdom, and the splendour and the glitter of his greatness, during many days, hundred and eighty days. 5. And when these days were expired, the king made unto all the people that were found in Shushan the capital, both unto great and small, a feast of seven days, in the court of the garden of the king's palace; (Where were) white, green, and blue (hangings), fastened with cords of fine linen and purple, on rollers of silver and pillars of marble; couches of gold and silver, upon a pavement of green, and white, and yellow, and black marble. 7. And they gave them to drink in vessels of gold, (the vessels being diverse one from the other,) and the royal wine was in abundance, according to the ability of the king. 8. And at the drinking there was according to the (king's order) no compulsion; for so the king had ordered to all the officers of his house, that they should do according to the pleasure of every man.

9. Also Vashti the queen made a feast for the women, in the royal house which belonged to the king Achash-

יום הַשָּׁבִיוֹם בַשְּׁבִיעִי בִּטְוֹב לֱב־הַמֵּלֵךְ בַּיָין אָבֵּר הַ הַשְּׁבִיעִי אָבֶּר בּיִין אָבֵּר בּיִין אָבֵּר <mark>לְּמְהוּמ</mark>ֶּן בִּזְהָא חַרְבוּנָא בִּנְהָא וַאֲבַנְהָא זֵתֵר וְכַרְבָּׁ<mark>ס</mark> שָׁבָערוֹ הַפָּריִלִים הַמְשֵׁרְרִים אֶרת־פְּנֵי הַמֶּכֶּלְרְ אַחַשְׁוַרוש: לְּהָבִּיא אֶת־וַשְׁתִּי הַפַּלְבֶּה לִפְגֵי הַשֶּּלֶּךְ 11 בְּבֶתֶר מַלְבָוּת לְהַרְאוֹת הָעַמֵּים וְהַשָּׁרִים אֶת־יָפְּיָה יו בייטובת מראה היא: וַתְּמָבֻׁן הַמַּרְבָּרוּ וַשְּׁהִיי וֹשְׁהִיי בַרוּץ בּנְבַר בוּפֶּגֹר אָיָאֶר בְּיַב בוּפָריכֹים ויָקְצָּיף הַשָּׁבֶּלְ מָאֹר וַחַמֶּרְנוֹ בָּעַרָה בִוּ: וַנִאֶּמֶר הַמֶּּלֶךְ לַחֲכָמִים וְדְעַיִ הָעִתְּים כִי־בֵּן דְבַר הַפֶּּלֶךְ לִפְנֵּי כָּל-יְרְאֵי דֶת וָרְין: וְהַכְּּרָב אֵלָיו כַרְשְׁנָאַ שֵׁתָר אַרְמָּתָא תַרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָ, מְסֹוּכֶן שָׁבְעַרוּ שָׁרֵי וּ פָּרָס וּמָרִי רֹאֵי פָּגֵי הַמֵּלֵךְ הַזִּישְבִים 15 ראשנה בַּמַּלְכְוּת: כְּרָת מַה־לַּעַשׁוֹת בַּמַּלְכָה וַשְׁתְי ַעַל ו אָשֶׁר לְא־גָעְשְׂרָה אֶת־מַאֲמַר הַפֶּלֶךְ אָחַשְׁוֵרוֹזש <u>16 בְּיַךְ הַפָּ</u>רִיקִים ׃ וַיַּאמֶר מְוֹמֶכָּן לִפְנֵיַ הַמֶּּלֶךְ וְהַשְּׂרִים לָא עַל־הַפֶּּלֶךְ לְבַדְּוֹ עָוְחָה נִשְׁתַּי הַפַּלְבֶּה כִי עַל־כָּל־ הַשָּׂרִים וְעַל־בָּל־הָעַפִּים אֲשֶׁר בְּבָל־מְדִינִוֹת הַמֶּלֶךְ יבר־הַפַּלְכָּהוֹ עַל־כָּל־הַנְּשִׁים בּי־יֵצֵאַ רְבַר־הַפַּלְכָּהוֹ עַל־כָּל־הַנְּשִׁים לְהַבְזוֹת בַּעַלִיהָן בְּעִינִיהָן בְּאִמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָפַיר לְהָבִיא אֶרת־וַשְׁתִּי הַפַּלְבֶּה לְפָנָיִו וְלֹא־בָאָה:

¹⁸ וְהַיּוֹם הַנֻּה תּאִמֵּרְנָה וּ שָּׂרָוֹת פָּרַס־וּמָבִי אֲשֶׁר שֶׁמְ<mark>עוּ</mark>

* פ' כתומה

* ממוכן קרי

verosh. 10. On the seventh day, when the heart of the king was merry with wine, he commanded Mehuman, Biztha, Charbona, Bigtha, and Abagtha, Zethar, and Carcas, the seven chamberlains that served in the presence of the king Achashverosh, 11. To bring Vashti the queen before the king (ornamented) with the royal crown, to show the people and the princes her beauty; for she was of a handsome appearance. 12. But the queen Vashti refused to come at the word of the king which had been brought by the chamberlains; and the king was very wroth, and his anger burnt in him.

13. And the king then said to the wise men, who knew the occurrence of the times, for so came every affair of the king before all acquainted with law and ordinance; 14. And those next unto him were Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, and Memuchan, the seven princes of Persia and Media, who saw the king's face, who sat in the first rank in the kingdom; 15. What shall according to law be done unto the queen Vashti, because she hath not done according to the order of the king Achashverosh by the chamberlains?

16. And Memuchan said before the king and the princes, Not against the king only hath Vashti the queen done wrong, but also against all the princes, and against all the people that are in all the provinces of the king Achashverosh. 17. For the conduct of the queen will go abroad unto all the women, so that they will despise their husbands in their eyes, when it shall be reported, The king Achashverosh ordered Vashti the queen to be brought in before him, but she came not. 18. Even this day will the ladies of Persia and Media, who have heard of the deed of

5

אֶת־דְבַר הַפַּלְבָּה לְכָל שָׁרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדֵי בִּזָיוֹן וָקַצֶּף: 19 אָם־עַל־הַמֵּלֶךְ טוֹב יָצֵאַ דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפַנְיוֹ וְיִכָּתֵב בָּרָתֵי פָּרַם־וּמָדֵי וְלָא יַעֲבֶוֹר אֲשֶּׁר לְא־תָכֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי הַפֶּלֶךְ אָחַשְׁוַרוֹשׁ וּמַלְכוּרָגהֹ יִתָּן הַפֶּּלֶךְ לְרְעוּרָגה מובה מפגר: וְגִשְׁמֵע פִּהְנַּם הַפֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעשֶׁהֹ 🕫 מַּוֹבָה מָפֶּנָה וּ בְּכָל־־מַלְכוּלֹוֹ בִי רַבָּה הֵיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְנַוּ יְקָל לבַעַבִּיהֵׁן לִמִנָּרְוֹל וְעַר־קָטָן: וַיִּיטַבֹּ הַרָּבֶּר בְּעֵינֵי הַמֶּלֵּךְ וְהַשָּׁרֵים וַיַּעֲשׁ הַמֶּלֶךְ כִּרְבַר מְמוּבָן: וַיִּשְׁלַח סְפָּרִים אָל-בָּל-־מְרִינַוֹת הַפֶּּלֶךְ אֶל-מְרִינָהַ וּמְרִינָהֹ בִּכְתָבְּה וְאֶל־עָם וָעָם בִּלְשׁוֹגְוֹ לְרְדִייַת כָל־אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתׁוֹ אַחַר הַדְּבָרֵים הָאֵׁלֵה כִּשְׁדְ וּמָרַבֵּר כִּלְשִוֹן עַמְוֹ: חַמָר הַפֶּּלֶךְ אָחַשְׁוֹרָוֹשׁ זָכַרְ אֶת־נַשְׁהָנִי וְאָרִ אָשֶׁר־עִשֶּׁרָת וְאֵת אֲשֶׁר־־נְנְזַרְ עָבֶלִיה: וַיְּאִמְרִי בַערי־־־בּפֶּבֶּרְ מְשָׁרְרָגִיו יְבַּקְשִׁוּ דַלּפֶּבֶּרְ נְעָרוֹרוּ בְּתוּלְוֹת טוֹכְוֹת מַרְאָה: וְיַפְגֵּר הַאָּבֶלְ פְּקִירִים בְּבָל־מְדִינַוֹּת מַרְלֹבוּתוֹ וְיִקְבְּצִוּ צָּת־בָּל־גַעֲבָה־ בָּתוּלְה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוֹשֻן הַבִּירָדוֹ אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יַר הַגָּא כְרִים הַפֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתְוֹן תַּמְרֵקיהָן: וְהַנַּעָרָה אֲשֶׁר תִּיפַבֹ בְּעִינֵי הַפֶּּלֶךְ תִּמְלֹךְ <mark>ָתַחַת וַשְּׁתֶּי וַיִּישָׁב הַדָּבֶר בְּעִיגֵי הַשֶּׁלֶךְ וַיִּעַשׁ בֵּן:</mark>

אָישׁ יְהוּרִי הָיָה בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה וּשְׁמְוֹ

the queen, say this unto all the princes of the king; and there will arise too much contempt and wrath. 19. If it please the king, let there go forth a royal order from him, and let it be written among the laws of the Persians and the Medes, that it be not altered. That Vashti come no more before the king Achashverosh; and let the king give her roval estate unto another that is better than she. 20. And when the king's decree which he will make shall be published throughout all his empire, (for it is great,) all the wives will give honour to their husbands, both to great and small. 21. And the proposal was pleasing in the eyes of the king and of the princes; and the king did according to the proposal of Memuchan: 22. And he sent letters unto all the provinces of the king, unto every province according to its writing, and to every people according to their language, that every man should bear rule in his own house, however he may speak according to the language of his people.

CHAP. II.

1. After these things, when the wrath of the king Achashverosh was appeased, he remembered Vashti, and what she had done, and what had been decreed against her.

2. Then said the young men of the king, his servants, Let there be sought for the king virgins of handsome appearance:

3. And let the king appoint officers in all the provinces of his kingdom, that they may gather together all the young virgins of handsome appearance unto Shushan the capital, to the house of the women, under the custody of Hegé the king's chamberlain, keeper of the women; and let them give them their customary anointings;

4. And let the maiden who may be pleasing in the eyes of the king become queen instead of Vashti; and the thing was pleasing in the eyes of the king; and he did so.

5. There was a certain Jew, in Shushan the capital

סְרַדְּבִי בֵּן יָאָיר בּן־שָׁמָעֵי בַּן־קִישׁ אָישׁ יִמִינִי: אֲשֵׁר הְגְלָה מִירַוּשָׁלַיִם עם־הַגּלָה אֲשֶׁר הָגְלְהָה עם יְכָנְיָה מֶלֶה־יְהוּרֶה אֲשֶׁר הָגְלָה נְכְוּכַרְנָצֵר מֶלֶהְ בְּבֶל : וַיְהִיּ אֹמֵן אֶת־הֲדַפָּה הֵיא אֶסְהֵרֹ בַת־דּדֹוֹ כֵּי אֵין לֶהּ אָב וָאָם וְהַנַּעָרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבָת מַרְאֶה וּבְמַוֹת אָבִיהָ וְאִפֶּה לְקָחֶה מָרְרְּכֵי לְוֹ דְלַבְרת: וַיְהִי בְּרִזְשְׁמֵע <mark>דְבַר־הַבֶּּלֶךְ וְדָהֹוֹ וּבְהַקְבֵּץ נְעָרוֹת רַבְּוֹת אֶל־שׁוֹשֵׁן</mark> הַבִּירָה אֶל־יַר הַגָּי וַתִּלַקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵית הַפֶּּלֶךְ אָל־יַר הַגָּי שֹׁמֵר הַנְשִׁים: וַתִּיטַׁב הַנַּעָרָה בְעֵינִיוֹ וַתִּשְׂא חֶסֶר לְפָנִיר וְיִבְבַהל אָת־תַּמְרוּקְיָהְ וְאֶת־מְנוֹתָהָ לֵהֶת לָהּ וְאֵתֹ שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הַרְאָיוֹת לֶהֶתִּלֶה מָבֵּית בַּמֶּלֶךְ וַיְשַׁנָּהָ וְאֶרת־נַעַרוֹתֶירָה לְטִוֹב בֵּית הַנָּשִים: לְאֹ־הִנִּידָה אֶסְתֵּׁר אֶת־עָפָּה וְאֶת־מְוֹלַדְהָתָה בִּי מְרְדְּבֵי יאָה עָלֶיה אֲשֶׁר לְא־תַגִּיד: וּבְכָּל־יַוֹם וָיוֹם מֶרְדְּכֵיֹ מְתְהַלֵּךְ לִפְגֵי חֲצַר בִּית־הַנְּשֵׁים לְרַעַת אֶת־שְׁלִוּם אַסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׁה בָּה: וּבְהַגִּיעַ תּרֹ נַעַרָּה וְנַעַרָּה וְנַעַרָּה יְנַעַרָּה לְבָוֹאוּ אֶל־הַשֶּּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקִץ הֵיּוֹת לְהּ בְּרַת הַנָּשִׁים שְנֵים עָשֵּׁר חֹדֶשׁ בֶּי בֵן יִמְלְאָוּ יְמֵי מְרוּקִיהֶן שְשַׁה חָרָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשֶׁה חֲרָשִׁים בַּבְּשְׂמִים 13 וּבְתַּמְרוּקִי הַנְּשִׁים: וּבְוֶּה הַנַּעַרָה בָּאָה אֵל־הַמֵּלֶךְ

אָת בְּל־אֲשֶׁר תֹאמֻר יִנְּחֶן לָהֹ לָבָוֹא עַפֶּׁה מְבֵּית

whose name was Mordecai, the son of Yair, the son of Shimei, the son of Kish, a Benjamite; 6. Who had been carried away from Jerusalem with the captives who had been carried away with Yeconiah, the king of Judah, whom Nebuchadnezzar the king of Babylon had carried away. 7. And he brought up Hadassah, that is Esther the daughter of his uncle; for she had neither father nor mother, and the maiden was of beautiful form and of a handsome appearance; and when her father and mother were dead, Mordecai had taken her to him as a daughter. 8. And it came to pass, when the king's order and his decree were heard, and when many maidens were brought together unto Shushan the capital, under the custody of Hegai, that Esther also was brought unto the king's house, under the custody of Hegai, the keeper of the women. 9. And the maiden was pleasing in his eyes, and she obtained favour before him; and he gave her speedily her anointings, with her presents, and the seven maidens, who were meet to be given her, out of the king's house: and he preferred her and her maidens with the best things in the house of the women. 10. Esther had not told her people nor her descent; for Mordecai had charged her that she should not tell. 11. And day by day did Mordecai walk before the court of the house of women, to ascertain the well-being of Esther, and what would be done to her. 12. And when the turn of every maiden was come to go in unto the king Achashverosh, at the expiration (of the time) that she had been treated according to the custom of the women, twelve months; for so were the days of their anointings accomplished, six months with oil of myrrh, and six months with sweet odours, and with other ointments of the women; 13. And thus came the maiden unto the king; then whatsoever she asked for was given

14 הַנְּשִׁים עַר־בֵּית הַמֶּלֶך: בָּעָרֶבּוּ הַיּא בָאָה וּבַבּנֶקר הַיא שָבָּה אָר־בַּית הַנְּשִׁים שֵׁנִּי אָל־יַדְ שַׁעַשְנֵּזְ סְרִים הַמֶּּלֶךְ שַׁמֵר הַפִּירַלְּשְׁים לְא־חָבְוֹא עוֹד אָל־הַמֶּּלֶךְ בִּי אִם־חָפֵּץ בָּה הַמֶּלֶךְ וְנִקְרָאָה בְשֵׁם: אֶל־הַמֶּּלֶךְ בִּי אִם־חָפֵּץ בָּה הַמֶּלֶךְ וְנִקְרָאָה בְשֵׁם:

ין וּבְהַגִּיע תְּרִ־אֶּסְתֵּר בַּת־אָבִיחַיָל וּ דְּדֹּד מְרְדְּבֵּׁי אֲשֶׁר לְקַחִּלוֹ לְבַׁת לָבָוֹא אֱל־הַמֶּׁלֶךְ לְא בִקְשָׁהׁ דָּבָּר בִּי אָם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמֶר הַנְיִ סְרִיס־הַמֶּּלֶךְ שֹׁמֵר הַנְּשְׁיִם אָם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמֶר הַנְיִ סְרִיס־הַמֶּּלֶךְ שֹׁמֵר הַנְּשְׁיִם

וּהָלֶלְקֿח בּתְרֶּהְי אֶסְתֵּתרׁ נּשֵּׂאת חֵׁן בְּעִינֵי כָל־רֹאֵיהָ: וַהִּאַלְּקְּח אֶסְתֵּתר אֶלִי־־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ אֶל־בַּיִרת מַלְכוּתׁוֹ בָּחְרָשׁ הַּוְעָשִׁירִי הוּא-־חָרָשׁ טַבֶּרת בִּשְׁנַרת-־שֶׁבַע בַּחְרָשׁ הַוְעָשִׁירִי הוּא-־חָרָשׁ טַבֶּרת בִּשְׁנַרת-שֶׁבַע

וַרָּעְשָּׁאַ־חֵן וָתֶפֶר דְ פָנָיו מְכָל--הַבְּתוּרְ מִכָּל-הַנָּשִׁים וַרִּעִשָּׁאַ־חֵן וָתֶפֶר דְ פָנָיו מְכָל--הַבְּתוּרְ מִכָּל-הַנָּשִׁים

18 בֶּהֶר־מֵלְכוּתֹ בְּרֹאשֶׁה וַיַּמֶלִיכֶהָ תַּחַרת וַשְּׁתִּי: וַיַּעַשׂ הַפֶּׁלֶךְ מִשְׁתָּה נָרוּל לְכָל־שָׁרִיוֹ וְעַבְּרִיו אֵת מִשְׁרִּתְּה אֶסְרֵתֶר וַהֲנָחָה דַלְּפְרִינוֹתֹ עָשֶּה וַיִּרֵקו מִשְׁאֵת כְּיֵר אָסְרֵתֶר וַהֲנָחָה דַלְּפְרִינוֹתֹ עָשֶּׁה וַיִּרֵקו מִשְׁאֵת כְּיֵר

19 הַפֶּלֶך: וּבְהַקָּבֶץ בְּתוּלְוֹת שֵגְיֶת וּמָרְדְּבֵי ישֵב בְּשַעַר־

יים בְּאָשֶׁר בְּאָפְנָּה מְוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַפְּׁהּ בַּאֲשֶׁר עֲשֶׁר בָּאָפְנָה אִרְזוֹ: עשָׁה בַּאַשֵּר הָיָהָה בִּאָפְנָה אִרְזוֹ: עשָׂה בַּאַשֵּר הָיָהָה בִּאָפִנָּה אִרְזוֹ:

וֹבֻרֹבִי שִׁלִי-סִרִיסֹי בוּפֶּנְבִּן לִ מִשְּׁמְרֵי בוּפָּלְ לֹוֹבְּלְשׁוּ בּיָמִים בּיָמִים וְמִרְבִּכִי יִשְׁבֵּ בְּשְׁעַר-בּיַמֶּלְךְ לַצַּף, בּּוּּלְוֹן

her to go with her out of the house of the women unto the 14. In the evening she went, and in house of the king. the morning she returned into the second house of the women, to the custody of Shaashgaz, the king's chamberlain, the keeper of the concubines; she came not again unto the king, except the king desired for her, and she was called by name. 15. And when the turn of Esther, the daughter of Abichavil the uncle of Mordecai, who had taken her for his daughter, was come to go in unto the king, she required nothing but what Hegai the king's chamberlain; the keeper of the women, appointed; and Esther obtained grace in the eyes of all those that beheld her. 16. And Esther was taken unto the king Achashverosh into his royal house in the tenth month, which is the month Tebeth, in the seventh year of his reign. 17. And the king loved Esther above all the women, and she obtained grace and favour before him more than all the virgins; and he placed the royal crown upon her head, and made her queen instead of Vashti. 18. And the king made a great feast unto all his princes and his servants, the feast of Esther; and he made a release of taxes to the provinces, and gave gifts, according to the means of the king. 19. And when virgins were gathered together the second time, then was Mordecai sitting in the king's gate. 20. Esther had not yet told her descent nor her people; as Mordecai had charged her; and Esther did the command of Mordecai, equally as when she was under his charge.

21. In those days, while Mordecai was sitting in the king's gate, Bigthan and Teresh, two chamberlains of the king, of those who kept the door, became wroth, and sought to lay hand on the king Achashverosh. 22. And

לְשְׁלָחַ יָּר בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרְשׁ: וַיִּנְדַע הַדְּכָר ׁ לְמְרְדְּבַׂי וַיַּנְדַע הַדְּכָר ׁ לְמְרְדְּבַׂי וַיַּגַּר לְאֶסְתַּער הַמַּלְבָּה וַתְּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מְרְדְּבֵי: וַיְבָקַשׁ הַדְּבָר וַיִּפָּצֵא וַיִּתְלוּ שְׁנִיהֶם עַל־עֵץ מִּרְדְּבָי: וַיְבָקַשׁ הַדְּבָר וַיִּפָּצֵא וַיִּתְלוּ שְׁנִיהֶם עַל־עֵץ

ניבָהָב בְּחֵפֶּר דִּבְרֵי הַיָּמִים לֹפְנֵי הַמֶּּלֶּךְ:

אָתִרִּים הָבָּרָים הָבֵּלֶּה נְדַל הַפֶּּלֶּךְ אֲחַשְׁנֵרושׁ אַתרוּ הַדְּבָרָים הָבֵּלֶּה נְדַל הַפָּּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרושׁ בּישׁרוּ הַדְּבָרָים הָבִּלֶּה נְדַל הַפָּּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרושׁ

בּסְאוֹ מֵעֵּר בָּל-הַשָּׁרִים אָשֶׁר אִרְזוֹ: וְכָל-עַבְּהֵי הַפָּעָר אֲשֶׁר-בְשַׁעַר הַפָּעָר כְּרָעִים וּמְשְׁתַּחָנִים לְהָפְּן בִּיבֵן צִנָּה-לַוֹ הַפֶּעֶר וּמָּרְדְּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחַעָה:

יַנְאַמְרוּ עַבְרֵי הַמֶֶּּבֶּן אֲשֶׁר־בְּשַׁעַרְ הַמֶּּלֶךְ לְמְרְדְּבְיֵי יַנְיֹּאמְרוּ בְּשַׁעַרְ הַמָּּ

שַרּוּעַ אַתָּה עובר אָת מְצְוָת הַמֶּלֶך: וְיְהִי בְּאָמְרֶם אַלְיוֹ יַוֹם וְיֹּוֹם וְלְיֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם וַיִּנְירוּ רְּהָמָן לִרְאוֹת רְיַיַעַמְרוּ דִּבְרֵי מְרְדְּבַי בִּי־הִגִּיר רָהֶם לִרְאוֹת הַיַיַעַמְרוּ דִּבְרֵי מְרְדְּבַי בִּי־הִגִּיר רָהֶ

אַשֶּׁר־תָּוּא יְהוּרֶי: וַיַּרְא הָטֶּׁן כִּי־אֵין מָרְדְּכַי כּּרָע זַ אַשְׁר־תָּוּא יְהוּרֶי: וַיַּרְא הָטֶּן כִּי־אֵין

וּמְשְׁתַּחְשֶׁה לְוֹ וַיִּמְלֵא הָמָן חַמָּה : וַיָּבֶו בְּעִינִיו לִשְּלַחַ יָרֹ בְּמָרְדְּבַי לְבַדוֹ בִי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מְרְדְּבָי וַיְבַקָּשְׁ הָמָן לְהַשְׁמִיר אֶת־בָּל־הַיְהוּרֶים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכְוּת הָמָן לְהַשְׁמִיר אֶת־בָּל־הַיְהוּרֶים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכְוּת

ז אָחַשְׁוֹרָושׁ עָם מָרְדְּכֵי : בַּחְדֶּשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חַדֶּשׁ נִיסָּן בִשְׁנַת שְׁתַּים עָשְׁבֵּה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרְוֹשׁ הִפִּיל פּוּר הוא הַגּוּרָל לִפְנֵי הָמָן מִיְוֹם וּ לְיִוֹם וּמֵחֶדֶשׁ לְחָדֶשׁ הוא הַגּוּרָל לִפְנֵי הָמָן מִיְוֹם וּ לְיִוֹם וּמֵחֶדֶשׁ לְחָדֶשׁ

אַר : נְיָּאמֶר s שְׁנֵים־עָשָּׂר הוּא־חְדֶּשׁ אֲדֶר: צִיּאמֶר *

the thing became known to Mordecai, and he told it unto Esther the queen; and Esther informed the king in the name of Mordecai. 23. And the thing was inquired into and found true; and they were both hanged on a pole: and it was written in the book of chronicles before the king.

1. After these things did king Achashverosh make great Haman the son of Hammedatha the Agagite, and he advanced him; and he placed his seat above that of all the princes that were around him. 2. And all the king's servants, that were in the king's gate, bent the knee and prostrated themselves to Haman; for so had the king commanded concerning him; but Mordecai bent not the knee nor prostrated himself. 3. Then said the king's servants, who were in the king's gate, unto Mordecai, Why transgressest thou the king's command? 4. Now it came to pass, when they spoke unto him day by day, and he hearkened not unto them, that they told Haman, to see whether the words of Mordecai would stand; for he had told them that he was a Jew. 5. And when Haman saw that Mordecai bent not the knee, nor prostrated himself to him, Haman became full of wrath. 6. But it appeared too triffing in his eyes to lay hands on Mordecai alone; for they had told him the people of Mordecai; therefore Haman sought to destroy all the Jews that were throughout the whole kingdom of Achashverosh, the people of Mordecai. 7. In the first month, that is the month Nissan, in the twelfth year of king Achashverosh, they cast Pur, that is, the lot, before Haman from day to day, and from month to month, to the twelfth month, which is the month Adar.

8. And Haman said unto the king Achashverosh, There

^a According to heathen customs he resorted to this method, as a species of divination, to discover the month and day when it would be most propitious to attempt the destruction of the hated people.

הָבֶּוֹ לַפֵּלֶהְ אֲחַשְׁוּלוֹשׁ יֶשְנוֹ עַם־שָּׁחָר מְבְּזְרָ וּמְפּּלֶרְ בִּין הָעַמִּים בְּכָל מְרִינִוֹת מֵלְכוּתֶךְ וְבְתִיהֶם שׁנִוֹת מִבְּלרּיָבֶּם וְבְתֵּיהֶם שׁנִוֹת מִבְּלרּיָבֶם וְבְתֵּיהֶם שׁנִוֹת מִבְּלרּיָבָם וְבְתֵּיהֶם וְלַמֶּלֶךְ אֵיזְם מְבֶּלרּיָם וְצִּבְּרְם יִּבְּרִים וְלַמָּלֶךְ שִׁים וְלַמֶּלֶךְ אֵיזְם יִּבְּרָם וְבְּבָּים בְּבַר־בָּבֶּף אֶשְׁקוֹל עַל־יְבִיוֹ עשִׁי עַּבְּרָם וְנְתָּשֶׁרִרת אְלְבִּים בְּבַר־בָּבֶּף אֶשְׁקוֹל עַל־יְבִיוֹ עשִׁי עַּבְּרָם וְנְתָּוֹן בְּרָבְיּ אָבְּרְם וְבְּבָּיִם בְּבַר־בָּבֶּף אֶשְׁקוֹל עַל־יְבִיוֹ עשִׁי מַעַל יְרְוֹ וַיִּהְנָּה לְהָמֵן בָּן־הַמְּבֶּרְתָא הַאָּנְגִי מַשְּׁלֶּךְ וְהָבֶּעְהוֹ מַעַל יְרָוֹ וַיִּהְנָה לְהָמֵן בָּן־הַמְּבֶּרְתָא הַאָּנְגִי מַמָּלֶרְ וְהַבָּעְהוֹ בְּבָּעוֹן בְּבָּעוֹן לְרָבְיוֹ בִּיְּבְּבְּתוֹן לְרְבְּיוֹ וְהַעֶּבְּרִים : וַיִּאֹמֶר הַמָּעֶלְּךְ לְהָבֶּוֹן הַבֶּפֶף נְתִוּן לְרְּבְּיוֹ בִיּמְנָתְיוֹ בְּוֹיִים בּינִישְׁנִים בְּבְעִינֵּיִרְם : וַיִּאְמֶר הַמָּלֶּלְרְ לְהָבֶּוֹן הַבֶּפֶּף נְתִוּן לְּךְּבְּיוֹ הַבְּעָּלְוֹ וְנִישְׁבָּים בְּבִינִינְיִים : וַיִּאְבָּרְ לְהָבָּוֹן הַבֶּפֶּף נְתִוּן לְרְבְּיִבְּיוֹ הַבְּשְׁנִית בְּוֹיִבְּיִים : וַיִּשְּבְּיוֹ הַמָּלֶּרְ לְהָבְיוֹן הַבְּעָבְיוֹת הְיִיבְּים : וַיִישְׁבְּיוֹ הַבְּּעְלְּוֹן לְרָבְיִים : וְיִישְׁבְּיוֹ הַבְּעָּלְוֹים בְּעִבְּיוֹים : וַיִּשְׁבְּיוֹ הַבָּעְּלְּיוֹ הַבְּבְּיוֹים : וְיִבְּבְּיִים : וְיִיִּבְּיּבְיִים : וַיִישְׁבְּבִּיוֹים : וְיִבְּבְּיוֹבְיוֹת הְּוֹ בְּטְיוֹים : וְיִבְּבְּיוֹים : וְיִבְּבְּיוֹים : וּנְיִישְׁוֹת בְּוֹ בַּטְוֹיְבְים : וְיִישְׁבְּיוֹים בּוֹים בְּבָבְיוֹים בּבְּבְיוֹים בְּבְּיוֹים בְּבְבְּיוֹם הַבְּבְּיוֹם בְּבְבְּנִיים בּיוֹבְים בּבְּעוֹים בְּבְעוֹים בְּבְּיוֹבְים בּיבְּבְיוֹבְיוֹבְיוֹם בְּבְיבְיוֹבְיוֹב בְּבְּיוֹבְיוֹב בְּבְיוֹבְים בְּבְיוֹים בּוֹבְייוֹים בּיוֹבְיוֹבְיוֹים בּבְּעוֹבְיוֹב בְּבְיוֹבְיבְיבְים בּבּבְיוֹים בּבְּבְיוֹבְיוֹם בְּבְּבְיוֹים בּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹבְים בּבְּבְיוֹבְבּיוֹם בּבְּעוֹבְיוֹב בּיוֹים בּבְּיוֹים בּבְּעוֹבְיוֹם בּבְּבּים בְּבְבּיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְיוֹבְים בְּיוֹבְים בְּיבְּבְיוֹם בּבְּבְיוֹבְיוֹים בְּבְיבְים בְּבְּב

בַּחַבֶּשׁ הָרָאשׁוֹן בִּשְׁלוּשָּׁה עֲשֶׁר יוֹם בוֹ וַיִּכְתַב בְּכָל־
אֲשֶׁר־צְּיָּה הָמֶּן אֶל אֲחַשְּבַּרְפְגִי־הַּמֶּּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחׁוֹת
אֲשֶׁר וּ עַל־יִמְדִינָה וּמְדִינָה וְמֶדִינָה וְאֶל־-שֲׂבִי עַם וְעָם בִּלְשׁוֹגֵוֹ בְּשֵּׁם מְרִינָה וּמְדִינָה וְמֶדִינָה וְמֶבּוֹי הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַבְּחִינִה הַמֶּלֶךְ וּ עַלִּים בִיד הרצים אל-כל-מדינות המּלֹּהְ וּ וְנִשׁלוֹח ספּרִים בִיד הרצים אל-כל-מדינות המּלֹּהֹ

ינְשְׁלוֹחַ סְפָּרִים בְיַר הָרָצִים אֶלּ־כָלֹ־מְרִינְוֹת הַפֶּּעֶׁךְ בְּיִר הָרָצִים אֶלִּרְ בָּלִּ־מְרִינְוֹת הַפָּּעֶׁרְ לְהַשְׁמִיר לַהְנִים בְּנִים אֶלָּר בִשְׁלוֹשָׁה עָשֶׂר לְחָדֶשׁ וְעַשֶּׁר לְחָדֶשׁ וְעַשֶּׁר לְחָדֶשׁ וְעַשֶּׁר לְחָדֶשׁ וְעַשֶּר לְחָדֶשׁ

14 שְׁגֵים־עָשֶׂר הוּא־חַדֶּש אֲדֶר וּשְלָלֶם לָבְוּז: פַּחִשֵּׁגָן הַכְּחָב לְהִנָּחֶן דָּת בְּכָל־מְרִינָה וּמְדִינְה גָּלִּוּי לְכָל־

יוֹם הַעָּמִים לְהְיִוֹת עֲתִידִים לַיִוֹם הַוֶּה : הַרָצִּים יָצְאַוּ בְּהַעַמֵּים לְהְיָוֹת בְּתִּיבֶה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירֶה דְחוּפִים בְּרָבַר הַמֶּּלֶךְ וְהַדֶּת נִתְּגָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירֶה

is one people scattered and dispersed among the nations in all the provinces of thy kingdom; and their laws are different from those of every people; whilst they do not keep the laws of the king; and it is no profit for the king to tolerate them. 9. If it be pleasing to the king, let it be written to destroy them; and ten thousand talents of silver will I weigh out into the hands of those that have the charge of the business, to bring (the same) into the king's treasuries. 10. And the king drew his signet from his hand, and he gave it unto Haman the son of Hammedatha the Agagite, the oppressor of the Jews. 11. And the king said unto Haman, The silver is given to thee, the people also, to do therewith as it seemeth good in thy eyes. 12. Then were called the king's scribes in the first month on the thirteenth day thereof, and there was written all just as Haman had commanded unto the king's lieutenants, and to the governors that were over every province, and to the rulers of every people, to every province according to its writing, and to every people according to its language; in the name of king Achashverosh was it written, and sealed with the king's signet. 13. And the letters were sent by runners into all the king's provinces, to destroy, to kill, and to exterminate all the Jews, both young and old, little ones and women, on one day, on the thirteenth day of the twelfth month, which is the month Adar, and to plunder their property as spoil. 14. That a copy of the writing was to be given out as a law in every province, published unto all the nations, that they might be ready against that day. 15. The runners went out with all speed with the king's command, and the decree was given out in Shushan

^a This term is equivalent to "paying;" but as large sums are generally transferred by weight, it is preferred to the more minute expression of "counting out."

יְהַפֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבַוּ לִשְׁתֹּוֹת וְהָצִיר שוּשַׁן נְבְוֹבָה : וּפְרְדְּכִי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר גַעַשָּׁה וַיִּקְרַע ָסֶרְדְּכֵי אֶת־בְּגָּדִיו וַיִּלְבָשׁ שַׂק נָאֶבֶּר וַיֵּצֵאֹ בְתַוֹךְ הָעִׁיר וַיָּלָוֹא עָר לִפְנֵי שַעַר־ וּכָּרָה: וַיָּבֿוֹא עָר לִפְנֵי שַעַר־ בּמֶלֶךְ כִי אֵין לָבָוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבִוּשׁ שָׂק: <mark>וּבְכָל־מִדִינֶה וּמְדִינָּה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ</mark> מַנִּיעַ אֵבֶל נָדוֹל לַיְהוּדִים וְצָוֹם וּבְבָי וּמִסְבֵּר שַׂק ָּוָאֶפֶר יָצֵע לֶרַבְּים: וַּתְּבוֹאיֹנָה גַעַרוֹת אֶסְתֵּר וְקָרִיפֶּיהָ וַיַּגִּירוּ לָה וַתִּתְחַלְחַל הַפַּלְבֶה מְאֶר וַתִּשְׁלֵח בְּנָרִים לְחַלְבִישׁ אֶת־מָרְדַבֹּי וּלְחָמִיר שַׁקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קְבֵּל: וַתַּקְרָא אֶכְתַּר לַדָּתָדְ מְפָרִיסֵי הַשֶּּלֶדְ אֲשֶׁר הַדֶּעֶמִיר לְפָּגִיהָ וַתְצַוָּהוּ עַלֹּ־מֶרְדְּכָיָ לָדַעַת מַה־וֶהְ וְעַל־מֵה־ אָה: וַיִּצֶא הַהָּךְ אֶל־מָרְדְּכֵיְ אֶל־רְחַוֹּב הָעִּיר אֲשֶׁר לְפְּגֵי שֲעַר־הַמֶּלֶה: וַיִּנֶּר־דָשׁוֹ מְרְדְבַי אָתוּ כָּל־אֲשֶׁר קָרֶחוּ וְאַת וְ פָּרֶשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְׁקוֹל על־גּגְנֵי הַפֶֶּּלֶךְ בַּיְהוּרִים לְאַבְּרֶם: וְאֶת־פַּרְאֵנֶן בְּרָתַב־בָּיוֹדְית אֲשֶׁר־נִרַנוֹ בְשׁישָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לֹוֹ לְהַרְאִוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַנִּיד לָהְ וּלְצַנַּוֹת עָלֶיהָ לָבֹוֹא ישל-הַמֶּלֶהְ לְהַתְחַנֶּן-רֶאוֹ וּלְבַקְשׁ מִלְפָנָיו עַל-עַמָּה: נַיָּבָא הַתָּךְ וַיַּגַר לְאֶסְתֵּר אָת דְּכְבֵי מֶרְדְבָי: וַתְּאֹמֶר

אָסְתֵּר לַהָתָהְ וַתְּצַנֵּהוּ אֶל־מָרְדְּכֵי: כָּל-עַבְדֵי הַאֶּׁלֶהְ

יתיר י' *

the capital; and the king and Haman sat down to drink; but the city of Shushan was perplexed.

1. When Mordecai ascertained all that was done, Mordecai rent his clothes, and put on sackcloth (strewed) with ashes, and went out into the midst of the city, and cried with a loud and a bitter cry; 2. And thus he came up to the front of the king's gate; for none might enter into the king's gate clothed with sackcloth. 3. And in every province, in every place whither the king's command and his decree reached, there was great mourning among the Jews, with fasting, and weeping, and wailing; and a sackcloth (strewed) with ashes became the bed of the great. 4. And the maidens of Esther came with her chamberlains and told it her; and the queen was exceedingly terrified; and she sent garments to clothe Mordecai, and to remove his sackcloth from him; but he received them not. 5. Then called Esther for Hatach, one of the king's chamberlains, whom he had appointed to attend upon her, and gave him a charge to Mordecai to know what this was, and why this was. 6. So Hatach went forth to Mordecai unto the street of the city, which was before the king's gate. 7. And Mordecai told him all that had happened unto him, and of the fixed sum of money which Haman had promised to weigh out into the treasuries of the king for the Jews, to destroy them. 8. Also the copy of the writing of the decree that had been given at Shushan to destroy them he gave to him, to show it unto Esther, and to tell her (all), and to charge her that she should go in unto the king, to make supplication unto him, and to make request before him for her people. 9. And Hatach came and told Esther the words of Mordecai. 10. And Esther said unto Hatach. and gave him a charge unto Mordecai, 11. All the king's

וְעַפֹר מְדִינוֹת הַפֶּׁלֶךְ וְיְרָעִים אֲשֶׁר כָל-אָישׁ וְאִשְׁ<mark>ה</mark> אַשֶר־יָבָוֹאַ אֶל־הַמֶּּלֶךְ אֶל־הֶחָצֵר הַפְנִיפִׁית אָשֶר לְא־יִקְבָּא אַתַת דָּרתוֹ לְהָמִית לְצַבר מֵאֲשֶׁר יְוֹשִׁיט־ לו הַפֶּלֶךְ אֶת־שַּרְבִיט הַזָּהָב וְחָיֶהְ וַאֲנִי לַא נִקְרֵאתִיּ לָבָוֹא אֶל־הַפֶּּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יִוֹם: וַיַּגִּירוּ לְמָרְדְּכִּי 13 אָרת דּבְבֶרִי אֶסְהֵתר: וַיְאמֶר מְרְדְּבֵי דְּלְהָשֵׁיב אֶרִי-אַסְתֻּר אַל־-רְתַרַמַּי בְנַפְשֵׁךְ רְלְהִוּמָּבֵלט בִירת-<mark>הַמֶּ</mark>לֶךְ מִכָּלֹ-הַיְרחוּרֶים: כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ הַּוְחֲרִּישׁ <mark>בָעַת הַזֹּאת</mark> בָנַח וְהַצָּלֶּה יָעֲמָוֹר לֵיְהוּרִים מִמְּקוֹם אַחֵׁר וְאַתְּ וּבֵית־אָבֶיךְ תֹאבֶרוּ וּמֵי יוֹדַעַ אִם־לְעַת כְּוֹאת יַבְּעַהְ לַפַּלְכְוּת: וַהָּאֹפֶר אֶסְהֵר לְהָשִׁיב אֶל־מְרְדְּבָי: לַך בנוֹם אֶת־בָּל־הַיְהוּרִים הַנִּמְצְאֵים בְּשׁוּשָׁן וְצָוּמוּ <mark>"עָלֵי וְאַל־הְאַכְלוּ וְאַל־הִשְׁתוּ שְׁלְשֶׁת יָמִיםׂ לַיִּלְה וָיוֹם</mark> נַם־אֲנִי וַנַעַרֹתַי אָצַוּם בֵּן וּבְבֿן אָכַוֹא אֶל־תַּפֶּׁלֶּךְ אֲשֶׁר לא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָרְתִּי : וַיַּעֲבָר מְרְדְּכֵי יַנְיָתִי בְּנָים בְּנָיל אֲשֶׁר־צְוְתָה עָלֶיו אֶסְתֵּר: וַיְהָיו בַּיַום 🥂 הַשְּלִישִּׁי וַהִּלְבַשׁ אֶסְהֵרֹ מַלְבוּת וַהַּעֲמֹד בְּחַצֵר בִּית־ הָפֶּּלֶךְ הַפְּנִימִית נְבַח בֵּית הַפֶּּלֶךְ וְּהַפֶּּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־בָּפֵא מַלְכוּתוֹ בְבֵית הַמַּלְכוֹת נֹבַח בֶּתַח הַבָּיִת: וַיְהִי בִרְאוֹת הַפֶּׁלֶךְ אֶת־אֶסְתַּר הַפַּלְכָה עֹכֶּרֶת בֶחְצֵׁר נִשְּאָה חֻן

בעיניו ניושט הפולה לאסמר את־שרבים הזהל אשר

servants, and the people of the king's provinces, do know, that whosoever, whether man or woman, who doth come unto the king into the inner court, who is not called, there is but one law for him, to put him to death, except the one to whom the king doth hold out the golden sceptre, for he may live; but I have not been called to come in unto the king these thirty days. 12. And they told Mordecai the words of Esther. 13. Then spoke Mordecai to answer Esther, Imagine not in thy soul to be able to escape in the king's house alive, of all the Jews. 14. For if thou dost indeed maintain silence at this time, enlargement and deliverance will arise to the Jews from another place; but thou and thy father's house will perish; and who knoweth whether thou hast not for a time like this attained the royal dignity? 15. Then Esther said to return to Mordecai this answer. 16. Go, assemble together all the Jews who are now present in Shushan, and fast ye for me, so that ye neither eat nor drink three days, night or day; also I myself with my maidens will fast in like manner; and then will I go in unto the king, which is not according to the law; and if I perish, I perish.2 17. And Mordecai went about, and did according to all that Esther had commanded him. 1. Now it came to pass on the third day,

that Esther put on her royal apparel, and placed herself in the inner court of the king's house, opposite the king's apartment: and the king was sitting upon his royal throne in the royal apartment, opposite the gate of the house. 2. And it happened, when the king saw Esther the queen standing in the court, that she obtained grace in his eyes: and the king held out to Esther the golden sceptre

^a Arnheim renders: "For I am lost in either case," and explains: "For if I pretermit the death-bringing approach to the king, and the destruction overtakes my people, then will I also not live."

אָרְוֹנִתּקְרָב אֶסְתֵּׁר וַתִּגַּע בְּרָאשׁ הַשַּׁרְבִיט: וַיָּאמֶר לָהֹ הַפֶּּלֶךְ מַתּ־לָּךְ אֶסְתַּר הַמֵּלְבֶּה וּמַתּ־בַּקְשָׁתָךְ עַדּ־חֲצִי מור במלרות וווחי לד: וחשמר מחתר מחד מור-במלד מור

יַבּמַּלְכָוּתוְיִנָּתֶן לָךְ: וַתְּאמֶר אֶסְמֵּר אִס־עַל־הַמֶּלֶךְ מְוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמֶן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לְוֹ:

ַניָאמֶר הַפֶּּלֶךְ מְהָרוּ אֶת־הָמָן לַעַשְׂוֹת אָת־דְּבַּר אֶסְתֵּר י ניָבָא הַפָּלֶךְ וְהָבָּן אֶל־הַפִּשְׁתָּח אֲשֶׁר־גֶעְשְׁתָח אֶסְתֵּר י

ניאמר הַאָּלֶהְ לְאֶסְתֵּרֹ בְּמִשְׁתַּה הַיִּיִן מַה־שְּאֵלָהָהְ וְיִּנְּהֶן 6

יַתְעָן יִמַה־בַּקְשָׁתֶּךְ עַרְ־חֲצִי הַפַּלְכָוּת וְתַעָשׁ: וַתְּעַן

בְּמִינֵי הַשָּׁלֶךְ שְׁאֵלָתִי וַבַּקְשְׁתִי : אִם־מָצְאתִי חֵן וְדֵלְעִשְׂוֹרת אֶת־בַּקְשָׁרֹתִי יָבְוֹא רַחִמֵּלֶךְ וְהָכָּן אֶלְּ הַמִּשְׁתָּחֹ אֲשֶׁר אֲצֵעשֵׂה לָהֶׁם וּמָחֵר אֱצֶשֶׁה כִּרְבַּוּ הַמִּשְׁתָּחֹ אֲשֶׁר אֱצֵעשֵׂה לָהֶׁם וּמָחֵר אֱצֶשֶׂה כִּרְבַּוּ

וֹלְא-זֹת מִפְּנוּ זִיִּפֹּלֵץ בִּנִּוֹם תַּלְבְּלִי חַמְּרִ זִּיִּפֹּלְ אָת-מְרְבְּלִי בִּפְּלָךְ וְלִא-לִם לְב וְכֹרְאוֹת בָּמָּוֹ אָת-מֹרְבְּלִי בְּאַתר בִיפִּּלְבְ וְלִא-לִם הַיִּפְּלֶךְ : זִיִּגֹּא בִּימָן בַּיּוִם בַיְּיִנִם וְמִּנִּי

10 וַיִּרְזאַפָּק הָבָּוֹן וַיָּבִוֹא אֶל־בֵּיתֵוֹ וַיִּשְׁלֵח וַיָּבֵא אֶת־

יו אָהַבֶּיו וְשֶׁת־זֶבֶשׁ אִשְׁתְּוֹ: וַיְסַבֵּׁר לָהֵס הָמֶן אֶת־כְבְּוֹד עָשְׁרָוֹ וְרָב בָּנְיִו וְצֵּת בְּלֹוֹ הַהַפֶּּלֶךְ וְאֵת עָשְׁרָוֹ וְרָב בָּנְיִו וְצֵּת בִּלְּוֹ הַהַפֶּּלֶךְ וְאֵת

יַ אָשֶׁר נִשְּׁאוֹ עֵל־הַשָּׁרִים וְעַבְּרֵי הַמֶּלֶּךְ: וַיֹּאמֶר הַמְּלְרָ הַשְּׁרִים וְעַבְרֵי הַמֶּלֶךְ אָל־ אַף לְא־הַבִּּיִּאָה אֶסְהֵּתר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אָל־ הַמִּשְׁתֵּה אֲשֶׁר־עָשֶׂרָה כִי אִם־אוֹתִי וְנַם־לְמָחֶר אֲנִי that was in his hand; and Esther drew near, and touched the top of the sceptre. 3. And then the king said unto her, What wilt thou, queen Esther? and what is thy request? if it be equal to halfa of the kingdom it shall yet be given thee. 4. And Esther said, If it seem good unto the king, let the king and Haman come this day unto the banquet that I have prepared for him. 5. And the king said, Bring Haman quickly hither to execute the wish of Esther; so came the king with Haman to the banquet which Esther had prepared. 6. And the king said unto Esther at the banquet of wine, What is thy petition? and it shall be granted thee; and what is thy request? even if it be equal to half of the kingdom it shall be done. 7. Then answered Esther, and said, My petition and my request are, 8. If I have found grace in the eyes of the king, and if it please the king to grant my petition, and to do after my request, that the king with Haman may come to the banquet which I will prepare for them, and to-morrow will I do according to the word of the king. 9. And Haman went forth on that day joyful and with a glad heart; but when Haman saw Mordecai in the king's gate, who did not rise up, nor move for him, Haman was filled against Mordecai with wrath. 10. Neverthcless Haman refrained himself, and went to his house; he then sent and had brought in his friends, and Zeresh his wife. 11. And Haman told them of the glory of his riches, and the multitude of his children, and all the things wherein the king had made him great, and how he had advanced him above the princes and servants of the king. 12. And Haman said (farther), Yea, Esther the queen did not let any man come in with the king unto the banquet that she had pre-

^a An assurance and encouragement for her to ask, since she could scarcely think of demanding a favour which could at all equal the

ין קרוא־לָה עַם־הַמֶּלֶך: וְכָל־יֶּה אֵינֶנוּ שׁוֶה לֵי בְּכָל־ עַת אֲשָּׁר אֲנָי ראָה אֶת־מֶרְדְּכֵי הַיְּהוּרִי יוֹשֵב בְּשַער

יַנְיִּטְב הַדָּבֶר לִּפְּנִי הָמֶן וַיַּעֲשׁ הָגֵץ: נִיִּטְב הַדָּבֶר לִּפְּנִי הָמֶן וַיַּעֲשׁ הָגֵץ: נִיִּטְב הַדָּבֶר לִּפְּנִי הָמֶן וַיַּעֲשׁ הָגֵץ:

ל בּלַיִּלָה הַהוֹא נְרְדָה שְׁנֵר הַשֶּׂלֶךְ וַיִּאְמֶר לְהָבִּיא אֲ מֶר הַמָּלֶרְ וַיִּאְמֶר לְהָבִּיא אֶר בּמַבָּר הַזִּיְכְרנוֹת הַבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוִי נִקְרָאִים מְיִבְּילִי בּמַבָּר הַזִּיְכְרנוֹת הַבְּרֵי הַיִּמִּים וַיִּהְיוִי נִקְרָאִים

לפָגֵי הַפֶּלֶך: וַיִּפָּצֵא כָתֹּוּב אֲשֶׁרْ הָגִּיד מְרְדְּבַי עַל־ בּגְתַנָא וָטָׁרָשִׁ שְׁנֵי פַרִיפִי הַפֶּּלֶךְ מִשְׁמְרֵי הַפֵּף אֲשֶׁר

מַה־נַּעֲשָּׁהְ יָקָר וּגְרוּלֶרָה לְמָרְרְּכֵי עַל־־זֶּרָה וַיִּאמֶר הַפֶּּלֶךְ מַה־נַּעֲשָּׁה יָקָר וּגְרוּלֶרָה לְמָרְרְּכֵי עַל־-זֶרָה וַיּאמְרוּ

לא־גַעשָׁה עָפֶּוֹ דָבְּר: וַיָּאפֶר לְּאַר וְעָשֶׂה עָפְּוֹ דָבְּר: וַיִּאפֶר בּירת-רַהַפֶּּעֶׁךְ בִּירת-רַהַפֶּּעֶׁךְ בִּירת-רַהַפָּעֶּלְךְ בִּירת-רַהַפָּעֶּלְךְ בִּירת-רַהַפָּעֶּלְךְ בִּירת-רַהַפָּעָץ בַּירת-רַהַפָּעָץ בַּירת-רַהַבָּעִץ בַּירת-רַהַעִץ

אַשֶּׁר־הַכִּין לְוּ: וַיֹּאִמְרוּ נְגַעַרֵי הַמָּּלֶךּ אֵלֶיו הִנָּה הָמָן 5

לוֹ הַפֶּּלֶךְ נַיָּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבְוֹא: וַיָּבוֹא הָמָן וַיְּאמֶר לוֹ הַפֶּּלֶךְ מַה־-לַעֲשׁוֹרת בָּאָישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חַבְּץ בִּיקָרֶוֹ וַיָּאמֶר הָמָן בְּלְבוֹ לְמִי יַחְפִּץְ הַמֶּלֶךְ לַעֲשְוֹת בִּיקָרֶוֹ וַיָּאמֶר הָמָן בְּלְבוֹ לְמִי יַחְפִּץְ הַמֶּלֶךְ לַעֲשְוֹת

ז יָקָר יוֹתֵר ִמְמֶנִי: וַיִּאמֶר הָמֶן אֶרֹ-הַמֶּנֶדְ אִישׁ

אָשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ: יָבִיאוֹ לְבִוּשׁ מַלְבוּת אֲשֶׁר - 8

pared but myself; and also for to-morrow am I invited unto her with the king. 13. Yet all this availeth me nothing, every time that I see Mordecai the Jew sitting at the king's gate. 14. Then said unto him Zeresh his wife with all his friends, Let them make a pole of fifty cubits high, and to-morrow speak unto the king that they may hang Mordecai thereon; and then go thou in merrily with the king unto the banquet; and the thing pleased Haman; and he had the pole made.

1. On that night sleep departed from the king, and he ordered to bring in the book of records of the chronicles; and they were read before the king. 2. And it was found written, that Mordecai had told of Bigthana and Teresh, two chamberlains of the king, of those that kept the door, who had sought to lay hand on the king Achashverosh. 3. And the king said, What honour and dignity have been done to Mordecai for this? then said the king's servants, his ministers, There hath nothing been done for him. 4. And the king said, Who is in the court? now Haman was come into the outer court of the king's house, to say unto the king to hang Mordecai on the pole that he had prepared for him. 5. And the king's servants said unto him, Behold, Haman is standing in the court; and the king said, Let him come in. 6. So Haman came in; and the king said unto him, What shall be done unto the man whom the king desireth to honour? and Haman said in his heart, To whom would the king desire to do honour more than to myself? 7. And Haman answered the king, For the man whom the king desireth to honour, 8. Let them bring a royal apparel which the

extent offered her by the king. The more admirable is the prudence of Esther, who said that only on the morrow would she make use of the gracious permission.

לָבְשׁ־בְּוֹ הַהַפֶֶּּעֶהְ וְסוֹם בְּשִׁיר רָכַב עָלְיוֹ הַהְפֶּּעֶהְ פּ וֹאָלָשֶׁר נִתָּן בֶּרֶער מַלְלְנִּרת בְּרֹאשׁוּ : וְנָרֹתוֹן רַילְבוּשׁ וְרַיפוּם עַרל-יַר-אָישׁ מְשָׁרֵי רַיִּמֶּבֶּלְ הַפַּרַתִּמִים וַהַלְבָּשוֹ אַת־הָאִישׁ אֲשֵׁר הַמֵּלֶךְ חָפֵץ בְּיקָרָוֹ וְהַרְכִּיבָהוּ עַל־הַסּוּסׂ בִּרְחוֹב הָעִּיר וְקַרְאִוּ לְבָּנִיוּ ינאָשֶה לָאִישׁ אֲשֶר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בְיקָרְוֹ: נַיֹּאמֶר הַ הַפֶּּלֶךְ לְהָכָּו מַבּהר ַקַח אֶת־הַלְבָוּש וְאֶת־הַפוּם בַּאֲשֶׁר <mark>דְבַּרָתָ וַעֲשֵׂה־בֵן לְ</mark>סֶרְדְבַי הַיְהוּדִי הַיּשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּּלֶךְ אַל־תַפַּל דָּבָר מִכָּל אֲשֶׁר דְבַּרְתָּ: וַיַּקְח הָמָן אֶת־ הַלְבָוּשׁ וְאֶת־הַסוֹּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מְרְדְּבֵי וַיַּרְכִיבֵּהוֹ בּרְחַוֹב הָעִּיר וַיִּקְרָא לְפָּנִיו כָּכָה יֵעֲשֶה לָאִישׁ אֲשֶׁר יוֹשָער הַמֶּלֶךְ הַפָּץ בִּיקָרוֹ: וַיָשָׁב מָרְדְבַי אֶל־שַער הַמֶּלֶךְ בּיקָרוֹ: וַיָשָׁב מָרְדְבַי אֶל־שַער וְהָמֶן נִרְחַף אֶל־בִּיתוֹ אָבֶל נַחֲפָוּי רָאש: נַיְסַבּּר הָאָן לְזָרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אַהֲבָּיו אֵת כָל־אֲשֶׁר קָרֶהוּ וִיְאִמְרוּ לו חַבְּמִיו וַזֶרֶשׁ אִשְּׁהוֹ אַם מְזָרֵע הַיְהוּרִים מְרְדְּבֵי אָשֶר הַחַלּותָ לְנְפַל לְפָנִיוֹ לְא־תוּכֵל לוֹ בִי־נְפְוֹל תִפְוֹל אַנְעוּ: עוֹבָם מְבַבְּרִים עִמֹּו וְסָרִיםֵי הַמֶּּלֶךְ הִגְיעוּ וַיַבְהָלוֹ לְהָבֵיא אֶת־הָפְּׁן אֶל־הַמִּשְׁתֶה אֲשֶׁר־גַעְשְׁתָה אָסְתֵּער: וַיָּבָא הַזְּשֶּׁלֶךְ וְהָכָּן לִשְׁתְּוֹת עַם־אֶסְתֵּר הַמָּר בָה: וַיּאמֶר הַמֵּלֶהְ לְאֵסְתֵּר גָם בַּיִוֹם הַשְּנִיּ במשתה הנין מה־שאלתה אסתר הפלכה והנכן לך

king hath worn, and a horse on which the king hath ridden, and let there be placed a royal crown on his head. 9. And let the apparel and the horse be given into the hand of one of the king's officers, one of the nobles, that they may array the man whom the king desireth to honour, and cause him to ride through the street of the city, and proclaim before him, Thus shall be done to the man whom the king desireth to honour. 10. Then said the king to Haman, Make haste, take the apparel and the horse, as thou hast spoken. and do thus to Mordecai the Jew, that sitteth at the king's gate: let nothing fail of all that thou hast spoken. 11. And then Haman took the apparel and the horse, and arrayed Mordecai, and caused him to ride through the street of the city, and proclaimed before him, Thus shall be done unto the man whom the king desireth to honour. 12. And Mordecai returned to the king's gate; but Haman hastened to his house mourning, and having his head covered. 13. And Haman told Zeresh his wife and all his friends all that had befallen him; then said unto him his wise men and Zeresh his wife, If Mordecai, before whom thou hast begun to fall, be of the seed of the Jews, thou wilt not prevail against him, but wilt surely fall before him. 14. They were yet speaking with him, when the king's chamberlains arrived, and they hastened to bring Haman unto the banquet which Esther had prepared. 1. And the king came with Haman to drink with Esther the queen. 2. And the king said also unto Esther on the second day at the banquet of wine, What is thy petition, queen Esther? and it shall be granted thee: and what is thy re-

^a Some render this: "The apparel which the king wore, and the horse on which he rode when the royal crown was placed on his head." But the version in the text according to Rashi appears more correct than the other.

· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	,
וּמַה־בָּקִשְׁתֶךְ עַר־חֲצִי הַפַּלְכָוּת וְתָעֲשׁ : וַהַּעַן אֶסְהֵּר	3
הַפַּלְכָה וַתּאֹמֵר אִסֹ־מָצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָּ הַשָּּׁלֶךְ וְאִם־	
עַל-הַפֶּלֶךְ מֻוֹב תִּנָּתָן לְיַנִפְשִׁיֹבִשְׁאֵלְהִיוְעַפִּי בְּבַקְשָׁרִי:	
בֵּי נִמְבַּרְנוֹ אָנִי וְעַפִּי לְהַשְׁמִיר לְהַרָוֹג וּלְאַבֵּר וְאִלּוּ	4
לַעַבָרִיםוְלִשְפָּחָוֹת נִמְבַּרְנוּ הֱחֱבַשְׁתִיכִּי אֵין הַצֵּר שׁוֶה	
בְּנָגֶק הַמֶּלֶךְ: ניּאֹמֶר הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ	5
וַיָּאֹבֶר לְאֶסְתַּר הַפַּלְבֶּה מִי הִוּא זֶהֹ וְאֵי־זָה הוֹא אֲשֶׁר־	
מלאו לְבוּ לַעִשְּוֹת בֵן: וַתְּאמֶר מֶסְתֵּר אֲישׁ צַר וְאוֹיֵב	6
יהמן הרע הונה והמן גבעת מלפגי המלך והפלבה:	
וַהַמֵּלַרְ לֶם בַּחֵבֶתוֹ מִפִּשְׁתֵּה הַיַּיוֹ צֵּלֹ־גְּנָת הַבִּיתוּ וְהָבֵּן	7
עָמַר לְבַקשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַפַּלְבָּה בִי רָאָה בִי־	
בַּלְתָה אֵלֵיו הַרַעָה מַאָת הַמֶּלֵהְ: וְהַמֶּׁלֵהְ שָב מְנְבַּת	8
הַבִּיתָן אַל־בֵית ו משתה הַיַּיון וְהָמֶן נבּל על־הַמְּטָה	
אָשֶר אָסְתֵּר עָלֵיהָ וַיָּאֹמֵר הַמֶּלֶךְ הְנָבם לְכְבָוֹשׁ אָת־	
הַמַּלְבֶה עִפִּי בַּבֵּיִת הַדָּבָּר יָצָא מְפֵי הַפֶּּלֶךְ וּפְגֵי הִמָּן	
קפו: וַיִּאמֵר חַרבוֹנֶרה אֵחָר מְן־הַפַּרִיכִּים רְּפְנֵי	9
הַפֶּלֵךְ גַם הַגָּח־הָעֵץ אָשֶר־עָשֶה הָמָן לְמָרְדְכַי אָשֵר	
דְבֶּר־מְוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עִמֵר בְבֵית הָבֶּן נָבְהַ חַמְשִּים	
אַמֶּה וַיִּאמֶר הַמֶּלֶךְ הְתַלְחוּ עָלֵיו: וַיִּרְרֹשׁוּ אֶרִי־הָמְּן	10
על הגעץ אַשֶר־הַבִּין לְפָרִדְבֵי וַחֲבָת הַפֵּלֶךְ שָבֶכָה י	
בַּיִּוֹם הַהֹוֹא נְהַן הַמֵּלֶךְ אָחַשְׁוֵרוֹשׁ	

quest? if it be equal to half the kingdom, it shall be done.

3. Then answered Esther the queen and said, If I have found grace in thy eyes, O king, and if it be pleasing unto the king, let my life be given me at my petition, and my people at my request:

4. For we have been sold, I and my people to be destroyed, to be slain and to perish; and if we had been but sold for bondmen and bondwomen, I would have remained silent; for the oppressor regardeth not the damage of the king.

5. Then spoke the king Achashverosh and said unto Esther the queen, Who is this, and where is he, whose heart hath emboldened him to do so? 6. And Esther said. A cruel and vengeful man, this wicked Haman; then became Haman terrified before the king and the queen. 7. And the king arose in his wrath from the banquet of wine, and went into the palace garden; and Haman stood up to make request for his life of Esther the queen; for he saw that there was evil determined against him by the king. 8. And when the king returned out of the palace garden into the apartment of the banquet of wine, Haman was fallen upon the couch whereon Esther was; then said the king, Will he even do violence to the queen before me in the house? The word had just come out of the king's mouth, when they covered Haman's face. 9. Then said Charbonah, one of the chamberlains, before the king, Behold also, the pole, which Haman had made for Mordecai, who hath spoken well for the king, standeth in the house of Haman, fifty cubits high; and the king said, Hang him thereon. 10. So they hanged Haman on the pole which he had prepared for Mordecai, and the wrath of the king was pacified.

CHAP. VIII. 1. On that day did the king Achashverosh give the house of Haman the oppressor of

לאַפְהַער הַמֶּלְבֶּׁה אָת־בֵּית הַמֵּן צֹרֵר הַיִּהוּהֵייֹם וּמָרְדְּבַי בָּא לֹפְנֵי תַפֶּׁלֶךְ כִי־הִגִירָה אֶסְתֵּר מָה הְוּא־ לָה: וַיָּסַר הַפֶּּלֶך אֶת־טַבַּעָתוֹ אֲשֶׁר הַזֶעָבִיר מֵהְכֶּן ַוּיִרְעָה לְמָרְדָבֵי וַתָּשֶׂם אֶכְתֵּר אֶת־מָרְדְכַי עַלּבְּיִת וַרְזוֹפֶף אֶפְהֵׁר וַרְזִרבֵּר לִפְנֵי המן: הַפֶּּלֶהְ וַתִּפְּל לֹפְנֵי רַגְלָיוּ וַתַּבְהְ וַתִּקְתָּ לֵוֹ לְהַעָבִירֹ אַת־רַעַת הָמֶן הָאָנָגִי וִאֵת מַחַשַׁבָּתוֹ אַשֶּׁר חָשֵׁב עַל-הַיְהוּרִים: וַיַּוֹשֶׁט הַפֶּּכֶּלְ לְאֶפְהַתִּר אֵרת שַּרְבָט הַזָהָב וַתָּקָם אֶסְהֵּר וַהַּעָעָה לִפְנֵי הַמֶּלֶך: וַ
ה'אֹמֶר אָם־עַל־הַפֶּּלֶךְ טוֹב וְאִם־מָצֶארִתִי חַן לְפָּנִיו וְכְשֵׁרְ <mark>הַדְּבָר</mark> לִפְנֵי הַפֶּּלֶךְ וְטוֹבֶה אֲנִי בְעִינָיֵו יִכְהֵב לְהָשִיב <mark>אֶת־הַסְּבָּרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמֵן בֶּן־הַמְּרָהָאֹ הָאֲנְגִּי אֲשֶׁר</mark> <mark>כָרַוב לְאַבֵּר אֶת־הַיְיְהוּרִים אֲשֶׁר בְּכָר ׁ-מְרִינְוֹרת</mark> הַמֶּלֶך: בִּי אֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר־יִסְצָא אֶרת--עַמֶּי וְאַיכָכְרָה אוּכַר ְ וְרָאִירִזי בְּאָבְרַן

בֹּיבִ-בִּקָּוֹ נִעַּבִּי לְאֵּסְׁתִּי נִאְעִי בִּעְלִּי עַלְיבִּעִּץ לְאֵּסְתִּי בִּעְלִּי עַלְ-בִּעָּץ לְאֵּ לְאָשִּׁסְנֵעִר בִּיּפֵּלְבָּׁבִי וּלִּבְמָרְבְּכֹּי בַּיִּבְּוּנְיִי בִּיּכְּי ג מְוָבַּדְרָבְיִי : נּיָאמֶר בּמּלְבָּׁ אַבְּחַשְׁוֹרְהַ

אָשֶׁר־שָׁלַח יָרוֹ בּּיְהוּרְייִם: וְאַשֶּׁם כִּחְבּוּ עַל־הַיְּהוּרִים בַּשְּׁוֹב בְּעִינִיכָּם בְּשֵׁם הַמֶּּכֶּלְךְ וְחִרְאָוּ בְּשַבּעַר הַמֶּלֶךְ בִּי־כְתָּב אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמָּּלֶךְ וְנַחְתָּוֹם יייירי׳ the Jews unto Esther the queen; and Mordecai came before the king; for Esther had told what he was unto her.

2. And the king took off his signet which he had taken from Haman, and gave it unto Mordecai; and Esther set Mordecai over the house of Haman.

- 3. And Esther spoke again before the king, and fell down at his feet, and wept, and besought him to do away the evil of Haman the Agagite, and his device which he had devised against the Jews. 4. And the king held out toward Esther the golden sceptre; and Esther arose, and stood before the king; 5. And she said, If it be pleasing to the king, and if I have found grace before him, and the thing seem right before the king, and I be pleasing in his eyes, let it be written to recall the letters, the device of Haman the son of Hammedatha the Agagite, which he hath written to exterminate the Jews who are in all the provinces of the king. 6. For how could I endure to see the evil that should befall my people? or how can I endure to see the destruction of my kindred?
- 7. Then said the king Achashverosh unto Esther the queen and to Mordecai the Jew, Behold, the house of Haman have I given to Esther, and him they have hanged upon the pole, because he had stretched out his hand against the Jews. 8. But ye^a write concerning the Jews, as it may be good in your eyes, in the king's name, and seal it with the king's signet; for a writing which is written in the

^a In the commentary to the book of Esther, by Aaron Halle Wolfsohn, this is thus explained: "All that is in my power to do I have done; Haman has been punished, and I have thus shown my abhorrence of the crime which he meditated. But as the laws of Persia cannot be repealed, you shall be authorized by a decree equal to the former to protect yourselves against the malignity of your adversaries,

בְּטַבַּעַרוּ הַשֶּּלֶךְ אָמין רְלְהָשִׁיב : וַיָּקְרְאָוּ סְבְּרִי-הַמֶּלֶךְ בָּעַרת־הַּהִיא בַּחֹבֶישׁ הַשְּׁרְלִישִׁי הוּא־חָבֶישׁ <mark>ָסִינָן בִּשְׁרּוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכְּחֵב בְּכְר^{ַ-}אֲשֶׁרּ</mark> צונה פרדכי אל בייחורים ואל האחשברפנים ּוְהַפַּחוֹר־גֹּ וְשָׁבִי הַמְּרִינוֹת אֲשֶׁר ו מֵהָרוּ וְעַר־כֹּוּשׁ שָבַע וְעֶשְׂרֵים וּמֵאָה מְרִינְה מְרִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבְּה וְעָם נָעָם כִּלְשׁנֵוּ וְאֶּל-הַיְּהוּהִים כִּכְתְבֶם 10 וַכְלְשוֹנָם: וַיִּכְתֹּב בְשֵׁם הַמֶּלֵךְ אָחַשְׁוֵרִשׁ וַיַּחְתִּם 10 <mark>בְטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְבָּרִים בְּיַר הֶרָצִים בַּסּוּסִים</mark> ין רְּכָבֵי הָרֶּכֶשׁ הָאֲחַשְּתְרָנִים בְּגֵי הָרַמְּבִים: אֲשֶׁר נְהַן 🗓 רְבָבֵי הָרֶבֶּיִם הַשָּׁלֶךְ לַיְהוּדֵים ו אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר־וָאִיר לְהִקְהֵלֹּ וְלַעֲעֵה עַל־נַפְשָׁם לְהַשְּמִיר לְהַרֹּג וּלְאַבֵּר אֶת־כָּל־הֵיל עָם 12 וּמְרִינֶה הַצָּרִים אֹהָם פַף וְנְשֵׁים וּשְׁלָלֶם לָבְוּו: בְּיִוֹם אָלְר בְּכָל־מְרִינִוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוַרְוֹשׁ בִשְׁלוֹשֵה עָשֵׂר רוא־ק"ל אָבֶר: פַּרְשָׁגֶן הַכְּּהָב אָדָר: פַּרְשָׁגֶן הַכְּהָב לְּתְ לְהַנָּהֶן דָתֹ בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה נָלְוּי לְכָל־הָעַמֶּים

וְלֵהְוֹתְהַיְּהוּדָיִם עֲתִוֹּדִים לַיַוֹם הַזֶּה לְהִנְּקֵם מֵאְיָבֵיהֵם: 14 הָרָצִים רְכָבֵי הָלֶּכֶשׁ הָאֲחַשְּׁתְּרָלִים יָצְאֶוּ מְבְהָּלֵים 14 הָרָבִר הַמֵּלֶךְ וְהַבָּת נִתְּגָה בְּשׁוּשַׁן הַכִּירָה:

יייר י' יייר י' אָצָא וּ מִלְפְגֵי הַמֶּּלֶךְ בִּלְבָוּשׁ מֵלְכוּתׁ * יייר י' יייר י' אָרָגָאָן מִלְפְגֵי הַמָּלֶךְ בִּלְבָוּשׁ מַלְכוּתֹ
* יייר י' king's name, and sealed with the king's signet, cannot be revoked. 9. Then were called the king's scribes at that time in the third month, that is, the month Sivan, on the three and twentieth day thereof; and it was written all just as Mordecai commanded unto the Jews, and to the lieutenants, and the deputies and rulers of the provinces who were from India unto Ethiopia, a hundred and twentyseven provinces, unto every province according to its writing, and unto every people according to their language, and to the Jews according to their writing, and according to their language. 10. And he wrote in the name of king Achashverosh, and sealed it with the king's signet, and he sent letters through the swift messengers on horseback, and riders on mules, camels, and young dromedaries: 11. That the king had granted to the Jews who were in every city to gather themselves together, and to stand for their life, to destroy, to slay, and to exterminate all the military men of the people and province that would assault them, both little ones and women, and to plunder their property as spoil, 12. Upon one day in all the provinces of king Achashverosh, upon the thirteenth day of the twelfth month, which is the month Adar; 13. That a copy of the writing be given out as a law in every province, published unto all people, and that the Jews should be ready against that day to avenge themselves on their enemies. 14. The swift messengers that rode upon mules and camels went out, being hastened and pressed on with the command of the king; and the decree was given out at Shushan the capital.

15. And Mordecai went out from the presence of the king in a royal apparel of blue and white, and with a great

by putting to death every one from whom you may apprehend any danger." This view will then account for the destruction of their enemies by the Jews, whilst they touched none of their property.

	,
וְהָעֵיר שׁוּשָּׁן צָהְלָה וְשָּׁמֵחָה: לַיְהוּדִּים הָוְתָה אוֹבָה	16
्राच्याः विकास क्रिक्त क्षेत्र	17
<mark>ָועיר מְקוֹם אֲשֶּׁר דְּבַר־הַשֶּּ</mark> לֶּדְוְרָתוֹ מַגִּיעַ שִּמְחָה וְשָׁשוֹן	
לַיְהוּלִים מִשְׁהֶּהוְוָיִם מֶוֹבֹוְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָּבִץ מְרְיַהֲלִים	
בּי־נָפָל פַחַר־הַיָּהוּהִים עַבֵּליהֶם: וּבִשְׁנִים עָשָּׁר ח ֹדֶשׁ	5
<mark>הוא־חָדֶשׁ אֲבָּר בִּשְׁלוֹשָּׁה עֲשֶׂריוֹם בֹּוֹאֲשָׂר הִנְיַעַ דְּבַר־</mark>	
רַפֶּלֶרְ וְרָתְוֹ רְלֹמֶעְשְׁוֹרֹ בַּיוֹם אֲשֹׁר שִׁבְּרוּ אִיְבֵי	
הַיְחוּרִים לִשְׁלֵזִט בָּהֶם וְנְהַפִּוֹךְ הוֹא אֲשֶּׁר יִשְּלְטְוּ	
הַיְהוּרֶים הַפֶּה בְּשְׂנָאֵיהֶם: נִקְהַלוּ הַיְהוּרִים בְּעָרֵיהֶם	2
בָּכָל-מְרִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ לִשְׁלָחַ יָּר בִּמְבַקְשֵׁי	
רָעָתֶם וְאִישׁ לְארעָמֵר בּנְנִיהֶּם בְירנָפַּל פַּחְדֶם עַל־	
בָל־הָעַמִּים: וְכָל־שָׂרֵי הַמְּרִינוֹת וְהָאֲחַשְׁרַּרְפְנִים	3
וָהַפַּהוֹת וְעשֵׁי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּׁלֶךְ מְנַשְּׁאִים אֶת־	
הַיְהוּדֵים בִי־נָפָל פַּחַר־מָרְדָּבַי עַלֵיהֶם: בִּי־נָרָוֹל מָרְדְּבַיּ	4
בְּבֵירת הַשֶּּלֶךְ וְשָׁמְאָוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּרִיגְוֹרת כִי־הָאִישׁ	
מֶרְדְּכֵי הוֹלֵךְ וְגָרְוֹל : וַיַּבָּוּ הַיְהוּדִיםֹ בְּכָרִשׁ-אַּיְבֵיהֶם	5
פַבַת־תֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְרֶן וַיְּעֲשְׁוּ בְשְׁנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם:	
וּבְשׁוּשֵׁן הַבִּירָה הָרְגַוּ הַיְּדהוּדִים וְאַבֵּר חֲמֵשׁ מֵאְוֹת	6
וְאֶרש:	7
וְאֵרת וּ אֶלֶּהֵי אָּא אַ נְאֵרת וּ אַנְאָר	
ַרְלְפָּוֹן * מ' זערא*	
א ה' זעירא *	

crown of gold, and with a cloak of fine linen and purple; and the city of Shushan rejoiced and was glad. 16. To the Jews there was light, with gladness, and joy, and honour. 17. And in every province, and in every city, whithersoever the king's word came with his decree, there were joy and gladness unto the Jews, entertainments and a feast day; and many of the people of the land became Jews: for the fear of the Jews had fallen upon them. 1. And in the twelfth month, that is, the month Adar, on the thirteenth day thereof, when the king's word with his decree drew near to be put in execution, on the day that the enemies of the Jews had hoped to have power over them, and it was changed, so that the Jews had power over those that hated them, 2. The Jews assembled together in their cities, throughout all the provinces of the king Achashverosh, to stretch out their hand against those that had sought their evil; and no man withstood them; for the fear of them had fallen upon all the nations. 3. And all the rulers of the provinces, and the lieutenants, and the deputies, and the superintendents of the work of the king, elevated the Jews; because the fear of Mordecai had fallen upon them. 4. For Mordecai was great in the king's house, and his fame went throughout all the provinces; for the man Mordecai became greater and greater. 5. And the Jews smote all their enemies with the stroke of the sword, and slaughter, and destruction, and acted with those that hated them according to their pleasure. 6. And in Shushan the capital the Jews slew and destroyed five hundred

> men. 7. And Parshandatha, and Dalphon, and

a It must not be supposed that this was indiscriminate slaughter of

Aspatha, 8. And
Poratha, and
Adalya, and
Aridatha, 9. And
Parmashta, and
Arisai, and
Aridai, and
Vayzatha, 10. The ten

sons of Haman the son of Hammedatha, the oppressor of the Jews, did they slay; but to the spoil did they not stretch forth their hand. 11. On that day came the number of those that were slain in Shushan the capital before the king. 12. And the king said unto Esther the queen, In Shushan the capital, have the Jews slain and destroyed five hundred men, and the ten sons of Haman; what have they done in the rest of the king's provinces? now what is thy petition? and it shall be granted thee; and what is thy request farther? and it shall be done. 13. Then said Esther, If it please the king, let to-morrow also be granted to the Jews who are in Shushan to do according unto this day's decree, and let them hang the ten sons of Haman upon the pole. 14. And the king said that it should be done thus: and the decree was given at Shushan; and they hanged the ten sons of Haman. 15. And the Jews that were in Shushan assembled together also on the fourteenth day of the month Adar, and slew at Shushan three hundred men; but to the prey they did not stretch forth their hand. 16. And the other Jews that were in the king's provinces

all against whom the Jews had conceived hatred, but it only says, that those perished who had actually been prepared to exterminate the Jews. See also iii. 11, and compare with ix. 16, where it says: "and stood up for their life."

הַיָּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְרִינוֹת הַפֶּׁלֶךְ נְקְהַלְנוּ וְעָמֶד עַל־נַפְשָׁם וְנֹוֹתַ מֵאַיְבִיהֶם וְהָרוֹגֹ בְשַׂנְאֵיהֶם חֲמִשֵּה זו וְשִׁבְעִים אֱלֶף וּבַבֹּוָּה לָא שֶׁלְחוּ אֶת־יָדֶם: בְּיִּוֹם־ שְׁלוֹשֶׁה עָשֶׂר לְחָדֶשׁ אֲדֶר וְנֹוֹחַ בְאַרְבָּעָה עָשָׂר 18 בו וַעשָה אֹתוֹ יִוֹם מִשְׁהֵּנָה וַשְּׁמְחָה: וְהַיָּהוּרֵיִּים אָשֶר־בְּשׁוּשָּׁן נִקְהָלוּ בִשְׁלוּשָה עָשָׁרֹ בֹּו וּבְאַרְבָּעָה עָשֶּׂר בְּוֹ וְנוֹתַ בַּחֲמִשֶׁה עָשָׂר בוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יִוֹם 19 מִשְׁתֵּח וְשִׁמְחָה: עַלֹּ-בֵּן הַיְהוּרֵים הַפְּרָוֹזִים הַיְשְׁבִים בְעָרֵי הַפְּרָזוֹת עשִׁים אֵת יוֹם אַרְבָעָה עָשָׂר לְחָרֵשׁ אַבר שִׁמְחָה וּמִשְׁתֵּה וְיִוֹם טִוֹב וּמִשְׁלְחַ מָנְוֹת אֵישׁ יַּיְכְתַּב מָרְדְבַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֱלֶּה וַיִּשְׁלֵּח 20 לְרֵצְתוּ: וַיִּכְתַּב מָרְדְבַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֱלֶּה <mark>סְפָּרִים אֶל־כָל־הַיְהוּדִּים אֲשֶׁרֹ בְּכָל־מְדִינוֹתֹ הַמֵּלֶךְ</mark> אַחַשְׁוַרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים: לְקַיֵּם עַלֵּיהֶם 🛂 אַחַשְׁוַרוֹשׁ לְהְנוֹת עשִׁים אֵת נוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחַדֶּש אֲדָּר יוֹשֶר יוֹם־חֲמִשֶׁה עָשֶׂר בֵּוֹ בְּכָלֹ־שָׁנָה וְשָׁנָה: כַיָּמִים 🗠 🛂 אָשֶר־נָחוּ בָרֶהם הַיְהוּדִים מֵאַיִבֵיהֶם וְהַחֹדֶש אֲשֶׁר נָהְפַּרָ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִּׁמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיֵוֹם מִוֹב לֵעֲשְׁוֹת אוֹלָם יָמֵי מִשְׁתַּח וְשִּׁמְחָׁה וִמִשְׁלְּוֹחַ מְנוֹרֹ אִישׁ 23 לְרֵעֶׁהוּ וּמַתָּגְוֹת לֶאָבִינִים: וְקְבֵּל ֹהַיְהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־ בחלו לַעֲשְוֹת וְאֶת אֲשֶׁר־כָּתַב מְרְדְבֵי אֲלֵיהֶם: כִיּ

הָמָן בַּן־הַמְּדָתָא הָאַנָגִי צֹרֵר כָל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־

יתיר ו' *

assembled together, and stood up for their life, and had rest from their enemies, and slew of their foes seventy and five thousand; but to the prey they did not stretch forth their hands, 17. On the thirteenth day of the month Adar; and rested on the fourteenth day thereof, and made it a day of entertainment and gladness. 18. But the Jews that were at Shushan assembled together on the thirteenth day thereof, and on the fourteenth thereof; and rested on the fifteenth thereof, and made it a day of entertainment and gladness. 19. Therefore the Jews of the villages, that dwell in the unwalled towns, make the fourteenth day of the month Adar as one of gladness and entertainment, and a feast-day, and of sending presents one to another. 20. And Mordecai wrote down these things; and he sent letters unto all the Jews that were in all the provinces of the king Achashverosh, those nigh and those far, 21. To take it on themselves as a duty, that they should celebrate the fourteenth day of the month Adar, and the fifteenth day of the same in every year, 22. Like unto the days whereon the Jews had rest from their enemies, and (in) the month which was changed unto them from sorrow to joy, and from mourning into a feast day; to make them days of entertainment and joy, and of sending presents one to another, and gifts to the needy. 23. And the Jews took upon themselves that which they had begun already to do, and that which Mordecai had written unto them; 24. Because Haman the son of Hammedatha, the Agagite, the oppressor of all the Jews, had devised against the Jews to exterminate them, and had cast Pur, that is, the lot, to

VOL. III. 26

As in the decree of Haman there was no distinction made between rich and poor, as all were thereby doomed to destruction, it is proper that every one should have cause to be joyful in all future generations; the poor should of right therefore be remembered on this day especially

הַיְהוּדִים לְאַבְּדָם וְהַפְּל פּוּר הַוּאַ הַגּוֹלֶּל לְהָפֶּסְ יְשׁוּב מְחֲשִׁבְּרָּטוֹ הְבְּצָי הַפֶּּלֶךְ אָמֶר אָשֵׁר חָשַׁב עַל־הַיְהוּדִים יְשׁוּב מְחֲשִׁבְרְּזוֹ הָרָעֶרוֹ אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְהוּדִים על־רֹאשׁוֹ וְהָלְּוֹ אֹרֶזוֹ וְאֶתּ־־בָּנָיוֹ עַל־הָעֵץ: עַל־בֵּן על־בָּל־דִּבְרֵי הָאָנֶרוֹ הַוֹּאָת וּמָה־רָאַוּ עַל־בָּכְר וּמָה על־בָּל־דִּבְרֵי הָאָנֶרוֹ הַוֹּאָבֶר הַיִּחִים וְלָא עַל־בָּלְ עלים וְעַל בְּל־הַנְּלְוֵים וְעַלִּיה הִיְהוּרִים עֲלֵיהָם וְלָא יֵעַבוֹר לְהְיוֹר עשִׁים אָת־שְׁנֵי הַיִּמִים הָאֵלֶּה בִּרְהָבָם וְכִּזְמַנְם בְּכָל־ עשִׁים אָת־שְׁנָה: וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִוְכְּרָּלָ הַוֹר וְהֹוֹר מִשְׁבָּחוֹ וֹמִשְׁבְּחוֹר מְרִינָה וְעֵעִים בְּכָל־ הַוֹר וְהֹוֹר מִשְׁבָּחוֹר וֹמִשְׁבְּחוֹר מְדִינָה וְעֵעִים בְּכָל־ וְעִיר וִימִי הַפּוּרִים רָאַבֶּלְרוֹ כִּיִיבָּח וְעֵעִר וִימֵי עַבְרוּ מִיִּבְרִוּ מִיִּבְרוּ מִיִּבְרוּ מִיִּבְרוּ וֹיִים וְנִינִים וְאֵיר וִימֵי עִבְרוּ מִשְׁבָּחוֹר הָוֹיִים הָאַבְרוּ וּמִיּבְרוּ

בּיְהוּרִים וְזִּכְרֶם לְא־־יָסְוּף מִזַּרְעֶם:

20 נְּתְּלְבְּהֹנֹב אֶסְהֵּנִר הַפַּלְכָרְה בַתּ־אֲבִּיחָיִל וּמְרְדְּכֵי

30 הַזְּאת הַשֵּׁנְית: וַיִּשְׁלַח סְפָּרִים אֶל־כָּל־הַיְהוּרִים אֶל־

30 הַזָּאת הַשֵּׁנְית: וַיִּשְׁלַח סְפָּרִים אֶל־כָּל־הַיְהוּרִים אֶל־

31 שָׁלְוֹם וֵאֱאֶהֵר: לְקַנֵּם אֶת־יְמֵי הַפְּרִים הָאֵלֶה בּוְמַנֵּיהֶם

31 שָׁלְוֹם וֵאֱאֶהֵר: לְקַנֵּם אֶת־יְמֵי הַפְּרִים הָאֵלֶה בּוְמַנֵּיהֶם

בְּאֲשֶׁר קִיָּמִוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל-זַרְעָם דִּבְרֵי הַמִּלְּבָּה וְבַּאֲשֶׁר קִיְמִוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל-זַרְעָם דִּבְרֵי הַמִּלְבָּה וְבַאֲשֶׁר קִיְמִוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל-זַרְעָם דִּבְרֵי

יוֹמָאָמֵר אֶסְהֵּר קוַטַ דְּבְרֵי הַפָּרֵים 😘 הַצּוֹמְוֹת וְזָעַקָּהָם: וּמְאָמֵר אֶסְהֵּר קוַים דְּבְרֵי הַפָּרֵים

* וקכלו קרי

destroy them, and to exterminate them. 25. But when (Esther) came before the king, he commanded by letters that his wicked device, which he devised against the Jews, should return upon his own head, and they hanged him and his sons on the pole. 26. Therefore did they call these days Purim, after the name of the Pur; therefore, for all the words of this letter, both for that which they had experienced thereby, and for that which had occurred unto them, 27. The Jews confirmed, and took upon themselves, and upon their seed, and upon all such as join themselves unto them, so that no one should fail therein, that they would keep these two days according to their prescription, and at their appointed time, in every year. 28. And these days are remembered and kept throughout every generation, every family, every province, and every city; and these days of Purim will not pass away from among the Jews, nor their memorial cease from the midst of their seed.

29. Then wrote Esther the queen, the daughter of Abichayil, with Mordecai the Jew, with all due strength, to confirm this letter of Purim the second time. 30. And he sent the letters unto all the Jews, to the hundred and twenty-seven provinces of the kingdom of Achashverosh, words of peace and truth, 31. To confirm these days of Purim in their times, just as Mordecai the Jew and Esther the queen had enjoined on them, and as they had confirmed for themselves and for their seed, the matters of the fastings and their prayers. 32. And the decree of Esther confirmed these matters of Purim; and it was written in the book.

by their more wealthy neighbours, so that they too may bless the Lord in joy and plenty.

^a This no doubt refers to the biblical canon, and means that the history of Esther was added thereto.

קנב

רַ הָאֶלֶה וְנִכְהָב בַּפֵפָר: נַיָּשֶׁם הַפָּּלֶךְ

- ² אָחַשְּׁרָשׁ מָס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם : וְכָל־מַעַשֵּׂה תָּקְפּוּ וּגְבַּוּרָתוּ וּפָּרָשַׁת ֹ נְּדְלַרֹת מְרְדְּבֵּי אֲשֶׁר נִדְּלוּ הַמֶּּעֶדְּ הַלְוֹא־הֵם כְּתוּבִּים עַל־מַבֶּר דְּבְרֵי הַיָּמִיםְ לְמַלְבֵי מָבִי
- 3 ופָרָם: כֵּיוּ מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁגָה לַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוּרוֹשׁ וְגָרוֹל לַיְהוּדִּים וְרָצִוּילְרָוֹב אֶחֶיוּ דֹּרָשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְרֹבֵּר שֵׁלִוֹם לְכַל־זָרְעִוֹ:

ותשלם מלאכת הספר הזה ביום ב' ז' לחדש טבת שנת תו"ר לפ"ק

^{*} אחשורוש קרי

CHAP. X. 1. And the king Achashverosh imposed a tribute upon the land, and the isles of the sea. 2. And all the acts of his power and of his might, and the exposition of the greatness of Mordecai, whereunto the king advanced him, behold they are written in the book of the chronicles of the kings of Media and Persia. 3. For Mordecai the Jew was next unto king Achashverosh, and great among the Jews, and accepted of the multitude of his brethren, a promoter of good to his people, and speaking peace to all the seed thereof.

END OF THE THIRD VOLUME.

